

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ISSN 0366 - 5526

ΧΗΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1986
ΤΟΜΟΣ 51 ΤΕΥΧΟΣ 1 - 2

Επίσημο όργανο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, Κάνιγγος 27, 106 82 Αθήνα

Διεθνές έτος
ειρήνης
1986

GENERAL EDITION

COGEAC 51(1), 1 - 66 1986

chimika chronika

JANUARY - FEBRUARY 1986
VOLUME 51 NUMBER 1 - 2

Τεχνολογικό Μέλος Πληρωθήκε

αντιμετωπίζετε χημική ή μηχανική διάβρωση;

Η CALNA λύνει όλα τα προβλήματά σας

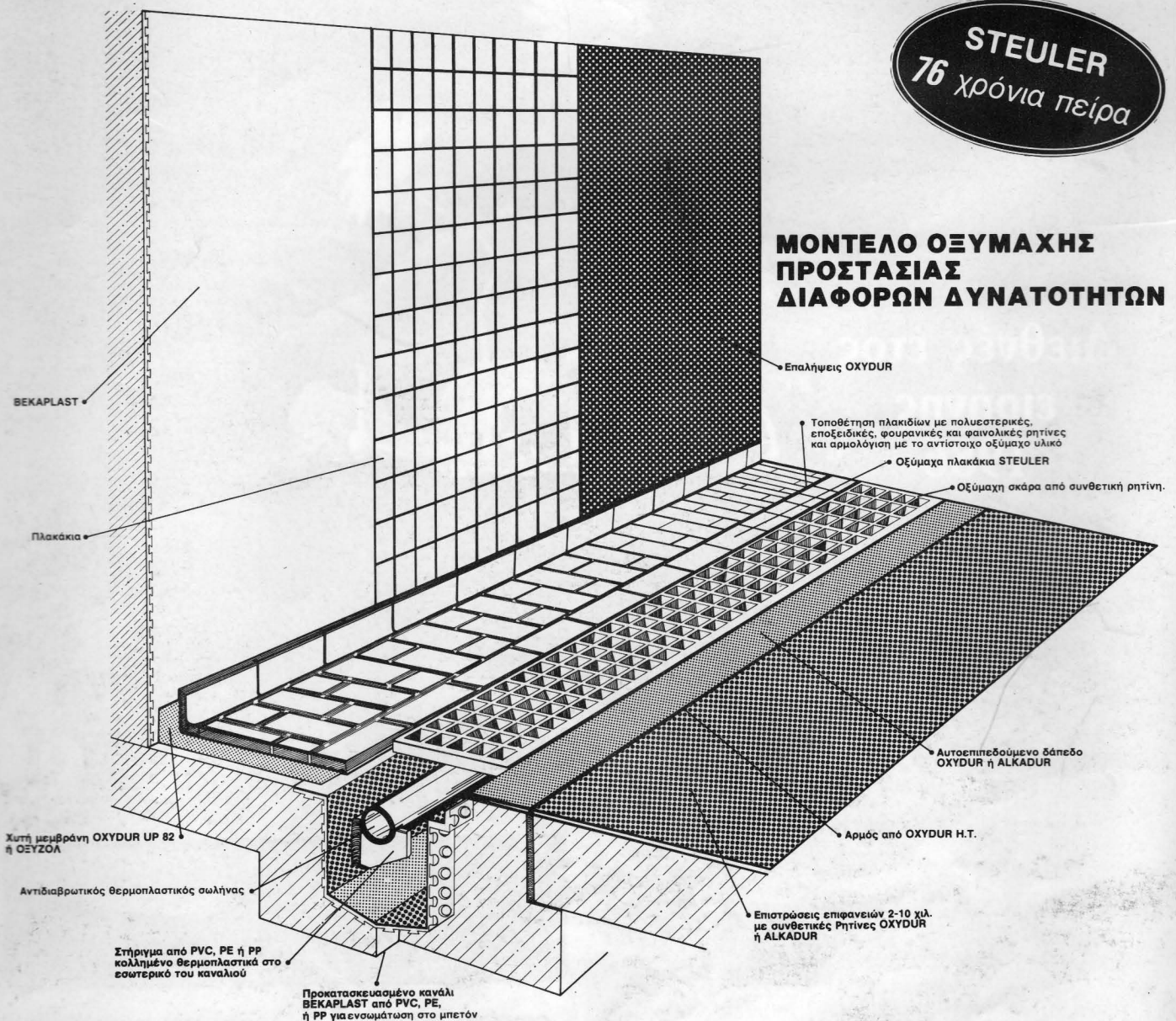
Διαθέτουμε υλικά προστασίας όπως:

- Πλακάκια
- Ρητίνες εποξειδικές
- Πολυεστερικές
- Φουρανικές
- Πολυουρεθανικές
- Χυτές μεμβράνες
- Φύλλα PVC, PE, PP κ.λ.π.

Εκπονούνται δωρεάν μελέτες οξύμαχης προστασίας από την

STEULER
76 χρόνια πείρα

ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΞΥΜΑΧΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ

calna Ε.Π.Ε. ● ΟΞΥΜΑΧΑ ● ΠΥΡΙΜΑΧΑ ● ΜΟΝΩΤΙΚΑ

Αθήνα - Ν. Πλαστήρα 15 - Νεο Ψυχικό

Τηλ. 67.16.877 - 67.26.278

TELEX: 21-8997 ELKE

GalaxyTM
Series

genetron ltd

Αντιπροσωπείες Εργαστηριακών Συσκευών

ΤΥΠΟΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΚΡΙΒΕΙΑ
 G 160	160 g	0.0001 g
 G 120	120 g	0.001 g
 G 400 D	40 g	0.001 g
	400 g	0.01 g
 G 400	400 g	0.01 g
 G 1200	1200 g	0.01 g
 G 4000 D	400 g	0.01 g
	4000 g	0.1 g
 G 4000	4000 g	0.1 g

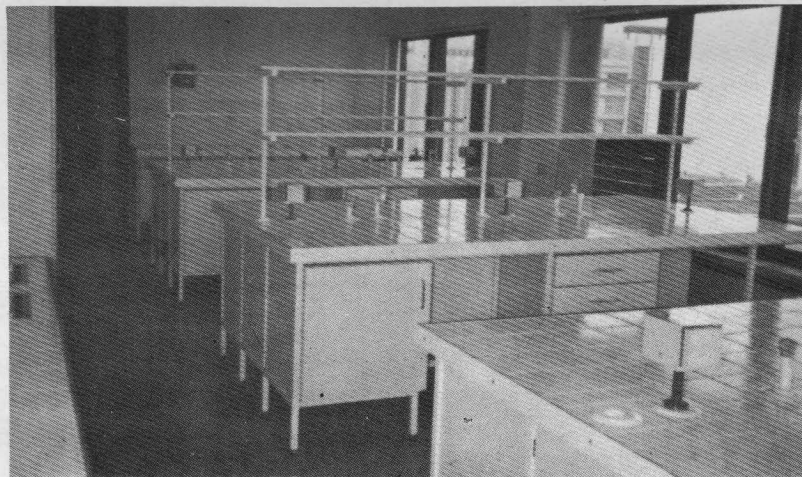
Electronic
Precision Balances

Νάκου 3 - Μακρυγιάννη - 11743 Αθήνα - ΤΗΛ: 9224005 - TELEX: 218229 - GENE GR

VIRKUS LABCO s.a.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ α.ε.

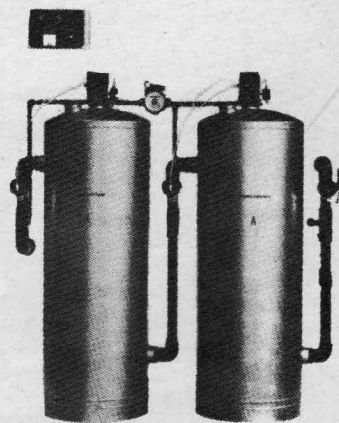
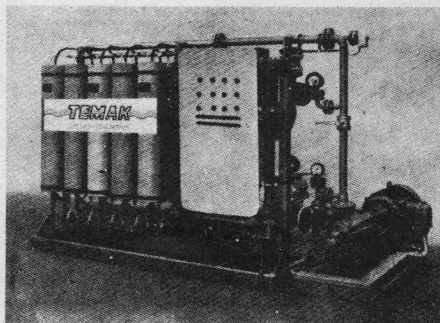
270 ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 145 63 ΚΗΦΙΣΙΑ ΤΗΛ.: 80.12.494 ΤΕΛΕΧ: 216016 VIRK. GR

ΤΕΜΑΚ
ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΝΕΡΟΥ

ΘΑ ΜΑΣ ΒΡΕΙΤΕ ΣΤΗΝ INDEX 85
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
ΚΤΙΡΙΟΝ Ο.Λ.Π. ΠΕΙΡΑΙΑ
14 - 19 ΝΟΕΜΒΡΗ

ΑΥΤΟΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΑ ΝΕΡΟΥ

- Αποσκλήρυνση
- Απιονισμός
- Απαλκαλίωση
- Απαερίωση
- Αντίστροφη Όσμωση
- Απολύμανση Νερού
- Φίλτρα Νερού
- Συσκευές ΟΖΟΝ
- Χλωριωτές
- Αποσκληρυντές οικιακής χρήσεως

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ-ΕΙΣΑΓΩΓΕΙΣ

ΑΘΗΝΑ: Δεκελείας 9 - Ν. Χαλκηδόνα

(τέρμα οδού Αχαρνών)

τηλ. 2529622 - 2528197

ΘΕΣΣ/ΝΙΚΗ: Φιλίππου 95 - τηλ. 204552 - 204927

για δυσκολες αντλησεις

JABSCO

Μέ εύκαμπτες πτερωτές

Mono Pumps Limited

Κοχλιωτές αντλίες

Stainless Steel Pumps Limited

Αντλίες μέ λωβούς

Metering Pumps Limited

Δοσομετρικές αντλίες

MACHINE-EN CONSTRUCTIEBEDRIJF B.V.

Περισταιλτικές αντλίες

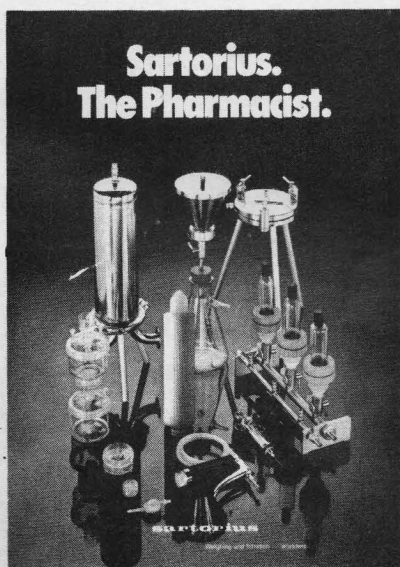
MARLOW PUMPS

Φυγοκεντρικές αντλίες

Α. ΛΕΩΝΙΔΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ Ε.Π.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΛΣΟΝ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ 55 185 45 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΚΕΝΤΡΟ 4113817/18 ΑΝΤ/ΚΑ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ 4133974 ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ 4171507

ΦΙΛΤΡΑ ΜΕΜΒΡΑΝΗΣ & ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΔΙΗΘΗΣΗΣ SARTORIUS ΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ & ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Όποια και αν είναι η εφαρμογή διήθησης το εργοστάσιο SARTORIUS διαθέτει τα αντίστοιχα φίλτρα & υποδοχείς φίλτρων (για ποσότητες από 0,5 ML – 2000 λίτρα). Μερικές χαρακτηριστικές εφαρμογές:

Μικροβιολογικός έλεγχος: Καταμέτρηση αποικιών σε υγρά / αέρα δοκιμές στειρότητας.

Συγκέντρωση / υπερδιήθηση: Συγκέντρωση ιών / πρωτεϊνών – αποπρωτεϊνοποίηση, συγκέντρωση γοναδοτρόπων ορμονών σε ούρα, συγκέντρωση εγκεφαλονωτιαίου υγρού.

Στείρα διήθηση: Καλλυντικών, φαρμάκων, θερμοευαίσθητων υγρών (π.χ. κολλυρίων), νερού, θρεπτικών υλικών, αίματος, αέρα, διαλυτών.

Για πληροφορίες – βιβλιογραφία απευθυνθήτε:

Γ. Κορδοπάτης, Διοχάρους 8 (Περ. Χίλτον), Αθήνα, Τηλ: 7228665 - 7241355

Διαφημιστείτε από τις σελίδες
του περιοδικού ...

Χημικά Χρονικά

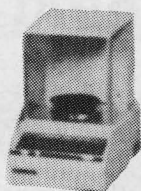
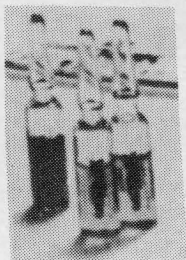
Αξιοποιείστε τους νέους τρόπους προβολής των προϊόντων σας

Τηλεφωνείστε στα Χημικά Χρονικά

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
Κάνιγγος 27, Τηλ.: 36.21.524 - 36.32.151

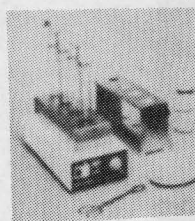
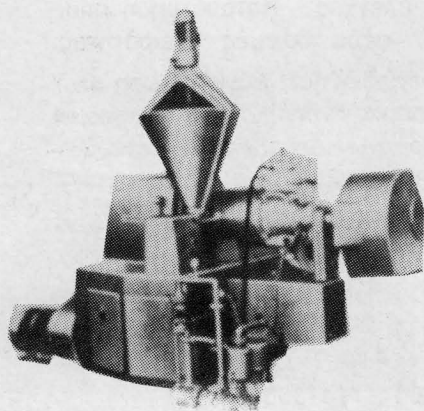
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΗΜΙΚΟΙ
ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΑΣ

Διευθυντές και στελέχη σε

Επιχειρήσεις
Βιομηχανίες
Ερευνητικά κέντρα
Α.Ε.Ι.
Νοσηλευτικά Ιδρύματα
Δημ. Οργανισμούς

Επιλέγουν, συστήνουν και αποφασίζουν για Πρώτες Ύλες
Χημικά Προϊόντα
Μεθόδους
Εξοπλισμό

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1986

JANUARY - FEBRUARY 1986

ΤΟΜΟΣ 51 ΤΕΥΧΟΣ 1-2
VOLUME NUMBER

χημικά χρονικά

ΕΠΙΣΗΜΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΕΕΧ 1

Εισηγήση του Δ.Σ. στη Γεν. Συνέλευση της ΕΕΧ	1
Από τη δράση του Δ.Σ. της ΕΕΧ	7
Πρόσκληση Τακτικής Γεν. Συνέλευσης	8
Απόφαση της Έκτακτης Γεν Συνέλευσης της ΕΕΧ	9

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

ΒΙΒΛΙΟΥ 14

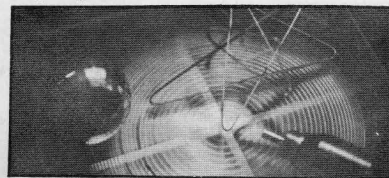
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ 16

ΘΕΜΑΤΑ

Υπάρχουν ακίνδυνα φάρμακα;	10
Ελεύθερη Γνώμη	12
Αποκαλυπτήρια της προτομής Τρύφωνα Καραντάση	15
Έκτακτη Γεν Συνέλευση στην ΕΕΧ	17

Περισκόπιο

Ειδήσεις • Σχόλια

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΧΗΜΙΚΟΥ 18

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

II* «Μη ενζυματικός Σχηματισμός Καστανού χρώματος στα Τρόφιμα» 30
Ο Ρόλος των Μεταλλικών Ιόντων Γενικά και ειδικότερα του Χρωμίου στη Ζωή 39

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ 46

Η Ε.Ε.Χ. και η Σ.Ε. των Χημικών Χρονικών δεν ευθύνονται για απόψεις που διατυπώνονται στα ενυπόγραφα κείμενα

Διοικούσα Επιτροπή:

Γ. Μαργωμένου - Λεωνιδοπούλου: Διευθ. Σύntαξης
Β. Ανδρουλάκη: Γεν. Γραμματέας
Γ. Διονυσόπουλος
Σ. Καρβούνης
Ρ. Σκούλικα

Συντακτική επιτροπή

Β. Ανδρουλάκη
Ντ. Βακιρτζή
Γ. Διονυσόπουλος
Θ. Κακκανάς
Σ. Καρβούνης
Γ. Μαργωμένου - Λεωνιδοπούλου
Ρ. Σκούλικα

Εκπρόσωποι Δ.Σ. Ε.Ε.Χ.:

Β. Μπούλιας
Ξ. Παπαϊωάννου

Πληροφορίες:

Τζένη Κατσογιάννη
Ντενίς Δημητσίανου
Κάνιγγος 27, ☎ 36.21.524

Ιδιοκτήτης:

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ
Κάνιγγος 27, ☎ 36.21.524

Εκδότης:

Χρήστος Βερελής
Κάνιγγος 27, ☎ 36.21.524

Διευθ. Σύntαξης:

Γεωργία Μαργωμένου - Λεωνιδοπούλου
Κάνιγγος 27, ☎ 36.21.524

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Α. Πέτα
Αρδηττού 4, 152 34 Αθήνα ☎ 68.31.946

Συνδρομές:

Βιομηχανία - Οργανισμοί	2.000 δρχ.
Ιδιώτες	1.000 δρχ.
Φοιτητές	100 δρχ.
Τιμή τεύχους	50 δρχ.
Συνδρομή εξωτερικού	28\$U.S.A.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

Περιεχόμενο και Μορφή του Περιοδικού. Αυτά αναδιαμορφώνονται με τις μακροχρόνιες συλλογικές προσπάθειες του φορέα των Ελλήνων Χημικών.

Στα ΧΧ αντικατοπτρίζονται γενικά οι προβληματισμοί του κλάδου, οι σκοποί και οι στόχοι της ΕΕΧ μαζί με την πολιτική της επιδιώξης τους.

Μέσα στα πλαίσια αυτά και με το ίδιο πνεύμα, τα ΧΧ θεωρούν ως κύριο σκοπό τους την ενημέρωση του κλάδου πάνω στα επαγγελματικά θέματα και στις επιτεύξεις της χημικής επιστήμης και της χημικής τεχνολογίας που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προώθηση λύσεων κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων της χώρας μας.

Ταξινόμηση της Ύλης. Τα ΧΧ δημοσιεύουν άρθρα ή μελέτες, καθώς και κείμενα με μικρή έκταση, όπως ειδήσεις, κριτική και σχόλια πάνω σε θέματα της επιστήμης, της βιομηχανίας, της εκπαίδευσης, κλπ. καθώς και πάνω σε επαγγελματικές, συνδικαλιστικές ή άλλες δραστηριότητες της ΕΕΧ και των κλαδικών ή τοπικών συλλόγων. Στην ίδια κατηγορία υπάγονται επίσης και τα κείμενα ψηφισμάτων, ανακοινώσεων, υπομνημάτων, νόμων, διαταγμάτων, αποφάσεων κλπ. Τα άρθρα και οι μελέτες διακρίνονται σε:

α) Ανασκοπήσεις ή ενημερώσεις πάνω σε θέματα καθαρής και εφαρμοσμένης χημείας και χημικής τεχνολογίας.

β) Άρθρα βιομηχανικού, τεχνικού - οικονομικού και οικονομολογικού ενδιαφέροντος σχετιζόμενα με το έργο και την αποστολή του χημικού στην προσπάθεια της ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας και της κοινωνικής προόδου της χώρας.

γ) Έρευνες και μελέτες με αντικείμενο την αξιολόγηση ή την καλύτερη και πιο συμφέρουσα εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας.

δ) Άρθρα και έρευνες εκπαιδευτικού περιεχομένου που συνδέονται με το έργο και την κοινωνική αποστολή των χημικών ή των επιστημόνων γενικότερα, ως μελών του κοινωνικού συνόλου.

ε) Άρθρα και έρευνες σχετικές με την εκπαίδευση και την επιμόρφωση των χημικών.

στ) Άρθρα και μελέτες για τα επαγγελματικά θέματα των χημικών, κατά προτίμηση θεμελιωμένες με στατιστικά στοιχεία.

Για την κρίση των ενυπόγραφων άρθρων ή μελετών (ενός ή περισσοτέρων συγγραφέων), σημαντικό ρόλο παίζει ο χαρακτηρισμός (ή η κατάταξη) τους σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες:

1. Άρθρα ανασκόπησης. Τα άρθρα αυτά χαρακτηρίζονται ως εμπεριστατωμένες μελέτες βιβλιογραφικής ανασκόπησης (reviews) με πλήρη κάλυψη του θέματος, ενημερωμένα με τα τελευταία βιβλιογραφικά δεδομένα, με τυχόν σύνδεση με άλλους επιστημονικούς κλάδους και με κριτική συνεισφορά απ' τον ή τους συγγραφείς, ώστε να εξασφαλίζεται ο απαιτούμενος βαθμός πρωτοτυπίας.

2. Ειδικά θέματα. Ανασκοπήσεις ή άλλου είδους κείμενα, που αποσκοπούν στο να ενημερώνουν τον αναγνώστη πάνω σε ένα ειδικό θέμα. Αυτά τα άρθρα πρέπει να είναι βιβλιογραφικά ενημερωμένα, αλλά μόνο ως προς το συγκεκριμένο θέμα. Επί πλέον τα πολύ εξειδικευμένα σημεία των άρθρων αυτών με συνοπτική διατύπωση καταχωρούνται με τη μορφή «παραρτήματος» στο τέλος της εργασίας και αποτελούν συμπληρωματική προσθήκη.

3. Θεωρητικά μέρη διατριβών. Αυτά είναι τμήματα διατριβών που έχουν εγκριθεί από Ανώτατες Σχολές και κατά τεκμήριο εκπληρώνουν τις προϋποθέσεις ενός άρθρου ανασκόπησης. Ωστόσο, η ειδική προσαρμογή του κειμένου τους, σύμφωνα με τους γενικότερους σκοπούς και το πνεύμα του περιοδικού είναι πολλές φορές απαραίτητη.

4. Διαλέξεις ή περιλήψεις διαλέξεων. Κείμενα κατάλληλα προσαρμοσμένα για το περιοδικό. Η παράθεση βιβλιογρα-

φίας συνιστάται, αλλά δεν είναι απαραίτητη.

5. Μεταφράσεις (πιστές ή ελεύθερες) άρθρων δημοσιευμένων σε άλλα περιοδικά. Για τη δημοσίευσή τους είναι απαραίτητη η προσυνηνόηση με τη Σ.Ε. των Χ.Χ.

6. Άλλα κατατοπιστικά άρθρα ή δημοσιογραφικές έρευνες. Χωρίς αξιώσεις πρωτοτυπίας, αλλά με τη βασική προϋπόθεση να πραγματεύονται κάποιο θέμα πραγματικά γενικού ενδιαφέροντος.

Οργάνωση της ύλης. Τα κείμενα των εργασιών που υποβάλλονται στη Σ.Ε για δημοσίευση πρέπει να είναι δακτυλογραφημένα σε διπλό διάστημα και με περιθώρια 3-4 εκ. στο αριστερό και πάνω μέρος της σελίδας και σε τρία αντίτυπα.

Για τα άρθρα και τις μελέτες ακολουθούνται οι παρακάτω προδιαγραφές:

Η πρώτη σελίδα θα περιέχει τον τίτλο της εργασίας που θα πρέπει να είναι συνοπτικός και ενημερωτικός και προηγείται του ονόματος του συγγραφέα. Στο όνομα ή στα ονόματα των συγγραφέων μπορεί να υπάρχουν αστερίσκοι που δείχνουν τις υποσημειώσεις είτε σχετικά με τους τίτλους ή την παρούσα διεύθυνση εργασίας τους κλπ. Ακολουθεί μια ελληνική περίληψη και περιγραφικές λέξεις (λέξεις κλειδιά).

Οι σελίδες της εργασίας θα πρέπει να είναι αριθμημένες. Το όλο κείμενο που αποτελείται από ξεχωριστά κεφάλαια και υποκεφάλαια θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένο και καλά τεκμηριωμένο. Το πρώτο κεφάλαιο είναι συνήθως η εισαγωγή που καθορίζει τους λόγους για την παρουσίαση της εργασίας και αναφέρεται συνήθως σε προηγούμενες εργασίες σ' αυτό το θέμα. Σε χωριστή σελίδα ακολουθεί αγγλική περίληψη με αγγλικό τίτλο εργασίας (λέξεις κλειδιά) και το όνομα ή τα ονόματα του ή των συγγραφέων. Η ειδική βιβλιογραφική ενημέρωση με παραπομπές στο κείμενο γράφεται στο τέλος του κειμένου, σύμφωνα με τις οδηγίες που δίδονται στα Χ.Χ. Νέα Σειρά. Σε ιδιαίτερες σελίδες γράφονται οι πίνακες και τα σχήματα με τις λεζάντες και ο συγγραφέας σημειώνει τη θέση του πίνακα και του σχήματος μέσα στο κείμενο στο περιθώριο.

Μακροσκελείς πίνακες, με πολλές κατακόρυφες στήλες ή που περιλαμβάνουν χημικούς τύπους και άλλες παραστάσεις, πρέπει να υποβάλλονται σε τέτοια μορφή, ώστε να είναι δυνατή η απ' ευθείας φωτογράφησή τους σε σμίικρυνση, για να δημοσιευθούν. Το ίδιο ισχύει για όλα τα σχήματα ή φωτογραφίες, που ένα καθαρό αναπαραγωγίσιμο πρωτότυπο πρέπει να συνοδεύει το ένα από τα τρία αντίτυπα της εργασίας.

Επιμέλεια δοκιμών. Οι συγγραφείς είναι υπεύθυνοι για τον τελικό έλεγχο των κειμένων πριν από το τύπωμα μέσα στον ελάχιστο δυνατό χρόνο και πάντως όχι με καθυστέρηση πάνω από 3 μέρες. Δραστικές τροποποιήσεις ή προσθήκες στο κείμενο κατά το στάδιο αυτό δεν γίνονται δεκτές.

Υποβολή της ύλης. Τα κείμενα των εργασιών κάθε κατηγορίας για δημοσίευση υποβάλλονται στα Χημικά Χρονικά (Κάνιγγος 27) και πρέπει να συμφωνούν με τις τεχνικές προδιαγραφές. Ακόμα πρέπει να συνοδεύονται από ένα διαβιβαστικό γράμμα προς τη Σ.Ε όπου με συντομία θα εξηγείται γιατί το κείμενο της εργασίας μπορεί να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει ευρύτερο ενδιαφέρον και είναι σημαντικό για τον κλάδο. Στο γράμμα αυτό οι συγγραφείς θα καθορίζουν ακόμη σε ποια από τις παραπάνω κατηγορίες ανήκει η εργασία (για να διευκολυνθεί η κρίση κάτω από το αντίστοιχο πρίσμα).

Υπονοείται ότι βασική προϋπόθεση για τη δημοσίευση των κειμένων, που στέλνονται στα Χ.Χ., είναι να μην έχουν δημοσιευτεί σε άλλο περιοδικό ή να μην έχουν σταλεί για δημοσίευση.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ Ε.Ε.Χ. 2.3.86

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Παρουσιάζοντας την εισήγηση του Δ.Σ. πρέπει να τονίσουμε ότι αυτό το Συμβούλιο είναι το πρώτο στην Ε.Ε.Χ. που προήλθε από εκλογές με το σύστημα της απλής αναλογικής. Το γεγονός αυτό αποτελεί μια αδιαμφισβήτητη δημοκρατική κατάκτηση και μια μερική υλοποίηση του νέου Καταστατικού. Σήμερα μπορούμε να πούμε ότι στο Δ.Σ. εκπροσωπούνται όλες – και κατά κανόνα διαφορετικές – οι τάσεις, ανυψήψεις, απόψεις και θέσεις που επικρατούν στο χώρο μας.

Οι κατευθύνσεις πάνω στις οποίες θα επικεντρώσει τη δράση του το Δ.Σ. παρουσιάστηκαν και μέσω των Χ.Χ. (τεύχος Απρ. - Μάρτ'85).

Η Ε.Ε.Χ. είναι επιστημονικός φορέας που σαν ζωντανός οργανισμός παρεμβαίνει και συμμετέχει και στα κοινωνικά - οικονομικά προβλήματα του τόπου. Το διπλό αυτό ρόλο της η Ε.Ε.Χ. καλείται να παίζει κάθε φορά μέσα στις υπάρχουσες κοινωνικοπολιτικές συνθήκες.

Έτσι σήμερα σε περίοδο παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης με οξυμένα τα προβλήματα της ανεργίας, του πληθωρισμού της επενδυτικής απραγίας κλπ., η Ε.Ε.Χ. διαμορφώνει τις δικές της θέσεις και τοποθετήσεις σε ζητήματα που αφορούν την ανάπτυξη, την εκπαίδευση, τα επαγγελματικά και οικονομικά συμφέροντα των Χημικών που είναι φυσικό να πλήττονται μετά τα τελευταία οικονομικά μέτρα της Κυβέρνησης.

Προβλήματα του Κλάδου

1. Ανεργία: Η ανεργία είναι από τα κύρια προβλήματα που απασχολούν σήμερα τον κλάδο μας. Στη χώρα μας το πρόβλημα αυτό αναμένεται να οξυνθεί ακόμα παραπέρα, σύμφωνα με τις επίσημες εκτιμήσεις (Υπουργός Εθν. Οικονομίας, έκθεση Τράπεζας της Ελλάδας κλπ.) σαν συνέπεια της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης και των πρόσφατων οικονομικών μέτρων της κυβέρνησης. Από τις ίδιες εκτιμήσεις συνάγεται ότι η

ανεργία θα είναι εντονότερη ανάμεσα στους νέους.

Παρ' όλο που δεν υπάρχει συγκεκριμένη καταγραφή των ανέργων, εκμάτια ότι ο αριθμός τους είναι σε υψηλά επίπεδα με μεγαλύτερο ποσοστό στους νέους συναδέλφους, όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Ε.Ε.Χ.

Το φαινόμενο της ανεργίας, γενικά αλλά και για τον κλάδο μας αποτελεί άμεση συνέπεια των διαρθρωτικών προβλημάτων της οικονομίας και οξύνεται βέβαια από την επενδυτική αποχή, το κλείσιμο επιχειρήσεων και από αυθαίρετες ενέργειες εργοδοτών (απολύσεις, μη απασχόληση χημικών ενώ προβλέπεται από το 3518 κλπ.). Ακόμα θα πρέπει να παρατηρήσουμε ότι τελευταία έχει εμφανισθεί και το φαινόμενο επιχειρήσεις που παραδοσιακά απασχολούσαν χημικούς να μην προβαίνουν σε νέες προσλήψεις. Στην ένταση του προβλήματος συντείνει η μη προώθηση για ψήφιση των νέων Οργανισμών των Υπουργείων και των Δημόσιων Υπηρεσιών – όπου λόγω αναγκών θεσπίζονται ορισμένες νέες θέσεις χημικών – η μη κάλυψη κενών οργανικών θέσεων που ακόμη υπάρχουν, το πάγωμα των κανονικών διορισμών στο Δημόσιο (Ν. 1320/83), και ακόμη υπάρχουν, ο μικρός αριθμός χημικών που απορροφάται στην εκπαίδευση παρ' όλες τις αποδεδειγμένες αυξημένες ανάγκες.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος της ανεργίας είναι πολύμορφη. Εμείς πιστεύουμε ότι ουσιαστική ανακούφιση θα προκύψει απ' την αύξηση των παραγωγικών επενδύσεων απ' το Κράτος και άλλους φορείς, στην κατεύθυνση ανάπτυξης χημικής βιομηχανίας στη χώρα και κύρια στην εγκατάσταση και ανάπτυξη Πετροχημικής Βιομηχανίας και άλλων μονάδων όπως ανοξειδωτου χάλυβα, αλουμίνια κλπ. Ήδη τις θέσεις μας αυτές αναπτύξαμε με υπόμνημά μας προς το ΥΒΕΤ και σε προσωπική συνάντηση με την αρμόδια υφυπουργό.

Παράλληλα με τις παραγωγικές επενδύσεις, πιστεύουμε ότι θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση της ανεργίας η προώθηση και εφαρμογή του Ν. Πλαίσιο για τη Βιομηχανία,

όπου σύμφωνα με τις προτάσεις μας, θεσμοθετείται και η ελάχιστη στελέχωση των βιομηχανιών με τεχνικούς επιστήμονες. Τις θέσεις μας για το Ν. Πλαίσιο της Βιομ/νίας στείλαμε έγκαιρα στο ΥΒΕΤ, όμως φοβόμαστε ότι δεν διαφαίνεται γρήγορη ρύθμιση, σύμφωνα με τα λεχθέντα της κ. υφυπουργού («το Σ/Ν θα ξαναδοθεί για κρίση στους φορείς αναμορφωμένο»).

Κάναμε και θα συνεχίσουμε με επιστολές, τηλεγραφήματα, προσωπικές παραστάσεις και δυναμικές διεκδικήσεις προς τις διοικήσεις των Δημόσιων Επιχειρήσεων, Οργανισμών και Δημόσιων Υπηρεσιών (Γ.Χ.Κ., Υπ. Γεωργίας, ΥΠΕΧΩΔΕ κ.α.) μέχρις ότου πληρωθούν οι προβλεπόμενες θέσεις χημικών. Θέσεις που όταν πληρωθούν θα μειώσουν δραστικά το ποσοστό ανέργων χημικών.

Είναι αυτονόητο ότι θα συνεχισθούν και ενταθούν οι προσπάθειες και οι συγκεκριμένες ενέργειες στο πρόβλημα γενικότερα της απασχόλησης, όπως καταγραφή της ανεργίας στον κλάδο, διαμόρφωση προτάσεων και μέτρων για ανακούφιση των ανέργων χημικών, συνεργασία με άλλους φορείς σε ζητήματα απασχόλησης.

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονίσουμε ότι είναι αναγκαία η επαφή των συναδέλφων – ιδιαίτερα των νέων – με την Ε.Ε.Χ.: Οι καταγγελίες απολύσεων, οι αρνήσεις πρόσληψης, οι γνώμες και προτάσεις στελέχωσης δημοσίων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων θα αποτελέσουν πολύτιμο υλικό για τη δουλειά της Επιτροπής Επαγγελματικών Θεμάτων.

2. Κρίση του Επαγγέλματος: Η κρίση του επαγγέλματος οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην όξυνση του προβλήματος της ανεργίας, αλλά ακόμα και στην υποβάθμιση του ρόλου του χημικού σε διάφορους τομείς της παραγωγικής διαδικασίας και τέλος στην ποιότητα των σπουδών. Έκφρασή της είναι η μη πρόσληψη ικανού αριθμού χημικών και η μη ανάληψη ή διατήρηση υπεύθυνων επιτελικών θέσεων, σε σημαντικούς τομείς της παραγωγής.

Οι χημικοί κινδυνεύουν να αποκοπούν από την παραγωγή και τη βιομηχανία και να

αντικατασταθούν από άλλες ειδικότητες. Κίνδυνος υποβάθμισης και ανεργίας υπάρχει ακόμα αν τελικά ψηφισθεί το συγκεκριμένο σχέδιο οδγίας της ΕΟΚ, για την ελεύθερη εγκατάσταση των τεχνικών στις χώρες μέλη της, γεγονός που θα προκύψει από τις αμοιβαίες αναγνωρίσεις, την οποία πρόσφατα η Έκτακτη Γενική Συνέλευση του κλάδου απέρριψε.

Όσον αφορά την ποιότητα σπουδών πρέπει το Δ.Σ. να επιδιώξει να ανοιχθούν οι διαδικασίες για συζήτηση του προβλήματος με την Πανεπιστημιακή κοινότητα στην κατεύθυνση της αναβάθμισης των σπουδών, κάτι που το Δ.Σ. δεν κατόρθωσε να υλοποιήσει μέχρι σήμερα.

Για να εξέλθουμε από την κρίση ο κλάδος θ' αγωνισθεί για τη βιομηχανική και τεχνολογική ανάπτυξη της χώρας και την αναβάθμιση του επιπέδου σπουδών.

3. Συνθήκες εργασίας: Το πρόβλημα των συνθηκών εργασίας – παρά τις συνεχείς προσπάθειες της Ε.Ε.Χ., του Π.Σ.Χ.Β., πολλών φορέων και κύρια του εργατικού κινήματος – παραμένει άλυτο.

Η ψήφιση του νόμου «περί συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας», αποτελεί ένα πρώτο θετικό βήμα που με την εφαρμογή του μπορεί να αντιμετωπίσει πολλά και σημαντικά προβλήματα στον τομέα αυτό.

4. Βιομηχανία και Ενέργεια: Η Βιομηχανική ανάπτυξη και ο ευαίσθητος τομέας της Ενέργειας είναι καθοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν σημαντικά την Εθνική μας Οικονομία και Ανεξαρτησία. Η όποια Βιομηχανική ανάπτυξη υπήρξε στην μεταπολεμική κυρίως περίοδο μέχρι σήμερα, δεν φαίνεται ικανή να διασφαλίσει την παραπέρα ανάπτυξη της χώρας.

Η Βιομηχανία μας έτσι όπως αναπτύχθηκε πάσχει από σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα που την καθιστούν μη ανταγωνιστική στο διεθνή στίβο και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που επιχειρήσεις δεν καταφέρνουν να επιβιώσουν ειδικά σε περιόδους οικονομικής κρίσης όπως είναι η σημερινή.

Κύρια χαρακτηριστικά της υπάρχουσας Ελληνικής Βιομηχανίας είναι ο ψηλός βαθμός υπερχρέωσής τους, η τεχνολογική τους κατάσταση και η υστέρηση σε τεχνολογικούς εκσυγχρονισμούς, το μεγάλο κόστος παραγωγής, οι οργανωτικές της αδυναμίες στην παραγωγή και στη διοίκηση, παραγωγή προϊόντων χαμηλής πολλές φορές ποιότητας κλπ.

Τα προβλήματα αυτά αλλά και η ανανέωση ποιοτικά και ποσοτικά του παραγωγικού δυναμικού μας, πρέπει να αντιμετωπισθούν μέσα από τη χάραξη συγκεκριμένης βιομηχανικής πολιτικής.

Στη διαμόρφωση αυτής της πολιτικής η Ε.Ε.Χ. είχε υποχρέωση από τη φύση της να συμβάλει με συγκεκριμένες προτάσεις.

Δυστυχώς πρέπει να τονίσουμε ότι μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση έχει δείξει διστακτικότητα στη χάραξη βιομηχανικής πολιτικής που θα βγάλει τη χώρα απ' την κρίση σε όφελος του λαού και του τόπου. Θεωρούμε σκόπιμο να επαναλάβουμε εδώ τις γενικές μας τοποθετήσεις που πρέπει να ληφθούν υπ' όψη για τη βιομηχανική πολιτική.

α) Πρέπει να προχωρήσουν άμεσα οι παραγωγικές επενδύσεις απ' το Δημόσιο τομέα κύρια σε τομείς με εθνική σημασία.

Τέτοιοι τομείς είναι η Χημική και Πετροχημική Βιομηχανία, η Μεταλλευτική και Μεταλλουργική Βιομηχανία, η Κατασκευαστική Βιομηχανία, η Πληροφορική, η Βιοτεχνολογία, η Χημική Σύνθεση. Σε τομείς στρατηγικής σημασίας για την οικονομία μας θεωρούμε ότι πρέπει:

β) Να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις στο χώρο της μεσαίας και μικρής βιομηχανίας σε τομείς που είναι απαραίτητοι για τις ανάγκες της χώρας.

γ) Να προωθηθεί άμεσα η ψήφιση του Θεσμικού Νόμου για τη βιομηχανική ανάπτυξη που καθυστερεί επικίνδυνα. Στο νόμο αυτό πρέπει να περιληφθούν όλες οι γενικές αρχές που έχουν σχέση με τη βιομηχανία και αφορούν τη χωροθέτησή της, την προστασία του περιβάλλοντος και των εργαζομένων από τη λειτουργία της, την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, τη στελέχωσή της με επιστημονικοτεχνικό προσωπικό, και τέλος διαδικαστικά θέματα και θέματα που σχετίζονται με τη βιομηχανική πολιτική (κλαδικές μελέτες, κλαδικά ινστιτούτα κλπ.).

δ) Αντιμετώπιση του προβλήματος των προβληματικών επιχειρήσεων με λύσεις κοινωνικά και οικονομικά αποδεκτές.

ε) Εφαρμογή του θεσμού των Εποπτικών Συμβουλίων, έλεγχο υπερμολόγησης και παράνομης εξαγωγής συναλλάγματος.

Στον τομέα της Ενέργειας έχουμε επισημάνει ότι η μεγάλη εξάρτηση του ενεργειακού μας ισοζυγίου από το πετρέλαιο δημιουργεί σημαντική επιβάρυνση για την εθνική μας οικονομία.

Θα πρέπει να χαραχθεί Εθνικό Ενεργειακό Πρόγραμμα που θα στοχεύει στην κατά το δυνατό μεγαλύτερη και ορθολογικότερη αξιοποίηση των ενεργειακών μας πόρων και να στρέφεται προς την εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ιδιαίτερα μας απασχόλησε η διαρύθμιση της αγοράς των πετρελαιοειδών που άρχισε να εφαρμόζεται από την 1.1.86 και για το θέμα αυτό γνωρίσαμε τις απόψεις μας στο Υπουργείο Ενέργειας.

Εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι η πλήρης «απελευθέρωση» της αγοράς αυτής είναι δυνατό να δημιουργήσει σοβαρότητα προβλήματα για τη χώρα μας σε όφελος των μεγάλων πολυεθνικών ολιγοπωλίων.

5. Παιδεία και Χημική Εκπαίδευση: Η ουσιαστική προσφορά και συμμετοχή του κλάδου μας στους διάφορους τομείς της ελληνικής οικονομίας (παραγωγή, έρευνα, εκπαίδευση κλπ.) συναρτάται άμεσα με το περιεχόμενο των σπουδών και τον τρόπο που αυτές παρέχονται. Τα κονδύλια όμως για την Παιδεία γενικά και για τα ΑΕΙ ειδικότερα περικόπτονται. Δεν εμπλουτίζονται, επομένως, τα πανεπιστήμια με νέο επιστημονικό δυναμικό ή με τα απαραίτητα σύγχρονα όργανα και συσκευές για ανάπτυξη της έρευνας και θεώρηση της διδασκαλίας. Όμως το παλιό καθηγητικό κατεστημένο βρίσκει τρόπους να βάσει εμπόδια σε δημοκράτες ή συνδικαλιστές επιστήμονες και να μη τους εντάσσει στους λέκτορες.

Για το τελευταίο θέμα, εκφράσαμε με ανακοίνωση την αντίθεσή μας σε οποιεσδήποτε ανάλογες μεθοδεύσεις – με αφορμή τις κρίσεις στο Χημικό Τμήμα του Παν/μίου Αθηνών.

Αλλά και στο χώρο της β' βάθμιας εκπαίδευσης το μάθημα της χημείας και η διδασκαλία του, αφήνει αδιάφορο το Υπουργείο. Έτσι παρά το ότι, το '85 δεν παρουσιάστηκαν 50 συνάδελφοι (απ' τους 157 που αρχικά διορίστηκαν στην Μέση Γενική Εκπαίδευση), το Υπουργείο αρνήθηκε πεισματικά να συμπληρώσει τον αριθμό απ' την Επετηρίδα του, αγνοώντας τα επανειλημμένα διαβήματά μας (υπομνήματα, προσωπικές παραστάσεις κλπ.). Κατά περιεργό τρόπο, επίσης, αρνήθηκε να δεχθεί την πρότασή μας για δυνατότητα κάλυψης θέσεων δ/τών από χημικούς στα σχολικά εργαστηριακά κέντρα (ενώ αυτή η δυνατότητα έχουν οι τεχνολόγοι και οι μηχανικοί), εργαστήρια που θεσπίζονται με το νόμο για τη β' βάθμια εκπαίδευση. Με αφορμή επιστολή μαθητών ΕΠΛ για την κατάσταση που επικρατεί στα Λύκεια, το Δ.Σ. αποφάσισε να καλέσει σε συζήτηση εκπροσώπους των μαθητών και συναδέλφους εκπαιδευτικούς, με στόχο την εξέταση της πορείας και τη στήριξη αυτού του θεσμού.

Η παρέμβασή μας στον σημαντικό για τον κλάδο μας τομέα της Χημικής Εκπαίδευσης, συνεχίστηκε με την πρότασή μας για σύσταση ειδικής επιτροπής ελέγχου και παραλαβής εργαστηριακού εξοπλισμού («εργαστ. πάγκων») των ΕΛΠ, από συναδέλφους εκπαιδευτικούς. Στην πρότασή μας όμως δεν πήραμε ακόμη απάντηση.

Παράλληλα, συμμετέχουμε με εκπροσώπους μας σε Ειδική Επιτροπή του Συμβουλίου Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, που ασχολείται με το ζήτημα των επαγγελματικών δικαιωμά-

των των τεχνολόγων χημικών πετρελαίου αποφοίτων ΚΑΤΕΕ (ΤΕΙ).

Οι προσπάθειες (που από προηγούμενα Δ.Σ. είχαν αρχίσει) για τη συγγραφή των βιβλίων Χημείας στα σχολεία, είχαν αποτέλεσμα – με την ανάθεση στην Ε.Ε.Χ. της συγγραφής και κρίσης του βιβλίου Χημείας Α' ΕΠΛ. Ενός βιβλίου που είχε ευμενέστατη αποδοχή απ' όλες τις πλευρές (υπουργείο, καθηγητές, μαθητές), χάρη στην αξιόπαινη δουλειά της συγγραφικής ομάδας. Στη συνέχεια, προτείναμε νέα συγγραφική ομάδα για το βιβλίο της Β' ΕΠΛ και μετά τις σχετικές διαδικασίες θα ορισθεί και για τις Γ' ΕΠΛ. Ελπίζουμε και πιστεύουμε – αν το Υπουργείο συνεχίσει τη συνεργασία μας με το ίδιο πνεύμα – τα ίδια θετικά αποτελέσματα να έχουν και αυτά τα βιβλία. Το ίδιο ισχύει και για το βιβλίο των Εργαστηριακών Ασκήσεων Χημείας – που επίσης έχει γραφεί από εκπαιδευτικούς της Ε.Ε.Χ. – του οποίου όμως έχει καθυστερήσει η εκτύπωση. Παράλληλα προωθείται η συγγραφή όλων των βιβλίων Χημείας στο Γυμνάσιο και Λύκειο, από εκπαιδευτικούς της Ε.Ε.Χ.

Στόχοι του Δ.Σ. παραμένουν: η αναβάθμιση των σπουδών της Χημείας ιδιαίτερα στα ΑΕΙ η αύξηση των ωρών διδασκαλίας της Χημείας στη Μ. Εκπαίδευση, που θα γίνεται μόνο από χημικούς η προσέλκυση στην Ε.Ε.Χ. όλων των χημικών που απασχολούνται στην εκπαίδευση και ιδιαίτερα των συναδέλφων της Μέσης Γενικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης.

6. Προστασία Περιβάλλοντος: Παρά τις πολλές εξαγγελίες για ουσιαστική αντιμετώπιση του επικίνδυνου σύγχρονου προβλήματος της ρύπανσης του περιβάλλοντος που έχει δημιουργήσει η αουδοσία των μικρών και μεγάλων συμφερόντων και συντηρεί η ελλειπής νομοθεσία και ο ανεπαρκής έλεγχος – ακόμη το σχετικό Σ/Ν για το περιβάλλον δεν έχει ψηφισθεί.

Σημειώνουμε ότι και οι παρατηρήσεις που έστειλε η Ε.Ε.Χ. στο ΥΠΕΧΩΔΕ (δημοσιεύθηκαν και στα Χ.Χ. Αυγ.-Σεπτ. και Νοέμ. '85), δεν λήφθηκαν υπ' όψη. Προκαλεί σοβαρές ανησυχίες για την αποτελεσματικότητά του. Σ/Ν το γεγονός ότι δεν πρόκειται να ενεργοποιηθεί ο Ενιαίος Φορέας Περιβάλλοντος, δηλ. ο φορέας εκείνος που πρέπει να αναλάβει τον έλεγχο, τη μελέτη και την καθιέρωση των απαραίτητων μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, στελεχωμένους με το απαραίτητο τεχνικο-επιστημονικό προσωπικό. Προωθήθηκε αποσπασματικά, η σύσταση του «Οργανισμού της Αθήνας», ενός γνωμοδοτικού οργάνου στα πλαίσια του ΥΠΕΧΩΔΕ, με κύρια αρμοδιότητα την αντιμετώπιση θεμάτων πολεοδομικής φύσης, όπου η Ε.Ε.Χ. εκπροσωπείται.

Άλυτο παραμένει ακόμα και το ζήτημα της υπογραφής μελετών επεξεργασίας υγρών αποβλήτων από χημικούς.

Η συμπλήρωση δηλ. της γνωστής Υγειονομικής Διάταξης (ΕΙΒ/221/65), με την οποία το δικαίωμα υπογραφής των σχετικών μελετών δίνεται σήμερα μόνο σε μηχανικούς.

Το Δ.Σ. θα συνεχίσει έντονα τις προσπάθειές του, τόσο για τη σωστή διαμόρφωση και άμεση προώθηση του Σ/Ν για το Περιβάλλον όσο και για τη συμπλήρωση της σχετικής Υγειονομικής διάταξης, εφ' όσον δεν προωθείται αυτό το Σ/Ν με το οποίο θα αντιμετωπιζόταν το θέμα των περιβαλλοντικών μελετών.

Σχετικά με τις τελευταίες, υπογράφηκε 1 (μια) ακόμη σύμβαση με μελετητές σύμφωνα με την απόφαση, του πρώην ΥΧΟΠ, με την οποία ανατέθηκε στην Ε.Ε.Χ. η εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών, συνολικού ύψους 10 εκατομ. δρχ., σε διάφορες περιοχές της χώρας, ενώ 2 (δύο) ήδη έχουν ολοκληρωθεί. Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι η Ε.Ε.Χ. ενεργεί (όπως και κατά τη θητεία του προηγούμενου Δ.Σ.) απλά για λογαριασμό του Υπουργείου, χωρίς να έχει την ευθύνη της τελικής αξιολόγησης μελετών, δικαίωμα που είχε μόνο το πρώην ΥΧΟΠ. Το Δ.Σ. υποστηρίζει και προβάλλει προτάσεις και εκδηλώσεις – όπως αυτή του Συνδέσμου Χημικών Ν. Σερρών – με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος και τον ρόλο των χημικών σ' αυτό τον τομέα.

7. Έλεγχος της Ποιότητας και Προστασία του Καταναλωτή: Αμετάβλητη παραμένει η θέση μας για τη δημιουργία Ενιαίου Φορέα Ελέγχου με πυρήνα το Γ.Χ.Κ. και με σκοπό την προστασία του Καταναλωτή. Ουσιαστικές – σύμφωνα με τις θέσεις μας – αρμοδιότητες ενός τέτοιου φορέα θα είναι και ο προληπτικός έλεγχος στους χώρους παραγωγής καθώς και η αξιοποίηση των ελληνικών προτύπων. Πιστεύουμε ότι για την προώθηση και ολοκλήρωση του ελέγχου ποιότητας είναι αναγκαία η παραπέρα ανάπτυξη της ελληνικής τυποποίησης, η εκπόνηση ελληνικών προτύπων και εφαρμογή τους στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Η Ε.Ε.Χ. θα εξακολουθεί να απαιτεί την ουσιαστική συμμετοχή της όταν συζητούνται θέματα ελέγχου ποιότητας και προστασίας του καταναλωτή.

8. Δημόσια Υγεία και Φάρμακο: Αμετάβλητη παραμένει η θέση μας στην υποστήριξη ενός σωστού και ολοκληρωμένου ΕΣΥ, στην ανάπτυξη μιας κατά το δυνατόν αυτοδύναμης Εθνικής Φαρμακοβιομηχανίας και Κρατικής Φαρμακαποθήκης, στην διεύρυνση του ρόλου του ΕΟΦ όχι σαν γραφειοκρατικής υπηρεσίας αλλά σαν Τεχνικού Οργανισμού Ελέγχου στο χώρο του Φάρμακου.

Όλα αυτά όμως απαιτούν αυξημένες δαπά-

νες και απόκρουση των πιέσεων που κύρια η ΕΟΚ προβάλλει. Και η πολιτική της κυβέρνησης προκαλεί ερωτηματικά έτσι όπως εφαρμόζεται, χωρίς την απαραίτητη αποφασιστικότητα. Τα χρήματα που συγκεντρώνει ο ΕΟΦ πρέπει να αξιοποιηθούν σωστά στην κατεύθυνση επενδύσεων υποδομής στον τομέα της Δημ. Υγείας.

Παρακολουθώντας με αμείωτη προσοχή τα συμβαίνοντα στο χώρο του Φάρμακου και της Δημ. Υγείας, ανανεώσαμε την εκπροσώπησή μας στο ΚΕΣΥ (όπου η Ε.Ε.Χ. για το '86 θα συμμετέχει σαν κοινός εκπρόσωπος των φορέων Ε.Ε.Χ., Τ.Ε.Ε., Ε.Ε.Φ. και Π.Ε.Β. με τη σημερινή πρόεδρο της Ένωσης Κλινικών Χημικών) καθώς και στο Επιστημονικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Εγκρίσεως Φαρμάκων του ΕΟΦ.

9. Έρευνα και Τεχνολογία: Ακόμη και σήμερα η σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η απορρόφηση επενδυτικών κονδυλίων εξακολουθεί να είναι κάτω απ' το 0,3% του Α.Ε.Π. και στον προϋπολογισμό του '86 οι δαπάνες χαμηλότερες απ' ό,τι το '85 σε απόλυτους αριθμούς. Η λειτουργία των Ερευνητικών Ιδρυμάτων (ΕΙΕ, Δημόκριτος) προκαλεί ανησυχίες και ερωτηματικά.

Όπως τονίστηκε και στην εισήγηση του Δ.Σ. στο 10ο Π.Σ.Χ. («Εφαρμοσμένη Χημική Έρευνα και Τεχνολογία») η έρευνα και η εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων της αποτελούν περιουσία του λαού. Πιστεύουμε ότι στον καθορισμό των τομέων που θα επενδυθούν τα χρήματα του λαού, πρέπει να συμμετέχουν όλοι εκείνοι που λογικά δικαιούνται να έχουν γνώμη. Η Ε.Ε.Χ. έχει άποψη και συσσωρευμένη πείρα, την πείρα των μελών της σε όλους τους τομείς δραστηριότητας της Εθνικής Οικονομίας.

Η αγωνιστική αντιμετώπιση της στασιμότητας που παρατηρείται στο χώρο της έρευνας απ' τους φορείς των ερευνητών (Σύλ. προσωπικού ΕΙΕ, ΣΟΣΕΙ κλπ.) δείχνει τη σημασία που αποδίδουν οι επιστήμονες στο σταμάτημα της παραπέρα τεχνικοεπιστημονικής εξάρτησης της χώρας. Η ΕΕΧ δεν μπορεί παρά να υποστηρίξει και να συμβάλει στις προσπάθειες προς αυτή την κατεύθυνση.

Το Τ.Ε.Α.Χ.

Το πρόβλημα του Τ.Ε.Α.Χ. είναι παλιό και πάντοτε στο κέντρο του ενδιαφέροντος όλων των Δ.Σ. Ο βασικός λόγος είναι ότι δεν έχει δοθεί λύση απ' την κυβέρνηση αποτελεσματικής οικονομικής του στήριξης και κατά συνέπεια ικανοποίησης είτε των ασφαλισμένων είτε των συνταξιοδότητων χημικών.

Τα θέματα που απασχολούν το Τ.Ε.Α.Χ. τέθηκαν (όπως και στο παρελθόν απ' το Δ.Σ.

στην αρμόδια υφυπουργό Κοινων. Ασφαλίσεων με υπομνήματα – καθόσον «λόγω φόρτου εργασίας» της ήταν αδύνατον να μας δεχθεί – και προβλήθηκαν στον τύπο. Επαναλάβαμε τα μόνιμα αιτήματά μας για: επέκταση και ποσοστοποίηση του «κοινωνικού πόρου», αποδέσμευση των αποθεματικών για την όσο το δυνατόν καλύτερη αξιοποίησή τους απ' το ίδιο το Ταμείο. Παράλληλα ζητούσαμε να συνεχισθεί ο θεσμός να είναι πρόεδρος του TEAX χημικός και γενικά η διοίκησή του να ασκείται από εκπροσώπους του κλάδου.

Το Υπουργείο με σχετική απόφασή του ανταποκρίθηκε μόνο στο δεύτερο αίτημά μας – για τη διοίκηση του TEAX. Στα ουσιαστικότερα – οικονομικά αιτήματά μας κράτησε αρνητική στάση.

Είχαμε επανειλημμένες συσκέψεις με τον προηγούμενο πρόεδρο του TEAX και εκπροσώπους του Π.Σ.Χ.Β., του Σ.Χ.Δ.Υ., του Συλ. Τεχν. Γ.Χ. για το επίμαχο θέμα της εισφοράς των χημικών Δημ. Υπαλλήλων. Στην προσπάθεια να βρεθεί λύση προτείναμε – και συμφωνήθηκε κατ' αρχήν – να συνταχθεί αναλογιστική μελέτη από ιδιωτικό λογιστικό γραφείο, για να διαπιστωθεί η οικονομική κατάσταση του Ταμείου. Όμως στη συνέχεια η Διοίκηση του Ταμείου, μετά από εντολή του Υπουργείου, δεν χορήγησε τα απαραίτητα στοιχεία, με αποτέλεσμα ακόμη και σήμερα το ζήτημα να εκκρεμεί.

Το Δ.Σ. άρχιζε ήδη ουσιαστική συνεργασία με τη νέα διοίκηση του TEAX, για την αντιμετώπιση αυτού του αιτήματος – κατά προτεραιότητα – καθώς και άλλων ζητημάτων (τρόπος είσπραξης εισφορών, συντάξεις, οργάνωση και λειτουργία του TEAX, μορφές διεκδικητικών ενεργειών κλπ.).

Για το θέμα της εισφοράς (σήμερα 7% επί του βασικού και χρονοεπίδ. των συναδέλφων του Δημοσίου, πιστεύουμε ότι θάπρεπε μέρος αυτής (π.χ. η μισή) να καλύπτεται απ' το ίδιο το Δημόσιο, κάτι που έχουν πετύχει οι συνάδελφοι του ιδιωτικού τομέα (όπου απ' το 8% το μισό καταβάλλεται απ' τον εργοδότη). Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να στραφούν οι προσπάθειές μας, εξετάζοντας παράλληλα και άλλες λύσεις.

Στόχος μας είναι να στηρίξουμε το Ταμείο και σ' αυτό ζητούμε να συμβάλουν όλοι οι συνάδελφοι. Θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες να προσελκυσθούν όλοι οι χημικοί – και ιδιαίτερα οι συνάδελφοι της Μ.Ε. – καθ' όσον η εγγραφή στο TEAX αποτελεί και κλαδική μας υποχρέωση. Θα επανέλθουμε προς το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με νέες παρεμβάσεις. Απ' τους συναδέλφους ζητάμε να βλέπουν το TEAX σαν το δικό τους Ταμείο και να παρακολουθούν κι οι ίδιοι, αφ' ενός την καταβολή των εισφορών απ' τον εργοδότη αφ' ετέρου τη σωστή καταχώρηση στο TEAX των ασφαλιστών.

Διεθνείς Σχέσεις

Οικονομικοί λόγοι μας αναγκάζουν να μελετούμε προσεκτικά την άμεση παρουσία και συμμετοχή μας σε διάφορες διεθνείς εκδηλώσεις ή υποχρεώσεις που απηρρέουν απ' τη σύνδεσή μας με διεθνείς οργανισμούς, φορείς κλπ.

Κατά το μέχρι τώρα διάστημα της θητείας του Δ.Σ. οι δραστηριότητες στον τομέα αυτό ήταν:

■ Διεθνής Ένωση Καθαρής και Εφαρμοσμένης Χημείας (IUPAC): Ο πρόεδρος της Ε.Ε.Χ. συμμετείχε στη συνάντηση των Προέδρων των Χημικών Εταιρειών, μελών της που ως συνήθως γίνεται την περίοδο της Γ.Σ. της Σπ. Γ.Σ. της IUPAC – που έγινε στη Λυών της Γαλλίας 2-7.9.85 – με αποτελεσματική παρέμβαση του εκπροσώπου μας, διατηρήθηκε το ίδιο ύψος επίσης συνδρομής για την Ελλάδα (1.250 δολ.). Παράλληλα επιδιώξαμε την συμμετοχή και νέων «συνδεδεμένων μελών» (adhering members) απ' τη χώρα μας και ήδη – εκτός του Γ.Χ.Κ. που από τριετίας έχει συνδεθεί – ρυθμίζεται το θέμα και με το Κ.Π.Ε. Δημόκριτος. Υπενθυμίζεται ότι, στα πλαίσια των Διεθνών Συνεδρίων της IUPAC, έχουμε αναλάβει την διοργάνωση του Συνεδρίου «Coordination Chemistry» τον Σεπτέμβριο του '86 στην Αθήνα (Παν/μιούπολη Ζωγράφου), η προετοιμασία του οποίου απ' την αντίστοιχη Ο.Ε. προχωρεί κανονικά.

■ Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Χημικών Εταιρειών (FECS): Χωρίς να έχουμε αυτοπρόσωπες παρουσίες στο εξωτερικό, συμμετέχουμε κανονικά (μέσω της σχετικής αλληλογραφίας) στις διάφορες ομάδες εργασίας που εκπροσωπούμαστε.

Η Ε.Ε.Χ., όπως είναι γνωστό, εκπροσωπείται στην Εκτελεστική Επιτροπή της FECS. Εκπρόσωπος της Ε.Ε.Χ. (απ' το Τμήμα Τροφίμων) θα συμμετέχει στην Ο.Ε. Διεθνούς Συμποσίου που συνδιοργανώνεται απ' το Τμήμα Τροφίμων της FECS και την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τοξικολογίας, τον Οκτώβριο του '87 στη Χαλκιδική, ενώ δεν έχει αποκλεισθεί η περίπτωση συνδιοργάνωσης αυτού του Συμποσίου.

■ Παγκόσμια Ομοσπονδία Επιστημόνων Εργαζομένων (WFSW): Η παγκόσμια αυτή οργάνωση, στην οποία συμμετέχουν επιστήμονες όλων σχεδόν των ειδικοτήτων, αντιμετωπίζει και εκφράζει πολιτική στάση απέναντι σε κοινωνικοοικονομικά θέματα απ' τη σκοπιά των επιστημόνων. Η Ε.Ε.Χ. έχει υποστηρίξει και προβάλλει τις θέσεις της WFSW, ιδιαίτερα σε θέματα ειρήνης και αφοπλισμού, καθώς και σε προβλήματα της γυναίκας-επιστήμονα, ενώ στο παρελθόν έχει φιλοξενήσει συνεδριάσεις διάφορων οργάνων της.

■ Ευρωπαϊκή Επιτροπή Χημείας (EUCHEM):

Πρόκειται για ένα σχετικά νέο καθαρά επιστημονικό φορέα, και ο οποίος βρίσκεται «υπό την αιγίδα» του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η Ε.Ε.Χ. εκπροσωπείται στην EUROCHEM για πρώτη φορά απ' το '85.

■ Επιτροπή Χημείας Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (EC-3): Κύρια για οικονομικούς λόγους δεν συμμετείχαμε σε καμία απ' τις δύο συναντήσεις του '85 (Απρίλη και Οκτώβριο) της EC-3. Πρέπει να αναφέρουμε, πάντως, ότι δεν μας ικανοποίησε καθόλου η στάση της Επιτροπής απέναντι στις παρατηρήσεις που απέστειλε η Ε.Ε.Χ. τόσο στο θέμα της «νπρεκτίβας» για το επάγγελμα της χημείας όσο και στο καταστατικό (κανονισμό) λειτουργίας της. Όπως είναι γνωστό, στη μεν «νπρεκτίβα» εκφράσαμε την αντίθεσή μας σε οποιαδήποτε προώθησή της, στο δε καταστατικό τις ανηρρήσεις μας για την κατάργηση της αρχής της ομοφωνίας στη λήψη των αποφάσεων. Και στα δύο αυτά σημαντικά θέματα η επιτροπή σχεδόν αγνόησε τις θέσεις μας. Βέβαια, η «νπρεκτίβα» για το επάγγελμα της χημείας έχει καλυφθεί απ' τη γενικότερη, για τους πτυχιούχους γ'βάθμιας εκπαίδευσης, την οποία επίσημα η EC-3 μας κοινοποίησε μαζί με ορισμένες παρατηρήσεις της. Το Δ.Σ. όπως και στο παρελθόν θα συνεχίσει να παρακολουθεί με προσοχή τα θέματα στην EC-3, είτε με αυτοπρόσωπες παρουσίες είτε μέσω της αλληλογραφίας, με παρεμβάσεις που θα εξυπηρετούν τα συμφέροντα των Ελλήνων Χημικών.

■ Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Χημικής Μηχανικής (EFCE): Στην EFCE εκπροσωπούμαστε για πρώτη φορά απ' το '85 με χημικό μηχανικό, μέλος της Ε.Ε.Χ.

■ Βαλκανικές Χημικές Εταιρείες - 3ο Βαλκανικό Συνέδριο Χημείας (3rd BCD): Κορυφαία έκφραση της συνεργασίας των χημικών των βαλκανικών χωρών αποτελούν τα Βαλκανικά Συνέδρια Χημείας (Βαλκανικές Μέρες Χημείας). Το 3ο Βαλκανικό Συνέδριο Χημείας – με σημαντική ομολογουμένως καθυστέρηση – θα γίνει τον Σεπτέμβριο του '86 στο Βουκουρέστι. Στο Συνέδριο θα παρουσιασθούν 7 βασικές (προγραμματισμένες) ελληνικές εργασίες καθώς και πολλές σε μορφή posters (οι σχετικές ανακοινώσεις έχουν δημοσιευθεί στα Χ.Χ.). Στα πλαίσια της διαβαλκανικής συνεργασίας και με την ευκαιρία του 10ου Π.Σ.Χ., φιλοξενήσαμε εκπροσώπους απ' την Αλβανία, Βουλγαρία και Γιουγκοσλαβία, ενώ υποδεχθήκαμε και συζητήσαμε αμοιβαίως ενδιαφέροντος θέματα με τον Πρόεδρο της Ακαδημίας επιστημόνων Βουλγαρίας και τον αντιπρόεδρο της WFSW και της Ένωσης Βουλγάρων Χημικών, που επισκέφθηκαν την Ελλάδα τον περασμένο χρόνο. (Η επίσκεψη του Προέδρου της Ένωσης Χημικών Ρουμανίας δεν έγινε δυνατή την τελευταία στιγμή). Δεχθήκαμε πρόσκληση απ' την Ένωση Χημικών

κών Βουλγαρίας, ο πρόεδρος και ένα ακόμη μέλος του Δ.Σ. να επισκεφθούν τη Σόφια την άνοιξη του '86, με σκοπό την παραπέρα σύσφιξη των Ελληνο-βουλγαρικών σχέσεων στον τομέα της Χημείας.

Το Δ.Σ. σκοπεύει να διατηρήσει και να αναπτύξει, στο μέτρο των δυνατοτήτων του, τις επωφελείς διεθνείς σχέσεις και δραστηριότητες, με τις οποίες έχει συνδεθεί η Ε.Ε.Χ. από αρκετό καιρό. Για το σκοπό αυτό δημιουργήθηκε στα πλαίσια του Δ.Σ. τριμελής «γραμμάτεια» διεθνών σχέσεων.

Παρέμβαση της Ε.Ε.Χ. στον Ευρύτερο Κοινωνικό Χώρο

Με αφορμή τα οικονομικά μέτρα που εξάγγειλε η κυβέρνηση τον Οκτώβριο του '85, για την αντιμετώπιση της κρίσης που μαστίζει την οικονομία, το Δ.Σ. κατά πλειοψηφία τοποθετήθηκε και έκδοσε ψήφισμα, εκφράζοντας με συγκεκριμένο τρόπο την αντίθεσή του σ' αυτά, υποστηρίζοντας παράλληλα τις κινητοποιήσεις των τριτοβάθμιων οργανώσεων των εργαζόμενων και των φορέων των τεχνικών επιστημόνων για την ανάκλησή τους. Με βάση την απόφαση αυτή, συμμετείχαμε σε συσκέψεις τεχνικο-επιστημονικών φορέων, με στόχο το συντονισμό εκδηλώσεων κατά της συγκεκριμένης οικονομικής πολιτικής. Σε σχέση με τα παραπάνω, στο Δ.Σ. συζητήθηκε η αναταραχή που προκλήθηκε στην κορυφαία συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων - τη Γ.Σ.Ε.Ε. - συζήτηση όμως που δεν κατέληξε σε συγκεκριμένη τοποθέτηση.

Εκφράζοντας το ενδιαφέρον της Ε.Ε.Χ. για την υπόθεση της Ειρήνης, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Δημοκρατίας κλπ., εκδόσαμε ψήφισμα με την ευκαιρία της Ημέρας των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ (1 Δεκ. '85) και συγχρόνως σαν έμπρακτη υποστήριξη κηρύξαμε τη μέρα της Γ.Σ. (2.3.85) σαν μέρα αιμοδοσίας των χημικών. Υποστηρίξαμε την έκκληση για απαγόρευση των πυρηνικών δοκιμών, με αφορμή τη συνάντηση Ρήγκαν - Γκορμπατσώφ στη Γενεύη (Νοέμ. '85). Λάβαμε μέρος σε εκδηλώσεις για την Ειρήνη που οργανώθηκαν από διάφορους φορείς. Τιμήσαμε με συμβολική οικονομική ενίσχυση της ΕΦΕΕ, την επέτειο του Πολυτεχνείου. Με την ευκαιρία της αναγόρευσης του 1986 σαν Έτους Ειρήνης απ' τον ΟΗΕ, θα υποστηρίξουμε κάθε πρωτοβουλία που θα συμβάλει στην εμπέδωση φιλειρηνικού πνεύματος, ενώ σύμφωνα με απόφασή μας θα συμμετέχουμε σαν παρατηρητές σε σχετικές εκδηλώσεις των ειρηνιστικών φορέων.

Σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης: Ανταποκριθήκαμε σε αίτημα του Δήμου Ταύρου και αποστείλαμε σχετική πραγματογνωμοσύνη και πόρισμα με αφορμή την μετεγκατάστα-

ση χημικής βιοτεχνίας στην περιοχή του Δήμου. Μετά από αίτημα του Δ. Λαυρίου, ορίσαμε εξειδικευμένους συναδέλφους για την ενημέρωση του Δήμου σε κινδύνους έκρηξης - πυρκαγιάς απ' τη λειτουργία των εγκαταστάσεων ΠΥΡΚΑΛ και ΕΒΟ. Εξετάσαμε και απαντήσαμε σε κοινό αίτημα κατοίκων του Δ. Μοσχάτου, ενημερώνοντας για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις απ' τη λειτουργία εργ/σίου ελαστικών στην περιοχή. Απαντήσαμε σε συγκεκριμένα ερωτήματα ιδιωτών είτε για τη χρήση είτε για τους κινδύνους απ' τη χρήση διαφόρων υλικών.

Με τις πρωτοβουλίες και παρεμβάσεις μας στο θέμα της χρήσης διαιθυλενογλυκόλης σε κρασιά και τσιγάρα προέλευσης εξωτερικού, προκαλέσαμε την αντίδραση και επέμβαση των αρμόδιων αρχών, για υπεύθυνη ενημέρωση και προστασία του Έλληνα καταναλωτή. Με τον τρόπο αυτό αποκαλύφθηκαν και οι ελλείψεις του Δημοσίου σε επιστημονικό προσωπικό και μέσα για άμεσους και υπεύθυνους ελέγχους. Στόχος του Δ.Σ. είναι να ευαισθητοποιείται και να παρεμβαίνει σε σοβαρά ζητήματα του κοινωνικού συνόλου, υλοποιώντας έτσι το ρόλο της Ε.Ε.Χ. σαν υπεύθυνου συμβούλου της πολιτείας και του λαού.

10ο Π.Σ.Χ.

Το 10ο Π.Σ.Χ. οργανώθηκε στην Πάτρα από τις 2 μέχρι τις 7 Δεκέμβριο 1985 σε συνεργασία με τον Τοπικό Σύλλογο Αχαΐας. Το Συνέδριο αυτό είχε θέμα: «Εφαρμοσμένη Χημική Έρευνα και Τεχνολογία» και σημείωσε μεγάλη επιτυχία όπως και τα προηγούμενα. Την έναρξή του κήρυξε ο Γεν. Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας.

Στο Συνέδριο παρουσιάστηκαν 150 πρωτότυπες και ενδιαφέρουσες εργασίες και παράλληλες συνεδριάσεις. Με την ευκαιρία, θέλουμε και πάλι να ευχαριστήσουμε και να συγχαρούμε την Ο.Ε., το προσωπικό και όλους όσους συνέβαλαν στην επιτυχία του.

Εκδηλώσεις στα Πλαίσια της Ε.Ε.Χ.

■ Σεμινάριο για τα «Πλαστικά στη Συσκευασία» (Οκτ. '85, Αθήνα): Το εξειδικευμένο αυτό Σεμινάριο, που υποστήριξε το Δ.Σ. και η διοργάνωσή του οφείλεται στον συν. Α. Στασινόπουλο, παρακολούθησαν σημαντικό αριθμός όχι μόνο χημικών αλλά και άλλων ακροατών με ενδιαφέρον στο αντικείμενο.

■ Το Σεμινάριο του Τμήματος Φαρμακοχημείας (Φεβρ. '86, Αθήνα) καθώς και το Συμπόσιο Φαρμακοχημείας (Οκτ. '86, Θεσ/νίκη) είναι μέσα στις προγραμματισμένες εκδηλώσεις του Τμήματος Φαρμακοχημείας της Ε.Ε.Χ.

■ Εκδήλωση για τον καθ. Τρ. Καραντάση (Οκτ. '85, Λεβίδι Αρκαδίας): Ένα χρέος ιδιαίτερα των παλιότερων συναδέλφων, προς τον αείμνηστο καθ. του Παν/μίου Αθήνας και παλαιό Πρόεδρο της Ε.Ε.Χ., Τρ. Καραντάση, υλοποιήθηκε απ' το Δ.Σ. σε συνεργασία με τον Δήμο Λεβιδίου. Με την ευκαιρία, θέλουμε να συγχαρούμε και πάλι την επιτροπή των συναδέλφων εκείνων, που είχαν την πρωτοβουλία και την όλη οργάνωση της εκδήλωσης.

Οι άλλες προγραμματισμένες ήδη επιστημονικές εκδηλώσεις είναι: Το διεθνές συνέδριο της IUPAC «Coordination Chemistry» (Σεπ. '86, Αθήνα), του οποίου οι οργανωτικές ετοιμασίες, όπως αναφέρθηκε, ολοκληρώνονται. Το διεθνές συμπόσιο με θέμα «Kinetics in Analytical Chemistry» (9-12 Σεπ. '86, Γιάννενα), του οποίου την οργανωτική κάλυψη έχει αναλάβει ο τομέας Αναλυτ. Χημείας του Χημ. Τμήματος του Παν/μίου Ιωαννίνων υπάρχει ακόμη το 11ο Π.Σ.Χ., το οποίο έχουμε αναγγείλει έγκαιρα στο ΥΠΠΟ, ώστε να προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του η σχετική (μερική) οικονομική του κάλυψη.

Χημικά Χρονικά

Δεν θα επεκταθούμε στην συγκεκριμένη λειτουργία και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κύριες εκδόσεις της Ε.Ε.Χ. - η Γεν. Έκδοση και η Επιστημονική Νέα Σειρά - δεδομένου ότι θα παρουσιασθούν αναλυτικότερα απ' την Διοικούσα Επιτροπή των περιοδικών.

Θα επισημάνουμε μόνο ορισμένα νέα στοιχεία, όπως: ο νέος τρόπος αποστολής με μηχανογραφικό σύστημα και η αλλαγή του τυπογράφου, τα οποία πιστεύουμε ότι θα βοηθήσουν να αντιμετωπισθούν προβλήματα κόστους και καθυστέρησης. Σε συνεργασία με τη Δ.Ε. των Χ.Χ. θα συνεχισθούν οι προσπάθειες για οικονομική στήριξη των περιοδικών (επιλογή διαφημίσεων, επικορήνηση, αύξηση συνδρομητών κλπ.).

Στόχος μας είναι η Γενική Έκδοση να αποτελεί ένα «ζωντανό» περιοδικό που να διαβάζεται με ενδιαφέρον και η (επιστημονική) Νέα Σειρά μια έκδοση με διεθνή επιστημονική αναγνώριση.

Εσωτερική Επιστημονική και Διοικητική Λειτουργία της Ε.Ε.Χ.

Ουσιαστικό έργο έχουν να προσφέρουν τα επιστημονικά τμήματα και οι επιτροπές της Ε.Ε.Χ., είτε σαν γνωμοδοτικά όργανα του Δ.Σ. για τη διαμόρφωση θέσεων, προτάσεων κλπ. σε διάφορα θέματα, είτε για την ενημέ-

ρωση πληροφόρηση ή προβολή θεμάτων που ενδιαφέρουν τον κλάδο. Αναλυτικότερα:

Το Τμήμα Παιδείας και Χημικής Εκπαίδευσης: αφού «αναβαθμίσθηκε» από Επιτροπή, ασχολείται με τα βιβλία Χημείας του ΕΠΛ (πρότεινε τους συγγραφείς και κριτές των βιβλίων της Β' και Γ' τάξης καθώς και των Εργαστηριακών Ασκήσεων), με τα αναλυτικά προγράμματα του μαθήματος της Χημείας στο Λύκειο, με ζητήματα σπουδών και γενικότερης λειτουργίας στην Γ'βάθμια εκπαίδευση (ΑΕΙ-ΤΕΙ) κλπ. Η παραπέρα δραστηριοποίηση του Τμήματος είναι αναγκαία για την ανημέρωση των μεγάλων θεμάτων στον τομέα αυτό.

Το Τμήμα Φαρμακοχημείας: συνεχίζει μια σταθερή προσπάθεια εξειδικευμένης ενημέρωσης και επιμόρφωσης, με τη διοργάνωση σεμιναρίων για την Έρευνα - Ανάπτυξη φαρμάκων του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος καθώς και του 3ου Πανελλ. Συμποσίου Φαρμακοχημείας στη Θεσ/νίκη.

Το Τμήμα Πολυμερών: για μεγάλο διάστημα δεν έχει παρουσιάσει συγκεκριμένη δραστηριότητα· πιστεύουμε ότι εκτός απ' τις μεγάλες δυνατότητες για την αξιοποίηση των μελών του, ευκαιρία μπορεί να αποτελέσει και η «σύνδεσή» του με την Ελληνική Εταιρεία Πολυμερών.

Το Τμήμα Κλινικής Χημείας: επίσης δεν έχει παρουσιάσει την απαραίτητη επιστημονική δραστηριότητα, που προφέρεται στον τομέα της Κλινικής Χημείας και που θα μπορούσε να σπρηχθεί σημαντικά στην συνεργασία με την Ένωση Κλινικών Χημικών, κάτι που το Δ.Σ. της Ε.Ε.Χ. υποστηρίζει ανεπιφύλακτα.

Η Επιτροπή Επαγγελματικών Θεμάτων: εκτός απ' την επεξεργασία για την αναμόρφωση του Νόμου για την ειδικότητα του «φωτοχημικού» ασχολήθηκε και με ορισμένα τρέχοντα μισθολογικά και άλλα ζητήματα συναδέλφων (απασχόλησης, απολύσεων κλπ.). Προβλέπεται παραπέρα δραστηριοποίηση απ' ενός στο θέμα «Υγιεινή και ασφάλεια στους εργασιακούς χώρους», απ' ετέρου στην επεξεργασία συγκεκριμένων ενεργειών για το γενικότερο πρόβλημα της απασχόλησης των Χημικών, όπου εντάσσεται και η διαμόρφωση θέσεων για τα επαγγελματικά δικαιώματα των τεχνολόγων χημικών πετρελαίου αποφοίτων ΚΑ-ΤΕΕ (ΤΕΙ).

Η Επιτροπή Βιομηχανίας: ασχολήθηκε με τον Νόμο-Πλαίσιο για τη βιομηχανία και το Σ/Ν για τη Πετρελαϊκή Πολιτική. Θα δραστηριοποιηθεί στο θέμα «Υγιεινή και ασφάλεια στους εργασιακούς χώρους», στους υπό διαμόρφωση νέους κανονισμούς για τις εκρηκτικές ύλες καθώς και στην επεξεργασία θέσεων

για τα επαγγελματικά δικαιώματα των τεχνολόγων χημικών πετρελαίου αποφοίτων ΚΑ-ΤΕΕ (ΤΕΙ).

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος: επεξεργάστηκε τις παρατηρήσεις και προτάσεις μας στο Σ/Ν για το Περιβάλλον, ενώ παράλληλα βοήθησε το Σύνδεσμο Χημικών Ν. Σερρών στη διοργάνωση εκδήλωσης με θέμα την προστασία του Περιβάλλοντος.

Η ΤΕ-36: λειτουργεί στα πλαίσια της Ε.Ε.Χ., με κύριο έργο τη συγγραφή και έκδοση των βιβλίων ονοματολογίας Ανόργανης, Οργανικής, Αναλυτικής Χημείας και Φυσικοχημείας, εναρμονισμένων με την ονοματολογία της IUPAC. Ολοκληρώθηκε σχεδόν το βιβλίο της Ανόργανης, προχωρεί της Οργανικής, ενώ ακόμα δεν έχουν ξεκινήσει ουσιαστικά οι εργασίες για την Αναλυτική και τη Φυσικοχημεία.

Οι Κλαδικοί Σύλλογοι Χημικών (Πανελ. Σύλλογος Χημικών Βιομ/νίας, Σύνδεσμος Χημικών Δημ. Υπαλλήλων, Συλ. Τεχνικών Τ.Χ.Κ., Ένωση Κλινικών Χημικών): Δεν χρειάζεται να τονίσουμε ότι όπως και στο παρελθόν, το Δ.Σ. θα συνεργάζεται στενά με τους κλαδικούς μας συλλόγους, στα συγκεκριμένα ζητήματα που αφορούν τον κάθε χώρο.

Τοπικοί Σύλλογοι Χημικών: Λειτουργούν σ' όλη τη χώρα 12 Τοπικοί Σύλλογοι (ή Σύνδεσμοι) Χημικών. Το Δ.Σ. έχει προγραμματίσει επισκέψεις, για επιτόπια ενημέρωση απ' ενός πάνω στα τοπικά προβλήματα των συναδέλφων απ' ετέρου στις γενικότερες απόψεις τους στην πορεία του κλάδου. Πολλές από τις επισκέψεις που ήταν να γίνουν τον περασμένο χρόνο αναβλήθηκαν, για να προγραμματισθούν καλύτερα. Το Δ.Σ. καθιέρωσε άμεση τη σύνταξη και αποστολή στους Τοπικούς Συλλόγους ειδικού ενημερωτικού φυλλαδίου, με σκοπό την ενημέρωσή τους στα σοβαρότερα ζητήματα που απασχολούν την Ε.Ε.Χ.

Νέο Θεσμικό Πλαίσιο (Καταστατικό) και Οικονομικά της Ε.Ε.Χ.: Επισημάνθηκε στην αρμόδια Υφυπουργό ΥΒΕΤ η καθυστέρηση προώθησής του. Μας έγινε γνωστό ότι βρίσκεται στο Νομικό της σύμβουλο για ορισμένες τελικές διευκρινήσεις (ιδιαίτερα στην περιγραφή των επαγγελματικών αρμοδιοτήτων και στα πειθαρχικά παραπτώματα και ποινές). Στόχος μας είναι τουλάχιστον να κατατεθεί στη Βουλή στο α' εξάμηνο του '86.

Στην προσπάθειά μας αυτή εκπνούμε σαν απόλυτα αναγκαία τη στενή συνεργασία με τον νομικό σύμβουλο της Ε.Ε.Χ. κ. Β. Τσεκούρα. Η συνεργασία μας με τον νέο Ν.Σ. άρχισε από 1.12.1985 μετά την αντικειμενική αδυναμία του προηγούμενου νομικού συμβούλου να απασχοληθεί περισσότερο χρόνο.

Θέλουμε πάντως να ευχαριστήσουμε και πάλι τον προηγούμενο νομικό μας σύμβουλο κ. Φώτη Κουβέλη για την πολυετή και εποικοδομητική συνεργασία μας.

Άμεσα συνδεδεμένο με το Καταστατικό είναι το Οικονομικό πρόβλημα της Ε.Ε.Χ. Στο νέο Καταστατικό προβλέπεται επίσης επιχορήγηση απ' τον τακτικό προϋπολογισμό, για την κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών. Οι μέχρι τώρα έκτακτες κρατικές επιχορηγήσεις είχαν περισσότερο συμβολικό χαρακτήρα παρά ουσιαστική ρύθμιση ή ένδειξη ενδιαφέροντος απ' την κυβέρνηση για στήριξη ενός Ν.Π.Δ.Δ. - του μόνου ίσως χωρίς κρατική επιχορήγηση. Οι προσπάθειές μας θα συνεχισθούν και πάλι στην κατεύθυνση αναζήτησης έκτακτης βοήθειας κύρια απ' το Κράτος - προσπάθειες που θα απαιτήσουν επιμονή, αφού είναι γνωστή η απόφαση της κυβέρνησης για περιστολή των δημοσίων δαπανών.

Λειτουργία γραφείων: Στην προσπάθειά μας για αποτελεσματικότερη λειτουργία των γραφείων και εξυπηρέτηση των μελών της Ε.Ε.Χ., προγραμματίζουμε τη μελέτη χρησιμοποίησης μηχανογραφικού συστήματος, καθώς και αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού με κονδύλια που εξασφαλίστηκαν με προσωπικές ενέργειες του Προέδρου της Ε.Ε.Χ., χωρίς επιβάρυνση του προϋπολογισμού. Στα πλαίσια αυτά εντάσσεται το ενδιαφέρον μας για συνεχή επιμόρφωση του προσωπικού (εκμάθηση ξένων γλωσσών, ειδικά σεμινάρια κλπ.), η εφαρμογή οργανογράμματος (με διαχωρισμό αρμοδιοτήτων, καθηκόντων κλπ.), μετά την άμεση σχεδόν τακτοποίηση της μονιμοποίησής του, που έγινε με σχετική απόφαση του Δ.Σ.

Συναδέλφωι και συναδέλφισσες,

Η Ε.Ε.Χ. είναι από το καταστατικό της σύμβουλος της Πολιτείας. Προσπάθειά μας είναι να ανταποκριθούμε στο ρόλο μας αυτό με συνέπεια και ευθύνη. Διαπιστώνουμε βέβαια ότι πολλές είναι οι περιπτώσεις που οι απόψεις μας δεν γίνονται αποδεκτές. Γι' αυτό και έχει ασκηθεί έντονη κριτική για την εφαρμογή μιας πολιτικής που θα διασφαλίζει ουσιαστικότερα τα συμφέροντα της εθνικής οικονομίας και του ελληνικού λαού.

Παράλληλα όμως πρέπει να αναφέρουμε τη διαπίστωση ότι τα περιορισμένα οικονομικά της Ένωσης και η μικρή συμμετοχή των συναδέλφων μας αποστερούν από τη δυνατότητα δημιουργίας ισχυρών μηχανισμών παραγωγής εξειδικευμένων θέσεων αλλά και από την ύπαρξη δυνατής φωνής και άσκησης αποτελεσματικής πίεσης για τη λύση των οξυμένων προβλημάτων του κλάδου.

Στόχος μας, όμως, είναι να κρατήσουμε την Ε.Ε.Χ. ένα ζωντανό οργανισμό, με θέσεις και

απόψεις στα συγκεκριμένα προβλήματα του κλάδου (επιστημονικά και επαγγελματικά) αλλά και στα γενικότερα κοινωνικά, που σαν επιστήμονες και πολίτες αυτού του τόπου μας αγγίζουν, μας συγκινούν.

Να παραμένει η Ε.Ε.Χ. πόλος συσπείρωσης

όσο το δυνατόν περισσότερων συναδέλφων, μιας συσπείρωσης στη βάση των ιδιαίτερων αλλά και γενικότερων προβλημάτων είτε μιας συγκεκριμένης ομάδας είτε του συνόλου των συναδέλφων.

Απόλυτα αναγκαία γι' αυτό η συμμετοχή

και ανταπόκριση των συναδέλφων.

Η συνεχής, συντονισμένη, αγωνιστική προσπάθεια θα φέρει τον κλάδο εκεί που του αρμόζει: ουσιαστικό παράγοντα δημοκρατικής κοινωνικοοικονομικής προόδου των Ελλήνων Χημικών και του λαού γενικότερα.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΕΕΧ

- Το Δ.Σ. της ΕΕΧ στις 10.1.86 ενημέρωσε το ΥΠ.ΕΠ.Θ. για τη συγκρότηση συγγραφικής ομάδας του βιβλίου Χημείας της Β' τάξης του ΕΠΛ.

«Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών σας γνωστοποιεί, ότι για την κατάρτιση αναλυτικού προγράμματος και τη συγγραφή βιβλίου Χημείας της Β' τάξης του Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου, ορίζονται τα ακόλουθα μέλη της:

1. Γάκης Βασ. Δημήτριος, *Ε.Μ.Π.*, τηλ. 3691.373
2. Κάλλης Κων. Αναστάσιος, *Δημόσιο Γυμνάσιο - Λύκειο «Εστία Ν. Σμύρνης»*, τηλ. 9333.752
3. Καφετζόπουλος Γ. Κωνσταντίνος, *3ο ΚΕΤΕ Αττικής*, τηλ. 2288.340
4. Κονιδάρης Ευστ. Σωκράτης, *Σχολή Τ. Βασιλάκη*, τηλ. 6910.619
5. Κούρτης Γεωργ. Δημήτριος, *Λύκειο Αγ. Βαρβάρας*, τηλ. 5617.099

Η απόφαση του Δ.Σ., αποτέλεσμα προσεκτικής, ολοκληρωμένης και πολύπλευρης αντιμετώπισης του θέματος, διαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

- Ο αριθμός των μελών της συγγραφικής ομάδας δε θα πρέπει να υπερβαίνει το όριο των πέντε. Και τούτο γιατί πολυάριθμη ομάδα συντονίζεται δύσκολα.

- Τα μέλη που υποδεικνύονται δέχτηκαν την ανάληψη του έργου, παρά το βάρος των υποχρεώσεών τους σαν εργαζόμενοι εκπαιδευτικοί.

- Διαθέτουν επιστημονική και εκπαιδευτική αρτιότητα και πείρα, όρος απαραίτητος για την ολοκλήρωση του έργου.

- Η συγγραφική ομάδα θα πλαισιώνεται από τα μέλη του τμήματος Παιδείας και Χημικής Εκπαίδευσης της ΕΕΧ, στην οποία συμμετέχουν χημικοί εκπαιδευτικοί από όλο το φάσμα του εκπαιδευτικού μας συστήματος (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΕΠΛ, Τεχνικά και Επαγγελματικά Λύκεια, Γενικά Λύκεια, Γυμνάσια κλπ.). Στο Τμήμα συμμετέχουν και χημικοί παραγωγής».

- Το Δ.Σ. της ΕΕΧ για τις απολύσεις των ΕΛ.Δ.Α.

«Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών με ανησυχία πληροφορήθηκε τις απολύσεις και δυσμενείς μεταθέσεις των τεχνικών επιστημόνων που έκανε η Δ/νση των ΕΛ.Δ.Α. αμέσως μετά την πανεργατική απεργία της 14.11.1985.

Αν οι ενέργειες αυτές σχετίζονται με τη συγκεκριμένη απεργιακή κινητοποίηση, πιστεύουμε ότι ανοίγει ένας επικίνδυνος δρόμος αντιμετώπισης των εργαζομένων, ιδιαίτερα όταν αυτό γίνεται από μία κρατική επιχείρηση.

Καλούμε τη Δ/νση και την τεχνική ηγεσία των ΕΛ.Δ.Α. να επανεξετάσει το θέμα και να ανακαλέσει αυτές τις αποφάσεις της που πλήττουν κατ' επέκταση το σύνολο των τεχνικών επιστημόνων της χώρας».

17 Δεκεμβρίου 1985

• • •

- Η ΕΕΧ για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

«Η Ένωση Ελλήνων Χημικών με την ευκαιρία της 27ης επετείου της υιοθέτησης από τον Οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με λύπη της παρατηρεί πως τα ύψιστα και θεμελιώδη αγαθά κάθε ανθρώπινης ύπαρξης όπως τα δικαιώματα για ελευθερία και ισότητα, για προσωπική ασφάλεια και ελευθερία γνώμης και έκφρασης για εργασία και ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι για εκπαίδευση και κοινωνική προστασία δυστυχώς καταπατώνται σε πολλές ακόμη περιοχές του πλανήτη μας.

Η ΕΕΧ τονίζοντας πως μόνο η εφαρμογή από όλες τις χώρες της Οικουμενικής διακήρυξης για ανθρώπινα δικαιώματα θα οδηγήσει στην παγκόσμια ειρήνη και θέλοντας να βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή καλεί τους χημικούς σε μια πράξη φιλαλληλίας να συμμετάσχουν στην αιμοδοσία που θα γίνει προς τιμή όλων των θυμάτων της βίας των απανθρώπων καθεστώτων κατά την ημέρα της τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Ένωσης Ελλήνων Χημικών. (2.3.1986)».

17 Δεκεμβρίου 1985

• • •

• • •

• Με αίτησή της προς την ΕΕΧ στις 4.10.85 η κα. Σ. Μπράιλα ζητά επιστημονικά τεκμηριωμένη γνώ-
μάτευση, αν η βενζίνη είναι πητικό υγρό.

Στις 29.11.85 ομάδα συναδέλφων που ασχολήθη-
κε με το θέμα, έστειλε στην κα. Μπράιλα την
παρακάτω απάντηση:

«ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΠΕΡΙ ΒΕΝΖΙΝΗΣ»

Η κατάταξη και μη της βενζίνης στα πητικά απαιτεί τον ακριβή ορισμό του όρου βενζίνη. Κατά την ξένη βιβλιογραφία (βλ. Condensed Chemical Dictionary) βενζίνη είναι μίγμα **πητικών** υδρογονανθράκων κατάλληλων για τη λειτουργία μιας μηχανής εσωτερικής καύσεως. Τα περισσότερα συστατικά είναι συνήθως υδρογονάνθρακες με σημεία ζέσεως που κυμαίνονται μεταξύ 60 και 200°C. Στην ελληνική γλώσσα ο όρος βενζίνη απαντά στο γλωσσά-

ριο σελ. 391 του συγγράμματος «Αι καύσιμα ύλαι και η καύση αυτών» 1956 του αειμνήστου καθηγητού της έδρας τεχνολογίας Καυσίμων και Λιπαντικών του Ε.Μ.Πολυτεχνείου Νικολάου Οικονομόπουλου.

Έτσι η βενζίνη (που αποτελεί τον ελληνικό όρο της λέξης gasoline) είναι εξευγενισμένο απόσταγμα του πετρελαίου, με κανονικά όρια αποστάξεως μεταξύ 30 - 200°C και το οποίο λόγω της συστάσεως αυτού, είναι κατάλληλο για τους με αναφλεκτήρα κινητήρες εσωτερικής καύσεως. Σύμφωνα με την Ελληνική Νομοθεσία οι προδιαγραφές για τη βενζίνη αυτοκινήτου προβλέπουν σαν τελικό σημείο αποστάξεως τους 205°C.

Επί τη βάση των ορίων αποστάξεως, τα οποία προφανώς αναφέρονται σε ατμοσφαιρική πίεση, το προϊόν βενζίνη, από απόψεως καταστάσεως της ύλης, ανήκει σαφώς στα **υγρά** σώματα.

Σύμφωνα, λοιπόν, με τα παραπάνω και όσον αφορά το ερώτημα της κας Μπράιλα είναι προφανές ότι η βενζίνη ανήκει στα πητικά υγρά, τα οποία όμως είναι εύφλεκτα.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Αγαπητέ Συνάδελφε, Συναδέλφισσα,

Σε προσκαλούμε στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μελών της ΕΕΧ του έτους 1986 σύμφωνα με τα άρθρα 14 - 19 του Κανονισμού που θα γίνει στις 23 Φεβρουαρίου 1986, ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30 το πρωί, στα γραφεία της ΕΕΧ, οδός Κάνιγγος 27, 6ος όροφος. Σε περίπτωση που δεν θα υπάρξει απαρτία τη μέρα αυτή η επαναληπτική - τελική Γενική Συνέλευση θα γίνει την επομένη Κυριακή 2 Μαρτίου στον ίδιο χώρο και την ίδια ώρα.

ΘΕΜΑΤΑ

1. Έκθεση - Εισηγήση του Δ.Σ. για την περίοδο 5.5.1985 - 22.2.1986 και για το υπόλοιπο διάστημα.
2. Έκθεση - Εισηγήση της Δ.Ε. του περιοδικού «Χημικά Χρονικά».
3. Οικονομικός απολογισμός του Δ.Σ. της ΕΕΧ και της Δ.Ε. των Χημικών Χρονικών του έτους 1985. - Συνδρομή μελών ΕΕΧ.
4. Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής για το οικονομικό έτος 1985 για την Ένωση και τα περιοδικά.
5. Υποβολή και έγκριση του Προϋπολογισμού του έτους 1986 για την ΕΕΧ και τα Χημικά Χρονικά.

Συνάδελφοι, θεωρούμε την παρουσία σας απαραίτητη γιατί είναι υποχρέωση, αλλά και δικαίωμα του κάθε μέλους να συμβάλει ενεργά σε ό,τι αφορά τη ζωή και την ύπαρξη της Ένωσής μας.

Η ΕΕΧ ανταποκρινόμενη στις εκκλήσεις για αντιμετώπιση των αναγκών σε αίμα, των παιδιών που πάσχουν από Μεσογειακή Αναιμία, σας καλεί σε εθελοντική αιμοδοσία, τη μέρα της Γενικής Συνέλευσης (2.3.1986), στα γραφεία μας, από τις 8.30 το πρωί.

Αθήνα, 4 Φεβρουαρίου 1986

Ο Πρόεδρος
Δρ. Χρ. Βερελής

Ο Γεν. Γραμματέας
Β. Μπούλιας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

19.1.1986

Η έκτακτη Γ.Σ. της ΕΕΧ που έγινε στην Αθήνα στις 19.1.1986 για να εξετάσει τις επιπτώσεις στον κλάδο των Χημικών και την αντιμετώπισή τους από την προώθηση της κατευθυντήριας οδηγίας της ΕΟΚ «για την αμοιβαία αναγνώριση των πτυχίων Γ'βάθμιας εκπαίδευσης στις χώρες - μέλη» επαναθεβαιώνει τη θέση του κλάδου όπως αυτή είχε εκφραστεί στη Γ.Σ. της 26.2.1984 για την τότε προωθούμενη ντιρεκτίβα για την ελεύθερη εγκατάσταση και παροχή υπηρεσιών των εργαζομένων στον τομέα της Χημείας, δηλαδή στη ριζική αντίθεση του κλάδου στην προώθησή της.

Η συγκεκριμένη ντιρεκτίβα που κινείται στα πλαίσια της δημιουργίας της λεγομένης ενιαίας αγοράς όπως καθορίστηκε στη σύσκεψη των αρχηγών μελών - κρατών της ΕΟΚ, στο Λουξεμβούργο, θα έχει σοβαρότατες αρνητικές επιπτώσεις στον κλάδο όπως και σε όλους τους επιστήμονες, στην ανάπτυξη της επιστήμης στη χώρα μας.

1. Συμβάλλει στην υποβάθμιση των ελληνικών πανεπιστημιακών πτυχίων, αφού εξισώνει τα πτυχία που χορηγούνται με τα αντίστοιχα των ιδρυμάτων τριετούς φοίτησης, περιορίζει το χρόνο πιθανής άσκησης, προσαρμογής ή ειδίκευσης, που είναι δυνατόν να απαιτηθεί σε τρία το πολύ χρόνια. Δη-

μιουργεί τη δυνατότητα να προσμετράται σαν πρακτική εξάσκηση ο χρόνος απασχόλησης στη χώρα προέλευσης, θεσμοθετεί ακόμα τη δυνατότητα άσκησης επιστημονικού επαγγέλματος σε άτομα χωρίς καθόλου πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Οι επιπτώσεις από την υποβάθμιση των πτυχίων μας είναι καθοριστικές όχι μόνο για τους επιστήμονες - Χημικούς, αλλά και για την ανάπτυξη της επιστήμης και τεχνολογίας, για το ίδιο το μέλλον της χώρας.

2. Βαθαίνει ακόμα παραπέρα η τεχνολογική εξάρτηση της χώρας μειώνοντας τις δυνατότητες αφομοίωσης της ξένης τεχνολογίας από τους Έλληνες χημικούς με τη δυνατότητα που δίνεται για ύπαρξη ξένων χημικών σε καίριες θέσεις της βιομηχανίας από τα δυτικοευρωπαϊκά μονοπώλια.
3. Αυξάνει την ανεργία των χημικών:

α) με τη δυνατότητα ελεύθερης εγκατάστασης στη χώρα μας χημικών και πτυχιούχων ανώτερης εκπαίδευσης από άλλες χώρες - μέλη.

β) με τις προϋποθέσεις που διαμορφώνει για άσκηση του χημικού επαγγέλματος από πτυχιούχους των ΤΕΙ, ίσως και πτυχιούχους μέσης τεχνικής εκπαίδευσης.

Για τους παραπάνω λόγους η Γ.Σ. πιστεύει στην ανάγκη να κινητοποιηθούν οι χημικοί για να μην περάσει αυτή η ντιρεκτίβα.

Καλεί το Δ.Σ. της ΕΕΧ ξεπερνώντας πολιτικές σκοπιμότητες να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων και να οργανώσει την αντίσταση του κλάδου στην προτεινόμενη ντιρεκτίβα (με ενημέρωση των συναδέλφων, κινητοποίηση του κλάδου, δημοσιοποίηση του θέματος κλπ.).

Το Δ.Σ. να πάρει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την από κοινού με άλλους επιστημονικούς κλάδους και φοιτητικούς φορείς αντιμετώ-

πιση του θέματος. (Πρόσκληση για σύσκεψη, κοινές συνεντεύξεις Τύπου, επαφές με υπουργεία, συγκεντρώσεις κλπ.).

Τέλος η Γ.Σ. καλεί όλους τους συναδέλφους ανεξάρτητα από την ιδεολογική και πολιτική τους τοποθέτηση απέναντι στην ΕΟΚ να συσπειρωθούν στην ΕΕΧ για να μην περάσει η ντιρεκτίβα, γιατί οι επιπτώσεις δε θα πλήξουν τους χημικούς ανάλογα με την τοποθέτησή τους απέναντι στην ΕΟΚ - θα τους πλήξουν **ΟΛΟΥΣ**.

Αθήνα, 19/1/1986

Η ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΕΧ

Συνάδελφοι,

• Μην ξεχνάτε να ενημερώνετε τη γραμματεία της ΕΕΧ για την αλλαγή των στοιχείων σας (διεύθυνση οικίας, εργασίας, τηλέφωνο κλπ.).

Είναι απαραίτητο να υπάρχει ενημερωμένο μητρώο των μελών. Στείλτε τις σχετικές πληροφορίες (τηλεφωνικά ή εγγράφως) στη γραμματεία της ΕΕΧ.

Το Δ.Σ. της ΕΕΧ

Συνάδελφοι,

Σύμφωνα με το Ν. 1473/84 (ΦΕΚ 127 ΤΒ/7.9.84 άρθρο 8 § Στ.) η συνδρομή στην ΕΕΧ υπολογίζεται στις δαπάνες και εκπίπτει από το φορολογητέο εισόδημα.

Για το λόγο αυτό φροντίστε έγκαιρα να καταβάλετε τις συνδρομές σας.

Το Δ.Σ. της ΕΕΧ

υπάρχουν ακίνδυνα φάρμακα;

Είναι βέβαιο ότι η χρήση των φαρμάκων συνεπάγεται για τον άρρωστο κάποιους κινδύνους, μερικές φορές σοβαρούς. Αυτό ισχύει τόσο για τα παλιά φάρμακα (παράδειγμα οι πυραζολόνες, που όπου να 'ναι συμπληρώνουν έναν αιώνα κλινικής εφαρμογής) όσο και για τα νέα (παράδειγμα η πρακτολόλη, που αποσύρθηκε λίγα χρόνια μετά την κυκλοφορία της). Είναι επίσης βέβαιο, ότι οι κίνδυνοι αυτοί δεν είναι πάντα δυνατό να προβλεφθούν απ' το γιατρό. Κανείς δεν ξέρει γιατί και κάτω από ποιες συνθήκες ένα πολύ μικρό ποσοστό αρρώστων παθαίνει ακοκκιοκυτταραιμία από τις πυραζολόνες ή οπισθοπεριτοναϊκή ίνωση από την χλωραμφενικόλη, για να μπορέσει να τα προλάβει. Θα μπορούσε να αναρωτηθεί κανείς γιατί δεν εφαρμόζεται αυτό που έγινε με την πρακτολόλη (απαγόρευση της κυκλοφορίας) και σε όλα τα

Η αντιμετώπιση της πραγματικότητας, ότι δηλαδή τα φάρμακα που διαθέτουμε σήμερα δεν είναι ακίνδυνα, δεν σημαίνει μοιρολατρική απραξία' ακριβώς το αντίθετο: σημαίνει συνεισφορά στην επαγρύπνηση.

φάρμακα που είναι γνωστό ότι δημιουργούν ανάλογα προβλήματα. Η απάντηση είναι, φυσικά, ότι ενώ διαθέτουμε πολλούς άλλους β-αναστολείς ίσης δραστηριότητας, ώστε η απαγόρευση της πρακτολόλης να μην αφήνει κανένα θεραπευτικό κενό, αυτό δεν ισχύει για τις πυραζολόνες (ισχυρά αντιρρευματικά, ενέσιμα αναλγητικά) ούτε για την χλωραμφενικόλη (δραστικότερο αντιβιοτικό για επιλεγμένα στελέχη). Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εκτιμήσεις αυτές δεν είναι ελληνικές, είναι διεθνείς, αν και δεν τις συμμαρρίζονται στον ίδιο βαθμό όλες οι χώρες, και δεν αποκλείεται βέβαια να μεταβληθούν, από την εμφάνιση στο άμεσο μέλλον νέων φαρμάκων ή από τη μελέτη νέων στοιχείων κατά τη διεθνή έρευνα π.χ. της επίπτωσης της ακοκκιοκυτταραιμίας και της απλαστικής αναιμίας σε συσχέτισμό με τη λήψη πυραζολονών που τα ευρήματά της θα μας είναι γνωστά σε λίγο καιρό. Αυτό που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί είναι ότι, στην εποχή μας, ούτε το «ωφελείν» με τα φάρμακα είναι πάντα

εξασφαλισμένο ούτε το «μη βλάπτειν». Ο Ιπποκράτης έθετε για τη θεραπευτική μάλλον ένα στόχο, ένα ιδανικό, παρά μια ρεαλιστική απαίτηση. Πραγματικά, πολλά από τα φάρμακα που έχουμε στη διάθεσή μας σήμερα, μπορούν να βλάψουν, μπορούν και να σκοτώσουν. Ποιος δεν ξέρει ότι ακόμα κι η πενικιλίνη, η μεγαλύτερη ίσως φαρμακευτική ανακάλυψη του αιώνα μας, έχει προκαλέσει θανάτους; Ποιος δεν ξέρει ότι ακόμα κι η ασπιρίνη, το δημοφιλέστερο φάρμακο της εποχής μας –που κακώς, κάκιστα υπάρχει στα περίπτερα– είναι επικίνδυνη αν δοθεί σε έναν αιμορροφιλικό ή αλλεργικό ή αναιμικό ή ελκοπαθή ή άρρωστο υπό θεραπεία με αντιπηκτικά, κουμαρινικά παράγωγα ή με αντιδιαβητικά χάπια (με σουλφονουλουρίες) ή με γλυκοκορτικοειδή ή με μεθοτρεξάτη; Αυτά είναι πολύ γνωστά πράγματα' κανένας δε θα τολμούσε να υποστηρίξει ότι η σύγχρονη θεραπευτική είναι ακίνδυνη όταν η απογραφή των ανεπιθυμητών ενεργειών των φαρμάκων κατήντησε να γεμίζει τόμους!

Η αποδοχή αυτής της πραγματικότητας είναι πολυσημαντική. Σημαίνει κατ' αρχάς ότι χρειαζόμαστε νέα φάρμακα, πιο αποτελεσματικά και πιο ακίνδυνα. Όταν καλυφθεί αυτή η προϋπόθεση, μόνο τότε τα νέα φάρμακα θα αποτελέσουν θεραπευτική πρόοδο. Στην περίπτωση όμως κινδύνων πολύ μικρής συχνότητας, όπως φαίνεται να είναι η απλασία του μυελού από τη χλωραμφενικόλη ή η ακοκκιοκυτταραιμία από πυραζολόνες, η διαπίστωση της θεραπευτικής προόδου, που προσφέρει ή όχι ένα νέο φάρμακο θα ολοκληρωθεί αναγκαστικά, μόνο μερικά χρόνια μετά την έγκριση και την ευρύτερη κυκλοφορία του, αφού δηλαδή προηγουμένα εκτεθούν στον ενδεχόμενο κίνδυνο σχετικά μεγάλες ομάδες πληθυσμού. Το γεγονός ότι δεν παρατηρήθηκε καμιά τέτοια περίπτωση κατά τη μελέτη μιας ή δυο χιλιάδων περιπτώσεων, με τη συμπλήρωση της φάσης III, δεν αποδεικνύει φυσικά –για τοξικές αντιδράσεις μικρής συχνότητας (1:10.000)– απολύτως τίποτε. Σωστά συμπεράσματα μπορούν να προκύψουν μόνο από την προσεκτική επεξεργασία των στοιχείων της φάσης IV.

Και αυτό μας φέρνει σε μια δεύτερη, πολύ σημαντική παρατήρηση.

Η αντιμετώπιση της πραγματικότητας, ότι δηλαδή τα φάρμακα που διαθέτουμε σήμερα δεν είναι

ακίνδυνα, δεν σημαίνει μοιρολατρική απραξία ακριβώς το αντίθετο: σημαίνει συνεχή επαγρύπνηση. Για την προσεχτική αξιολόγηση των στοιχείων της φάσης IV χρειάζονται καταρχήν τέτοια στοιχεία που, όλοι το ξέρουμε, είναι αυτή τη στιγμή εντελώς ανύπαρκτα στη χώρα μας.

Αξιολογείται φυσικά η ξένη βιβλιογραφία, λαμβάνονται υπόψη οι μελέτες από άλλες χώρες, πράγμα που σημαίνει ότι -αναγκαστικά- ακολουθούμε. Δεν

έχουμε όμως καμιά δική μας παρατήρηση. Στον ένα χρόνο που λειτουργεί ο ΕΟΦ δεν ήλθε καμιά, ούτε μια, αναφορά φαρμακευτικής τοξικής αντίδρασης από τους γιατρούς ή τους φαρμακοποιούς μας. Το πόσο αυτό μας αδικεί σαν χώρα, είναι φανερό. Εντούτοις, τέτοιες αναφορές θα μπορούσαν να μας επισημάνουν την ενδεχόμενη ύπαρξη κάποιων ιδιαιτεροτήτων, στον τύπο ή τη συχνότητα τοξικών φαρμακευτικών αντιδράσεων, εξαιτίας γενετικών διαφορών, όπως π.χ. η ανεπάρκεια της αφυδρογονάσης της φωσφορικής γλυκόζης, που δεν είναι άσχετη με την τοξικότητα στο αιμοποιητικό σύστημα μερικών φαρμάκων, και ακόμα και την περίπτωση κάποιων λαθών στη φαρμακευτική παραγωγή, κάποιων ελαττωματικών σειρών που ξέφυγαν απ' τον έλεγχο, πράγμα που δεν αποκλείεται να συμβεί σε καμιά χώρα, και φυσικά και στη δική μας, όσο σωστά κι αν δουλεύει η βιομηχανία. Το γεγονός λοιπόν ότι δεν υπάρχουν αναφορές τοξικών ενεργειών φαρμάκων στη χώρα μας, δε σημαίνει ότι δεν υπάρχει σε μας το πρόβλημα αυτό, αλλά ότι και μαζί μ' αυτό υπάρχουν κι άλλα.

Τέλος η αποδοχή της πραγματικότητας ότι η

σύγχρονη θεραπευτική δεν είναι ακίνδυνη, θέτει το τεράστιο πρόβλημα της ενημέρωσης των γιατρών και φαρμακοποιών μας. Σύμφωνα με αμερικανικές στατιστικές, ένα σημαντικό ποσοστό (γύρω στο 25%) των σοβαρών τοξικών φαρμακευτικών αντιδράσεων είναι δυνατό να προληφθούν. Αλλά αυτό απαιτεί ενημέρωση. Θανάτους δεν έχει προκαλέσει φυσικά μόνο η ασπιρίνη (από αιμορραγία) η πενικιλίνη (από αναφυλαξία) οι πυραζολόνες (από ακοκκιοκυτταραιμία), η φενακετίνη (από νεφροπάθεια), η χλωραμφενικόλη (από απλαστική αναιμία) και η πρακτολόλη (από οπισθοπεριτοναϊκή ίνωση), αλλά και τα αντισυλληπτικά χάπια (από πνευμονική εμβολή) και η ινδομεθακίνη (από γαστρορραγία) και η λινκομυκίνη (από ψευδομεμβρανώδη κολίτιδα) και η ισονιαζίδη (από ηπατική βλάβη) και η φενφορμίνη (από γαλακτική οξέωση) και τα άλατα του χρυσού (από απλαστική αναιμία) κλπ. αλλά μόνο οι θάνατοι μας ενδιαφέρουν; Αναιμίες, αιματολυτικές ή μεγαλοβλαστικές, λευκοπενίες, θρομβοκυτοπενίες, βαριές δερματίτιδες, μυοκαρδίτιδες, γαστροδωδεκαδακτυλικά έλκη, ηπατοπάθειες, νεφροπάθειες είναι γνωστό ότι μπορούν να προκληθούν από δεκάδες φαρμάκων, που όμως θεωρούνται απαραίτητα και κυκλοφορούν σε όλο τον κόσμο, δυτικό και ανατολικό. Μόνο η συνεχής ενημέρωση του ιατροφαρμακευτικού μας κόσμου μπορεί να περιορίσει τις αδύνατες αυτές πλευρές της σύγχρονης φαρμακοθεραπευτικής όσο είναι δυνατό να περιοριστούν, και αυτό το βαρύ έργο πέφτει στους ώμους του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων.

Ελεύθερη Γνώμη

Σχετικά με το θέμα των Λεκτόρων του Χημικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, δημοσιεύουμε επιστολή του συν. Καθ. Γ. Πνευματικάκη, που απύθηνε στο ΔΣ της ΕΕΧ.

Κύριε Πρόεδρε,

Με μεγάλη λύπη διάβασα την υπ' αριθ. 1502/ΜΚ/μμ «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΑΠΟΦΑΣΗ» του ΔΣ της ΕΕΧ, όπου με τόσο έντονο ύφος και με όχι ιδιαίτερα λεπτούς χαρακτηρισμούς κατηγορείτε το εκλεκτορικό σώμα (ένα μέρος) του Τμήματος Χημείας για την επανένταξη των λεκτόρων. Πιστεύω, κ. Πρόεδρε, ότι οι λόγοι λεπτότητας απαιτούσαν την ολόπλευρη, ενημέρωση επί του θέματος πριν ή προβείτε σε οποιαδήποτε ενέργεια. Την ενημέρωση αυτή θα μπορούσατε να έχετε ζητώντας τα πρακτικά των συνεδριάσεων των Τομέων, ή σε πρώτη φάση απ' ευθείας από τους Διευθυντές των Τομέων και τον πρόεδρο του Τμήματος, πράγμα όμως που δεν μπήκατε στον κόπο να κάνετε.

Πιστεύω ότι αυτή η «ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ - ΑΠΟΦΑΣΗ» του ΔΣ της ΕΕΧ θα δημοσιευθεί στο προσεχές τεύχος των Χημικών Χρονικών. Στην περίπτωση αυτή σας παρακαλώ να δημοσιεύσετε στο ίδιο τεύχος και το παρών σημείωμά μου.

Με τιμή

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Χημείας
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Καθηγητής Γ. Πνευματικάκης

Θεωρώντας δοσμένο το ενδιαφέρον σας τόσο για τα Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια, όσο και για το Χημικό Κύκλο της Β' Τάξης που λειτουργεί σ' αυτά, αποφασίσαμε και σας στέλνουμε το γράμμα που στείλαμε στο Υπουργείο Παιδείας, θέλοντας να του εκθέσουμε τα προβλήματά μας και να απαιτήσουμε λύση τους.

Ο 6ος κύκλος του ΕΠΛ
Ν. Φιλαδέλφειας

Νέα Φιλαδέλφεια, 10.1.1986

Κύριε Υπουργέ,

Είμαστε 14 παιδιά από το ΕΠΛ Νέας Φιλαδέλφειας, όπου και έχουμε συγκροτήσει τον 6ο κύκλο της Β' τάξης. Αποφασίσαμε να σας γράψουμε, θέλοντας να σας εκθέσουμε τα, τόσο άμεσα όσο και αντικειμενικά (με την

έννοια ότι δεν ευθυνόμαστε εμείς γι' αυτά) προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σε καθημερινή βάση. Όπως θα σας είναι γνωστό, ο 6ος κύκλος δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους μαθητές που ενδιαφέρονται για τη Χημεία και τη Γεωπονία, να ειδικευθούν στις παραπάνω επιστήμες. Με λύπη μας, και με μεγάλη απογοήτευση διαπιστώνουμε μέρα με τη μέρα ότι ο στόχος παρέμεινε απλά ένας παραπάνω στόχος, απ' αυτούς που, είτε δεν υλοποιούνται ποτέ, είτε η υλοποίησή τους είναι μερική και βραχυπρόθεσμη.

Κύριε Υπουργέ, στο φυλλάδιο που μας μοίρασαν οι καθηγητές μας στο τέλος της χρονιάς 1984-1985, αναφέρονται ως προορισμένα να διδαχθούν στον κύκλο μας τα μαθήματα της Φυσικοχημείας, του Εργαστηρίου Χημείας - Γεωπονίας και της Εισαγωγής στις Μηχανικές Διεργασίες. Δυστυχώς, φτάσαμε στο τέλος του Α' τετραμήνου και δε διδαχτήκαμε ούτε Φυσικοχημεία, αλλά ούτε και Εργαστήριο Χημείας. Στη θέση του πρώτου, κάναμε Φυσική, στη θέση του δεύτερου, απλή, θεωρητική Χημεία. Πώς, αλήθεια, απαιτείτε από την καθηγήτριά μας, μια καθηγήτρια που το νιώθουμε ότι πονάει γι' αυτό το σχολείο, να μας διδάξει Χημεία, όταν δεν έχουμε χημικές ουσίες στη διάθεσή μας; Όταν δεν έχουμε παραλάβει εργαστηριακό βιβλίο, το τόσο απαραίτητο; Όταν έχουμε έλλειψη χημικών οργάνων, αφού κι αυτή η παραλαβή τους από το ΕΠΛ του Αιγάλεω ήταν ελλιπής; Και πώς, το Υπουργείο Παιδείας προγραμματίζει την παρακολούθηση από μέρους μας, του μαθήματος του Εργαστηρίου Γεωπονίας; Δε γνωρίζει ότι δεν έχουμε διδαχθεί Εργαστηριακά Μαθήματα Χημείας, ώστε να έχουμε τις απαραίτητες γνώσεις; Δεν καταλαβαίνει ότι μια τέτοια παρακολούθηση καθίσταται αδύνατη;

Αλλά ας υποθέσουμε ότι θα παρακολουθήσουμε το Εργαστήριο της Γεωπονίας. Θα σας παρακαλούσαμε, κύριε Υπουργέ, να μας στείλετε κάποια (έστω στοιχειώδη) όργανα γεωπονίας. Να μας στείλετε ακόμα, λίγες (έστω λίγες) ουσίες που θα μας διευκολύνουν στην εργαστηριακή μας εργασία. Ο κ. Μπακάκος, μας έστειλε λίγες, δωρεάν. Θα επιθυμούσαμε να κάνετε και σεις το ίδιο.

Και πάλι για τη Φυσικοχημεία. Όπως στο Α' τρίμηνο αντικαταστάθηκε από τη Φυσική, έτσι και στο Β' και Γ' αντικαθίσταται από τη Χημική Τεχνολογία, που σημειώνουμε ότι θα διδαχθεί από το βιβλίο του Τεχνικού Λυκείου.

Και ρωτάμε: Έστω, θα το διδαχτούμε: Μήπως θα μπορούσατε να μας πληροφορήσετε με ποιον τρόπο θα

εξεταστούμε στο τέλος της χρονιάς στο μάθημα αυτό; Δεδομένου ότι είναι θεωρητικό, θα γίνει η εξέτασή του όπως στα άλλα θεωρητικά μαθήματα, ή όπως στις θετικές επιστήμες, π.χ. στη Φυσική;

Είναι πολλά τα προβλήματά μας, Κύριε Υπουργέ. Γίνονται εντονότερα όσο ο χρόνος περνάει. Σας παρακαλούμε, ίσως - ίσως απαιτούμε, να μη διαψεύσετε τις ελπίδες μας. Έναν άλλο βο Κύκλο φανταζόμασταν στην αρχή της χρονιάς, ακόμα κι ένα άλλο Πολυκλαδικό Λύκειο. Υποχρεώσά σας, να υλοποιήσετε τα όνειρά μας. Περιμένουμε απάντησή σας. Όχι με λόγια. ΔΕΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΚΑΝΕΝΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΕΓΓΡΑΦΟ. Αρχιτέκτονες περιμένουμε. Οικοδόμους. ΒΙΒΛΙΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΡΤΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΕΝΑ.

Ευχαριστούμε πολύ

Αγαλιώτης Αντώνης	Σιμωνάς Γαβριήλ
Ανδριανόπουλος Νίκος	Σκεντέρη Πόπη
Ζαμπετάκης Γιάννης	Σταματοπούλος Θαν.
Ηλιάκη Μαρία	Σταμούλης Θανάσης
Ιωαννίδης Χρήστος	Τζέμης Δημήτρης
Κατσαντώνης Θανάσης	Τσαλιτάκη Φρόσω
Μπουροδήμος Γιάννης	Τοσονίδου Δέσποινα

Κοινοποίηση:

1. Ομάδα εργασίας ΕΠΛ (υπόψη κ. Καλοφωλιά)
2. Διεύθυνση Δ.Ε. Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθήνας
3. Προϊστάμενο 1ου Γραφείου Δ.Ε.Ν.Δ. Αθήνας
4. Διεύθυνση και Σύλλογο καθηγητών ΕΠΛ Ν. Φιλ/φείας
5. Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων ΕΠΛ Ν. Φιλ/φείας
6. 15/μέλες Συμβούλιο ΕΠΛ Ν. Φιλ/φείας
7. Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών
8. Γεωτεχνικό Επιμελητήριο (ΓΕΩΤΕΕ)

■ ■ ■

12 Δεκεμβρίου 1985

Αγαπητοί φίλοι της Συντακτικής Επιτροπής,

Στο τελευταίο τεύχος των Χημικών Χρονικών (Τόμος 50, Οκτώβριος 1985) δημοσιεύτηκε μια μελέτη του φίλου και συναδέλφου Κώστα Νικολάου: «Ατμοσφαιρική ρύπανση και καρκινογόνες πολυαρωματικές ενώσεις».

Η μελέτη αυτή είναι πολύ χρήσιμη και εμπεριστατωμένη, αλλά περιέχει δύο σημαντικά λάθη κατά τη γνώμη μου.

Το πρώτο αφορά τη σύγκριση του **τσιγάρου** και **ατμοσφαιρικής ρύπανσης** σε ΠΑΥ και ιδιαίτερα σε βενζο (α) πυρένιο που αποτελεί ανηθροσωπεντικό πολυαρωματικό υδρογονάνθρακα για καρκινογόνο δράση. Στη σελ. 238 αναφέρεται «... ένας καπνιστής 20 αφιλιτρων τσιγάρων εισπνέει ημερησίως περίπου 0,5 μg Βενζ(α)πυρενίου και ένας καπνιστής 20 τσιγάρων με φίλτρο περίπου 0,2 ΒαΠ. Αντίθετα ένα άτομο σε μια συνηθισμένη ατμό-

σφαιρα πόλης επί 12 ώρες εισπνέει κατά μέσο όρο 1,3 μg ημερησίως». Πιο κάτω στο Σχ.2 της μελέτης η μέση συγκέντρωση των ΠΑΥ στο κέντρο του Παρισιού το ΒαΡ δίνεται ως 2 - 3 ng/m³ (νανογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο).

Επισημαίνω λοιπόν την προσοχή του ερευνητού και των αναγνωστών σας ότι το μg (μικρογραμμάρια) και το ng (νανογραμμάρια) είναι δύο διαφορετικά πράγματα από άποψη ποσότητας. Ένα νανογραμμάρια είναι 10⁻⁹ γραμμάρια (0,000000001) και ένα μg 10⁻⁶ γραμμάρια (0,000001).

Ένας **καπνιστής ενός τσιγάρου** εισπνέει κατά μέσο όρο (πολλές μελέτες για την ανάλυση των συστατικών του κυρίου ρεύματος βρίσκουν σε άφιλτρα και με φίλτρο 0,02 - 0,025 μg ΒαΡ) 0,02 - 0,025 μg ΒαΡ, δηλαδή 20 - 25 νανογραμμάρια ΒαΡ από ένα μόνο τσιγάρο.

Ο κάτοικος του Παρισιού (του Λονδίνου ή της Αθήνας που έχουν παρόμοια ποσά ΒαΡ ανά κυβικό μέτρο) εισπνέει 2 - 3 νανογραμμάρια ανά κυβικό μέτρο αέρα. Ένας φυσιολογικός οργανισμός εισπνέει 10 κυβικά μέτρα την ημέρα. Άρα για 12 ώρες θα εισπνέει 10 - 15 νανογραμμάρια ΒαΡ (και φυσικά μόνο για το κέντρο μιας μεγάλης πόλης, ενώ η συγκέντρωση σε ΠΑΥ μειώνεται σημαντικά στις συνοικίες) και όχι 1,3 μg που ισχυρίζεται το άρθρο. Πιθανό μπέρδεμα ng με μg.

Το τραγικό όμως στη σύγκριση τσιγάρου και ατμοσφαιρικής ρύπανσης είναι ότι το τσιγάρο περιέχει 3.000 περίπου χημικές ενώσεις εκ των οποίων οι 500 ισχυρά καρκινογόνες (νιτροζαμίνες, αρυλαμίνες, κλπ.). Η συνολική μεταλλαξιογόνος δράση του εισπνεομένου καπνού **ενός μόνο τσιγάρου** με το πείραμα Ames/Salmonella (και συνεπώς ένα μέτρο της καρκινογόνου δράσης του) έχει βρεθεί ότι είναι 18.000 επαναμεταλλάξεις¹. Αντίθετα μετρήσεις στην Αθήνα (ερευνητής Κυρ. Αθανασίου, ΕΙΕ) και σε άλλες αστικές περιοχές βρήκαν μόνο 3 - 5 επαναμεταλλάξεις ανά κυβικό μέτρο!!² Επιπλέον στο δευτερεύον ρεύμα του καπνίσματος το ΒαΡ βρίσκεται στον αέρα σε τριπλάσια ποσότητα απ' όπ στο πρωτεύον ρεύμα, οπότε το παθητικό κάπνισμα να είναι πιο βλαβερό σε σχέση με το ΒαΡ. Η σύγκριση τσιγάρου με ατμοσφαιρική ρύπανση είναι σχεδόν 1 τσιγάρο με 1 - 2 εβδομάδες εισπνοή ατμοσφαιρικού αέρα. Δεν ασπύομαι είναι επιστημονικά στοιχεία!

Στη σελίδα 237 ο ερευνητής λέει «... Η σχέση αυτοκίνητο - καρκίνος φάνηκε (εκτός από πειράματα σε ζώα) ιδιαίτερα από μια επιδημιολογική μελέτη που έγινε σε μια ελβετική πόλη πλάι στην οποία περνούσε ένας αυτοκινητόδρομος μεγάλης κυκλοφορίας. Από τη μελέτη προέκυψε ότι η θνησιμότητα από καρκίνο για όλους τους κατοίκους της πόλης που έμεναν προς την πλευρά του δρόμου ήταν πολύ μεγαλύτερη (9 φορές) και μάλιστα ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, επάγγελμα και κάπνισμα τσιγάρου».

Η μελέτη αυτή είναι του 1972. Πρόσφατα έκανα μια μεγάλη ανασκόπηση των μέχρι τώρα μελετών για τη σχέση

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

UNESCO

Οδηγός του εκπαιδευτικού για τη διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στο δημοτικό και το γυμνάσιο

Διαβάζοντας το βιβλίο βλέπουμε την προσπάθεια των συγγραφέων να ερευνηθούν το θέμα της διδασκαλίας των Φυσικών Επιστημών σε βάθος και κύρια από τη μεριά του δάσκαλου. Εφαρμόζοντας με πίστη το σύνθημα «να διδάξουμε τους δασκάλους» οι συγγραφείς μας δίνουν κατανοητές κατευθύνσεις στο πού θα πρέπει να επικεντρώσουμε το θέμα μας, πώς θα το παρουσιάσουμε, τι θα αποφύγουμε, πώς τελικά θα ξυπνήσουμε στον ακροατή μας, το αίσθημα της μελέτης και της διερεύνησης. Παράλληλα δίνουν ευρηματικές τροποποιήσεις της παραδοσιακής διδασκαλίας. Ψηλαφώντας τις διάφορες ηλικίες σύμφωνα και με την πνευματική τους ωρίμανση και με τις ψυχολογικές τους ιδιαιτερότητες σφαιρικά μας δίνουν ένα μεγάλο παράδειγμα του πώς ο εκπαιδευτικός μπορεί «εξ απαλόν ονύχων» να δώσει στα παιδιά την όλη μαγεία των Φυσικών Επιστημών. Πώς θα μπορέσει με το πείραμα και την κριτική να εμφυτεύσει γνώσεις. Πώς δε θα γίνει θαρετός, αλλά, θα παρακινήσει το ενδιαφέρον τους. Όλο το έργο διαπνέεται από μια και μόνο ανησυχία. Πώς ο δάσκαλος θα δώσει να

καταλάβουν ότι τα λεγόμενά του δεν είναι «ντεφάκτο» αποδεκτά, αλλά θα πρέπει να αναλύονται ή να απορρίπτονται. Πώς θα αναπτυχθεί η κρίση τους και θα απεγκλωβιστούν από τη στερεότυπη αποδοχή της διδασκαλίας. Πώς τελικά θα παροτρύνει να σκεφτούν τα λεγόμενά του.

Το βιβλίο είναι γραμμένο απλά, κατανοητά στο να δίνει παραδείγματα ενεργοποίησης των μαθητών στη διδασκαλία. Παράλληλα προχωρά και στην παρουσίαση τρόπων και εποπτικών μέσων διδασκαλίας με γνώμονα πάντα το μικρό κόστος ή και την απουσία τελειών των πόρων, που πολλές φορές απογοητεύουν τον εκπαιδευτικό. Έξυπνες, μι-

κρές εφευρέσεις και χρήση των διαφόρων αντικειμένων γίνονται πολύτιμα εργαλεία στα χέρια του.

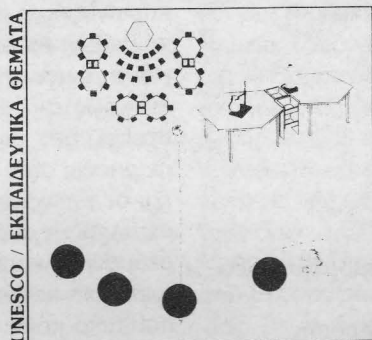
Θα μπορούσαν να γραφτούν αρκετά γι' αυτό το βιβλίο. Η ικανότητα όμως των συγγραφέων να επικεντρώνουν και να διαφωτίζουν λεπτομερειακά τα θέματα διδασκαλίας, κάνει περιττή την παράπερα ανάλυση.

Οι συγγραφείς είναι οι: Mr. N.K. Lowe που στο παρελθόν ήταν υπεύθυνος της Unesco για το σχολικό εξοπλισμό του μαθήματος των Φυσικών Επιστημών στο Αφγανιστάν, ο Dr. R.E. Pearson ειδικός της Unesco για τη διδασκαλία της Χημείας, University of Cape Coast, Ghana, ο Mr. J. Reay, University of West Indies, Trinidad και ο Dr. H. Trier, University of California, Berkley, United States.

Τη μετάφραση έκαναν οι: Αθανασία Βεκιαρέλη και η Ευδοκία Παπαγκίκα και η έκδοση έγινε από τις Εκδόσεις «Εκπαιδευτικά Θέματα».

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στην EEX για την προμήθεια του βιβλίου.

Θάνος Κακκανάς

καρκίνου του πνεύμονα (γιατί γι' αυτόν τον καρκίνο ασφαλώς ομιλεί ο ερευνητής και όχι για όλα τα είδη του καρκίνου) σε κατοίκους αστικών, ημιαστικών και αγροτικών περιοχών. Η σχέση είναι πολύ μικρή (δηλ. με την ατμοσφαιρική ρύπανση). Όλες οι μεγάλες επιδημιολογικές μελέτες βρίσκουν μια διαφορά 0,5 - 1% μεταξύ της συχνότητας του καρκίνου του πνεύμονα (ή του αναπνευστικού συστήματος) και ατμοσφαιρικής ρύπανσης αστικών και αγροτικών περιοχών.

Σήμερα είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο και επιβεβαιωμένο με πολλές επιδημιολογικές μελέτες (στις ΗΠΑ, Μ. Βρετανία, κλπ.) ότι 80 - 85% των καρκίνων του πνεύμονα οφείλονται στο κάπνισμα τσιγάρων, 10% περίπου στις συνθήκες εργασίας και μόνο 1 - 2% στην ατμοσφαιρική ρύπανση (σε συνδιασμό -συνεργική

δράση- με το κάπνισμα). Η εκλογή αυτής της μελέτης και τ' αποτελέσματά της είναι αυθέρετη και μονομερής.

Πιστεύω ότι οι παρατηρήσεις μου αυτές θα ανοίξουν ένα διάλογο για τη σωστότερη εκτίμηση της βλαβερής στην υγεία επίδρασης των χημικών ρυπαντικών, στην ατμόσφαιρα, στο τσιγάρο και τη διατροφή ή μέσα στις συνθήκες του εργασιακού περιβάλλοντος και δεν έχουν την έννοια αντιδικίας με τους άλλους επιστήμονες - συναδέλφους.

Με εκτίμηση

Θανάσης Βαλαβανίδης

1. L.D. Kier, E. Yamasaki & B.N. Ames, Detection of mutagenic activity in cigarette smoke condensates, Proc. Natl. Acad. Sci. USA, 71, 4159 (1974).
2. Κ. Αθανασίου, Δ. Αρζιμάνογλου & Η. Yamasaki, Γενοτοξικότητα και καρκινογονικότητα αιωρούμενων οργανικών σωματιδίων που απαντούν στον αέρα της Αθήνας, Συνέδριο Εξωγενείς Καρκινογόνοι Παράγοντες, Μάρτιος 1984 (ΕΙΕ).

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΡΥΦΩΝΑ ΚΑΡΑΝΤΑΣΗ

Την Κυριακή 12 Οκτώβρη 1985 έγιναν στο Λεβίδι Αρκαδίας τα αποκαλυπτήρια της προτομής του αιμηνήστου Τρύφωνα Καραντάση, Καθηγητή της Χημείας στα Πανεπιστήμια Θεσσαλονίκης και Αθήνας.

Με την πράξη αυτή υλοποιήθηκε εκείνο που ορισμένοι φίλοι και παλιοί μαθητές του είχαν οραματιστεί στον ίδιο αυτό τόπο πριν μερικά χρόνια. Η σκέψη τους αυτή είχε βρει πλατειά ανταπόκριση μεταξύ των χημικών οι οποίοι (όσοι υπήρξαν μαθητές του) παρά το πέρασμα αρκετών χρόνων από το θάνατό του, διατηρούσαν ζωηρή την ανάμνησή του, δεμένη μ' ένα βαθύ συναίσθημα αγάπης και εκτίμησης. Αγάπης που ήταν ανταπόδοση της δικιάς του αγάπης και εκτίμησης απόλυτα δίκαιης γιατί τον Τρύφωνα Καραντάση διέκρινε σε όλη του τη ζωή, εκτός από τις φροντίδες για τους φοιτητές του, η εργατικότητα, η συνέπεια, η εντιμότητα, η σεμνότητα και η βαθειά δημοκρατική πίστη, ιδιότητες που τονίστηκαν και αναγνωρίστηκαν από όλους τους ομιλητές και τους παρευρισκόμενους στα αποκαλυπτήρια.

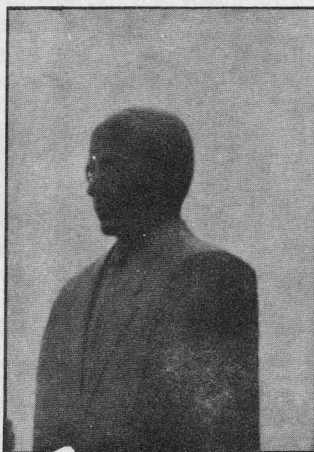
Η όλη εκδήλωση άρχισε με το ξεκίνημά μας από την Αθήνα το Σάββατο 12 του Οκτώβρη εκατό και πλέον χημικών και ικανού αριθμού Λεβιδιωτών, για Τρίπολη και Λεβίδι, όπου και διανυκτερεύσαμε.

Την Κυριακή το πρωί πήγαμε στο Λεβίδι πρώτα στο Μητροπολιτικό Ναό όπου τελέστηκε μνημόσυνο, στο οποίο χοροστάτησε ο Μητροπολίτης Κυνουρίας και Μαντινείας κ. Θεόκλητος. Στη συνέχεια μεταβήκαμε στο Νεκροταφείο όπου ψάλλθηκε τρισάγιο στον Τάφο του και κατατέθηκε ανθοδέσμη από το Λυκειαρχή Χημικό κ. Δημ. Γεωργόπουλο. Όλοι δε εμείς οι παρευρισκόμενοι αποδώσαμε φόρο τιμής καταθέτοντας στον τάφο από ένα λουλούδι.

Τελικά συγκεντρωθήκαμε στην Πλατεία του Γυμνασίου - Λυκείου του

Λεβιδίου όπου είναι στημένη η προτομή για την τελετή των αποκαλυπτηρίων.

Στο χώρο αυτό παρευρίσκοντο εκπρόσωποι του κλήρου, ο υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Τάσος Σεχιώτης, ο Δήμαρχος Λεβιδίου κ. Παν. Παπαναστασίου και το Δημοτικό Συμβούλιο, εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων, της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Γεωργικών Συνεταιρισμών Λεβιδίου.

Ο ακαδημαϊκός και καθηγητής Χημείας στο Μετσόβιο Πολυτεχνείο της Αθήνας κ. Παύλος Σακελλαρίδης, ο Πρόεδρος και Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Ελλήνων Χημικών κ.κ. Χρ. Βερελής και Βασ. Μπούλιας, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Λεβιδιωτών Αττικής κ. Χρ. Ζης και το συμβούλιό του, ο γλύπτης κ. Γεωργίου, που φιλοτέχνησε την προτομή, οι χημικοί και αρκετός κόσμος. Τηλεγραφήματα για τη συμμετοχή τους στην τελετή εκτός των άλλων είχαν αποστείλει ο ακαδημαϊκός και καθηγητής του Πανεπιστημίου της Αθήνας κ. Κ. Αλεξό-

πουλος και ο επίσης καθηγητής κ. Κουγιουμτζέλης.

Η τελετή άρχισε με σχετική εισαγωγή και ακολούθησαν ομιλίες από το Δήμαρχο Λεβιδίου, ο οποίος μεταξύ άλλων είπε ότι το Λεβίδι δικαιούται να είναι υπερήφανο για τον Τρύφωνα Καραντάση που δημιούργησε μια κοινωνική και επιστημονική προσωπικότητα στηριζόμενος αποκλειστικά στις δικές του δυνάμεις, τον Πρόεδρο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, που τόνισε ιδιαίτερα ότι τιμάται ο καθηγητής Τρύφων Καραντάσης, γιατί υπήρξε σ' όλη του τη ζωή πρότυπο αφοσίωσης στο καθήκον και εξεπλήρωσε στο ακέραιο τις υποχρεώσεις του σαν πνευματικός άνθρωπος και πανεπιστημιακός δάσκαλος και ο κύριος ομιλητής της εκδήλωσης ακαδημαϊκός και καθηγητής κ. Παύλος Σακελλαρίδης.

Ο κ. Σακελλαρίδης αφού μας ξαναθύμησε το Δάσκαλό μας με το ακούραστο ενδιαφέρον του για τους νέους και τον επιστήμονα με το εξαίρετο ακαδημαϊκό ήθος, τόνισε χαρακτηριστικά ότι «αναφορά στον Τρύφωνα Καραντάση, σημαίνει αναφορά στις ανθρώπινες αξίες» διότι υπήρξε έντιμος, σεμνός πραγματικά άνθρωπος, με βαθειά δημοκρατική πίστη.

Η τελετή έκλεισε με τα αποκαλυπτήρια της προτομής που έκανε ο υφυπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Τ. Σεχιώτης.

Η όλη εκδήλωση τελείωσε με συνεισφορά κατά την οποία, μέσα σε θερμή και φιλική ατμόσφαιρα, εξιστορήθηκαν αρκετά στιγμιότυπα που ζωντάνεψαν στη μνήμη μας το Δάσκαλο με την ανθρωπιά και το ετοιμόλογο πνεύμα που τον χαρακτήριζαν.

Οκτώβρης 1985

Ε.Β.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

ΔΙΑΛΕΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΦΑΡΜΑΚΟΧΗΜΕΙΑΣ

Στις 20.11.85 η Ελληνική Εταιρία Φαρμακοχημείας οργάνωσε στο αμφιθέατρο του Νοσοκομείου Παίδων Αγαθα Κυριακού διάλεξη του Δρ. Γρηγόρη Ευαγγελάτου, φαρμακοποιού, ερευνητή του ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» με θέμα «Προσδιορισμός των επιπέδων φαρμάκων σε βιολογικά υγρά με τη βοήθεια των ραδιοανοσολογικών αναλύσεων».

Στη διάλεξη αναπτύχθηκε η αρχή των μεθόδων ραδιοανοσοανάλυσης (RIA) και η χρησιμοποίησή τους για τις μετρήσεις φαρμάκων στα βιολογικά υγρά του οργανισμού,

στα πλαίσια είτε κλινικών αναλύσεων ρουτίνας, είτε φαρμακοκινητικών, φαρμακολογικών, φαρμακοτοξικών κλπ. μελετών.

Ακόμη κατά τη διάλεξη, έγινε αναφορά στη δραστηριότητα του εργαστηρίου Ραδιοανοσοχημείας του ΕΚΕΦΕ «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» στο οποίο παράγονται τυποποιημένες συσκευασίες ραδιοανοσοανάλυσης για τη μέτρηση των ορμονών τριωδοθυρονίνης (T₃), θυροξίνης (T₄), θυρεοειδοτρόπου (TSH), ωχρινοποιητικής (LH) και ωοθυλακιοτρόπου (FSH).

Η ΕΕΧ ανταποκρινομένη στις εκκλήσεις για αντιμετώπιση των αναγκών σε αίμα, των παιδιών που πάσχουν από Μεσογειακή Αναιμία, σας καλεί σε εθελοντική αιμοδοσία, την μέρα της Γεν. Συνέλευσης (2.3.86) στα γραφεία μας, από τις 8.30 το πρωί.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ξαφνικά και αναπάντεχα έφυγε ο Γιάννης από κοντά μας ορφανεύοντας και πληγώνοντας τη συντροφιά μας. Την ώρα που άρχιζε η ζωή να του χαμογελά και να τον αγκαλιάζει η θालπωρή της οικογένειας, άδικα σταμάτησε ο δρόμος της ζωής του.

Καλωσυνάτος, ευγενικός, πρόσχαρος, σε κατακτούσε με τη συντροφιά του. Υποδειγματικός οικογενειάρχης, ευσυνείδητος συνεργάτης, προοδευτικός κοινωνικός παράγοντας άφησε πίσω του μνήμες αξέχαστες.

Στέρησε το χημικό κόσμο από μια αξιόλογη μονάδα.

Τα λόγια τούτη την ώρα είναι φτωχά και το μόνο που υποσχόμαστε, εμείς όσοι τον γνωρίσαμε, είναι να τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη.

T.K.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

Μια μεγάλη ομάδα παλαιών συναδέλφων σκέφτηκαν και πρότειναν στο Δ.Σ. της ΕΕΧ τη δημιουργία φορέα που θα έχει σκοπό να ενεργοποιήσει τον κλάδο για να γίνει κοινή συνείδηση ο τεράστιος κίνδυνος από τα χημικά όπλα.

Ο φορέας αυτός θα κινείται μέσα στα πλαίσια της ΕΕΧ σε συνεργασία με το Δ.Σ. της Ένωσης.

Ελπίζεται ότι το Δ.Σ. θα συγκροτήσει ομάδα σε μόνιμη βάση έτσι ώστε στην προσεχή Γενική Συνέλευση να παρουσιαστεί και η πρώτη διακήρυξη.

Αθήνα 29.1.86

ΥΠΟΜΝΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΑΧ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ

Στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Χημικών κάνει υπόμνηση προς τους κ.κ. ασφαλισμένους του ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Καταστατικού του Ταμείου που έχει ισχύ νόμου υποχρεούνται όπως: Μέσα σε τρεις μήνες από την ανάληψη εργασίας χημικού σε οιονδήποτε εργοδότη γνωστοποιούν προς το Ταμείο με έγγραφο τα πλήρη στοιχεία και την ακριβή διεύθυνση του εργοδότη και τα στοιχεία του Διευθύνοντος Συμβούλου σε περίπτωση επιχειρήσεως Ανωνύμου Εταιρίας και Διευθυντού ή Διαχειριστού σε περίπτωση Ομορρύθμου Εταιρίας περιορισμένης ευθύνης. Τα ίδια στοιχεία πρέπει να γνωστοποιούν και σε περίπτωση αλλαγής εργασίας εντός 6 μηνών από την αποχώρηση ή απόλυση των και επί πλέον να υποβάλουν στο Ταμείο βεβαίωση από τον εργοδότη με ακριβή χρόνο απασχόλησης σαν χημικού και εάν έχουν αποδοθεί οι ανάλογες ασφαλιστικές εισφορές επί των αποδοχών στο Ταμείο, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι εισφορές στο Δώρο Χριστουγέννων, στο Δώρο Πάσχα και στο Επίδομα αδειάς.

Επίσης οφείλουν να ενημερώνουν το Ταμείο για την τακτική απόδοση των εισφορών από τον εργοδότη. Σημειώνουμε δε για ενημέρωσή σας την καινούρια καταστατική διάταξη ΦΕΚ 606 Β'Τ./3.9.1984 σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση καθυστέρησης οι οφειλόμενες εισφορές επιβαρύνονται με προσαύξηση 10% ανά τρίμηνο από της ημερομηνίας που έπρεπε να είχαν καταβληθεί. Η διάταξη αυτή ισχύει και για τους Δημοσίους υπαλλήλους αλλά και για τους ελεύθερους επαγγελματίες.

Υπενθυμίζεται τέλος ότι με ισχύουσα διάταξη του εδαφ. 6' της παραγράφου 3 του παραπάνω άρθρου του Καταστατικού παράλειψη της ανωτέρω δηλώσεως συνεπάγεται και απώλεια του αντιστοίχου ασφαλιστικού χρόνου. Για κάθε πληροφορία μπορείτε να απευθύνεστε στα τηλ. 82.21.168 & 82.12.701 καθώς και γραπτώς στη διεύθυνση Νοταρά 26, Εξάρχεια.

Αθήνα 21.1.86

ΕΚΤΑΚΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΕΧ

Στις 19.1 έγινε στην ΕΕΧ έκτακτη Γενική Συνέλευση ύστερα από αίτημα 55 συναδέλφων προς το ΔΣ.

Σύμφωνα με το καταστατικό της ΕΕΧ, ένας αριθμός 30 ταμιακά τακτοποιημένων μελών μπορεί να ζητήσει τη σύγκληση έκτακτης Γ.Σ.

Θέμα της: «Νηρεκτίβα της ΕΟΚ για την αμοιβαία αναγνώριση των πτυχίων Γ' βαθμιας εκπαίδευσης στις χώρες - μέλη - επιπτώσεις στον κλάδο των Χημικών».

Στη Συνέλευση συμμετείχε μεγάλος αριθμός συναδέλφων **-170 ήταν οι ταμιακά τακτοποιημένοι-** γεγονός που την αναδεικνύει σαν μια από τις πιο μαζικές και ταυτόχρονα δείχνει τη σοβαρότητα του προβλήματος που συζητήθηκε.

Το άνοιγμα της Συνέλευσης έκανε ο πρόεδρος Χρ. Βερελής με μια σύντομη αναφορά στο ιστορικό της υπόθεσης της κατευθυντήριας οδηγίας για τον κλάδο μας. Ιστορικό, που ήδη ξεκινά από το 1983, ενώ στις 26.2.84, η Γενική Συνέλευση, με ψήφισμά της, είχε ταχθεί αντίθετη με την τότε προωθούμενη νηρεκτίβα για την ελεύθερη εγκατάσταση και παροχή υπηρεσιών των εργαζομένων στον τομέα της Χημείας.

Στη συνέχεια το προεδρείο, που αποτελούσαν οι συνάδελφοι **Παπακωνσταντίνου, Μινόπουλος, Κλαυδιανός και Παπαευσταθίου**, έδωσε το λόγο στο συνάδελφο Γ. Ντούρα, ο οποίος, εκπροσωπώντας τους 55 συναδέλφους, αναφέρθηκε

Ρεπορτάζ της Β. Ανδρουλάκη

στους λόγους που οδήγησαν στη σύγκληση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης. Έτσι κατά τον ομιλητή:

■ Με τη νέα κατευθυντήρια οδηγία θα υπάρχει όξυνση της ανεργίας, καθώς δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την προσέλευση επιστημόνων από τα κράτη - μέλη της ΕΟΚ.

■ Γίνεται ακόμα δυσκολότερη η πρόσβαση των Ελλήνων Χημικών στη νέα τεχνολογία (με την ύπαρξη ξένων τεχνικών σε καίριες θέσεις της βιομηχανικής παραγωγής).

■ Γίνεται στην πράξη υποβάθμιση του πτυχίου του Χημικού εφόσον με την πρόταση οδηγίας δίνεται το δικαίωμα άσκησης του Χημικού επαγγέλματος σε αποφοίτους σχολών τριετούς φοίτησης.

Αμέσως μετά πήρε το λόγο ο συν. Παπαθανασόπουλος από τη Νέα Κίνηση Χημικών, ο οποίος αναφερόμενος στην πρόταση οδηγίας, μεταξύ άλλων είπε:

«Άρνηση της οδηγίας, δεν σημαίνει και ότι δεν θα εφαρμοσθεί και μάλιστα χωρίς τη δική μας συμμετοχή.

Αν πάρουμε μια απόφαση εθελοντικού αποκλεισμού μας από την επεξεργασία της οδηγίας, θα μείνουμε στα μάτια των υπολοίπων συναδέλφων, που σήμερα δεν είναι εδώ, αλλά κυρίως των μελλοντικών συναδέλφων μας, με το σίγμα των τουλάχιστον αδιάφορων, των δεχομένων τις εύκολες λύσεις αντί του αγώνα. Η δική μας θέση, λοιπόν, είναι να αγωνιστούμε να βελτιώσουμε την οδηγία και όχι να μείνουμε έξω χωρίς άποψη».

Στη συνέχεια ο συν. Παλαιογιάννης από την ΠΑΣΚ - Χ πρότεινε:

«... τη δημιουργία ανοικτής επιτροπής από το ΔΣ, η οποία θα επεξεργασθεί θέσεις και προτάσεις, ώστε πρακτικά να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις που θα υπάρξουν από την εφαρμογή μιας τέτοιας νηρεκτίβας στο μέλλον. Την αποτελεσμα-

τικότερη μορφή άμυνας προς την κατεύθυνση αυτή θεωρούμε τις προτάσεις μας, που θα έχουν σχέση με την αναβάθμιση του περιεχομένου των σπουδών.

Παραμένει ανοικτό το θέμα της δημιουργίας ή ολοκλήρωσης κάποιων θεσμών, που θα κατοχυρώνουν σε εθνικό επίπεδο την επαγγελματική δραστηριότητα και την αξιοποίηση του επιστημονικού δυναμικού».

Από την ΔΕΚ - Χ ο συν. Προύντζος τόνισε:

«Μελετήσαμε την πρώτη νηρεκτίβα το 1983 - 84 με εκπρόσωπό μας στην Επιτροπή Χημείας Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Την απορρίψαμε σε πολλά σημεία, αλλά μας αγνοήσανε. Κάναμε προτάσεις που απορρίφθηκαν. Ποιος, λοιπόν, από μας μπορεί σήμερα να πιστέψει ότι αυτή η νηρεκτίβα μπορεί να διορθωθεί; Η δικιά μας πρόταση είναι να παλαίσουμε μαζί με τους άλλους επιστήμονες να την αντιμετωπίσουμε. Δεν είμαστε υπέρ ή κατά κάθε νηρεκτίβας. Θα είμαστε κατά σε μια νηρεκτίβα που θα υποβαθμίζει τα πτυχία των ΑΕΙ και θα απελευθερώνει την ελεύθερη διακίνηση, τουλάχιστον όσο υπάρχει κρίση στη χώρα μας».

Ο συν. Καζάνης από την ΔΑΚ - Χ είπε μεταξύ άλλων:

«Η κατευθυντήρια οδηγία της ΕΟΚ πρέπει να μελετηθεί, να δούμε τα προβλήματα που δημιουργούνται και να δράσουμε ανάλογα, γιατί με τη διαδικασία που έγινε σήμερα θα καταλήξουμε σε μια απόφαση, ενδεχομένως σαν και αυτή που πήραμε αρχές του '84, σ' ένα ψήφισμα αυτού του είδους. Θα ξεκάσουμε πάλι το πρόβλημα και θα ξαναβρεθούμε μετά από δυο χρόνια, κλείνουν ακριβώς δυο χρόνια, σε μια Γενική Συνέλευση όπου και πάλι επιφανειακά, δογματικά με την έννοια της απλοϊκότητας και του λαϊκισμού, θ' αντιμετωπίσουμε του πρόβλημα».

Υστερα και από την παράθεση των απόψεων πολλών άλλων ομιλητών, διαμορφώθηκαν δυο προτάσεις ψηφοφορίας, στις οποίες φάνηκε να είναι κοινή η μη αποδοχή της συγκεκριμένης πρότασης οδηγίας ως έχει.

Αναλυτικά, οι προτάσεις για την ψηφοφορία ήταν:

α. Η έκτακτη Γ.Σ. απορρίπτει τη συγκεκριμένη νηρεκτίβα ως έχει. Εξουσιοδοτεί το ΔΣ να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, για αντιμετώπιση της κατάστασης που δημιουργείται, σε χρονικό διάστημα δύο μηνών. (Πρόταση της ΠΑΣΚ με την οποία συμφώνησαν η ΝΚ και ΔΑΚ).

β. Σχέδιο απόφασης που προτείνει η ΔΕΚ όπου, αφού αναπτύσσονται οι λόγοι για τους οποίους η συγκεκριμένη κατευθυντήρια οδηγία θα έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στον κλάδο, καλείται το Δ.Σ. με μια σειρά από ενέργειες να οργανώσει την αντίσταση του κλάδου στην προτεινόμενη νηρεκτίβα.

Η δεύτερη πρόταση συγκέντρωσε **101 ψήφους** έναντι **32** της πρώτης, ενώ υπήρξε και **1** λευκό.

Το πλήρες κείμενο της απόφασης της Γ.Σ. δημοσιεύεται σε άλλες σελίδες του περιοδικού.

Επίσης, για όσους συναδέλφους θέλουν να έχουν πληρέστερη ενημέρωση, υπενθυμίζουμε ότι το κείμενο της πρότασης οδηγίας δημοσιεύθηκε στο τεύχος 11/85 των Χ.Χ. και ότι στα πρακτικά της Γ.Σ. που θα δημοσιευθούν, μπορούν να διαβάσουν ολοκληρωμένα όλες τις απόψεις που διατυπώθηκαν.

Τα Χ.Χ. θα σας ενημερώσουν για οποιαδήποτε εξέλιξη υπάρξει γύρω από το θέμα αυτό.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΧΗΜΙΚΟΥ

Η στήλη υποδέχεται με ανάμικτα συναισθήματα τα πρώτα γράμματα των νέων συναδέλφων που ψάχνουν για δουλειά.

Με χαρά, γιατί ελπίζουμε έστω και ελάχιστα να βοηθήσουμε, αλλά και όχι χωρίς κάποια λύπη, καθώς διαβάζουμε τις πρώτες σας απογοητεύσεις από την αγορά εργασίας.

Γράφει χαρακτηριστικά κάποιος συνάδελφος:

«... Πριν λίγο καιρό τελείωσα τη θητεία μου στο στρατό και τώρα ψάχνω για δουλειά. Με λύπη μου διαπίστωσα ότι οι περισσότερες φαρμακευτικές εταιρίες χρησιμοποιούν το χημικό σαν ιατρικό επισκέπτη. Φοβάμαι, λοιπόν, μήπως η δουλειά που θα απασχοληθώ είναι άσχετη με τις σπουδές μου και τη Χημεία».

Αγαπητέ μας συνάδελφε, αν και οι φόβοι σου δεν είναι αδικαιολόγητοι, μην απογοητεύεσαι τόσο νωρίς. Χρειάζεται οπωσδήποτε υπομονή, πολύ ψάξιμο, επιμονή και αγώνας για να κερδίσουμε αυτό το μέλλον που μας ανήκει.

ΜΗΤΡΩΟ ΑΝΕΡΓΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ

- **Παπαδόπουλος Γιάννης:**
Τεχνολόγος Τροφίμων ΤΕΙ και Χημικός του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τόπος διαμονής: Λεπτή, Ορεστιάδας,
Ν. Έβρου.
☎ (0052) 22.055

- **Τσίτουρας Χαρίλαος:**
Πτυχιούχος Πανεπιστημίου Αθηνών (1982). Μεταπτυχιακά στη Γαλλία με θέμα την ατμοσφαιρική ρύπανση. (D.E.A. Pollution Atmospherique, Un. Paris 7).
Γνωρίζει Γαλλικά και Αγγλικά.

Τόπος διαμονής: Θεσσαλίας 2,
152 31 (Χαλάνδρι).
☎ 67.14.486

ΝΕΑ ΜΕΛΗ

ΜΑΜΑΛΗΣ Ηλίας	19. 7.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6010	ΖΑΓΚΑΝΑΣ Δημήτρης	17. 9.85	ΠΑ	6028
ΒΑΣΙΛΑΚΗΣ Αθανάσιος	19. 7.85	ΠΑ	6011			Τορίνο	
ΛΥΚΟΚΑ Ελένη	24. 7.85	ΠΘ	6012	ΤΕΤΡΑΔΗΣ Γιώργος	9. 7.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6029
ΧΡΥΣΑΪΤΟΥ Μαρία	23. 7.85	ΠΠ	6013	ΣΑΛΤΑ Αικατερίνη	17. 9.85	ΠΑ	6030
ΚΑΒΑΤΖΑ Ευπραξία	25. 7.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6014	ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ Δημήτρης	17. 9.85	ΠΘ	6031
ΒΑΣΙΛΑΡΟΣ Σωτήρης	26. 7.85	ΠΠ	6015	ΜΟΣΧΟΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Στέφανος	23. 9.85	ΠΘ	6032
ΚΩΦΙΔΟΥ Θεοδώρα	6. 8.85	ΠΘ	6016	ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ Χαρίλαος	23. 9.85	ΠΑ	6033
ΤΖΙΑΒΑΡΑΣ Φώτιος	9. 8.85	ΠΠ	6017			ΔΙΚΑΤΣΑ	
ΡΑΠΑΚΟΥΛΙΑΣ Δημήτριος	9. 8.85	ΠΑ	6018	ΚΡΙΠΑΡΑΚΟΣ Επαμεινώνδας	20. 9.85	Π. Λιέγης	6034
ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Μαρία	29. 8.85	ΠΑ	6019	ΚΑΝΕΛΛΟΥ Αικατερίνη	17. 9.85	ΠΘ	6035
ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ Νικολέττα	4. 9.85	ΠΑ	6020	ΒΕΡΓΗΣ Κων/νος	30. 9.85	ΠΘ	6036
		Καναδά		ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος	2.10.85	ΠΠ	6037
ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ Άγγελος - Ηλίας	25. 2.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6021	ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος	2.10.85	ΠΑ	6038
		Τορίνο		ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Κυριακή	4. 9.85	ΠΘ	6039
ΚΑΣΤΡΙΝΕΛΛΗ Ειρήνη	29. 8.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6022	ΘΕΟΛΟΓΟΥ Χρήστος	1.10.85	ΠΘ	6040
ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ Γιάννης	10. 9.85	ΠΑ	6023	ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ελισάβετ	22.10.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6041
ΚΑΡΠΕΤΑ Παρασκευή	10. 9.85	ΠΑ	6024	ΚΑΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ Μαρία	14. 9.85	ΠΑ	6042
ΜΑΤΣΟΥ Αναστασία	13. 9.85	ΠΘ	6025	ΤΣΑΜΟΛΙΑΣ Τριάδης	4.10.85	ΠΑ	6043
		Π. Βόννης		ΚΟΥΡΝΑΒΟΣ Γεώργιος	2.10.85	ΠΘ	6044
ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Ηλίας	10. 9.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6026	ΜΑΜΑΛΙΓΚΑ Μαρία	7.10.85	ΠΑ	6045
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Δημήτρης	16. 9.85		6027	ΠΛΕΥΡΑΚΗΣ Ιωάννης	7.10.85	ΠΠ	6046

ΑΘΑΝΑΣΑΚΗΣ Βασίλης	8.10.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6047	ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ Στέφανος	6.12.85	ΠΑ	6086
ΛΟΥΛΙΑ Ελένη	8.10.85	ΠΑ	6048	ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Νίκος	9.12.85	ΠΙ	6087
ΤΟΠΑΛΣΑΒΟΓΛΟΥ Νικόλαος	10.10.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6049	ΜΟΡΦΙΑΔΑΚΗΣ Μιλτιάδης	9.12.85	ΠΑ	6088
ΚΑΡΠΑΔΑΚΗ Ειρήνη	9.10.85	ΠΑ	6050	ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ Βασίλειος	11.12.85	ΠΘ	6089
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Ιωάννης	10.10.85	ΠΑ	6051	ΠΡΙΦΤΗΣ Νικόλαος	13.12.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6090
ΑΛΚΑΛΑΪ Μπιάνκα	9.10.85	ΠΘ	6052	ΜΠΙΑΛΑ Ζωή	13.12.85	ΠΑ	6091
ΣΓΟΥΡΑΣ Διονύσιος	14.10.85	ΠΑ	6053	ΜΥΛΩΝΑΣ Χαράλαμπος	13.12.85	ΠΑ	6092
ΦΙΛΙΠΠΟΥ Σταμάτιος	14.10.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6054	ΣΚΑΝΔΑΛΗ Αναστασία	16.12.85	ΠΑ	6093
ΑΓΓΕΛΙΚΑΚΗΣ Γεώργιος	25.9.85	ΠΘ	6055	ΣΙΑΤΟΥ Ευαγγελία	16.12.85	ΠΑ	6094
ΜΕΘΕΝΙΤΗΣ Κων/νος	15.10.85	ΠΘ	6056	ΣΑΡΡΗ Αργυρώ	17.12.85		6095
ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ Χαράλαμπος	15.10.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6057	ΜΠΟΥΝΤΑΛΑΚΗ			
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΗΣ Κων/νος	18.10.85	ΠΘ	6058	-ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Αικ.	17.12.85		6096
ΨΑΡΡΟΥ Αγγελική	22.10.85	ΠΑ	6059	ΑΒΡΑΜΙΔΟΥ-ΚΑΛΛΙΤΣΗ Ολυμπία	4.12.85	ΠΠ	6097
ΤΣΟΓΓΙΔΟΥ Αναστασία	22.10.85	ΠΘ	6060	ΣΧΟΙΝΑΣ Βασίλειος	9.10.85	ΠΠ	6098
ΜΠΑΡΔΑΜΑΣΚΟΣ Ηλίας	24.10.85	ΠΘ	6061	ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ Παναγ.	24.10.85	ΠΘ	6099
ΣΑΠΟΥΝΑΚΗΣ Γεώργιος	29.10.85	ΠΑ	6062	ΤΣΙΤΛΑΚΙΔΟΥ Μαρίνα	4.12.85	ΠΙ	6100
ΒΑΛΑΡΟΥΤΣΟΥ Βαρβάρα	25.10.85	ΠΑ	6063	ΖΟΥΛΗΣ Νικόλαος	18.12.85	ΠΑ	6101
ΓΚΙΚΑ Ελένη	1.11.85	ΠΘ	6064	ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ Γεώργιος	19.12.85	ΠΑ	6102
ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΥ Πολύμνια	1.11.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6065	ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ Κων/νος	23.12.85	ΠΠ	6103
ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Σταύρος	2.11.85	ΠΑ	6066	ΦΑΝΑΡΙΩΤΗΣ Παναγιώτης	10.12.85	ΠΙ	6104
ΔΟΑΝΗΣ Χαράλαμπος	17.9.85	ΠΘ	6067	ΚΟΡΟΛΗΣ Κώστας	3.1.86	ΔΙΚΑΤΣΑ	6105
ΓΙΩΓΑ-ΣΥΛΛΕΟΓΛΟΥ Χρ.	5.11.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6068	ΔΗΜΑΚΗΣ Ιωάννης	9.1.86	ΠΠ	6106
ΓΚΟΥΜΑ Βασιλική	12.11.85	ΠΑ	6069	ΠΡΟΦΙΛΗΣ Χρήστος	31.12.85	ΠΑ	6107
ΑΡΓΥΡΙΟΥ Αντώνιος	11.11.85	ΠΠ	6070	ΚΩΣΤΗ Παναγιώτα	10.1.86	ΠΑ	6108
ΑΛΙΣΑΒΑΚΗΣ Εμμανουήλ	21.11.85	ΠΙ	6071	ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ Ελένη	19.9.85	ΠΘ	6109
ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΗΣ Απόστολος	26.11.85	ΠΘ	6072	ΤΣΟΛΑΚΗ Αγάπη	17.10.85	ΠΘ	6110
ΓΙΑΝΝΕΛΗΣ Ιωάννης	27.11.85	ΠΑ	6073	ΑΡΖΙΜΑΝΟΓΛΟΥ Άρτεμις	13.1.86	ΠΑ	6111
ΚΑΛΛΙΤΣΗ Κανέλλα	21.10.85	ΠΠ	6074	ΚΟΡΔΟΝΙΔΟΥ Ελισάβετ	13.1.86	ΠΠ	6112
ΨΑΡΟΥΔΑΚΗΣ Σταύρος	29.11.85	ΠΑ	6075	ΓΚΑΝΑΣ Απόστολος	13.1.86	ΠΠ	6113
ΚΟΛΛΑΤΟΣ Μιλτιάδης	24.11.85	ΠΘ	6076	ΘΕΣΣΑΚΕΩΣ Ελισάβετ	14.1.86	ΠΘ	6114
ΠΡΙΦΤΗΣ Αθανάσιος	2.12.85	ΠΠ	6077	ΝΙΑΡΧΟΥ Γεωργία	17.1.86	ΠΑ	6115
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ Κων/νος	2.12.85	ΠΑ	6078	ΠΕΤΡΑΚΑΚΗΣ Μάξιμος	14.1.86	ΔΙΚΑΤΣΑ	6116
ΚΑΛΙΑΚΗΣ Αθανάσιος	2.12.85	ΠΙ	6079	ΜΠΟΛΕΤΗ Χαραλαμπία	21.1.86	ΠΑ	6117
ΨΥΛΛΑΚΗΣ Αθανάσιος	2.12.85	ΠΙ	6080	ΠΑΤΕΡΟΠΟΥΛΟΥ Δέσποινα	20.1.86	ΠΘ	6118
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ Δημήτριος	3.12.85	ΠΑ	6081	ΣΤΙΝΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	10.2.86	ΠΑ	6119
ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ Κων/νος	4.12.85	ΠΑ	6082	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Σεβαστός	20.1.86	ΠΘ	6120
ΝΤΟΥΡΟΣ Νίκος	4.12.85	ΠΑ	6083	ΜΠΟΥΡΗΣ Χρήστος	22.1.86	ΠΘ	6121
ΔΗΛΕΣ Κων/νος	5.12.85	ΠΑ	6084	ΕΛΕΜΕΣ Ιωάννης	11.1.86	ΠΙ	6122
ΓΑΛΑΤΟΣ Ιωάννης	23.10.85	ΔΙΚΑΤΣΑ	6085	ΚΑΤΑΧΑΝΑΚΗΣ Αγαθοκλής	27.1.86	ΠΑ	6123

* Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο

Περισκόπιο

Αποθείωση λιθανθράκων με μικρόβια

Θερμοφιλικά βακτηρίδια του είδους **Sulfolobus acidocaldarius** μπορούν να απομακρύνουν το 75% του συνολικού θείου που υπάρχει σε λιθάνθρακες υψηλής περιεκτικότητας σε θείο, μέσα σε 3 - 4 ημέρες, χαμηλό pH και αυξημένη θερμοκρασία. Αυτό μπορεί να περιορίσει το διοξείδιο του θείου που εκλύεται στον αέρα κατά την καύση τέτοιου είδους λιθανθράκων. **Coal Biotech Corp.** (Inside R & D - November 13, 1985).

Κώδικας γεωργικών φαρμάκων από τον ΟΗΕ

Ο FAO του ΟΗΕ εξέδωσε κώδικα που αφορά στην διανομή και την χρήση παρασιτοκτόνων. Ο κώδικας έγινε με τη συνεργασία των βιομηχανιών γεωργικών φαρμάκων μέσω της ενώσεώς τους που εδρεύει στις Βρυξέλλες. Ο κώδικας καλύπτει τη βιομηχανική παραγωγή των υλικών αυτών, την καλή εμπορική πρακτική τους, τον έλεγχό τους, την εκτίμηση των κινδύνων, την χρησιμοποίησή τους, την διανομή και τις πωλήσεις τους, την ανταλλαγή πληροφοριών, την επισήμανσή τους, τη συσκευασία και την αποθήκευσή τους, την δυνατότητα καταστροφής τους και τη διαφήμισή τους. Οι εταιρίες που συμμετέχουν (πάνω από 1.000) καλύπτουν πέρα απ' το 90% της παγκόσμιας καταναλώσεως γεωργικών φαρμάκων. Ο κώδικας αναμένεται να εφαρμοστεί από όλες τις χώρες - μέλη του ΟΗΕ. (C.W., December 18, 1985).

Νέες τάσεις στην παραγωγή φαρμάκων

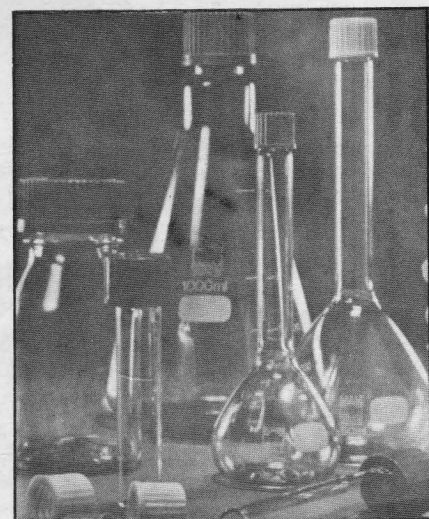
Η παραγωγή φαρμάκων με συνθετικό τρόπο βρίσκεται σε στασιμότητα αν όχι σε πτώση ενώ **φάρμακα που παράγονται βιολογικά με τη βοήθεια της βιοτεχνολογίας βρίσκονται σε άνοδο** καθώς δείχνουν μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και λιγότερες παρενέργειες. Τα νέα βιολογικά φάρμακα είναι: Καρδιαγγειακά, δήτα-ενδορφίνες για τον έλεγχο του πόνου, καλτσιτονίνη, δερματολογικά, παράγων VIII, αυξητικές ορμόνες, αλδουμίνη, ιντερφερόνες, ιντερλευκίνη-2, διάφορες ορμόνες για έλεγχο γεννήσεων, μονοκλωνικά αντισώματα, προσταγλανδίνη E, αντιρευματικά φάρμακα, αντικαρκινικά φάρμακα κλπ. (C.W., December 18, 1985)

Άδεια κυκλοφορίας αυξητικής ορμόνης

Φαίνεται ότι έφτασε το τέλος του νανισμού. Η FDA των ΗΠΑ παρέχώρησε άδεια πωλήσεως αυξητικής ορμόνης, που ονομάζεται **Protropin**, στην εταιρία **Genetech** που την παράγει με τη βοήθεια της γενετικής μηχανικής. Η ορμόνη θα χρησιμοποιηθεί για τη θεραπεία παιδιών που ο αδένας της υποφύσεως τους δεν εκκρίνει αρκετή απ' αυτή την ορμόνη. Υπολογίζεται ότι περί τα 15.000 παιδιά στις ΗΠΑ υποφέρουν από την έλλειψη αυτής της ορμόνης. Μέχρι τώρα η θεραπεία αυτών των παιδιών στηρίζονταν σε ορμόνη που προέρχονταν από τις υποφύσεις ανθρώπινων πωμάτων. Η διανομή τέτοιας ορμόνης όμως, σταμάτησε την περασμένη άνοιξη, καθώς εκφράστηκαν υπόνοιες αναμίξεως αυτής της ορμόνης με σπάνιο ιό που προκαλεί την ασθένεια Crentzfeldt - Jacob. Η Protropin περιέχει την ίδια σειρά 191 αμινοξέων που υπάρχουν στη φυσική αυξητική ορμόνη συν μια έξτρα μεθειονίνη στο άκρο του μορίου.

Μερικοί αθλητίαιροι υποστηρίζουν ότι η ορμόνη μπορεί να χρησιμοποιηθεί από αθλητές και άλλους που ελπίζουν να αυξήσουν το ύψος και τη σωματική τους δύναμη. Και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου πάνω σ' αυτό το θέμα. Αλλά η Genetech λέει ότι αυτή η ορμόνη θα διατίθεται μόνο μέσω νοσοκομείων. Αλλά αυτό, ως γνωστόν, δεν εμποδίζει απόλυτα τη χρήση της και έξω απ' τα νοσοκομεία, λέμε εμείς.

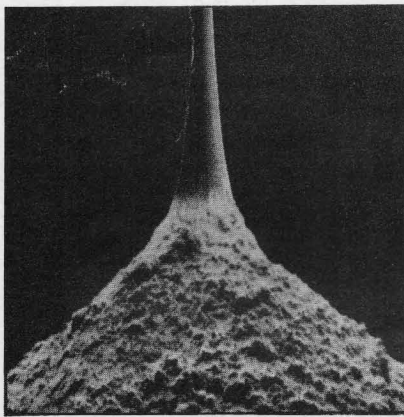
(Chemical and Engineering News - CEN - October 28, 1985).

Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο •

Νέο «κονσόρτσιουμ» για έρευνα στη βιοτεχνολογία

Μια νέα ομάδα που θα επιταχύνει τη μεταφορά τεχνολογίας μεταξύ πανεπιστημίων και βιομηχανίας, στις ΗΠΑ, δημιουργήθηκε στο τέλος του 1985. Η ομάδα περιλαμβάνει 14 πανεπιστήμια και 31 επιχειρήσεις. Το συντονισμό έχει το **Argonne National Laboratory** (Argonne, Ill.). Ο σκοπός του «κονσόρτσιουμ» είναι να αντιμετωπίσει βιομηχανικά προβλήματα στα τρόφιμα, καύσιμα, σπόρους, φαρμακευτικά και χημικά με τη βοήθεια της βιοτεχνολογίας. Ιδέες από παντού θα συγκεντρώνονται και θα επιδιώκεται η μετατροπή τους σε ερευνητικά προγράμματα με τη βοήθεια κονδυλίων που θα προέρχονται από το κράτος ή την βιομηχανία. Μεταξύ των πανεπιστημίων της ομάδας είναι πολύ γνωστά ιδρύματα των ΗΠΑ και μεταξύ των επιχειρήσεων πολύ μεγάλες βιομηχανίες όπως η Abbot, Amoco, Dow, FMC, Kellogg, Eli Lilly, Monsanto, Sohio κλπ. (Chemical Week (CW), December 18, 1985).

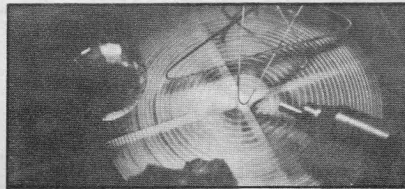

Βελτιωμένα κεραμικά ευκαιρίες για έρευνα και επενδύσεις

Τα κεραμικά αποτελούν υλικά υψηλής τεχνολογίας καθώς θα χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο σε εφαρμογές του μέλλοντος. **Η αγορά τους υπολογίζεται να ξεπεράσει τα 3,5 δισεκατομμύρια δολάρια το 1994.** (C.W, December 18, 1985).

Νέο υλικό για επιδιόρθωση οστών και δοντιών

Ένα νέο υλικό με βάση το **φωσφορικό ασβέστιο** κατάλληλο για σφράγιση δοντιών και επιδιόρθωση σπασμένων οστών, που δεν αποβάλλεται απ' τους ζωντανούς ιστούς, αναπτύχθηκε από τον οδοντίατρο **W. E. Brown** και τον φυσικοχημικό **L. C. Chow**. Το υλικό μπορεί να χρησιμοποιείται ως επικαλυπτικό ή να εγχύεται ως πάστα, να μορφοποιείται ή να χύνεται σε καλούπια. Θα χρειαστούν 5 χρόνια για να εμφανισθεί στο εμπόριο. (C&EN - November 11, 1985)

Πολυμερές, αγωγός πρωτονίων σε θερμοκρασία δωματίου.

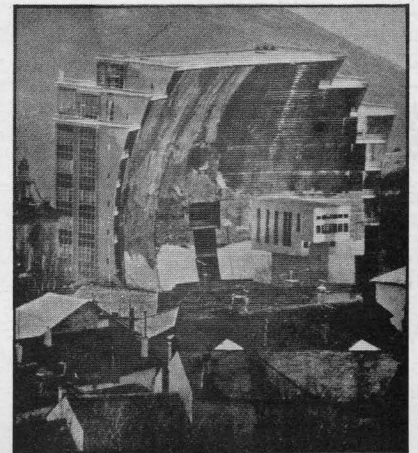
Αυτό θα έχει μεγάλη επίδραση στην παραγωγή συσσωρευτών και ηλεκτρονικών, γενικά, συσκευών. Μίγμα **πολυβινυλικής αλκοόλης και φωσφορικού οξέος**, επιτρέπει τη διόδο θετικά φορτισμένων πυρήνων υδρογόνου (πρωτονίων) ενώ μπλοκάρει τη διέλευση των ηλεκτρονίων των ατόμων υδρογόνου καθώς και άλλων ατόμων και μορίων.

Σ' ένα ηλεκτρονικό αισθητήριο; (sensor) τα ηλεκτρόνια που «μπλοκάρονται» ρέουν διά μέσου σύρματος και η ένδειξη δυναμικού δίνει το μέτρο του υδρογόνου που υπάρχει. Στις μπαταρίες, το πολυμερές αντικαθιστά ηλεκτρολύτες τέτοιους, όπως το θειικό οξύ. Τα πολυμερή αυτά έχουν πλεονεκτήματα έναντι των παραδοσιακών ανόργανων στερεών **λόγω της ευκολίας με την οποία μεταποιούνται και διακινούνται.** Το νέο πολυμερές εργάζεται σε θερμοκρασίες από -40° έως $+40^{\circ}\text{C}$. **Η αγωγιμότητά του σε θερμοκρασία δωματίου μπορεί να ρυθμίζεται από 1/1000 έως 1/10⁶ ohm/cm.** Η ευρεσιτεχνία ανήκει στην **Allied - Signal Inc.** (Inside R & D - November 27, 1985)

Επιμέλεια Σωτ. Καρβούνη

Σύστημα αυτόματου εντοπισμού του οίστρου!

Τέτοιο σύστημα, αν εφαρμοσθεί σε αγελάδες, μπορεί να αυξήσει την παραγωγή γάλακτος κατά ζώο τουλάχιστον κατά 30 δολάρια το χρόνο. Πλήρως αυτοματοποιημένη συσκευή, ανιχνεύει και καταγράφει τις κινήσεις της αγελάδας. Αυξημένη δραστηριότητα του ζώου σημαίνει αυξημένη επιθυμία για ζευγάρι. Η γνώση αυτού του γεγονότος μειώνει τα διαστήματα μεταξύ δύο γεννήσεων. Το σύστημα βασίζεται σε πομπό, δέκτη και ηλεκτρονικό υπολογιστή που επεξεργάζεται βέβαια πληροφορίες από πολλά ζώα συγχρόνως. (Inside R & D - November 20, 1985)

Ρεκόρ μετατροπής ηλιακής ενέργειας

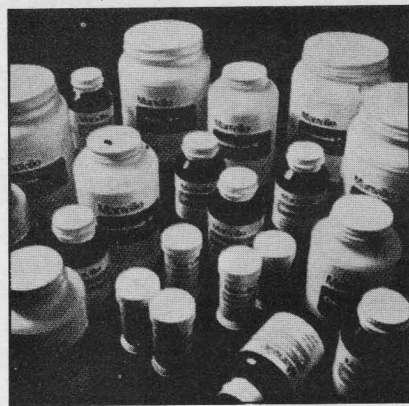
Ένα νέο ρεκόρ στη μετατροπή της ηλιακής ενέργειας σε ηλεκτρική με φωτοστοιχεία έγινε από την **Sovonics Solar Systems**, εταιρία της Standard Oil (Ohio). Τα φωτοστοιχεία είναι **άμορφα κράματα υλικών** και η **απόδοση 12,7%** (ποσοστό ηλιακής ενέργειας που πέφτει σε 1cm² και που μετατρέπεται σε ηλεκτρισμό). Τα άμορφα υλικά είναι τρεις λεπές στρώσεις φθοριούχων ενώσεων πολύ ευαίσθητων σε διάφορα μήκη κύματος του ηλιακού φάσματος. Μέχρι τώρα, η απόδοση ήταν γύρω στο 8%. (C & E.N. - November 11, 1985)

Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο • Περισκόπιο •

Νομική μάχη για τα δικαιώματα... στο AIDS

Το **Ινστιτούτο Παστέρ** ζήτησε την αναγνώριση από την κυβέρνηση των ΗΠΑ, των δικαιωμάτων, ερευνητικών και εμπορικών, για την ανίχνευση της ασθένειας **AIDS** σε δείγμα αίματος. Προηγούμενος η κυβέρνηση των ΗΠΑ είχε αναγνωρίσει δίπλωμα ευρεσιτεχνίας για το ίδιο test στην αμερικανική εταιρία **Genetic Systems** του Seattle, αλλά το Ινστιτούτο Παστέρ είχε καταθέσει νωρίτερα, στην Ευρώπη, αίτηση για τα δικαιώματα. Αναμένεται μάχη! (European Chemical News - ECN - 23/30 December, 1985)

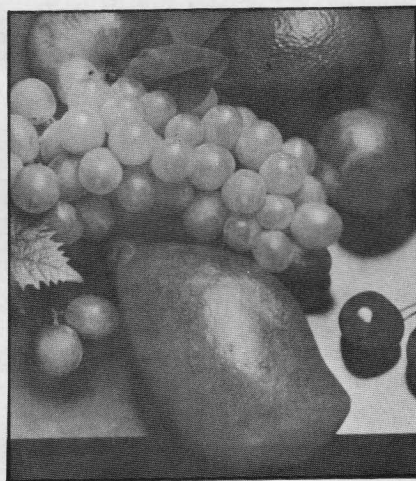
Λιγνινοςουλφονικό παράγωγο για αντισκωριακό

Το υπουργείο μεταφορών των ΗΠΑ δοκιμάζει αυτό το χειμώνα τη χρήση λιγνινοςουλφονικού παραγώγου για αντισκωριακό στις μεταλλικές γέφυρες και στο από κάτω μέρος των αυτοκινήτων. Το προϊόν παράγεται από την εταιρία **Georgia - Pacific** και έχει την εμπορική ονομασία **NO-OX**. Το προϊόν, κατά την εταιρία, είναι μη τοξικό, δεν μολύνει το περιβάλλον, είναι οικονομικό στη χρήση του και διατίθεται σε μεγάλες ποσότητες. (C.W December 18, 1985)

Βακτηρίδια για παραγωγή βιταμίνης C

Βακτηρίδια που παράγονται με τη βοήθεια της γενετικής μηχανικής μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή βιταμίνης C, και το κυριότερο τα νέα βακτηρίδια μειώνουν τα δόματα παραγωγής από επτά σε δύο. Αυτό ανακοίνωσε η εταιρία **Genetech**. Η παραδοσιακή μέθοδος **Reichstein - Grussner** όπως και η νέα μέθοδος ξεκινάει με γλυκόζη. Στη νέα μέθοδο όμως, το βακτηρίδιο **Erwinia herbicola** μετατρέπει την γλυκόζη απ' ευθείας σε 2-Κετο-1-γλυκονικό οξύ που απαιτεί ένα επί πλέον δόμα για να δώσει ασκορβικό οξύ (βιταμίνη C).

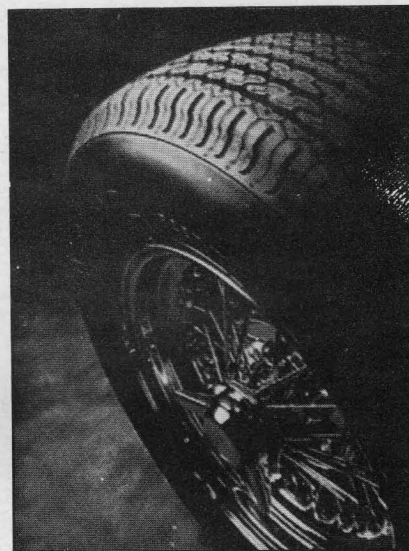
Τα «άγρια» βακτηρίδια αυτού του είδους μετατρέπουν τη γλυκόζη σ' ένα ενδιάμεσο 2,5-δικετο-d-γλυκονικό οξύ (2,5 - DKG). Το γονίδιο όμως που πρόσθεσαν σ' αυτό το βακτηρίδιο οι ερευνητές, που προέρχεται από το **Corynebacterium**, δημιουργεί ένζυμο που μετατρέπει το 2,5-DKG σε 2-Κετο-1-γλυκονικό οξύ. (Inside R & K - November 27, 1985)

Αντισταθμιστική εισφορά για βραζιλιανό PE

Η ΕΟΚ επέβαλε πρόσθετους δασμούς **13,4%** στις εισαγωγές γραμμικού πολυαιθυλενίου χαμηλής πυκνότητας από τη **Βραζιλία**, λόγω υπερβολικής αύξησης αυτών των εισαγωγών. Δηλ. ενώ είχαν συμφωνηθεί

εισαγωγές 5 εκατ. δολαρίων αυτές έφθασαν τα 16 εκατ. δολάρια. (C.W, December 18, 1985).

Εμπλουτισμός του αέρα με οξυγόνο

Με τη βοήθεια συστήματος μεμβρανών η **Dow Chemical** μπορεί να αυξήσει την περιεκτικότητα του αέρα σε οξυγόνο μέχρι το 35%. Το σύστημα διατίθεται σε δυναμικότητες από 100 - 2.000 κ.π. ανά λεπτό ή και περισσότερο. Το βασικό κόστος είναι το κόστος της ενέργειας. Σύστημα που λειτουργεί με δυναμικότητα 200 κ.π./λεπτό κοστίζει 115.000 δολάρια, αλλά εξοικονομεί κόστος και κεφάλαια πάνω από 50% σε σύγκριση με το υγρό οξυγόνο.

Η αρχή λειτουργίας του συστήματος είναι η εξής: Αέρας διέρχεται από μεμβράνες πολυολεφίνης. Το οξυγόνο περνάει μέσα απ' τις μεμβράνες αλλά όχι και το άζωτο. Το σύστημα αναμένεται να βρει εφαρμογές εκεί που χρειάζεται αέρας εμπλουτισμένος με οξυγόνο όπως π.χ. σε συστήματα καύσεως και σε επιτάχυνση οξειδώσεων ή ζυμώσεων. (C.W, December 18, 1985)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ● ΣΧΟΛΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ 21.12.85

Χημική Αποχνόωση Βάμβακος

Παραδόθηκε επίσημα στην Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Λάρισας, από την κατασκευάστρια εταιρία ΕΜΚΑΤ Α.Ε. η δεύτερη σε όλο τον κόσμο και στην Ελλάδα, μονάδα χημικής αποχνόωσης του βαμβακόπορου.

Μιλώντας κατά την διάρκεια συνεντεύξεως Τύπου που δόθηκε με την ευκαιρία του γεγονότος αυτού, ο πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Δ.Σ. της ΕΜΚΑΤ κ. Β. Γιαλαμάς είπε μεταξύ άλλων και τα εξής:

Η δική μας μέθοδος για την οποία είμαστε υπερήφανοι εγώ και οι συνεργάτες μου είναι η μέθοδος της αποχνόωσης με αραιό θειικό οξύ. Η μέθοδος αυτή μελετήθηκε και εφαρμόστηκε σε πειραματικό στάδιο στις Η.Π.Α. και στόχο είχε την παραγωγή σπόρου σταθερής ποιότητας και την εξουδετέρωση των προβλημάτων μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Η ΕΜΚΑΤ Α.Ε. και εγώ προσωπικά μελετήσαμε το πρόβλημα πάνω στα θετικά στοιχεία που παρείχοντο

από την πειραματική μελέτη των ΗΠΑ και προχωρήσαμε σε δικές μας μελέτες πάνω σε όλα τα επιστημονικά και τεχνικά στοιχεία που συνιστούν το πρόβλημα. Έτσι, φθάσαμε στα σημερινά αποτελέσματα που κρίνονται πάρα πάνω από ικανοποιητικά και πρωτοποριακά. Πετύχαμε κάτι το καινούργιο, κάτι που είναι καθαρά ελληνικό. Πρόκειται, χωρίς να θέλω να περιαυτολογήσω, για ένα επιστημονικό και τεχνικό ελληνικό επίτευγμα.

Από την ΕΜΚΑΤ Α.Ε. οι μελέτες και οι τεχνικές προδιαγραφές της δικής της μεθόδου, υποβλήθηκαν στον Ελληνικό Οργανισμό Βάμβακος που και την ενέκρινε ανεπιφύλακτα με την υπ' αριθμό 14.389/6.10.1983 απόφασή του. Τέλος, ο κ. Γιαλαμάς ανέφερε ότι ανοίγει πολύ σύντομα ο δρόμος στην ΕΜΚΑΤ Α.Ε. για την κατασκευή παρομοίων έργων σε εκείνες τις αραβικές χώρες καθώς και σε όλες τις χώρες που είναι κατ' εξοχήν βαμβακοπαραγωγικές όπως το Πακιστάν, η ΕΣΣΔ και η Α. Κίνα.

Περιοδικό Plant

Οι Δαπάνες στην Ε.Ο.Κ. και

Άλλες Χώρες για την Έρευνα

Από τα ποσά, που δαπανούν και οι δέκα χώρες μέλη της ΕΟΚ για την έρευνα, το 85% δαπανάται στη Γερμανία, τη Μεγάλη Βρετανία και τη Γαλλία.

Σύμφωνα με στοιχεία Κοινοτικών υπηρεσιών, η Ελλάδα, η Ισπανία και η Πορτογαλία καλύπτουν και οι τρεις μαζί λιγότερο από 1%.

Η Ελλάδα, συγκεκριμένα είναι η χώρα μέλος της ΕΟΚ που δαπανά τα λιγότερα χρήματα για την έρευνα στα πλαίσια πάντα της ΕΟΚ) και η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας τα περισσότερα.

Σε απόλυτους αριθμούς, στην Ελλάδα δαπανώνται για το σκοπό αυτό 68 εκατομ. ΕΝΜ και στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας 18,9 δισ. ΕΝΜ, δηλαδή 279

φορές περισσότερα.

Σε ότι αφορά τις πηγές χρηματοδότησεως των δαπανών αυτών στην Ελλάδα και την Πορτογαλία ο δημόσιος τομέας χρηματοδοτεί περισσότερο από τα 3/4 αυτών των δαπανών, ενώ για τις αναπτυσσόμενες τεχνολογικά χώρες της ΕΟΚ ισχύει το αντίστροφο.

Τέλος, οι δαπάνες για την έρευνα στην ΕΟΚ (και στις δέκα χώρες μέλη της), στις ΗΠΑ και στην Ιαπωνία ήταν το 1983 σε εκατομμύρια ΕΝΜ οι εξής: (στην παρένθεση αναφέρουμε τις κατά κεφαλή δαπάνες).

—ΕΟΚ: 54.991 (203)

—ΗΠΑ: 89.522 (433)

—Ιαπωνία: 33.805 (286).

ΕΞΠΡΕΣ 1.1.86

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

«Σημαντικές προτάσεις για να ληφθούν υπόψη στην τελική διατύπωση του νόμου – πλαισίου που αφορά στη Βιομηχανία, έκανε η Ένωση Ελλήνων Χημικών, με εκτενές υπόμνημά της στο υπουργείο Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Σαν γενική παρατήρηση η ΕΕΧ επισημαίνει ότι ο νόμος – πλαίσιο για τη Βιομηχανία θα υλοποιηθεί με την έκδοση μιας σειράς Π.Δ.

Όμως θα πρέπει να γίνει προσπάθεια να μειωθεί ο αριθμός των Π.Δ. όσο το δυνατόν περισσότερο και παράλληλα να περιορισθούν οι συναρμοδιότητες μεταξύ των υπουργείων, γιατί αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καθυστέρηση υλοποίησης του νόμου.

Οι κυριότερες από τις επισημάνσεις της ΕΕΧ στα ειδικότερα σημεία του νομοσχεδίου για τη Βιομηχανία, αναφέρονται

- Στη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων.
- Στην ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.
- Στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την λειτουργία των εγκαταστάσεων.
- Στην ποιότητα των βιομηχανικών προϊόντων.
- Στη στελέχωση των εγκαταστάσεων».

Η εφημερίδα συνεχίζει με την αναλυτική δημοσίευση των θέσεων της ΕΕΧ.

ΗΜΕΡΗΣΙΑ 23.1.86

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

Στην πόλη Κισινιόφ, πρωτεύουσα της Μολδαβίας – δημοκρατίας στο νοτιοδυτικό τμήμα της ΕΣΣΔ, άνοιξε Σχολή Οικολογικής Χημείας του υδάτινου περιβάλλοντος. Η σχολή τελεί κάτω από την αιγίδα ΟΥΝΕΠ (Πρόγραμμα του ΟΗΕ για το περιβάλλον). Στις εργασίες της σχολής αυτής παίρνουν μέρος επιστήμονες και ειδικοί από ένδεκα χώρες της Ευρώπης, της Ασίας, της Αφρικής και της Λατινικής Αμερικής.

Το καθαρό γλυκό νερό γίνεται ολοένα και πιο αισθητά ελλειμματικό πάνω στη Γη και η κατάσταση αυτή γίνεται ολοένα πιο αισθητή – είπε ο πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής της Σχολής καθηγητής του Πανεπιστημίου του Κιέβου Αλεξέι Σιτσόφ. Με γοργούς ρυθμούς ανεβαίνει η ζήτηση του νερού, ενώ ταυτόχρονα, αυξάνει ο βαθμός της ρύπανσής του. Αυτός είναι και ο λόγος που επιβάλλει τον αυστηρό διεθνή έλεγχο της κατανάλωσης των υδάτινων πόρων και ενιαίες μεθόδους πάλης για τη διατήρηση της καθαρότητάς του.

Ο πιο πάνω επιστήμονας θύμισε πως στη Σοβιετική Ένωση η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος έχει αναχθεί σε επίπεδο κρατικής πολιτικής, βασι-

ζόμενες στο Σύνταγμα της ΕΣΣΔ. Η εισαγωγή σύγχρονων βιομηχανικών τεχνολογικών μεθόδων, η χρήση από τις βιομηχανίες κλειστών συστημάτων εφοδιασμού με νερό επιτρέπουν να μειώνουμε συνεχώς τη διοχέτευση βλαβερών ουσιών στο φυσικό περιβάλλον.

Και ο καθηγητής Σιτσόφ πρόσθεσε: Η χώρα μας μοιράζεται πρόθυμα τη συσσωρευμένη πείρα της και τις επιστημονικές της πληροφορίες με τους συναδέλφους μας του εξωτερικού. Στην πρόσφατη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο Κισινιόφ έχουν γίνει δεκτές προτάσεις για τον έλεγχο, πρόγνωση και προστασία έναντι των συνεπειών της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας του ανθρώπου, στο χώρο του υδάτινου περιβάλλοντος.

«ΒΗΜΑ» 29.12.85

Ο Έλεγχος των Τροφίμων

Σε άρθρο του Β. Δανού στην εφημερίδα «ΒΗΜΑ» (29.12.85) και κάτω από τον τίτλο «Ενίσχυση των εξαγωγών και έλεγχος της αγοράς», μεταξύ άλλων αναφέρεται:

«Η ηγεσία του υπουργείου Εμπορίου προσανατολίζεται στη δημιουργία ενός ενιαίου φορέα για τη διακίνηση και τον έλεγχο των τροφίμων. Στον προσανατολισμό αυτό σημαντική είναι η βοήθεια των οργανωμένων κοινωνικών τάξεων, αλλά και των επιχειρήσεων που έχουν ήδη προβεί σε συγκεκριμένες εισηγήσεις. Μεταξύ των εισηγήσεων αυτών αναφέρεται εκείνη της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, για δημιουργία ενός Κρατικού Φορέα Ελέγχου όλων των βιομηχανικών προϊόντων με βάση τους υπάρχοντες φορείς και ιδιαίτερα το Γενικό Χημείο του Κράτους, που σήμερα λειτουργεί κάτω από την εποπτεία του υπουργείου Οικονομικών.

Η σύσταση ενιαίου φορέα ελέγχου της διακίνησης των τροφίμων, προστίθεται, ίσως συνδυασθεί με τον επικείμενο νέο οργανισμό του υπουργείου Εμπορίου, σύμφωνα με τον οποίο θα ενοποιηθούν οι αρμοδιότητες συναφών οργάνων και διευθύνσεων και θα τεθούν κάτω από ένα συντονιστικό όργανο, με σκοπό να απλουστευθούν οι σημερινές γραφειοκρατικές διαδικασίες και να γίνει πιο ευέλικτη η δημόσια διοίκηση, τουλάχιστον σε ορισμένους ευαίσθητους τομείς.

Σε πρώτη φάση, ο ενιαίος αυτός φορέας, αν τελικά γίνει, θα εποπτεύει τη διακίνηση των βασικών τροφίμων (κρέατα, ψάρια και οπωροκηπευτικά) στο Λεκανοπέδιο Αττικής. Θα συγκεντρώνει τις αρμοδιότητες της Κεντρικής Λαχαναγοράς, της ΕΤΑΝΑΛ και των Λαϊκών Αγορών και θα βρίσκεται κάτω από την άμεση εποπτεία των υπουργείων Εμπορίου και Γεωργίας.

Στον τομέα αυτό θα ενταχθεί πιθανότατα, το Γενικό Χημείο του Κράτους και όλες οι συναρμόδιες υπηρεσίες, που έχουν σχέση με τον έλεγχο της ποιότητας της επάρκειας, της διακίνησης και των τιμών που διαμορφώνονται στα είδη διατροφής».

Κοινά Προγράμματα Πανεπιστημίων και Βιομηχανίας

Περιοδικό Plant

Η προσπάθεια για τη σύνδεση της πανεπιστημιακής έρευνας με τη βιομηχανία στην Ελλάδα αρχίζει να αποφέρει καρπούς. Τα Ακαδημαϊκά Κέντρα που άρχισαν να ιδρύονται τα τελευταία χρόνια είναι το βασικό εργαλείο της πολιτικής αυτής.

Πρόσφατα διαμορφώθηκαν τα εξής κοινά προγράμματα εφαρμοσμένης

έρευνας:

–Βελτίωση της παραγωγής πλαστικού (Ινστιτούτο Χημικών Διεργασιών Θεσσαλονίκης και ΕΚΟ πρώην ΕΣΣΟ).

–Καταλύτες για τη μείωση της ρύπανσης από τα καυσάερα των διυλιστηρίων. (Ινστιτούτο Χημικών διεργασιών Θεσσαλονίκης και τα Διυλιστήρια Ασπροπύργου).

–Χρήση laser για παραγωγή σύνθετων υλικών. (Ινστιτούτο Λείζερ Κρήτης και ΕΒΟ).

–Ανάπτυξη καινούργιων μοντέλων lasers (Ινστιτούτο Λείζερ Κρήτης και Ελληνικές Τεχνολογίες Α.Ε.).

–Μέθοδοι δευτερογενούς και τριτογενούς εκμετάλλευσης κοιτασμάτων πετρελαίου. (Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής Πα-

τρών και Δημόσια Επιχείρηση πετρελαίου).

–Ανάπτυξη νέων καταλυτών για τη Βιομηχανία. (Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής Πατρών και ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ).

Οι προτάσεις αυτές υποβλήθηκαν και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα για μερική χρηματοδότηση στα πλαίσια του προγράμματος BRITE.

Διευκρινίσεις για το Πενθήμερο, την Υπερεργασία, τις Δίμηνες Συμβάσεις, και την Υπέρβαση Ωραρίου

Διευκρινίσεις του Υπουργείου Εργασίας

Ερμηνευτική εγκύκλιο, για θέματα της Εργατικής Νομοθεσίας, κοινοποίησε πρόσφατα το Υπουργείο Εργασίας προς τις αρμόδιες Νομαρχιακές υπηρεσίες καθώς και προς τις Διευθύνσεις και τα κατά τόπους Γραφεία Επιθεωρήσεων Εργασίας.

Στην εγκύκλιο, μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνονται θέματα που αφορούν το πενθήμερο και την υπερεργασία, τις δίμηνες συμβάσεις, καθώς και την υπέρβαση ωραρίου.

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τη σχετική εγκύκλιο, προβλέπονται τα ακόλουθα:

Πενθήμερο και υπερεργασία: «Η εκκαθάριση για την οφειλή αμοιβής από την πραγματοποίηση υπερεργασίας γίνεται επί εβδομαδιαίας βάσεως. Ο ίδιος τρόπος υπολογισμού εφαρμόζεται και στην περίπτωση των εργαζομένων που απασχολούνται με σύστημα πενθήμερης ή εξαήμερης εβδομάδας εργασίας, αφαιρώντας στο τέλος κάθε εβδομάδας από το εφαρμοζόμενο εβδομαδιαίο ωράριο εργασίας τις ώρες αυθαίρετης απουσίας. Εάν μετά την αφαίρεση αυτή το σύνολο των ωρών της εβδομαδιαίας απασχόλησης που απομένουν υπερβαίνει τις 40 ώρες, οι μισθωτοί αυτοί δικαιούνται ανάλογα και αμοιβή για υπερεργασία.

Για τις επιχειρήσεις που λειτουργούν επί 24ώρου βάσεως με τρεις θάρδιες, η Κυριακή αργία μπορεί να αρχίζει από 06.00 της Κυριακής και να λήγει στην αντίστοιχη ώρα της Δευτέρας. Συνεπώς η απασχόληση προσωπικού από την 06.00 ώρα της Κυριακής μέχρι την 06.00 ώρα της Δευτέρας απαγορεύεται».

Δίμηνες συμβάσεις: «Η σύμβαση εργασίας, από άποψη της χρονικής της διάρκειας, διακρίνεται σε ορισμένου και σε αορίστου χρόνου. Και η μεν σύμβαση ορισμένου χρόνου λύεται αυτοδικαίως με την παρέλευση του χρόνου για τον οποίο είχε συναφθεί και χωρίς αποζημίωση, η δε αορίστου χρόνου, που η διάρκειά της υπερβαίνει τους δύο μήνες, λύεται με προηγούμενη έγγραφη καταγγελία και την καταβολή αποζημίωσης.

Οι διατάξεις του Ν. 2112/20, του Β.Δ./τος της 16/18-7-1920, του Ν. 3198/55, που εφαρμόζονται κατ' αρχή σε συμβάσεις ή σχέσεις εργασίας αορίστου χρόνου, εφαρμόζονται και σε συμβάσεις εργασίας με ορισμένη χρονική διάρκεια (άρθρο 8 Ν. 2112/210), αν ο καθορισμός της διάρκειας αυτής δεν δικαιολογείται από τη φύση της σύμβασης αλλά τέθηκε σκόπιμα για καταστράτηγηση των διατάξεων για υποχρεωτική καταγγελία της σύμβασης.

Από τη νομολογία των δικαστηρίων έχει κριθεί ότι, η

σύμβαση εργασίας είναι ορισμένου χρόνου, όταν φέρνει μέσα της, λόγω του είδους και του σκοπού της εργασίας που παρέχεται, σιωπηρά προσδιορισμένη τη χρονική της διάρκεια, όπως και όταν υπολογίστηκε εκ των προτέρων και κατά προσέγγιση ο χρόνος της διάρκειάς της, καθώς και η πρόσληψη εργατών, για εκτέλεση ορισμένου έργου.

Τέλος, όταν πρόκειται για αλληπάλληλες συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, που συνάπτονται με πρόθεση την καταστράτηγηση του νόμου, έχει κριθεί, ότι είναι μια σύμβαση ενιαία αορίστου χρόνου και για τη λύση της απαιτείται έγγραφη καταγγελία και καταβολή αποζημίωσης».

Υπέρβαση ωραρίου: «Ώρες εργασίας θεωρούνται οι πραγματικές και δεν συμπεριλαμβάνονται σ' αυτές ο χρόνος μετάβασης στην εργασία και επιστροφής, έστω και αν ο εργοδότης διαθέτει τα μεταφορικά μέσα επιστροφής των εργαζομένων.

Τα παραπάνω δεν ισχύουν όταν ο εργαζόμενος μεταβαίνει εκτός έδρας πρόσκαιρα, κατόπιν εντολής του εργοδότη για να εκτελέσει ορισμένη εργασία.

Στις περιπτώσεις αυτές ο χρόνος ταξιδιού θεωρείται ως χρόνος πραγματικής εργασίας. Οπότε αν ο χρόνος του ταξιδιού είναι ίσος προς το ισχύον νόμιμο ωράριο εργασίας οφείλονται στο μισθωτό οι συνήθεις αποδοχές του, ενώ αν είναι κάτω του νομίμου ωραρίου οφείλονται οι ανάλογες αποδοχές, και τέλος, αν είναι πέρα του νομίμου ωραρίου οφείλεται και συμπληρωματική η πρόσθετη αμοιβή υπερεργασίας».

Ο υπολογισμός της αμοιβής των εργαζομένων τα Σαββατοκύριακα, υπερωρίες και υπερεργασία.

«Η 15η Αυγούστου είναι εξαιρεσιμη ημέρα υποχρεωτικής αργίας. Απαγορεύεται συνεπώς, κατά την ημέρα αυτή, η λειτουργία κάθε επιχείρησης, εκμετάλλευσης ή εργασίας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 4 του Β.Δ. 748/66, η αργία αρχίζει την 00.00 ώρα μέχρι την 24.00 της ίδιας ημέρας.

Για τους εργαζομένους όμως επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, ή υπηρεσιών που λειτουργούν όλο το 24ωρο με σύστημα τριών ομάδων εργασίας, ο χρόνος αυτός μπορεί να αρχίζει από την 06.00 ώρα της ημέρας της αργίας και να λήγει την 06.00 ώρα της επομένης ημέρας».

Τα παραπάνω αναφέρονται σε εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, που κοινοποιήθηκε πρόσφατα στις αρμόδιες υπηρεσίες.

Στην ίδια εγκύκλιο παρέχονται διευκρινίσεις σε θέματα σχετικά με τον τρόπο αμοιβής εργαζομένων μόνο το

Σάββατο και την Κυριακή, καθώς και για την αμοιβή υπερωρίας και υπερεργασίας. Συγκεκριμένα:

«Το ωράριο προσωπικού που προσλαμβάνεται από τις επιχειρήσεις για να απασχολείται εκτάκτως μόνο τα Σαββατοκύριακα, έχει καθορισθεί σε οκτώ ώρες και συνεπώς κάθε ώρα πρόσθετης απασχόλησης θεωρείται ως υπερωρία, για την οποία οφείλεται πρόσθετη αμοιβή, σύμφωνα με τις διατάξεις που αφορούν την υπερωριακή απασχόληση.

Ειδικότερα, ο εργαζόμενος για κάθε ώρα υπερεργασίας λαμβάνει το αντίστοιχο ημερομίσθιο προσαυξημένο κατά 25%, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών που έχει πραγματοποιήσει.

Η αμοιβή της υπερωριακής εργασίας υπολογίζεται ως εξής:

α) για τις πρώτες 60 ώρες καταβάλλεται το αντίστοιχο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 25%, για τις 61 μέχρι τις 120 ώρες το αντίστοιχο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 50% και για τις πάνω από 120 ώρες καταβάλλεται το ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 75%.

Κατ' εξαίρεση η υπερωριακή εργασία των οδηγών καταβάλλεται προσαυξημένη κατά 50% από την 1η μέχρι τις 120 πρώτες ώρες το χρόνο.

Ο προαναφερόμενος υπολογισμός γίνεται όταν η υπερωριακή εργασία ενεργείται ύστερα από άδεια της οικείας Επιθεώρησης Εργασίας, καθόσον η υπερωριακή εργασία που ενεργείται χωρίς άδεια θεωρείται παράνομη και προσαυξάνεται κατά 100%.

Κατόπιν των ανωτέρω η αμοιβή της υπερεργασίας είναι πάντοτε σταθερή, ανεξάρτητα από τον αριθμό των ωρών, δηλ. έστω και αν αυτές υπερβαίνουν τις 200 ώρες το χρόνο, ενώ η αμοιβή της υπερωριακής εργασίας παρουσιάζει τις διακυμάνσεις που προαναφέραμε».

Διευκρινίσεις για τη χορήγηση αδειών σε εργαζομένους.

Σε εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, που κοινοποιήθηκε πρόσφατα στις αρμόδιες επιθεωρήσεις, παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τη χορήγηση αδειών σε εργαζομένους.

Ειδικότερα αναφέρονται οι υποχρεώσεις καθώς και η ευχέρεια του εργοδότη για χρονική επιλογή στη χορήγηση αδειών.

Συγκεκριμένα στην εγκύκλιο περιέχονται τα ακόλουθα:

«Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ΑΝ 539/45, η χρονική περίοδος χορήγησης της άδειας κανονίζεται μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου, με υποχρέωση του εργοδότη να χορηγήσει την άδεια που του ζητήθηκε το πολύ εντός δύο μηνών από τότε που υποβλήθηκε η παραπάνω αίτηση.

Πάντως στο μισό από το προσωπικό που δικαιούται άδεια σε μια επιχείρηση ο εργοδότης πρέπει να τη χορηγήσει στο χρονικό διάστημα από 1η Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου.

Για κάθε διαφορά που αφορά τον αριθμό των ημερών, τη σειρά χορήγησης και τη χρονική περίοδο χορήγησης της κανονικής άδειας των εργαζομένων, αποφασίζει η Επιτροπή του Υπουργείου Εργασίας που λειτουργεί σε κάθε Νομαρχία και στα Διαμερίσματα της Νομαρχίας

Αθηνών» (άρθρο 4 της 80168/1982 απόφασης του Υπουργού Εργασίας ΦΕΚ 217/Α/26.4.1982).

Διευκρινίσεις για το χαρακτηρισμό σχέσεως εργασίας ως εξαρτημένης.

Διευκρινίσεις για το χαρακτηρισμό σχέσεως εργασίας ως εξαρτημένης ή όχι, παρέχονται με εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, που κοινοποιήθηκε πρόσφατα στις Διευθύνσεις Επιθεωρήσεων Εργασίας.

Παράλληλα με την ίδια εγκύκλιο χαρακτηρίζονται τα στοιχεία συμβάσεως μισθώσεως έργου (εργολαβία), καθώς και οι όροι συμβάσεων ανεξαρτήτων υπηρεσιών.

Συγκεκριμένα αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει, σύμφωνα με το άρθρο 648 Α.Κ. όταν ο μιν εργαζόμενος προσλαμβάνεται από τον εργοδότη να προσφέρει την εργασία του με αμοιβή για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, τελώντας σε εξάρτηση από τον εργοδότη, ο δε εργοδότης υποχρεούται να καταβάλει το συμφωνημένο μισθό. Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας υπάρχει και όταν ο μισθός υπολογίζεται κατά μονάδα παρεχόμενης εργασίας ή κατ' αποκοπή, ή σε ποσοστά στα έσοδα του εργοδότη ή με άλλο σύστημα κυμαινόμενων αποδοχών, αρκεί να προσλαμβάνεται ή απασχολείται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο».

Στοιχεία της σύμβασης εξαρτημένης εργασίας, κατά τα άρθρα 648 και 652 Α.Κ. είναι:

α) Η θέση του εργαζομένου στη διάθεση του εργοδότη της εργασίας του για ορισμένο ή αόριστο χρόνο, έναντι αντιπαροχής που ορίζεται κατά μονάδα χρόνου παρεχόμενης εργασίας ή σε ποσοστά.

β) Η νομική εξάρτηση του εργαζομένου από τον εργοδότη, η οποία συνίσταται στην υποχρέωσή του να συμμορφώνεται στις εντολές και τις οδηγίες εκείνου, ως προς τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο παροχής της εργασίας του και υποβάλλεται στον έλεγχο του με σκοπό να διαπιστωθεί η συμμόρφωση προς τις εντολές και τις οδηγίες του και ο βαθμός της επιμέλειάς του.

Παράλληλα σύμβαση μισθώσεως έργου (εργολαβία) υπάρχει σύμφωνα με το άρθρο 681 Α.Κ. όταν οι συμβαλλόμενοι αποβλέπουν στην επίτευξη του συμφωνηθέντος τελικού αποτελέσματος, η πραγματοποίηση του οποίου επιφέρει την αυτόματη λύση της μεταξύ τους σχέσεως και δεν αποβλέπουν στην εργασία αυτή την ίδια και για όλο το χρόνο της εκτελέσεως του έργου (Α.Π. 538/83, Α.Π. 218/74, Α.Π. 122/77, Α.Π. 799/78, Α.Π. 363/83).

Τέλος, σύμβαση μισθώσεως ανεξαρτήτων υπηρεσιών υπάρχει όταν αυτός που προσφέρει την εργασία του δεν υποβάλλεται στον έλεγχο του εργοδότη και την εποπτεία του για να διαπιστωθεί η συμμόρφωσή του στις εντολές και τις οδηγίες εκείνου ως προς τον τόπο, το χρόνο και τον τρόπο παροχής της εργασίας του (Α.Π. 1337/77). Αυτή διαρκεί επί χρόνο μικρό ή μεγάλο, ορισμένο ή αόριστο, ο δε μισθός υπολογίζεται κατά χρόνο ή κατά μονάδα παρεχόμενης εργασίας, ή κατ' αποκοπή (Εφ. Αθηνών 44/73, Εφ. Θεσσαλονίκης 1690/77).

Οι εργασιακές σχέσεις σε περίπτωση ανωτέρας βίας.

Σε έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, που κοινοποιήθηκε πρόσφατα σε εργοδοτικές οργανώσεις, παρέχονται

διευκρινίσεις σχετικά με τις περιπτώσεις διακοπής εργασίας λόγω περιστατικού ανώτερης βίας.

Συγκεκριμένα, στο σχετικό έγγραφο αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

«Κατά το άρθρο 656 του Αστικού Κώδικα, αν ο εργοδότης κατέστη υπερήμερος για την αποδοχή της εργασίας ή ένεκα λόγων που αφορούν αυτόν και δεν οφείλονται σε ανώτερη βία, είναι αδύνατη η αποδοχή της εργασίας, ο εργαζόμενος δικαιούται να απαιτήσει το μισθό, μη υποχρεούμενος να προσφέρει την εργασία του σε άλλο χρόνο.

Από την ανωτέρω διάταξη συνάγεται ότι ο εργοδότης απαλλάσσεται από την καταβολή των αποδοχών, μόνο αν η μη αποδοχή της εργασίας από μέρος του οφείλεται σε ανώτερη βία. Ειδικότερα ανώτερη βία υπάρχει όταν η διακοπή της εργασίας γίνεται από απρόβλεπτο γεγονός, το οποίο δεν είναι δυνατόν να αποτραπεί και με μέτρα αυστηρής επιμέλειας και σύνεσης (Α.Π. 1340/79).

Από τα δικαστήρια έχουν κριθεί σαν περιστατικά που συνιστούν ανώτερη βία η κατακλυσμία βροχή, η πυρκαϊά, ο σεισμός και η ασυνήθης χιονοθύελλα».

Δεν συμψηφίζεται η άδεια ασθένειας με την κανονική.

Δεν συμψηφίζεται με το χρόνο της κανονικής άδειας η βραχείας διάρκειας ασθένεια του εργαζομένου και θεωρείται σαν χρόνος κανονικής απασχόλησης, αναφέρει σε έγγραφό του το Υπουργείο Εργασίας. Σαν βραχεία ασθένεια εργαζομένου, που έχει μέχρι 4 χρόνια υπηρεσία στον ίδιο εργοδότη, θεωρείται αυτή που διαρκεί μέχρι 1 μήνα.

Σχετικά διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με τα άρθρα 657 και 658 του Αστικού Κώδικα, εάν ο εργαζόμενος κωλύεται να εργαστεί ένεκα σπουδαίου λόγου, δικαιούται να λάβει το μισθό του με τις προϋποθέσεις και διακρίσεις που ορίζονται από τις παραπάνω διατάξεις.

Ως σπουδαίος λόγος νοείται και η ασθένεια του εργαζομένου.

Από τις παραπάνω διατάξεις σαφώς συνάγεται ότι ο εργαζόμενος που κωλύεται να εργαστεί, ένεκα σπουδαίου λόγου και που δικαιούται το μισθό του για τις ημέρες της απουσίας του, δεν υποχρεούται να παράσχει την εργασία των ημερών, κατά τις οποίες διήρκεσε το ανυπαίτιο κώλυμα, σε άλλο χρόνο.

Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Β.Δ/τος 748/66, εργαζόμενοι οι οποίοι απασχολούνται κατά τις Κυριακές δικαιούνται αναπληρωματική ημέρα ανάπαυσης (ρεπό) σε άλλη ημέρα της εβδομάδας που αρχίζει την Κυριακή και σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου η ημέρα της αναπληρωματικής ανάπαυσης αναγράφεται στον πίνακα ωρών εργασίας που θεωρείται από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Δηλαδή για όσους απασχολούνται κατά την Κυριακή, η ημέρα αυτή αντικαθίσταται με μια άλλη ημέρα της εβδομάδας. Συνεπώς τα όσα αναφέρονται παραπάνω για την Κυριακή ισχύουν και για την ημέρα της αναπληρωματικής ανάπαυσης.

Οι προϋποθέσεις για απασχόληση συνταξιούχων και ανέργων σε επιχειρήσεις ιδιωτικού τομέα.

Σε εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, που κοινοποιήθηκε πρόσφατα στις αρμόδιες υπηρεσίες, παρέχονται

διευκρινίσεις σχετικά με τις προϋποθέσεις για την απασχόληση συνταξιούχων.

Συγκεκριμένα αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Η σχέση εργασίας δεν λύεται με τη χορήγηση συντάξεως γήρατος, αλλά με την καταγγελία εκ μέρους του εργοδότη ή εκ μέρους του εργαζομένου (αποχώρησης). Με τις διατάξεις που διέπουν το Ι.Κ.Α., επέρχεται αναστολή της συντάξεως, μεταξύ άλλων περιπτώσεων και εφόσον χρόνο ο συνταξιούχος λόγω γήρατος αποκερδαίνει από την παροχή εξαρτημένης εργασίας ποσό ανώτερο από το τριακονταπενταπλάσιο του ημερομισθίου ανειδικεύτου εργάτη, που ισχύει κάθε φορά, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 12 του Ν. 4476/65.

Ο συνταξιούχος λόγω γήρατος, πριν αναλάβει οποιαδήποτε εργασία, οφείλει να λάβει σχετική άδεια από το Ι.Κ.Α., υποχρεούμενος διαφορετικά σε επιστροφή των συντάξεων, που έλαβε κατά το χρόνο της απασχόλησής του.

Ένας εργοδότης θα προτιμήσει να απασχολήσει έναν άνεργο, και όχι συνταξιούχο, όταν η εργασία του απαιτεί πλήρη απασχόληση του εργαζομένου. Θα επιλέξει συνταξιούχο, όταν χρειάζεται εργασία για μερική απασχόληση 10 μέχρι 15 ημερών, το μήνα, αν και η εργασία του συνταξιούχου που εργάζεται, παρέχεται με αυξημένο ασφάλιστρο.

Η σύνταξη, είναι δικαίωμα του εργαζομένου, που συναρτάται με ένα ελάχιστο όριο ηλικίας του και έναν ελάχιστο αριθμό ημερομισθίων στην ασφάλιση. Δεν συναρτάται με την ειδικότητα του εργαζομένου, που είχε όταν εργαζόταν.

Η διάταξη του άρθρου 12 του Ν. 4476/65 είναι γενική και απαγορεύει την απασχόληση με αμοιβή του συνταξιούχου, χωρίς άδεια του Ι.Κ.Α., και επιτρέπει την απασχόληση με προϋποθέσεις.

Η απασχόληση συνταξιούχου επιτρέπεται με τις προϋποθέσεις και περιορισμούς του άρθρου 12 του Ν. 4476/65 και δεν έχει σχέση η μέχρι τη σύνταξη ειδικότητα του συνταξιούχου ή η ειδικότητά του μετά από τη σύνταξη».

Διευκρινίσεις για τη χορήγηση φοιτητικής άδειας εργαζομένων σε διάφορες επιχειρήσεις.

Σε εγκύκλιο του Υπουργείου Εργασίας, που κοινοποιήθηκε πρόσφατα στις κατά τόπους Επιθεωρήσεις Εργασίας, παρέχονται διευκρινίσεις σχετικά με τη χορήγηση φοιτητικής άδειας.

Συγκεκριμένα αναφέρονται τα ακόλουθα:

«Με τις διατάξεις της παραγρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 1346/83, η άδεια εξετάσεων που προβλέπεται από τις διατάξεις αυτές (14 εργάσιμες ημέρες με καθεστώς εξαήμερης εβδομάδας εργασίας) για τους μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, που υπηρετούν με οποιαδήποτε σχέση στον Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παραγρ. 6 του άρθρου 1 του Ν. 1256/82, χορηγείται με βάση τις προϋποθέσεις του Δ.Π. 561/80.

Με τις διατάξεις του Π.Δ. 561/80, ορίζεται ότι η ειδική αυτή άδεια χορηγείται υποχρεωτικά κατά την εξεταστική περίοδο για την οποία ζητείται η άδεια. Περαιτέρω ορίζεται ότι ο εργοδότης υποχρεούται, μετά από αίτηση των ενδιαφερομένων, να χορηγεί κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων κλπ. Τέλος ορίζεται ότι η συμμε-

τοχή των ενδιαφερομένων στις εξετάσεις αποδεικνύεται με βεβαίωση της οικείας Σχολής.

Από την οικονομία των παραπάνω διατάξεων συνάγεται ότι η ειδική αυτή άδεια εξετάσεων δεν χορηγείται οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της μελέτης και προετοιμασίας του φοιτητή, σπουδαστή κλπ. αλλά μόνο κατά τα τακτά και ορισμένα από το νόμο χρονικά διαστήματα κατά τα οποία οφείλει να προσέλθει στη Σχολή του προκειμένου να κριθεί η επίδοσή του και οπωσδήποτε κατά τα χρονικά αυτά διαστήματα αναγκαστικά απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια αυτοσυγκέντρωσης κλπ. απ'

ότι καθόλη τη διάρκεια της μελέτης και προετοιμασίας τους για την επίτευξη του επιδιωκόμενου αποτελέσματος.

Για τη χορήγηση της ειδικής αυτής άδειας – σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 561/80 – δεν τίθεται κανένας περιορισμός στο όριο ηλικίας. Οι αποδοχές των ημερών αυτών (14 εργάσιμες με καθεστώς εξαήμερης εβδομάδας εργασίας) καταβάλλονται από τον εργοδότη και όχι από τον ΟΑΕΔ. Δεν απαιτείται να έχουν συμπληρώσει το βασικό χρόνο (12μην) για να τους χορηγηθεί η άδεια αυτή».

ΕΞΠΡΕΣ 22.1.86

Η Έρευνα Απαιτεί Σωστή Χρηματοδότηση

του Απ. Καρκανιά

Αντιπρόεδρου του Συνδέσμου Χημικών Θεσσαλίας

Τα μεγάλα διαρθρωτικά προβλήματα της βιομηχανίας και σε πολλές περιπτώσεις ιδιαίτερα η χαμηλή τεχνολογική στάθμη, η χαμηλή ποιότητα των προϊόντων, η κακή κατάσταση του εξοπλισμού, η χαμηλή παραγωγικότητα και ακόμα οι εξαιρετικά επικίνδυνες για τους εργαζόμενους συνθήκες εργασίας, είναι προβλήματα που για να λυθούν χρειάζονται αφενός μια αλλαγή νοοτροπίας στην πλειοψηφία του βιομηχανικού κόσμου, αφετέρου επάνδρωση των βιομηχανιών με το απαραίτητο επιστημονικό - τεχνικό δυναμικό.

Η μέχρι τώρα τακτική σ' αυτό το ζήτημα οδήγησε στη συρρίκνωση του επιστημονικού δυναμικού, με αποτέλεσμα να έχουμε τη μικρότερη αναλογία στην Ευρώπη τεχνικών επιστημόνων προς εργαζόμενους στη βιομηχανία. Η κατεύθυνση των βιομηχανών να εφαρμόζουν τυφλά μια ξένη πατέντα, η παντελής έλλειψη από μεριάς κράτους, ελέγχων πάνω στη λειτουργία της βιομηχανίας σ' ό,τι αφορά την

εφαρμοζόμενη τεχνολογία, τις συνθήκες εργασίας, τη ρύπανση του περιβάλλοντος, την ορθολογική χρήση πρώτων υλών και ενέργειας κλπ.

Η λογική να θάλουμε κάποιο τεχνικό συγκεκριμένης ειδικότητας, υπεύθυνο γενικά για ό,τι γίνεται μέσα στη βιομηχανική μονάδα, που να φορτώνεται όλες τις ευθύνες και χωρίς να είναι ουσιαστικά κατοχυρωμένος απέναντι στον εργοδότη. Φτάνει μια υπογραφή π.χ. ενός μηχανολόγου - μηχανικού κατατεθειμένη σε κάποιο βιβλίο του υπουργείου Βιομηχανίας για να ικανοποιηθεί ο νόμος, άσχετα αν αυτό αντιπροσωπεύει τη φυσική παρουσία του υπογράφοντος στο εργοστάσιο. Ακόμα, ένας μηχανικός από τη Λάρισα μπορεί να επιβλέπει μέχρι τρεις νόμιμα και δέκα παράνομα μονάδες σκορπισμένες στη Θεσσαλία. Πολλοί τεχνικοί πλήρωσαν με φυλάκιση για κάποιο ατύχημα που έγινε π.χ. στα Τρίκαλα, στη μονάδα που θεωρητικά ήταν υπεύθυνος ένας μηχανικός και δεν είχε ίσως επι-

σκεφτεί το εργοστάσιο.

Γι' αυτό, τουλάχιστο μέχρι να θεσπιστούν προδιαγραφές και έλεγχοι και να λειτουργήσει στην πράξη και ουσιαστικά ο κρατικός και κοινωνικός έλεγχος της βιομηχανικής δραστηριότητας, χρειάζεται άμεσα η θεσμοθέτηση ελάχιστης υποχρεωτικής επάνδρωσης με τεχνικούς επιστήμονες, σύμφωνα με τις σύγχρονες ελάχιστες ανάγκες οργάνωσης της παραγωγής.

Μετά την ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ., εδώ και 5 χρόνια, κανείς πια δεν μπορεί ν' αμφισβητήσει την κρίση της βιομηχανίας, καθιστώντας την σε περιθωριακό και συμπληρωματικό ρόλο. Τομείς που σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία αποτελούν τον κορμό της βιομηχανικής ανάπτυξης εγκαταλείπονται ή αποθαρρύνονται (π.χ. ζάχαρη, χάλυβας, πετροχημικό κλπ.).

Υπάρχουν μεγάλα και ανεκμετάλλευτα περιθώρια για την ανάπτυξη της βιομηχανίας μας. Κρίσιμοι και βασικοί κλάδοι, όπως οι μηχανοκατασκευές, είναι ανύπαρκοι. Βιομηχανίες

επεξεργασίας πρώτων υλών, όπως μεταλλουργικές που μπορούν να στηριχτούν στον ορυκτό πλούτο της χώρας, γεωργικών προϊόντων κλπ.

Γενικά χρειάζεται Παραγωγική Ανασυγκρότηση. – Προσαρμογή των χιλιάδων βιομηχανικών επιχειρήσεων σ' ένα υγιή, παραγωγικό βιομηχανικό ιστό. – Ανάπτυξη σύγχρονης εφαρμοσμένης έρευνας, για την παραγωγή τεχνολογίας, έτσι ώστε να γίνει ταχύρρυθμη βιομηχανική ανάπτυξη πάνω σε ελληνικές προδιαγραφές, απορροφώντας τεχνικούς επιστήμονες, που το πρόβλημα ανεργίας είναι εκρηκτικό.

Όλα τα παραπάνω ισχύουν και για την περιοχή μας. Η Θεσσαλία απ' ότι γνωρίζω, επί πλέον έχει εντονώτατο και το πρόβλημα της ρύπανσης των δυο κυριότερων αποδέκτων βιομηχανικών και αστικών λυμάτων, τον Πηνειό ποταμό και τον Παγασητικό κόλπο. Φυσικά κρίνω αναγκαία την συνύπαρξη βιομηχανίας και οικιστικών περιοχών γιατί πιστεύω,

ότι σ' οποιοδήποτε κοινωνικό μοντέλο, η αναγκαιότητα της βιομηχανίας είναι πρωταρχική και ουσιώδης, ότι δεν ευσταθεί σήμερα το παραπλανητικό δίλημμα μόλυνση ή πείνα, βιομηχανική ανάπτυξη ή καθυστέρηση κλπ. Γιατί έτσι πέφτομε στην πλάνη να δεχόμαστε ότι η υποβάθμιση του περιβάλλοντος είναι άμεσο και φυσικό επακόλουθο της τεχνολογικής ανάπτυξης. Αντίθετα, η υποβάθμιση του περιβάλ-

λοντος, είναι αποτέλεσμα της κακής χρήσης των κατακτήσεων της επιστήμης και τεχνικής και η χρήση των φυσικών πόρων και πηγών ενέργειας.

Από την Ημερίδα, για τη ρύπανση του Πηνειού που έγινε τον Μάιο του 1982 και το Συμπόσιο για τη ρύπανση του Παγασητικού κόλπου που έγινε τον Μάιο του 1985 όπου ο Σύνδεσμος Χημικών Θεσσαλίας συμμετείχε ενεργά, βγήκε

το συμπέρασμα και για τους δυο αποδέκτες ότι η ρύπανση έχει φτάσει σε αρκετά υψηλά επίπεδα και πρέπει:

- Να παρθούν άμεσα μέτρα προστασίας.
- Να δημιουργηθεί κατάλληλος φορέας ελέγχου ρύπανσης με κύρια συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τελειώνοντας, θέλω να τονίσω και να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους κρα-

τικούς φορείς του τόπου μας, ότι επιτέλους πρέπει να επιδοτηθούν και χρηματοδοτηθούν ερευνητικά προγράμματα, που θα γίνονται σε ειδικά ερευνητικά κέντρα από τεχνικούς επιστήμονες. Ακόμα, αν είναι δυνατό, τέτοια προγράμματα κάτω από την παρακολούθηση και παρέμβαση του κράτους, να ενεργοποιηθούν και στους ελεύθερους επαγγελματίες τεχνικούς επιστήμονες.

ΧΡΗΜΑΤΑΓΟΡΑ

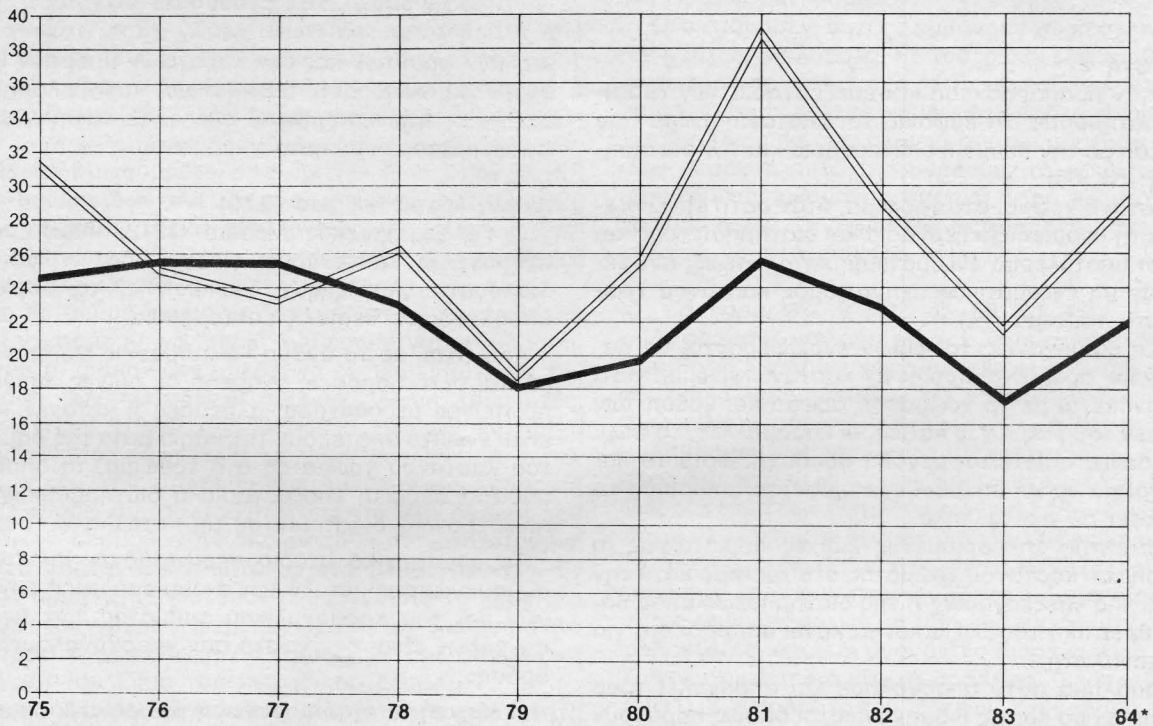
MONEY MARKET

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

SAVINGS AND CREDIT

Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή

Annual percentage change

— Ιδιωτικές καταθέσεις στις εμπορικές τράπεζες/Private deposits with commercial banks
 — Συνολική τραπεζική χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα / Total bank credit to the private sector

Πηγή: Τραπεζα της Ελλάδος

* Προσωρινά στοιχεία / Provisional figures

Source: Bank of Greece

II*. «Μη Ενζυματικός Σχηματισμός Καστανού Χρώματος στα Τρόφιμα»

Γιώργος Δ. Καραουλάνης

Δρ. Τεχνολόγος Τροφίμων
Επίκουρος καθηγητής στο
Εργαστήριο της Γεωργικής Τεχνολογίας
του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσ/νίκης

Η παρουσία του καστανού χρώματος στα μεταποιημένα φυτικά προϊόντα και γενικότερα στα τρόφιμα μπορεί να είναι ενζυματικής ή μη προελεύσεως.

Η εμφάνιση του καστανού χρώματος, που δεν σχηματίζεται ενζυματικά, στα προϊόντα των σπυρολαχανικών και γενικά στα τρόφιμα, κυρίως στα στάδια της προπαρασκευής, της επεξεργασίας ή της διατηρήσεώς τους (αντίδραση Maillard, καραμελοποίηση και οξειδωση του ασκορβικού οξέος), σε μερικά προϊόντα επιζητείται, ενώ στα περισσότερα είναι ανεπιθύμητη.

Για τον περιορισμό της εμφανίσεως του μη ενζυματικού καστανού χρώματος, βασικός παράγων είναι να διατηρηθούν οι κατάλληλες συνθήκες κατά την διάρκεια της επεξεργασίας.

Επί πλέον η χρησιμοποίηση χημικών αναστολέων (σουλφιδίων και διαφόρων αλάτων) και καταλλήλων μέσων και μεθόδων συσκευασίας (κάτω από κενόν, χρησιμοποίηση αδρανών αερίων) διευκολύνουν την διατήρηση του επιθυμητού χρώματος και της θρεπτικής αξίας των τροφίμων.

I. Εισαγωγή

Κατά την προπαρασκευή και επεξεργασία των τροφίμων παρατηρούμε ότι εμφανίζεται καστανό χρώμα που έχει σχέση με την θερμική επεξεργασία και την διατήρησή τους (64, 65).

Το καστανό χρώμα, στα τρόφιμα, όταν αυτό εμφανίζεται κατά τη θερμική επεξεργασία και διατήρησή τους και δεν είναι αποτέλεσμα ενζυματικής καταλύσεως, αναφέρεται σαν μη ενζυματικός σχηματισμός καστανού χρώματος στα τρόφιμα (74).

Πολλές βιομηχανίες τροφίμων ενδιαφέρονται να παρουσιάζουν ορισμένα προϊόντα καστανό χρώμα, γιατί αυτό συνδέεται με το χρώμα, το άρωμα και γεύση των προϊόντων τους ως π.χ. ο καφές, οι καραμέλλες, το ψωμί κλπ. Βεβαίως απαιτείται μεγάλη προσοχή, ώστε το καστανό χρώμα να μη υπερβεί ένα όριο, το οποίο θα τα μετατρέψει σε ακατάλληλα.

Γενικά εκτός από ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, η εμφάνιση του καστανού χρώματος στα τρόφιμα κατά την διάρκεια της επεξεργασίας ή της διατηρήσεως υποβιβάζει την θρεπτική τους αξία και τα κάνει απαράδεκτα για τον καταναλωτή.

Το πρόβλημα αυτό απασχόλησε και απασχολεί τόσο την έρευνα όσο και τις βιομηχανίες, οι οποίες παράγουν διάφορα τρόφιμα, χωρίς σε ορισμένες περιπτώσεις να υπάρχουν συγκεκριμένα συμπεράσματα (41).

Οι αντιδράσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα για να σχηματισθεί το μη ενζυματικό καστανό χρώμα στα προϊό-

ντα των φρούτων και των λαχανικών μπορούν να χωριστούν σε αντίδραση του Maillard, καραμελοποίηση και οξειδωση του ασκορβικού οξέος. Οι κατηγορίες αυτές αναφέρονται περιληπτικά πιο κάτω.

II. Αντίδραση Maillard (9,60)

Ο Γάλλος χημικός Maillard (1912) παρατήρησε τον σχηματισμό καστανών ή μελανοειδών χρωστικών σε διαλύματα γλυκόζης ή γλυκερίνης, τα οποία έχουν υποβληθεί σε θερμική επεξεργασία.

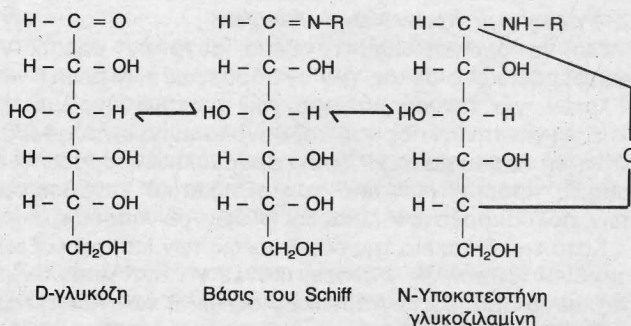
Από τότε, με το όνομα «αντιδράσεις Maillard» αναφέρονται οι αντιδράσεις ανάμεσα σε αμίνες, αμινοξέα και πρωτεΐνες με σάκχαρα, αλδεύδες ή κετόνες και όπως είναι γνωστό αποτελούν την κύρια αιτία της δημιουργίας του καστανού χρώματος στα τρόφιμα, τα οποία έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία ή διατηρήθηκαν επί κάποιο χρονικό διάστημα, σε μη κατάλληλες συνθήκες.

Το πρωταρχικό στάδιο περιλαμβάνει την αντίδραση συμπυκνώσεως μεταξύ των α-αμινομάδων ή των πρωτεϊνών και του καρβονυλικού τμήματος των αναγόντων σακχάρων είναι δε γνωστό σαν «καρβονυλαμινική αντίδραση».

Η αρχική αυτή συμπύκνωση αφορά την συμπύκνωση αμινών με καρβονυλικές ενώσεις δηλ. D-γλυκόζης με αρωματική αμίνη και σχηματίζεται η βάση του Schiff, στην οποία στη συνέχεια σχηματίζεται κυκλικός δακτύλιος και δίνει N-υποκατεστημένη γλυκοζιλαμίνη (N-Substituted Glycosilamine). Η τελευταία αυτή ένωση ευρίσκεται σε ισορροπία σε υδατικό διάλυμα, το δε χρώμα της σιγά σιγά γίνεται βαθύτερο. Αυτή διατηρείται στην θερμοκρασία του δωματίου καθώς και σε μορφή διαφόρων διαλυμάτων.

* Το I μέρος «Ενζυματικός σχηματισμός καστανού χρώματος στα νωπά και μεταποιημένα σπυρολαχανικά, δημοσιεύθηκε από το Εργαστήριο της Γεωργικής Τεχνολογίας.

Οι αντιδράσεις οι οποίες αναφέρθηκαν προηγουμένως είναι οι εξής:

1. Μηχανισμός της καρβονυλαμινικής αντιδράσεως

Το πρωταρχικό βήμα της συμπυκνώσεως μεταξύ των αμινικών ομάδων των αμινοξέων και των καρβονυλικών ομάδων των αναγόντων σακχάρων, όπως αναφέρθηκε παράγει την N-υποκατεστημένη γλυκοζυλαμίνη. Εν τούτοις έχουν προστεθεί και άλλοι πιθανοί μηχανισμοί κατά τους οποίους δυνατόν να παίρνουν μέρος οι αμινικές ομάδες των μορίων των πρωτεϊνών των τροφίμων οι οποίες είναι είτε ελεύθερες είτε δεσμευμένες.

Ως γνωστό κάθε μόριο πρωτεΐνης αποτελείται από πολλά αμινοξέα ενωμένα ομοιοπολικά με πεπτιδικούς δεσμούς, τα οποία δεν είναι σε θέση να αντιδράσουν. Οι Harris και Mattil (1940) (26) παρατήρησαν, ότι η λυσίνη η οποία μπορεί να θεωρηθεί ο κυριώτερος φορέας των ελευθέρων αμινομαδών στις πρωτεΐνες υπό την μορφή των ε-αμινομαδών και υπήρχε η αντίληψη ότι αυτές κυρίως παίρνουν μέρος στην αντίδραση. Βεβαίως μπορούν να πάρουν μέρος και άλλα αμινοξέα με πρόσθετες αμινομαδές ως π.χ. αργινίνη κλπ.

Όσο η θερμοκρασία αυξάνεται τόσο περισσότερα αμινοξέα παύουν να είναι διαθέσιμα για αντίδραση, γεγονός το οποίον δεν μπορεί να εξηγηθεί μόνο με την διάσπαση των πεπτιδικών δεσμών. Άλλοι ερευνητές, όπως ο Horn (1968) (32) μπροστά στη δυσκολία να εξηγήσουν το φαινόμενο με τον συλλογισμό αυτό, εισηγήθηκαν την υπόθεση ότι δυνατόν να είναι μία ιμιδική ομάδα (με αζωτούχο ετεροκυκλικό δεσμό) του πεπτιδικού δεσμού στην οποίαν το H αντικαταστάθηκε από ένα υδατάνθρακα κατά το ένα μέρος (Moiety). Το τελικόν σύμπλεγμα πίστευαν ότι ή καθιστά τα αμινοξέα που παίρνουν μέρος στην αντίδραση μη διαθέσιμα για περαιτέρω αντίδραση ή ότι εμποδίζει την ενζυματική υδρόλυση του ίδιου του πεπτιδικού δεσμού.

Εκτός από αυτές τις θεωρίες υπάρχει και η πιθανότητα των ανυδριτικών συνδέσεων μεταξύ καρβοξυλικών και αμινικών ομάδων, πράγμα το οποίο έχει προταθεί αρκετά νωρίτερα από τους Harris και Mattil (1940) (26). Αργότερα λέχθηκε ότι οι συνδέσεις αυτές μπορούν να προκύψουν από την αντίδραση μεταξύ των ε-αμινο-ομάδων της λυσίνης και ελευθέρων δικαρβονικών οξέων στην αλυσίδα της πρωτεΐνης. Επίσης οι Patton κ.αλ. (1954) (58) εισηγήθηκαν, ότι τέτοιες συνδέσεις στις πρωτεΐνες περιλαμβάνουν και τα οξέα ασπαρτικό και γλουταμινικό.

2. Παράγοντες που επηρεάζουν τον σχηματισμό μη ενζυματικού καστανού χρώματος.

α'. pH και Buffers.

Η καρβονυλαμινική αντίδραση λαμβάνει χώρα τόσο σε όξινο όσο και σε αλκαλικό περιβάλλον αν και πιο ευνοϊκό θεωρείται το αλκαλικόν, διότι με την αύξηση του pH οι ανωτέρω αντιδράσεις επιταχύνονται.

Έτσι το περιβάλλον των τουρσιών είναι κατάλληλο για την δημιουργία τέτοιων αντιδράσεων. Στο ίδιο συμπέρασμα οδήγησαν και οι έρευνες, οι οποίες έγιναν από τους Saunders και Jervis (1966) (66). Αυτοί χρησιμοποίησαν φωσφορικό νάτριο και κιτρικό νάτριο σ' ένα σύστημα γλυκόζης - γλυκερίνης και έδειξαν, ότι η ικανότητα των Buffers έπαιξε ένα σπουδαίο ρόλο στις αντιδράσεις αυτές. Τα όξινα προϊόντα τα οποία εσχηματίσθησαν κατά την διάρκεια της αντιδράσεως εξουδετερώθηκαν από αυτά τα άλατα και έτσι το αλκαλικό περιβάλλον που δημιουργήθηκε ήταν πολύ ευνοϊκό για την δημιουργία καστανού χρώματος.

β'. Θερμοκρασία.

Οι αντιδράσεις αυτές εξαρτώνται άμεσα από τη θερμοκρασία. Έτσι με την αύξηση της θερμοκρασίας αυξάνεται και ο ρυθμός της αντιδράσεως δηλ. της εμφανίσεως καστανού χρώματος.

γ'. Περιεχομένη υγρασία.

Οι αντιδράσεις αυτές λαμβάνουν χώρα σχετικά εύκολα σε υδάτινα διαλύματα. Εν τούτοις οι Lea και Hannan (45) παρατήρησαν, ότι σ' ένα σύστημα καζείνης - γλυκόζης η απώλεια σε ελεύθερες αμινικές ομάδες είναι η μέγιστη, όταν η υγρασία που περιέχεται στο σύστημα είναι 13%. Στο ποσοστό αυτό της υγρασίας τα σώματα που αντιδρούν είναι ακόμη σε σχετικά ξηρή κατάσταση. Αυτό δείχνει ότι το Optimum της αντιδράσεως αντιστοιχεί σε αρκετά χαμηλά επίπεδα υγρασίας.

δ'. Σάκχαρα. (20, 27, 32, 45, 58, 59, 75).

Αντίδραση ανάλογη με τον σχηματισμό της βάσεως του Schiff λαμβάνει χώρα μεταξύ αναγόντων σακχάρων, τα οποία προμηθεύουν τις καρβονυλικές ομάδες και ενώσεων οι οποίες περιέχουν NH₂ ή NH ομάδα.

Λαμβάνουν μέρος κυρίως μονοσακχαρίτες και σπανιότερα δισακχαρίτες π.χ. μαλτόζη και λακτόζη. Μη ανάγοντα σάκχαρα δεν είναι δυνατόν να λάβουν μέρος, εκτός εάν ο γλυκοζιτικός δεσμός διασπασθεί και σχηματισθούν μονοσακχαρίτες (Karel και Labuza 1968) (41) οι οποίοι και μπορούν να μπουν στην αντίδραση. Επίσης οι αλδαπεντόζες φαίνονται να αντιδρούν εντονότερα από τις αλδοεξόζες, όπου οι ανάγοντες δισακχαρίτες παρουσιάζουν μειωμένη ικανότητα δράσεως. Έτσι ο Katschalsky (1941) με πειράματά του, έδειξε, ότι καθαρή φρουκτόζη δεν συμπυκνώνεται με αμινοξέα σε αραιά διαλύματα.

Στη συνέχεια θα αναφερθούν σε συντομία ορισμένες παρατηρήσεις, όσον αφορά την εμφάνιση του μη ενζυματικού καστανού χρώματος.

3. Ανακατάταξη Amadori (30)

Η N-υποκατεστημένη γλυκοζυλαμίνη υφίσταται στη συνέχεια μία σειρά ανακατατάξεων, οι οποίες αποδιδόταν στην ισομέρεια της N-υποκατεστημένης γλυκοζυλα-

μίνης, γνωστής με το ανωτέρω όνομα Amadori. Η αντίδραση αυτή περιλαμβάνει μία μεταβολή από ένα αλδοειδές σ' ένα κετοειδές παράγωγο σακχάρου. Οι αντιδράσεις αυτές οδηγούν στον σχηματισμό των 1-αμινο-1-δεσόξυ-2-κετοξο-παραγώγων, τα οποία είναι αντιστρεπτά και δεν συντελούν στην εμφάνιση καστανού χρώματος, αλλά το διάλυμα στο στάδιο αυτό παραμένει άχρωμο.

4. Σχηματισμός χρωστικών.

Μετά τον σχηματισμό των 1-αμινο-1-δεσόξυ-2-κετοξο-παραγώγων, οι αντιδράσεις οι οποίες οδηγούν στον σχηματισμό του καστανού χρώματος στα σπυρολαχανικά δεν είναι ακόμη εντελώς γνωστές. Πιστεύεται, ότι περιλαμβάνουν ολόκληρες σειρές αντιδράσεων με συμπυκνώσεις και πολυμερισμούς και ότι οι νιτρικές ενώσεις, οι οποίες σχηματίζονται τελικώς είναι υπεύθυνες για το βαθύ καστανόν χρώμα το οποίο παρατηρείται.

Οι Pill-Soon Song κ.ά. (1966) (60) σε μια σειρά γενετικών μελετών με διαλύματα γλυκόζης - γλυκερίνης παρακολούθησαν ποσοτικά τον σχηματισμό καστανοχρόνων χρωστικών επί σειρά ημερών. Αυτοί παρατήρησαν, ότι στην αρχή δεν εμφανίσθηκε κανένα χρώμα, (αρχικά στάδια αντίδρασης Maillard) στη συνέχεια δε παρατήρησαν γρήγορη αύξηση του χρώματος, η οποία πιθανώς αντιστοιχούσε σε δευτερεύουσες αντιδράσεις, που περιλάμβαναν σχηματισμό χρωστικών.

5. Καταβολισμός Strecker (68).

Εκτός από τους τρόπους σχηματισμού των χρωστικών που ήδη αναφέρθηκαν υπάρχει και ένας τρίτος τρόπος, ο οποίος έχει σχέση με τον καταβολισμό των α-αμινικών οξέων παρουσία είτε των α-δικαρβονικών οξέων είτε δύο ή περισσότερων δικαρβονικών ενώσεων. Ο οξειδωτικός καταβολισμός των αμινικών οξέων, ο οποίος λαμβάνει χώρα κατά την διάρκεια του σταδίου αυτού έχει σαν αποτέλεσμα και τον σχηματισμό της αντίστοιχης αλδεύδης, η οποία περιέχει ένα άτομο άνθρακος λιγώτερον, το οποίον χάθηκε σαν CO₂. Έτσι, εκτός από τις χρωστικές σχηματίζονται και διάφορες μη επιθυμητές αρωματικές ενώσεις, όπως π.χ. η αλδεύδη.

6. Παραγωγή CO₂.

Η παραγωγή του CO₂, η οποία συνδέεται στενά με την δημιουργία του μη ενζυματικού καστανού χρώματος ανακοινώθηκε για πρώτη φορά από τον Maillard, σήμερα αποδίδεται στην αντίδραση καταβολισμού κατά Strecker. Πολυάριθμοι ερευνητές ασχολήθηκαν με το θέμα αυτό ειδικότερα δε με την παραγωγή CO₂ κατά την διάρκεια της διατήρησης των τροφίμων. Ο Cole (1967) (15) ανακοίνωσαν, ότι υπάρχει στενή σχέση ανάμεσα στον σχηματισμό CO₂, την παραγωγή καστανού χρώματος χρωστικών και ακορέστων δικαρβονικών ενώσεων. Παρατήρησε επίσης, ότι ο ρυθμός παραγωγής του CO₂ ήταν ανάλογος του ποσοστού των ακορέστων δικαρβονικών ενώσεων και της δημιουργίας του καστανού χρώματος σε μία μεγάλη περιοχή του pH. Επίσης παρατήρησε, ότι CO₂ παράγεται σε συστήματα στα οποία τα αμινοξέα αντικαταστάθηκαν από πρωτοταγείς, δευτεροταγείς και τριτοταγείς αμίνες. Γενικά όμως δεχόμαστε ότι από την αντίδραση καταβολισμού κατά Strecker

παράγεται η πλειονότητα της ποσότητας του CO₂, η οποία προέρχεται ως γνωστό από την αντίδραση σακχάρου - αμινοξέων.

7. Ρόλος των πρωτεϊνών - λιπιδίων.

Για να ολοκληρωθεί το θέμα αυτό θα πρέπει να αναφερθεί και ο ρόλος των αντιδράσεων των πρωτεϊνών - λιπών, για τον σχηματισμό του καστανού χρώματος.

Έτσι για την αντίδραση καρβονυλαμίνης είναι απαραίτητη η παρουσία π.χ. των καρβονυλικών ομάδων, οι οποίες προέρχονται από τον οξειδωτικό καταβολισμό των πολυακορέστων λιπαρών οξέων σε λιπιδίδη.

Κατά την διάρκεια της οξειδώσεως των λιπαρών οξέων παράγονται πολλές ενώσεις ικανές να αντιδράσουν με τις αμινο-ομάδες των αμινικών οξέων ή των πρωτεϊνών π.χ. ενώσεις αλδευδών, υπεροξειδίων, κετοϋδροξειδίων και υπεροξειδίων.

Οξειδωμένα λιπίδια γαλακτοματοποιούμενα σε υδατικά εναιωρήματα έδωσαν συμπολυμερή ή σύμπλοκα καστανού χρώματος. Τα αποτελέσματα, τα οποία ελήφθησαν από τον Tappel (1955) (77) έδειχναν, ότι αρχικά έλαβε χώρα μία συμπύκνωση αμινο - καρβονυλίου αλλά στη συνέχεια δεν έγινε δυνατό να επιβεβαιωθούν από τον ίδιο και τον συνεργάτη του Velonia. Έτσι οι τελευταίοι βρήκαν ότι η φαινόμενη ενέργεια ενεργοποίησης του σχηματισμού του καστανού χρώματος, ήταν μικρότερη από όση αναμενόταν για μία αντίδραση αμινοκαρβονυλίων. Επίσης ο σχηματισμός του καστανού χρώματος δεν εμποδίσθηκε με μέσα, τα οποία θα ήταν αποτελεσματικά για μία αντίδραση, αμινοκαρβονυλίων π.χ. η προσθήκη του (Bisulfite)θειώδους.

Τέλους από πειράματα του Lea κ.ά. (1958) (46) ανακοινώθηκε ότι η απώλεια της λυσίνης ήταν πολύ μικρότερη σε τρόφιμα από ψάρια, όταν διατηρήθηκαν σε ατμόσφαιρα N₂, παρά στον αέρα. Έτσι τα αποτελέσματα αυτά έδειξαν, ότι όταν λαμβάνει χώρα οξειδωση των λιπιδίων, οι αντιδράσεις οι οποίες γίνονται ανάμεσα στα αμινοξέα και στα προϊόντα της οξειδωσης από τα λίπη, έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση ή την εξαφάνιση του διαθέσιμου αμινοξέως.

III. Καραμελοποίηση

Η διεργασία αυτή είναι ένα άλλο παράδειγμα της δημιουργίας μη ενζυματικού καστανού χρώματος και περιλαμβάνει διάσπαση των σακχάρων χωρίς την παρουσία αμινοξέων ή πρωτεϊνών. Είναι γνωστό ότι όταν τα σάκχαρα θερμανθούν πάνω από το σημείο τήξεως τους χρωματίζονται καστανά ή μαύρα. Η διεργασία αυτή λαμβάνει χώρα τόσο σε όξινα όσο και σε αλκαλικό περιβάλλον και συνδυάζεται με αλλαγές στη γεύση.

Το μεγαλύτερο μειονέκτημα αυτής της αντίδρασης είναι, ότι παράγονται μη επιθυμητά καμμένα και πικρά προϊόντα, όταν η επεξεργασία των τροφίμων αφεθεί να προχωρήσει χωρίς έλεγχο.

Είναι, λοιπόν, πολύ σημαντικό να τεθεί υπό έλεγχο η αντίδραση αυτή των τροφίμων, ενώ ακόμη διατηρούν τις επιθυμητές ιδιότητες της καραμέλας.

Η χημική σύνθεση της καραμέλας είναι εξαιρετική πολύπλοκη και όχι εντελώς γνωστή, αν και διάφοροι ερευνητές κατά καιρούς ανακοίνωσαν, ότι καραμέλες που παράγονται από διάφορα σάκχαρα ομοιάζουν μετα-

ξύ τους στη σύνθεση. Οι Bryce και Greenwood (1963) (11) χρησιμοποιώντας αεριοχρωματογραφία έδειξαν, ότι κατά την πυρόλυση της σακχαρόζης, της γλυκόζης και του αμύλου παράγονται καραμέλες, των οποίων η σύνθεση είναι παρόμοια. Επίσης άλλοι ερευνητές μελετώντας ολόκληρες ομάδες μονο-δι και πολυσακχαριτών, βρήκαν ότι οι πτητικές ουσίες που παράγονται απ' αυτούς σε ψηλές θερμοκρασίες είναι σχεδόν όμοιες.

Όλα τα πειραματικά δεδομένα έδειξαν καθαρά ότι υπάρχει ένας κοινός δρόμος στον οποίο τα ακόλουθα στάδια έχουν προταθεί για τον καταβολισμό των σακχάρων σε αλκαλικό ή όξινο περιβάλλον.

1. Καταβολισμός των σακχάρων σε όξινο περιβάλλον.

Το πρώτο στάδιο περιλαμβάνει τον σχηματισμό της 1,2 ενόλης από αλδόζες ή κετόζες. Αυτό ακολουθείται από μια σειρά σταδίων αφυδατώσεως με τα οποία αποβάλλεται νερό και τελικά σχηματίζεται φουρφουράλη με συνέπεια την παραγωγή εγχρώμων προϊόντων, τα οποία αν και δεν είναι τελειώς γνωστά πιστεύεται ότι περιλαμβάνουν μία πολύπλοκη σειρά αντιδράσεων πολυμερισμού. Οργανικά οξέα, όπως το μηλικό οξύ, έχει δεχθεί, ότι επιταχύνουν τον σχηματισμό του καστανού χρώματος.

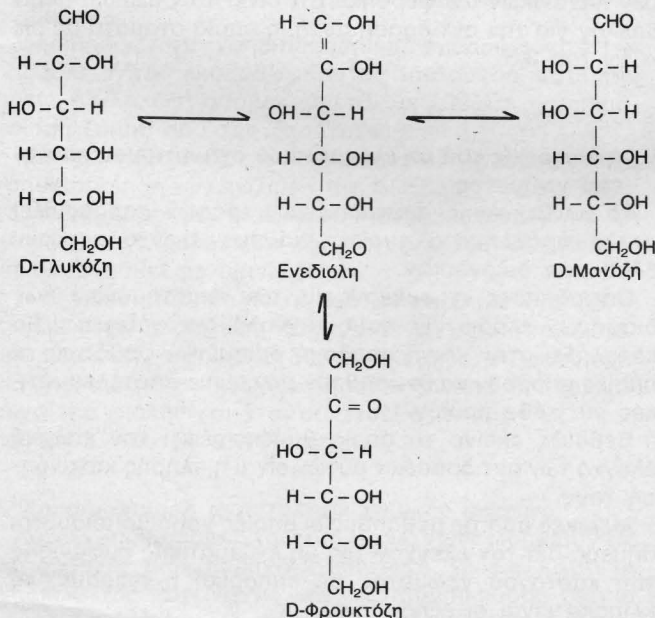
Ο Livingstone (1953) (49) ανακοίνωσαν, ότι παρατήρησε μια αύξηση στο καστανό χρώμα, όταν η φρουκτόζη θερμαινόταν παρουσία μηλικού οξέος, σε σύγκριση με το HCl οξύ, κάτω από ίδιες συνθήκες θερμοκρασίες και pH.

2. Καταβολισμός των σακχάρων σε αλκαλικό περιβάλλον.

Ο σχηματισμός της 1,2 ενόλης είναι επίσης το πρώτο στάδιο για την διάσπαση των σακχάρων σε αλκαλικό περιβάλλον. Στη διεργασία αυτή έχουν αναγνωρισθεί διάφορα στάδια.

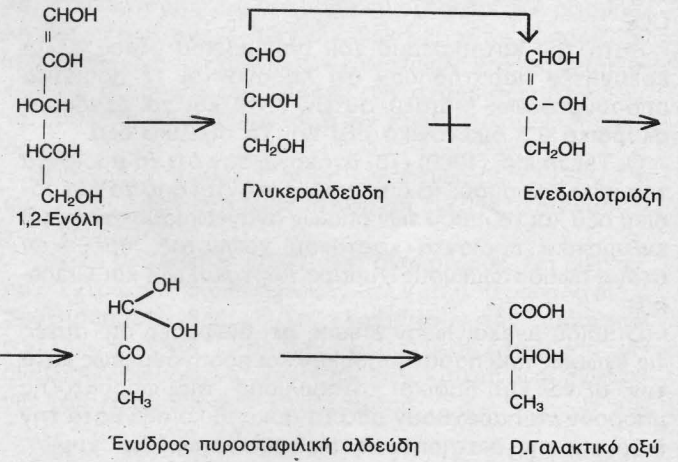
a. Ισομερισμός.

Οι αντιδράσεις αυτές είναι υπεύθυνες για τον μετασχηματισμό της γλυκόζης σε φρουκτόζη και μανόζη και φαίνεται ότι αυτές είναι μια διεργασία κατά βήματα:

β. Καταβολισμός

Μετά το σχηματισμό της 1,2 ενόλης, λαμβάνει χώρα διάσπαση των σακχάρων η οποία οδηγεί στην παραγωγή τριών ανθρακικών ενώσεων. Ένας πιθανός μηχανισμός έχει επισημανθεί από τον Hiltner (31).

γ. Ενδομοριακές αντιδράσεις

Ο σχηματισμός των καστανών χρωστικών περιλαμβάνει μία σειρά αντιδράσεων συμπυκνώσεως και πολυμερισμού μεταξύ των αλδεϊδικών και κετονικών ενδιάμεσων προϊόντων. Οι Sugisawa και Edo (1964) (75) μελέτησαν τον θερμικό πολυμερισμό της γλυκόζης και ανακοίνωσαν μία ολόκληρη σειρά ενώσεων, οι οποίες σχηματίστηκαν στην ημιυγρή κατάσταση στην οποία έλαβε χώρα η έρευνα.

Οι ενώσεις οι οποίες κυμαίνονται από μονοσακχαρίτες ως ολιγοσακχαρίτες, παρέχουν σαφή μαρτυρία για τη σειρά των πολυμερισμών, οι οποίοι πιστεύεται ότι λαμβάνουν χώρα.

IV. Οξειδωση ασκορβικού οξέος

Πριν προχωρήσει κανείς στους αναστολείς του σχηματισμού του καστανού χρώματος θα πρέπει να αναφερθεί σ' έναν από τους σπουδαιότερους αναστολείς του σχηματισμού του καστανού χρώματος στα φρούτα και τα προϊόντα τους, το ασκορβικό οξύ, γνωστό και σαν βιταμίνη C.

Υπάρχουν δύο βασικά πλεονεκτήματα από την χρησιμοποίηση του ασκορβικού οξέος κατά την επεξεργασία των προϊόντων των οπωρολαχανικών και γενικότερα των τροφίμων είτε σε βιομηχανική είτε σε οικιακή κλίμακα.

1ον. Εμποδίζει ανεπιθύμητες αλλαγές στην γεύση και το χρώμα των προϊόντων κατά την διάρκεια της διατήρησής τους.

2ον. Καθιστά το κονσερβοποιημένο προϊόν ικανό να διατηρήσει την θρεπτική του αξία εις βιταμίνη C.

Επίσης το ασκορβικό οξύ παίζει σπουδαίο ρόλο στον σχηματισμό του καστανού χρώματος κατά την βιομηχανοποίηση του χυμού των εσπεριδοειδών.

Ο Joslyn κ.ά. (1957) (38) βρήκαν ότι η μη ενζυματική αντίδραση του καστανού χρώματος στο χυμό των πορτοκαλιών δεν περιλαμβάνει αμινοξέα σε οποιοδήποτε βαθμό και ανακοίνωσε ότι το ασκορβικό οξύ ήταν η κύρια πηγή του CO₂.

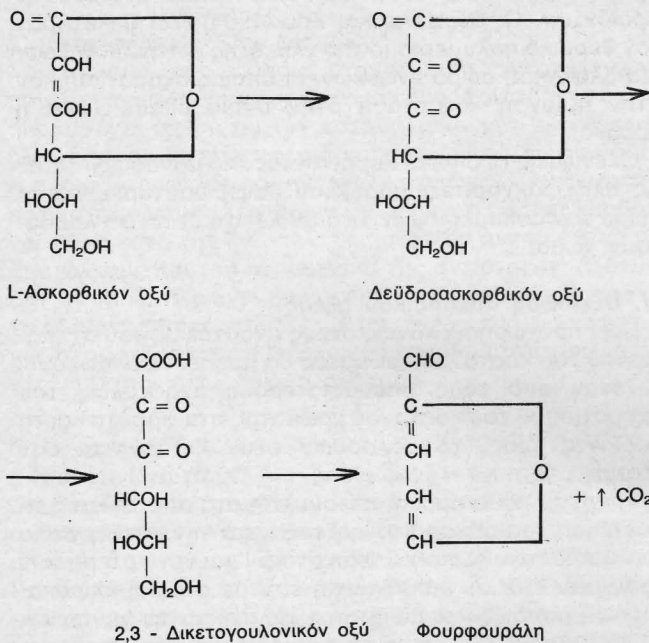
Οι ερευνητές Curl και Lalikainen κ.ά. (1958) (43) παρατήρησαν, ότι το CO₂, το οποίο απελευθερώνεται κατά την μεταβολή του χρώματος του χυμού των πορτοκαλιών προς το καστανό δεν προέρχεται από τον καταβολισμό κατά Strecker, αλλά η προσθήκη ασκορβικού οξέος η οποία συνήθως γίνεται, προκαλεί αυξημένη παραγωγή CO₂.

Κατά τον καταβολισμό του ασκορβικού οξέος άλλοι ερευνητές παρατήρησαν ότι παράγονται 17 προϊόντα αποσυνθέσεως. Μεταξύ αυτών είναι και το δευδροασκορβικό 2,3 δικετονικό οξύ και το οξαλικό οξύ.

Οι Tatum κ.ά. (1969) (78) ανακοίνωσαν ότι τα προϊόντα του καταβολισμού, τα οποία προέρχονται από το ασκορβικό οξύ και το ήμισυ των οποίων αναγνωρίστηκαν σε μη ενζυματικά προϊόντα καστανού χρώματος, βρέθηκαν στους αφυδατωμένους χυμούς πορτοκαλιών και Grapefruit.

Οι ίδιοι, ανεκοίνωσαν επίσης ότι διάφορες απ' αυτές τις ενώσεις που παρατηρήθηκαν και προηγουμένως κατά τον όξινο και βασικό καταβολισμό της φρουκτόζης μπορούν να παραχθούν από το ασκορβικό οξύ κατά την διάρκεια της διατήρησης των αφυδατωμένων χυμών.

Πιο κάτω αναφέρεται ένας πιθανός μηχανισμός ο οποίος είναι δυνατόν να ακολουθείται κατά την αποσύνθεση του ασκορβικού οξέος σε φουρφουράλη και ο οποίος συνοδεύεται από παραγωγή CO₂.

Οι Lalikainen κ.ά. (1958) (43) παρατήρησαν, ότι το ποσοστό του CO₂, το οποίο παράγεται κάτω από αερόβιες ή αναερόβιες συνθήκες ήταν στη μεν πρώτη περίπτωση μεγαλύτερο από την ποσότητα του ασκορβικού οξέος που ήταν παρόν, για δε την δεύτερη μεγαλύτερο από εκείνο που περίμενε κανείς από τον σχηματισμό της χρωστικής.

Όλα αυτά δείχνουν, ότι το ασκορβικό οξύ δεν είναι η μόνη πηγή του CO₂ και η άποψη της συμμετοχής και άλλων συστατικών φαίνεται να ενισχύεται.

Επίσης οι ερευνητές αυτοί παρατήρησαν, ότι σε χαμηλές θερμοκρασίες υπάρχει μια γραμμική σχέση ανάμεσα στον σχηματισμό της χρωστικής και της παραγωγής του CO₂.

Η σχέση, όμως, αυτή μεταβάλλεται δραστικά, όταν η θερμοκρασία ανεβαίνει. Αυτό σημαίνει, ότι με την άνοδο της θερμοκρασίας λαμβάνουν χώρα και άλλες αντιδράσεις, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την παραγωγή του CO₂.

Οι αντιδράσεις του ασκορβικού οξέος στους φυσικούς και συμπεπυκνωμένους χυμούς των οπωρών εξαρτώνται πολύ από το pH και τον βαθμό συμπύκνωσης του χυμού. Η δε εμφάνιση του καστανού χρώματος είναι αντιστρόφως ανάλογη της τιμής του pH πάνω από μια περιοχή, ήτοι 2,0 - 3,5.

Έτσι οι χυμοί, έχοντας pH αρκετά υψηλό τείνουν να είναι ολιγότερο ευαίσθητοι στην εκδήλωση του καστανού χρώματος π.χ. χυμός πορτοκαλιών με pH 3,4.

Κατά την διάρκεια της αφυδάτωσης των λαχανικών, φαίνεται να δρα ένας άλλος μηχανισμός κατά την φάση του αποχρωματισμού, στην οποία παίρνει μέρος το ασκορβικό οξύ. Γενικά στα περισσότερα από τα λαχανικά το pH κυμαίνεται μεταξύ 5,3 και 6,5 και ως εκ τούτου το pH δεν βοηθά στον σχηματισμό της φουρφουράλης.

Σε μια μελέτη σε αφυδατωμένα λαχανικά οι Ranganna και Setty (1968) (62), έδειξαν, ότι πρέπει να λαμβάνει χώρα ένας καταβολισμός κατά Strecker σε μια αντίδραση μεταξύ ασκορβικού οξέος και αμινοξέος. Η αντίδραση αυτή παρατηρήθηκε σε προϊόντα που περιέχουν χαμηλή υγρασία.

Ο σχηματισμός του δεϋδροασκορβικού οξέος και του δικετογουλονικού οξέος από το ασκορβικό οξύ επιστεύετο ότι λαμβάνει χώρα κατά την διάρκεια των τελευταίων σταδίων της αφυδάτωσης και ήταν ικανά να αντιδράσουν με ελεύθερα αμινοξέα, κατά τρόπο μη ενζυματικό, για να παράγουν τον αποχρωματισμό του ερυθρού προς το καστανό χρώμα. Η αντίδραση αυτή επιστεύετο, ότι περιλαμβάνει τον καταβολισμό κατά Strecker, σε αντίθεση με όσες ήδη αναφέρθηκαν. Το pH των λαχανικών αναφέρθηκε ότι δίνει το Optimum περιβάλλον για την αντίδραση αυτή, η οποία σταματά σε pH κάτω του 3,5.

V. Αναστολείς του μη ενζυματικού σχηματισμού καστανού χρώματος

Το σύνθετο της σύστασης των τροφών παρουσιάζει πολλά προβλήματα κυρίως για τον έλεγχο μερικών βλαβερών διεργασιών.

Οποσδήποτε η συνεργασία των επιστημόνων των διαφόρων κλάδων με τους τεχνολόγους τροφίμων θα καταλήξει στην κοινή αποδοχή ορισμένων μεθόδων, οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν σαν οι πιο αποτελεσματικές για κάθε προϊόν.

Βεβαίως εκείνο το οποίο θα επιτρέψει τον επαρκή έλεγχο των αντιδράσεων αυτών είναι η πλήρης κατανόησή τους.

Μερικές από τις μεθόδους οι οποίες χρησιμοποιούνται σήμερα δια τον έλεγχον της μη ενζυματικής εμφάνισης του καστανού χρώματος σε εμπορική ή πειραματική κλίμακα είναι οι εξής:

1. Θερμοκρασία

Επειδή οι αντιδράσεις αυτές έχουν δείξει ότι έχουν μεγάλο συντελεστή θερμοκρασίας, έτσι μπορεί κανείς μειώνοντας την θερμοκρασία κατά την διάρκεια της διατήρησης των τροφίμων να περιορίσει τις αντιδράσεις αυτές στο ελάχιστο.

2. Περιεχομένη υγρασία

Για να παρουσιάσουν οι αντιδράσεις αυτές το άριστον της δραστηρότητάς τους απαιτούν την παρουσία υγρασίας. Επομένως, αν η περιεχομένη υγρασία μειωθεί, η δραστηρότητά τους περιορίζεται. Στην περίπτωση αυτή σημαντικό ρόλο παίζει και η συσκευασία, η οποία πρέπει, να εξασφαλίζει την στεγανότητα του προϊόντος μέχρις ότου αυτό καταναλωθεί.

3. pH

Επειδή, όπως αναφέρθηκε, η αντίδραση Maillard ευνοείται περισσότερο σε αλκαλικό περιβάλλον, τότε αν αυτή είναι υπεύθυνη για την εμφάνιση του καστανού χρώματος, με μείωση του pH ελέγχεται η εμφάνιση του καστανού χρώματος. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται στη σκόνη των αυγών, όπου μειώνεται το pH με προσθήκη οξέος, πριν εφαρμοσθεί η αφυδάτωση. Στη συνέχεια το pH αποκαθίσταται πριν από την χρησιμοποίησή της.

4. Χρησιμοποίηση αερίων κατά τη συσκευασία

Η μέθοδος αυτή είναι πολύ χρήσιμη διότι απομακρύνει το O_2 με την χρησιμοποίηση ενός αδρανούς αερίου (π.χ. N_2).

Η απομάκρυνση του O_2 πιστεύεται, ότι επιδρά ανασταλτικά σε αντιδράσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο σχηματισμό του καστανού χρώματος.

5. Χρησιμοποίηση ενζύμων

Αν το προϊόν περιέχει σε πολύ μικρή ποσότητα μία από τις ουσίες που αντιδρούν στην αντίδραση ζαχάρων - αμινοξέων που παράγει το καστανό χρώμα αυτή μπορεί να απομακρυνθεί ή να μετατραπεί σε άλλη αδρανή ουσία.

Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιήθηκε εμπορικά κατά την παρασκευή του λευκού τμήματος του αυγού, κατά την οποία η γλυκόζη απομακρύνεται με ζύμωση (χρησιμοποίηση ζύμης προ της ξηράσεως).

Μία άλλη μέθοδος περιλαμβάνει την απ' ευθείας χρησιμοποίηση των ενζύμων π.χ. οξειδάση της γλυκόζης σε συνδυασμό με καταλάση. Αυτές μετατρέπουν τη γλυκόζη σε γλουκονικόν οξύ. Το τελευταίο δεν μπορεί να συνδυασθεί με αμινοξέα.

Η οξειδάση της γλυκόζης έχει ένα πρόσθετο πλεονέκτημα, στην περίπτωση εμφιαλωμένων προϊόντων δηλ. απομακρύνει το οξυγόνο δια της χρησιμοποίησής του, για την παραγωγή διαφόρων προϊόντων από το περιεχόμενο της φιάλης και έτσι συντελεί στην ελάττωση του ποσοστού του O_2 στο Headspace.

6. Χρησιμοποίηση αναστολέων χημικής φύσεως

Αυτοί χρησιμοποιούνται ευρέως για να περιορίσουν τις αντιδράσεις που παράγουν καστανό χρώμα κατά τη διάρκεια της παραγωγής και της αποθήκευσης σε μία ποικιλία τροφίμων. Οι κυριότεροι είναι οι εξής:

α. Θειώδεις ενώσεις.

Αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν με επιτυχία για τον έλεγχο μιας μεγάλης ποικιλίας καστανών χρωμάτων. Οι διθειώδεις ενώσεις αναστέλλουν τη μετατροπή της D-γλυκόζης σε 5-υδροξυ-μεθυλο-φουρφουράλη καθώς και τη μετατροπή του ασκορβικού οξέος σε φουρφουράλη δια μέσου αναγόντων ομάδων και ούτω εμποδίζουν την παραγωγή των διαφόρων χρωστικών. Επίσης δεσμεύουν τις καρβονυλικές ομάδες των αναγόντων ζαχάρων, τα οποία περιλαμβάνονται στην καρβονυλαμινική αντίδραση.

Οι θειώδεις ενώσεις, όπως είναι γνωστό, μειώνουν ή εμποδίζουν τον σχηματισμό του μη ενζυματικού καστανού χρώματος.

Αρχικά ο Stadtman (1949) (74) ανακοίνωσε, ότι υψηλές συγκεντρώσεις διθειωδών ενώσεων που περιέχονται σε αποξηραμένα θερύκοκκα, ελαττώνουν την παραγωγή του CO_2 , γεγονός το οποίο οφείλεται σε δέσμευση των διαφόρων δικαρβονυλικών ενώσεων, που είναι ουσιώδεις για τον κατά Strecker καταβολισμό.

β. Θειόλες.

Προσθήκη κυστεΐνης σε ολόκληρα αυγά ή στο άσπρο του αυγού, βρέθηκε ότι εμποδίζει την εμφάνιση του καστανού χρώματος ενεργώντας σαν αναστολέας (Ingles, 1963) (36).

Η επίδραση της 2-μερκαπτοαιθανόλης ή του μερκαπτο-οξικού οξέος ανακοινώθηκε ότι εμποδίζει επίσης τον σχηματισμό του καστανού χρώματος στο σύστημα γλυκόζης - γλυσίνης (Guess, 1952) (24).

Εν τούτοις η χρήση των απλών θειωδών σαν αναστολέων στα τρόφιμα είναι περιορισμένη και οφείλεται κυρίως στις ανεπιθύμητες, ιδιότητές τους.

γ. Άλατα ασβεστίου.

Όπως ανακοινώθηκε από τον Simon κ.ά. (1955), (72) το $CaCl_2$ είναι ένας πιθανός αναστολέας της εμφάνισης του καστανού χρώματος. Η ανασταλτική του δράση οφείλεται κυρίως στον σχηματισμό χημικών ενώσεων του Ca, με τα αμινοξέα. Αυτό έχει χρησιμοποιηθεί με επιτυχία, σ' ένα αριθμό τροφίμων στα οποία περιλαμβάνονται και οι πατάτες ποικιλίας White Rose Potatoes, οι οποίες παρουσιάζουν τάση σχηματισμού καστανού χρώματος και με παρουσία ακόμη θειωδών ενώσεων. Εν τούτοις ο συνδυασμός τους με τα αντίστοιχα άλατα του Ca, όπως ανακοινώθηκε από τους Burton κ.ά. (1963) (13), δίδει πολύ καλό αποτέλεσμα αναστολής της εμφάνισης του καστανού χρώματος.

Τέλος πρέπει να τονισθεί, ότι αν και οι διάφοροι αναστολείς μπορούν να εμποδίσουν σε μία ποικιλία βαθμών τον σχηματισμό του καστανού χρώματος στα οπωρολαχανικά και τα προϊόντα τους, εν τούτοις, η θρεπτική αξία των τροφίμων συνεχίζει να μειώνεται σημαντικά. Έτσι τα αρχικά στάδια της αντιδράσεως Maillard π.χ. η καρβονυλαμινική αντίδραση έχει την τάση να καθιστά τα αμινοξέα μη διαθέσιμα, ακόμη και όταν το καστανό χρώμα δεν είναι ορατό κατά την διάρκεια του σταδίου αυτού.

Εν τούτοις είναι πολύ δύσκολο να είναι κανείς βέβαιος, ότι η αναστολή γίνεται στο στάδιο αυτό.

VI. Νεώτερες θεωρίες επί του σχηματισμού του μη ενζυματικού καστανού χρώματος.

Οι πρωτεΐνο-σακχαρούχες αλληλεπιδράσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην αντίδραση του Maillard, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, έχουν σχέση με την εμφάνιση του καστανού χρώματος κάτω από αλκαλικές συνθήκες. Εν τούτοις οι νεώτερες θεωρίες πιστεύουν ότι η αντίδραση Maillard και η εμφάνιση του καστανού χρώματος είναι ανεξάρτητα φαινόμενα το ένα από το άλλο. Οι διεργασίες για την εμφάνιση του καστανού χρώματος αποδίδονται στις αντιδράσεις αποικοδόμησης των σακχάρων οι οποίες προκαλούνται από διαφορετικές συνθήκες pH και οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να συμβούν σε ουδέτερο, όξινο ή αλκαλικό διάλυμα.

Από τότε που η αντίδραση του Maillard προτιμά να λαμβάνει χώρα σε αλκαλικά περιβάλλοντα, πιστεύεται ότι οι απλούστερες αντιδράσεις διευκολύνονται από αυτές τις συνθήκες.

Ο Holtermann (1966) (31) δουλεύοντας πάνω στα αίτια του σχηματισμού του μη ενζυματικού καστανού χρώματος, έφθασε στο συμπέρασμα ότι κάτω από αλκαλικές συνθήκες, η αποικοδόμηση των ζακχάρων έπαιξε πιο σπουδαίο ρόλο απ' ό,τι η αντίδραση του Maillard στον σχηματισμό του χρώματος.

Επίσης ο Jacobellis (1954) (35) έδειξε τον σχηματισμό των γλυκονικών πεπτιδίων ανάμεσα στα προϊόντα, σε κλίβανο υψηλής πίεσης, μίγμα γλυκόλης ή λευκίνης με παρουσία γλυκόζης και κάτω από αλκαλικές συνθήκες. Αυτός ισχυρίστηκε ακόμη ότι αυτοί οι δεσμοί σχηματίστηκαν σαν ένα αποτέλεσμα της αντιδράσεως του Maillard.

Μία άλλη άποψη του σχηματισμού του μη ενζυματικού καστανού χρώματος είναι η αναγνώριση των πυραζινών στα θερμαινόμενα τρόφιμα. Πειράματα τα οποία έγιναν από άλλους ερευνητές είχαν σαν αποτέλεσμα την αναγνώριση διαφόρων υποστρωμάτων πυραζινών υπό μορφή αλδοζών και αμινοξέων. Αυτοί πρότειναν ότι τα πτητικά αυτά προϊόντα προήλθαν από μία αντίδραση μεταξύ αλδοζών και αμινοξέων κατά την οποία η κατά Strecker αποικοδόμηση έπαιξε σπουδαίο ρόλο.

Πρόσφατες εργασίες από τον Koehler και τους συνεργάτες του (42) ενίσχυσαν αυτή την άποψη, κατά την οποία ο ανθρακικός δακτύλιος σε υπόστρωμα των πυραζινών προήλθε από την αποικοδόμηση των σακχάρων, ενώ το άζωτο δόθηκε από τα αμινοξέα.

VII. Συμπεράσματα

Από τα προηγούμενα φαίνεται η σπουδαιότητα την οποία έχει για την ποιότητα των επεξεργασμένων οπωρολαχανικών και γενικότερα όλων των τροφίμων, η ύπαρξη ή μη του μη ενζυματικώς σχηματιζόμενου καστανού χρώματος σ' αυτά.

Σε ορισμένες περιπτώσεις η παρουσία του καστανού χρώματος, όπως αναφέρθηκε ήδη, επιζητείται ενώ σ' άλλες και ίσως στις περισσότερες, αυτό είναι ανεπιθύμητο.

Έτσι παρατηρείται ότι το μη ενζυματικώς εμφανιζόμενο καστανό χρώμα, το οποίο παρουσιάζεται κυρίως κατά την επεξεργασία ή κατά την διάρκεια της αποθηκείσεως των τροφίμων, άλλοτε γίνεται από τον καταναλωτή δεκτό (π.χ. στη μπίρα, στις καραμέλλες, τα τσιπς και σε

ορισμένα άλλα τρόφιμα) και άλλοτε θεωρείται σαν κριτήριο ποιοτικού υποβιβασμού των όπως π.χ. στους χυμούς, στα αφυδατωμένα προϊόντα κλπ.

Κατάλληλες συνθήκες επεξεργασίας (θερμοκρασία, υγρασία και pH) σε συνδυασμό με την χρησιμοποίηση αποτελεσματικών χημικών μέσων (θειώδεις ενώσεις και διάφορα άλατα) και στη συνέχεια χρησιμοποίηση καταλλήλων συνθηκών, υλικών και μεθόδων συσκευασίας (κενό ή αδρανή αέρια) συντελούν στον περιορισμό της παρουσίας του μη ενζυματικώς σχηματιζόμενου καστανού χρώματος στα τρόφιμα, όταν αυτό είναι ανεπιθύμητο.

VIII. Summary

G. D. Karaoulanis Dr.
Dept of Agricultural Technology
Aristotelian University of Thessaloniki

*II The Formation of Nonenzymatic Browning Colour in Foods

Brown colour in the plant products and generally in the foods might be produced enzymatically or nonenzymatically and is frequently a factor reducing their quality value.

The appearance of nonenzymatic browning colour in foods, mainly during the stages of preparation, processing and storage of different products (Maillard, Caramelization, Ascorbic acid oxidation) is desirable in very limited cases (products) while in most of the foods it is undesirable.

The control of the appearance of the nonenzymatic browning in foods is achieved by maintaining the appropriate conditions (temperature, pH, moisture content) during their processing.

Also the use of chemical inhibitors and suitable materials and methods during packaging (under vacuum or in neutral gas atmosphere) help, to preserve the natural colour and nutritive value of foods.

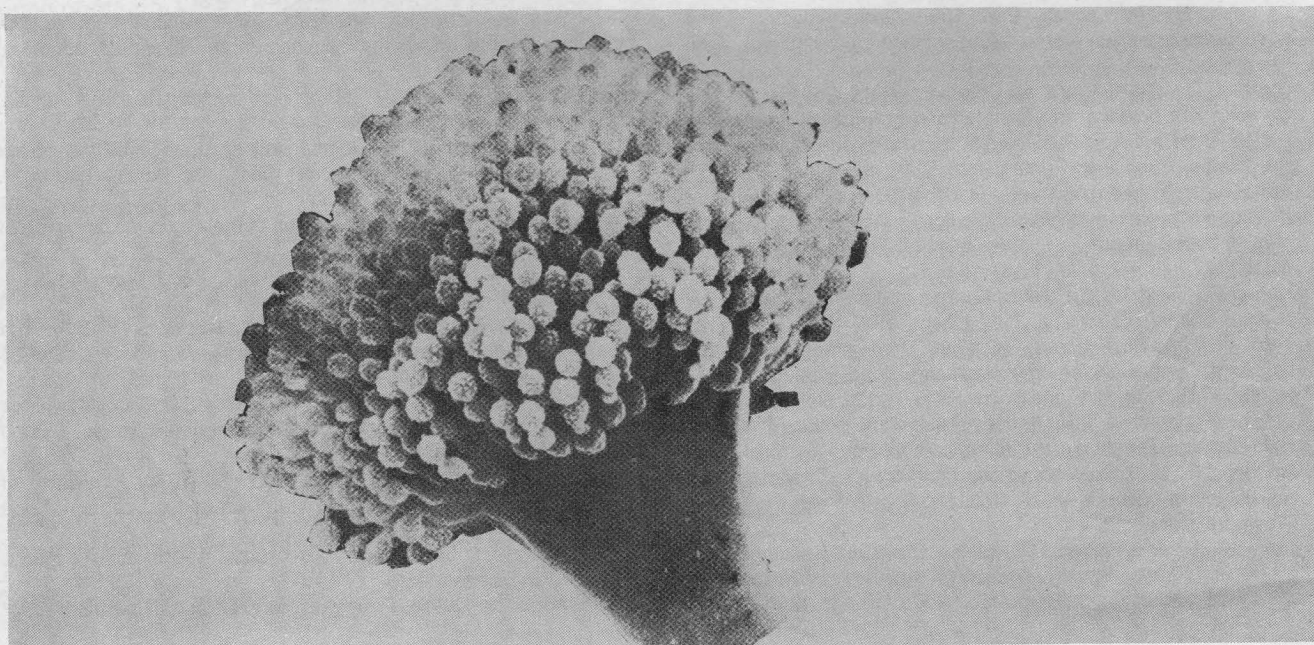
IX. Βιβλιογραφία

1. Anet, E.F.L.J. and Reynolds, J.M. 1957. Chemistry of non-enzymic browning I. Reaction between amino acids, organic acids and sugars in freeze-dried apricots and peaches. Australian J. Chem. 10, 182.
2. Anet, E.F.L.J. 1957. Chemistry of non-enzymic. II. Some crystalline amino acid-deoxy-sugars. Australian J. Chem. 10, 193.
3. Anet, E.F.L.J. 1959. b. Chemistry of non-enzymic browning X. Difuctose amino acids as intermediates in browning reactions. Australian J. Chem. 12, 491.
4. Anet, E.F.L.J. and Ingles, D.L. 1964. Mechanism of inhibition of non-enzymic browning by sulphite. Chem and Ind. (London) p. 1319.
5. Ballance, P.E. 1961. Production of volatile compounds related to the flavour of foods from the Strecker degradation of Dimethionine. J. Sci. Food Agr. 12, 132.
6. Baloch, A.K., Buckle, K.A and Edwards, R.A. 1973. Measurement of non-enzymic browning of dehydrated carrot. J. Sci. Food Agr. 24, 389-348.

* The part I «Enzymatic browning in fresh and processed fruits and vegetables» was published by Dept of Agricultural techn. of Arist. Univ. of Thes.

7. Bauernfeind, J.C. 1953. The use of ascorbic acid in processing. *Adv. Fr. Res. Vol IV*, 359.
8. Bauernfeind and Finkert, D.M. 1970. Food processing with added ascorbic acid. *Adv. Food Res.* 18, 220.
9. Braverman, J.B.S. 1953. Mechanism of the interaction sulphur dioxide with certain sugars. *J. Sci. Food Agr.* 11, 940.
10. Braverman, J.B.S. 1963. Introduction to the Biochemistry of Foods. Elsevier, Amsterdam.
11. Bryce, D.J. and Greenwood, C.T. 1963. Thermal degradation of starch. *Stärke* 15 (5), 166.
12. Burton, H.S., Mc Weeny, D.J. and Biltcliffe, D.O., 1963. Non-enzymic browning.
 - a) The role of unsaturated carbonyl compounds as intermediate and of SO₂ as an inhibitor of browning. *J. Sci. Food Agr.* 14, 911.
 - b) Development of systems. *J. Food Sci.* 28, 631.
13. Burton, H.S., Mc Weeny, D.J. and Pandhi, D.N. 1963. Non-enzymatic browning: Browning of phenols and its inhibition by sulphur dioxide. *Nature (London)* 199, 659.
14. Clark, A.V. and Tannenbaum S.R. 1970. Isolation and characterization of pigments from protein-carbonyl browning systems. *J. Agr. Food Chem.* 18 (5), 891-894.
15. Cole S.J. 1967. The Maillard reaction in food products CO₂ production. *J. Food Sci.* 32, 245.
16. Daneby, J.P. and Pigman, W.W. 1951. Reactions between sugars and nitrogenous compounds and their relationship to certain food problems. *Adv. Food Res* 3, 241.
17. Danziger, M.T. Steinberg, M. Paud Nelson, A.I. 1970. Thermal browning of tomato solids as effected by concentration and inhibitors. *J. Food Sci.* 35, 808-810.
18. Eicher, K. and Karel, M., 1972. The influence of water content and water activity on the sugar-amino browning reaction in model system under various conditions, *J. Agr. Food Chem.* 20(20), 218-223.
19. Eicher, K. and Ciner - Doruk, M. 1979. Formation and stability of Amadori compounds in low moisture model systems. *Zeits. Leb. Fors* 168 (5), 360-367.
20. Ellingson, R.C., Mueller, A.J. and Kemmerer, K.S. 1954. Differences between fructose and glucose in the browning reaction. *Federation Proc.* 13, 204.
21. Ferreti, A. and Flangam, V.P. 1973. Characterization of Volatile constituents of an Na Formul-L-Lysine-D browning system. *J. Arg. Food Chem.* 21 (1), 35-38.
22. Foster, A.B. and Borton, D., 1959. Aspects of the chemistry of the amino sugars. *Advances in Carbohydrate Chem.* 14, 213.
23. Gehman, H. and Osman, E.M. 1954. The chemistry of the sugar-sulfite, reaction and its relationship to food problems. *Adv. Food Res*, 5, 53.
24. Guss. C.O. 1952. Work at Colorado State College on the Chemistry of browning. In «Contributions of browning research to Ration Item Stability». Published by Research and Development Associates, Food and Container Institute, Inc.
25. Hansen, L.P. and Millington, R.J. 1979. Maillard reactions: Blockage of protein enzymatic digestion (carboxypeptidase-B) by heat induced sugar - Lysine reactions. *J. Food Sci.* 44, 1173-1177.
26. Harris, R.L. and Mattil H.H. 1940. The effect of hot alcohol on purified animal proteins. *J. Biol. Chem.* 132, 477.
27. Herz, W.J. and Shallenberg, R.S. 1960. Some aromas produced by simple amino acid-sugar reactions. *Food Res.* 25, 492.
28. Hendel, C.E., Burr, H.K. and Boggs, M.M. 1955a. Non-Enzymatic browning and sulfite flavor in dehydrated white potato. Effects of sulfite level and method of sulfite application. *Food Techn.* 4, 627.
29. Hodge, J.E. 1967. Non-enzymatic browning. In «Chemistry and physiology of flavors». (H.W. Shultz, ed) p. 465 *Avi Publ. Cp., Westport. Connecticut*
30. Hodge, J.E. and Fisher, B.E. 1963a. Amadori rearrangement products. In *method in carbohydrate chemistry*. R.I. Whistler and M.L. Wolfrom Acad. Press Inc. N.Y. Vol. 11, 99.
31. Holtermand. A. 1966. The browning reaction. *Stärke* 16, 319.
32. Horn. J.M. Lichtenstein. H. and Womack M. 1968. Availability of amino acids. A. methionine-fructose compound and its availability to microorganisms and rats. *J. Agr. Food Chem.* 16, 741.
33. Huelin. F.E. 1953. Studies on the anaerobic decomposition of ascorbic acid. *Food Research* 18, 633.
34. Hard. C.D. and Buess. C.M. 1956. The browning reaction of sugars and amino acids approached by means of simple hydroxy ketones. *J. An Chem. Soc.* 78, 5657.
35. Jacobellis, M. 1954. Glyconyl peptides and the Maillard reaction. *J. Amer. Soc. Biol. Chem. Abstr.* No. 780, p. 25.
36. Ingles, F.L. 1963. Thiol interactions in sugar-amino systems. *Chem. and Ind. (London)* p. 1901.
37. Ingles, D.L. and Reynolds. T.M. 1959. Chemistry of non-enzymic browning. IX Studies of sugar monesters of malic acid found in browned freeze-dried apricots. *Aust. J. Chem.* 12, 483.
38. Joslyn, M.A. 1957. Role of amino acids in the browning of orange juice. *Food Research* 22, 1.
39. Joslyn, M.A. and Ponting, J.O. 1951. Enzyme catalyzed oxidative browning of fruits products. *Adv. Food Res.* 16, 717.
40. Kamiya, S., 1963. Decomposition of L-ascorbic acid XIII browning reaction of L-ascorbic acid. *3 Chem. Abstr.* 58, 14356.
41. Karel, M. and Labuza, T.P. 1968. Non enzymatic browning in model systems containing sucrose. *J. Agr. Food Chem.* 16.717.
42. Kolhler, P.E., Mason, M.E. and Newell, J.A. 1969. Formation of pyrazine compounds in sugo-amino acid model systems. *J. Agr. Food Chem.* 17, 393.
43. Lalkainen, T. Joslyn, M.A. and Chichester, C.O. 1958. Mechanisms of browning of ascorbic acid-citric acid-glycine systems. *J. Agr. Food Chem.* 6, 135.
44. Lee, M.C., Lee, T.C., and Chichester, C.O. 1979. Kinetics of the production of biologically active Maillard browned products in apricot and glucose-l tryptophan. *J. Agr. Food Chem.* 27(3), 478-488.
45. Lea, C.H., Hannan, R.S. and Rhodes, D.N. 1951. Studies of the reaction between proteins and reducing sugar in the «dry» state. IV. Decomposition of the amino-sugar complex and the reaction of acetylated casein with glucose. *Biochim et Biophys. Acta* 7, 366.
46. Lea. C.H., Park, C.J. and Carpenter, E.J. 1958. Chemical nutritional changes in stored herring meal. *Brit. J. Nutr.* 12, 297.
47. Lewis, V.N., Esselen, W.B.Jr. and Fellers, C.H. 1949. Non-enzymatic browning of food stuffs. Nitrogen-free carboxylic acids in the browning reactions. *Ind. Eng. Chem.* 41, 2591.
48. Lingsay, R.A. and Lan, V.K. 1972. Some reaction products from non enzymatic browning of glucose and Methionine. *J. Food Sci.* 37, 787-788.
49. Livingstone, G.E. 1953. Malic acid-fructose reaction. *J. As. Chem. Soc.* 75, 1342.
50. Mamedova, T.P. 1977. Comparison of some inhibitors of the Maillard reaction in canned crab meat. *Issl. Potek. Ryb. Prod.* 7:42-45.
51. Markuze, Z. 1963. Effects of traces of metals on the browning of glucose-lysine solutions. *Chem. Abstr.* 59, 4980.
52. Mathw, A.A. and Partia, H.A.B. 1971. Food browning as a polyphenol reaction. *Adv. Food Res.* 19, 75-132.
53. McWeeny., D.J., Knowles, M.E. and Hearne, J.F. 1974. The chemistry of non-enzymic browning in foods and its control by sulfites. *J.Sci. Food Agr.* 25, 735-746.
54. Miztahi, S., Labuza, T.P. and Karel, M. 1970. Computer-aided predictions of extent of browning in dehydrated cabbage. *J. Food Sci.* 35, 799-703.
55. Mizrahi, S., Labuza, T. and Karel. M. 1970. Feasibility of accelerated tests for browning in dehydrated cabbage. *J. Food Sci.* 35, 804-807.
56. Μουρκίδης, Γ. 1971. Γεωργική Χημεία. Α' Βιολογική Χημεία. Παν/μιον Θεσ/νίκης.
57. Πανέρας, Ε. 1973. Γεωργική Τεχνολογία. Παν/μιον Θεσ/νίκης.

- νίκης.
58. Patton, A.R., Salander, R.C. and Piano, M.C. 1954. Lysine destruction in casein-glucose interaction measured by quantitative paper chromatography. *Food Res.* 19, 444.
 59. Pill - Soon Song, Chichester, C.O. and Stadtraan, F. H. 1966. Kinetic behaviour of the reaction between D-glucose and glycine. *J. Sci.* 31, 906.
 60. Pill - Soon Song and Chichester, C.O. Kinetic behaviour and mechanism of inhibition in the Maillard reaction. 3) Kinetic behaviour of the inhibition in the reaction between D-glucose and glycine 1967. *J. Food Sci.* 32:98. 4) Mechanism of the inhibition 1967. *J. Food Sci.* 32, 107.
 61. Pintaur, O.S.J., Page, G.K., Solberg, M., Lee, T and Chichesfer, C. 1980. Absence of mutagenic response from extracts of Maillard browned egg Albumin. *J. Food Sci.* 45, 1442-43.
 62. Ranganna, S. and Setty, L. 1968. Non-enzymatic discoloration in dried cabbage: ascorbic acid-amino acid interactions. *J. Agr. Food Res.* 12,1.
 63. Resnik, S. and Chipite, J. 1979. Effect of moisture content and temperature on some aspects of non enzymatic browning in dehydrated apple. *J. Food. Sci.* 44, 601-605.
 64. Reynolds, T.M. 1963. I. Chemistry of non-enzymatic browning. *Adv. Food Res.* 12:1.
 65. Reynolds, T.M. 1965. II. Chemistry of non-enzymatic browning. *Adv. Food Res.* 14, 168.
 66. Saunders, J. and Jervis, F. 1966. The role of buffer salt on non-enzymic browning. *J. Sci. Food Agr.* 17, 2115.
 67. Scanlan, R.A., Kayser, S.G., Libbey, M. and Morgan, M.E. 1973. Identification of volatile compounds from heated L-Cysteine. HCl/D. Glucose. *J. Agr. Food Chem.* 21(4), 673-675.
 68. Schonberg, A. and Moubacher, H. 1952. The Strecker degradation of α -amino acids. *Chem. Rev.* 50, 26.
 69. Shaw, P.E. and Berry, R.E. 1976. Non-enzymatic browning in a synthetic orange-flavor drink. *J. Food Sci.* 981, 711.
 70. Shaw, P.E., Tatum, J.H., Kew, Th, J., Wanger, Jand, Berry, R.E. 1970. Taste evaluation of non-enzymatic browning compounds from orange-powder and use inhibitors. *J. Agr. Food Chem.* 18 (3), 343-352.
 71. Shibamodo, T and Bernhard, R. A. 1976. Effect of time, temperature and reactant-zation on Pyrazine formation in model systems. *J. Agric. Food Chem.* 24(4), 847-861.
 72. Simon, H., Wagner, J.B., Silveira, V.C. and Hendel, C.E. 1955. Calcium chloride as a non-enzymic retardant for dehydrated white potatoes. *Food Technol.* 9, 271.
 73. Spark, A.A. 1969. Role of amino acids in non-enzymic browning. *J. Sci. Food Agr.* 20, 308.
 74. Stadtman, E.R. 1949. Nonenzymatic browning in fruit products. *Adv. Food Res.* 1, 325.
 75. Sugisava, H. and Edo, H. 1964. Thermal polymerisation of glucose. *Chem. Ind. (London)* p. 862.
 76. Tacueel, K. and Voiet, J. 1964. On the inhibiting action of ascorbic acid on the polyphenol oxidase of apples. *Z. Lebensm-Unders. Forsch.* 126, 19.
 77. Tappel, A.L. 1955. Studies of the mechanism of vitamin E action. III. In vitro copolymerization of oxidized fats with protein. *Arch. Biochem. Biophys.* 54, 266.
 78. Tatum, J.B., Shaw, P.E. and Berry, R.E. 1969. Degradation products from ascorbic acid. *J. Agr. Food Chem.* 17, 38.
 79. Underwood, J.C., Lento, H.C. and Willits, C.O. 1959. Browning of sugar solution. Effect of pH on the colour produced in dilute glucose solutions containing amino acids with the amino group different positions in the molecule. *Food Res.* 24, 181.
 80. Warmbier, H.C., Sehnikels, R.A. and Labuza, J.P. 1978. Effect of glycerol on non-enzymatic browning in a solid intermediate moisture model food system. *J. Food Sci.* 41, 528-531.
 81. Warren, R.M. and Labuza, T.P. 1977. Comparison of chemically measured available Lysine with relative nutritive value measured by a tetrahynena Bioassay during early stages of non-enzymatic browning. *J. Food Cci.* 42, 429-481.
 82. Wedricha, B.I. and Imeson, A.P. 1977. The yield of 3-Deoxy-4-suephopento-sulose in the sulphine inhibited non-enzymic of ascorbic acid. *J. Sci. Food Agr.* 28, 669-672.
 83. Whistler, R.L. and Bemiller, J.N. 1958. Alkaline degradation of polysaccharides. *Advances in Carbon. Chem.* 13, 289.
 84. Wolfrom, M.L., Schuetz, R.D. and Cavaliari, L.F. 1949. Chemical Interactions of amino compounds and sugars-IV. Significance of furan derivatives in color fermentation *J. Am. Chem. Soc.* 71, 3518.
 85. Wolfrom, M.L., Kashimura, and Horton, D. 1974. Detection of Maillard browning reaction products as trimethylsilyl derivatives by gas-liquid chromatography. *J. Agr. Food Chem.* 22 (5), 791-795.
 86. Wolfrom, M.L., Kashimura N & Horton, D. 1974. Factors affecting the Maillard browning reaction between sugars and amino-acids. Studies on the non-enzymatic browning of dehydrated orange juice. 22(5), 796-800. *J. Agr. Food Chem.*
 87. Yamo M. Hayash T. Tand Namiki. 1976. Formation of free-radical products by the reaction of dehydroascorbic acid with amino acids. *J. Agr. Food Chem.* 24, 815-819.

Ο Ρόλος των Μεταλλικών Ιόντων Γενικά και Ειδικότερα του Χρωμίου στη Ζωή

Αθηνούλα Λ. Πέτρου* και Πέτρος Λ. Πέτρου**

* Δρ. Χημικός - Βιολόγος, Λέκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών

** Δρ. Ιατρός Παθολόγος - Καρδιολόγος

Τα μεταλλικά ιόντα είναι γνωστό πια ότι είναι απαραίτητα για τη ζωή. Συμμετέχουν σ' όλες σχεδόν τις διαδικασίες και σ' όλους τους οργανισμούς. Υπάρχουν συστήματα στα κύτταρα που δρουν σαν αντλίες για την πρόσληψη ή αποβολή ιόντων ώστε οι συγκεντρώσεις τους να μένουν σε φυσιολογικά - απαραίτητα επίπεδα στις ομαλές καταστάσεις. Η δημιουργία σφαλμάτων από τα μεταλλικά ιόντα στα στάδια μεταφοράς της γενετικής πληροφορίας μπορεί να είναι αίτιο της αλλαγής της διαδικασίας του γήρατος. Το χρώμιο είναι βασικό στοιχείο για τον μεταβολισμό στον άνθρωπο. Χρώμιο υπάρχει στα μαλλιά, δηλητηρίαση από χρώμιο προκαλεί διαταραχές στη μνήμη, δημιουργεί έλκη στα μάτια, διαταραχές στο αναπνευστικό και στην μικροκυκλοφορία, αλλεργική δερματίτιδα κλπ.

Ο βασικός ρόλος του χρωμίου είναι ο ρόλος του σαν συμπράγοντας στην ενεργότητα της ινσουλίνης συμμετέχοντας σαν κεντρικό ιόν στον παράγοντα ανοχής γλυκόζης. Επομένως παίζει τεράστιο ρόλο και συσχετίζεται η δράση του με τον σακχαρώδη διαβήτη. Εξ άλλου βρέθηκε ότι το K_2CrO_4 μπορεί πειραματικά να προκαλέσει διαβήτη. Το Cr(III) έχει χαρακτηριστεί σαν ένα από τα πιο δραστικά ανόργανα καρκινογόνα. Η δράση του συνίσταται στην επίδραση του επί του DNA και των πρωτεϊνών.

Τέλος η μόλυνση του περιβάλλοντος γίνεται και από χρώμιο με επιβλαβείς επομένως συνέπειες σαν τις παραπάνω που αναφέρθηκαν.

Μεταλλικά ιόντα - Γενικά

Έχει διαπιστωθεί εδώ και αρκετά χρόνια ότι τα μεταλλικά ιόντα είναι απαραίτητα για τη ζωή. Ένας από τους σπουδαιότερους ρόλους που παίζουν είναι η συμμετοχή τους στα μεταλλοένζυμα. Από τα 29 στοιχεία που παίζουν σπουδαίο ρόλο σ' όλους τους οργανισμούς, τα 17 είναι μέταλλα και τα 4 μεταλλοειδή (επαμφοτερίζοντα): B, Si, P, Se. Από τα 17 δε μεταλλικά στοιχεία, τα 7 είναι απαραίτητα σε κάθε γνωστή μορφή ζωής.

Μερικά από τα μεταλλικά ιόντα που παίζουν σημαντικό ρόλο σε βιολογικές διαδικασίες είναι τα: Fe, Zn, Mn, Cu, Co, Mo, Mg, Ca, K, V, Cr, Ni.

Ο Σίδηρος βρίσκεται στην αιμογλοβίνη και γενικά στο ενεργό κέντρο μορίων που βοηθούν στην μεταφορά ή συσώρευση του οξυγόνου, στις Σιδηρο-θειούχες πρωτεΐνες (φερρεδοξίνες - Ferredoxines) και κυτοχρώματα που λαμβάνουν μέρος στις διαδικασίες οξειδωαναγωγής (μεταφορά ηλεκτρονίων). Βρίσκεται επίσης στα ή μαζί με μεταλλοένζυμα όπως η νιτρογενάση, σε ρεδοκτάσες, οξειδάσες, υδρογενάσες, αφυδρογονάσες, αφυδράσες, δεοξυγενάσες. Αποθηκεύεται σαν Φερριτίνη και μεταφέρεται σαν Τρανσφερίνη.

Ο Ψευδάργυρος βρίσκεται στα οστά, τα δόντια, στο δέρμα, το ήπαρ, τους μύς και σε πολλά ένζυμα όπως οι DNA- και RNA-πολυμεράσες, καρβοξυπεπτιδάση, καρβονική ανυδράση. Σε έλλειψη ψευδαργύρου αποδίδεται ένας αριθμός ασθενειών και διαταραχών, π.χ. Acrodermatitis Enteropathica, ηπατοσπληνομεγαλία, υπογοναδισμός. Ο ψευδάργυρος είναι από τα στοιχεία που χρειάζονται σ' όλες τις μορφές ζωής.

Το Μαγγάνιο επίσης απαραίτητο σ' όλες τις μορφές ζωής είναι γνωστό ότι είναι συστατικό των πράσινων

φυτών και συμμετέχει στην οξειδωαναγωγική πορεία παραγωγής οξυγόνου στην φωτοσύνθεση.

Ο Χαλκός είναι το τρίτο σε συχνότητα μεταλλικό στοιχείο μετά τον Fe και τον Zn, στον άνθρωπο. Συμμετέχει σε μεταλλοπρωτεΐνες όπως η κυτοχρωμική οξειδάση, η ασκορβική οξειδάση κλπ. Απαντά στην αιμοκυανίνη που είναι μεταφορέας οξυγόνου στα ασπόνδυλα, στην αζουρίνη, πλαστοκυανίνη, στελλακυανίνη κλπ.

Το Κοβάλτιο βρίσκεται στην βιταμίνη B₁₂.

Το Μολυβδαίνιο είναι απαραίτητο για πολλά φυτά και παίζει κάποιο ρόλο σε ανώτερα ζώα και στον άνθρωπο. Βρίσκεται στην Νιτρογενάση (Fe-Mo ένζυμο) στο ένζυμο ξανθινο-οξειδάση και παίζει σημαντικό ρόλο στην βιολογική χημεία του Αζώτου.

Το Μαγνήσιο δρα σαν συμπράγοντας σε διάφορα ένζυμα που καταλύουν την υδρόλυση ή διάσπαση των πολυφωσφορικών όπως η αλκαλική φωσφατάση (μεταλλοένζυμο ψευδαργύρου), η ATPάση, η εξωκινάση σε δεοξυριβονουκλεάσες υπάρχει επίσης στην χλωροφύλλη όπου συμμετέχει στην φωτοσύνθεση.

Το Ασβέστιο βρίσκεται στα οστά και τα ιόντα του παίζουν σπουδαίο ρόλο στην νευρομεταβίβαση ως επίσης και στην καρδιακή λειτουργία.

Το Κάλιο είναι σημαντικό ενδοκυτταρικό κατιόν. Συμμετέχει σε διεργασίες μεταφοράς κατιόντων μέσω της κυτταρικής μεμβράνης.

Το Βανάδιο υπάρχει σε οργανισμούς (ιδίως φυτικούς) οι οποίοι το συσσωρεύουν, η δράση του όμως δεν είναι γνωστή.

Το Χρώμιο είναι απαραίτητο στα ανώτερα ζώα. Συντείνει μαζί με τον παράγοντα ανοχής γλυκόζης [Glucose Tolerance Factor (GTF)] στην απομάκρυνση της γλυκόζης από το αίμα με τη δράση της ινσουλίνης. (Περισσότερα

στο περί Χρωμίου και Σακχαρώδους Διαβήτου κεφάλαιο).

Το Νικέλιο βρίσκεται στην ουρεάση.

Η κατανομή των μεταλλικών ιόντων στην βιόσφαιρα ακολουθεί την σειρά: Σίδηρος (Fe), Ψευδάργυρος (Zn), Μαγνήσιο (Mg), Ασβέστιο (Ca), Χαλκός (Cu) και Κάλιο (K).

Από μελέτες¹ σε λυοφιλοποιημένους εμβρυακούς και νεανικούς ιστούς ως προς τα στοιχεία, ιχνοστοιχεία και τοξικά μέταλλα που περιέχουν, βρέθηκαν μεγάλες διαφορές. Μερικά στοιχεία βρίσκονται μόνο σε μερικούς από τους ιστούς που εξετάστηκαν και φαίνεται να έχουν σημαντική σπουδαιότητα για τη δράση τους. Το Ni για παράδειγμα στα θηλυκά όργανα αναπαραγωγής, το As στα εγκεφαλικά ημισφαίρια και ο P στους εμβρυακούς πνεύμονες. Οι διαφορές φύλου ως προς το περιεχόμενο σε μέταλλα και ιχνοστοιχεία είναι επίσης σημαντικές.

Εκτός από τον θετικό ρόλο τα μεταλλικά ιόντα μπορούν να παίξουν και αρνητικό ρόλο στη ζωή ανάλογα με τη συγκέντρωση και τη μορφή τους. Έτσι για παράδειγμα από συσσώρευση χαλκού στο ήπαρ, εγκέφαλο και νεφρά προκαλείται η ασθένεια Wilson's η οποία είναι κληρονομική. Για την απομάκρυνση του Χαλκού χρησιμοποιείται το EDTA ή πενικυλλαμίνη που είναι ισχυρά συμπλεκτικά χηλικά αντιδραστήρια τα οποία σχηματίζουν μ' αυτόν σταθερά σύμπλοκα.

Η **τοξικότητα** μετάλλων και ενώσεών τους έχει προκαλέσει επίσης ένα πλήθος από ασθένειες. Στην Ιαπωνία² μία τρομερή ασθένεια που προκαλούσε βασανιστικούς πόνους, παράλυση ακόμη και θάνατο, οφειλόταν στον μεθυλοϋδράργυρο που βρισκόταν σε ψάρι της Minamata Bay, απ' όπου και η ασθένεια πήρε το όνομα Minamata Disease.

Δηλητηρίαση εξ' άλλου από κάδμιο έκανε τα οστά των ανθρώπων εύθραυστα, προκαλώντας αναπηρίες ή και θάνατο, κι απ' τις φωνές του πόνου τους η ασθένεια ονομάστηκε itai-itai disease (itai-itai = πονάει - πονάει). Σε περιοχές με βαρεία θιομηχανία, όπως διύλιστήρια πετρελαίου και εργοστάσια ηλεκτρικής ενέργειας πολλοί κάτοικοι πάσχουν από άσθμα, βρογχίτιδα και εμφύσημα.

Τα ιόντα των στοιχείων μεταπτώσεως μπορούν επίσης να επηρεάσουν την πιστότητα αντιγραφής του DNA κάτω από ορισμένες συνθήκες³.

Επίσης η διαδικασία του γήρατος η οποία επηρεάζεται κύρια από γενετικούς αλλά και από περιβαλλοντικούς παράγοντες, συνδέεται με τις επιδράσεις των μεταλλικών ιόντων των οποίων οι συγκεντρώσεις στα κύτταρα μεταβάλλονται με την ηλικία. Η διαπερατότητα των κυττάρων στα μεταλλικά ιόντα μεταβάλλεται δραματικά σαν αποτέλεσμα του γήρατος⁴. Τα μέταλλα Ca, Mg, Sr, Cs, Co, Ni, Cu, Zn, Cd, Hg, Pd και Cr (VI) τα οποία βρέθηκαν σε διάφορους οργανισμούς σε ορισμένες ποσότητες, μπορούν να επιφέρουν και τον θάνατο σε συγκεκριμένο οργανισμό⁵, και υπάρχει γραμμική σχέση ανάμεσα στην συγκέντρωση του μετάλλου και του χρόνου θανάτωσης. Από συγκριτικές μελέτες⁶ για την τοξικότητα βαρέων μετάλλων σε κυτταρικό επίπεδο, βρέθηκε η παρακάτω σειρά τοξικότητας για θανατηφόρα αποτελέσματα: Μεθυλοϋδράργυρος > Cr (VI) > Cd > Ni ≈ As (III) > Co ≈ Hg > Zn > Tl (I) > Mn > Pb ≈ As (V) > Cu. Όλα τα παραπάνω μέταλλα επηρεάζουν (μειώνουν) την πρόσληψη επισημασμένων προδρόμων ενώσεων (Precursors) στο DNA, RNA και στις πρωτεΐνες. Επίσης από

μελέτες για τη δράση μερικών μεταλλικών ιόντων στα χρωμοσώματα της ζύμης διαπιστώθηκε ότι το αποτέλεσμα είναι θανατηφόρο σε συγκεντρώσεις $10^{-2} - 10^{-4}$ M. Ενώσεις των Cr, As, Cd, Co και Ni προκαλούν μιτωτικές διασταυρώσεις (καταστροφή γενετικών πληροφοριών, μετάλλαξη) και μετατροπές γόνων. Ενώσεις των Pb, Hg και Zn, προκαλούν μιτωτικές μετατροπές γόνων σε περιορισμένη συχνότητα, αλλά η συχνότητα της μιτωτικής διασταυρώσεως είναι σημαντικά ψηλότερη απ' ότι στο τυφλό πείραμα. Δεν παρατηρείται με τις ενώσεις αυτές αύξηση στις συχνότητες της αντιστροφής.

Από προσδιορισμούς **Cr, Fe, Co, Ni, Zn, Se** και **Rb** σε διάφορα όργανα επιμύων συναρτήσεως του χρόνου έκθεσής τους σε ατμούς χάλυβα⁷, βρέθηκε πως οι συγκεντρώσεις των **Cr, Ni** και **Fe** στους πνεύμονες αυξάνονται γραμμικά συναρτήσεως του χρόνου έκθεσης μετά από σύντομη έκθεση. Για μεγαλύτερο χρόνο έκθεσης η συγκέντρωση του χρωμίου στους πνεύμονες αυξάνεται εκθετικά.

Μηχανισμοί απορρόφησης και έκκρισης των μεταλλικών ιόντων.

Η αλληλεπίδραση των κατιόντων και ανιόντων των διαφόρων στοιχείων με τα μικροβιακά κύτταρα είναι τόσο εξειδικευμένη που μόνο σαν δεσμός μεταξύ των ιόντων και των μακρομορίων (γενικά πρωτεϊνών) που συμμετέχουν στις εξειδικεύσεις αυτές μπορεί να θεωρηθεί⁸ (Coordination Bonding).

Τα βακτηριακά κύτταρα διαιρούν τα ανόργανα ιόντα σε τρεις ομάδες⁹: (α) ιόντα απαραίτητα για την ανάπτυξη των κυττάρων, «καλά ιόντα» όπως τα Fe^{3+} , Mg^{2+} , K^+ , PO_4^{3-} και SO_4^{2-} , (β) ιόντα που γενικά δεν είναι απαραίτητα και δεν χρειάζονται από τα περισσότερα μικροβιακά κύτταρα π.χ. Na^+ , Ca^{2+} , Cl^- (για ειδικούς τύπους κυττάρων μπορεί να γίνουν απαραίτητα) και (γ) τοξικά ιόντα, «κακά ιόντα», χωρίς βιολογική χρησιμότητα, όπως είναι το Cd^{2+} , Hg^{2+} , AsO_4^{3-} , AsO_2^- και Ag^+ .

Για τα ιόντα (α) κατηγορίας τα βακτηριακά κύτταρα διαθέτουν εξειδικευμένα μεμβρανικά συστήματα (membrane transport systems) μεταφοράς που αποτελούνται από μεμβρανικές πρωτεΐνες οι οποίες κωδικοποιούνται από χρωμοσωμικά γονίδια. Τα συστήματα αυτά χρησιμεύουν για να διακρίνουν για παράδειγμα το K^+ από το Na^+ , το Mg^{2+} από το Ca^{2+} ούτως ώστε τα κύτταρα να συγκεντρώνουν το απαραίτητο γι' αυτά θρεπτικό υλικό σε υψηλή ενδοκυτταρική συγκέντρωση.

Για τα (β) κατηγορίας ιόντα υπάρχουν επίσης μεμβρανικά πρωτεϊνικά συστήματα που ρυθμίζονται από χρωμοσωμικά γονίδια, τα οποία ρυθμίζουν επίσης τις ενδοκυτταρικές συγκεντρώσεις με το να αντλούν δραστικά, για παράδειγμα Ca^{2+} και Na^+ από τα κύτταρα προς το εξωτερικό με δαπάνη μεταβολικής ενέργειας. Για τα ιόντα (γ) κατηγορίας υπάρχουν μηχανισμοί αντίστασης που ρυθμίζονται από γονίδια τα οποία βρίσκονται στα πλασμίδια που είναι μικρά μόρια DNA. Τα πλασμίδια περιέχουν επίσης τα γονίδια που ρυθμίζουν τους μηχανισμούς αντίστασης στα αντιβιοτικά και τις τοξίνες. Τα γονίδια αυτά παράγουν πρωτεΐνες που μπορεί επίσης να είναι μέρη μεμβρανικών συστημάτων π.χ. μία αντλία ATPάση, ειδική για AsO_4^{3-} (δηλαδή που τα ξεχωρίζει από τα PO_4^{3-}) ελαττώνει την ενδοκυτταρική συγκέντρωση σε AsO_4^{3-} .

Μια άλλη αντλία δημιουργεί αντίσταση σε Cd^{2+} απομακρύνοντάς το, ανταλλάζοντάς το με $2H^+$ (ηλεκτροουδέτερη ανταλλαγή). Η συνολική εκροή Cd^{2+} εξαρτάται από το pH της μεμβράνης το οποίο δημιουργείται από την ΑΤΡάση που αντλεί H^+ .

Αντίσταση σε Hg^{2+} δημιουργείται από μία ειδική πρωτεΐνη μεταφοράς Hg^{2+} η οποία μετακινεί τα ιόντα Hg^{2+} μέσα στα κύτταρα για να εκτεθούν στο αποτοξινωτικό ένζυμο, υδραργυρική ρεδοκτάση.

Η οξειδωρεδοκτάση αυτή ανάγει τον Hg^{2+} σε Hg^0 ο οποίος διαχέεται από τα κύτταρα και εξαερούται αν τα συστήματα ανακινούνται. Για τις οργανοϋδραργυρικές ενώσεις π.χ. ενώσεις του μεθυλοϋδραργύρου, υπάρχει άλλο ένζυμο, μία οργανοϋδραργυρική λυάση, που σπάει τον δεσμό C-Hg και ακολούθως δρα η υδραργυρική ρεδοκτάση.

Σύμπλοκα ιόντων με μεταλλαξογόνες ιδιότητες³

Από εκτεταμένες μελέτες της γενετικής τοξικότητας συμπλόκων διαφόρων στοιχείων βρέθηκε ότι σύμπλοκα με χρόνους ημιζωής για την αντίδραση ανταλλαγής του υποκαταστάτη περίπου δύο ώρες, είναι συνήθως μεταλλαξογόνα (mutagens). Τα πολύ αδρανή σύμπλοκα ή τα ευκίνητα δεν είναι μεταλλαξογόνα. Ρόλο στην μεταλλαξογόνο δράση παίζουν και οι υποκαταστάτες. Στα εξαυποκαταστημένα σύμπλοκα, εκείνα τα οποία έχουν καλές γειτονικές αποχωρούσες ομάδες (leaving Groups) είναι πιο δραστικά, το μεταλλαξογόνο δε στάδιο συμβαίνει κατά την υποκατάσταση των δύο πρώτων υποκαταστατών όπως βρέθηκε με χρησιμοποίηση οπτικώς ενεργών συμπλόκων.

Μεταλλικά ιόντα και γήρας (ασθένεια Alzheimer 's)⁴

Τα μεταλλικά ιόντα είναι απαραίτητα για όλα τα στάδια μεταφοράς της γενετικής πληροφορίας, μπορούν όμως να δημιουργήσουν και σφάλματα στα στάδια αυτά. Οι αλλαγές στην συγκέντρωση των μεταλλοϊόντων που εξαρτώνται από την ηλικία μπορούν να επηρεάσουν την μεταφορά της γενετικής πληροφορίας με τέτοιο τρόπο ώστε να αλλάξουν την διαδικασία γήρατος. Για το γήρας ή για ασθένειες όπως η Alzheimer 's πρωταρχική ευθύνη δεν φέρουν τα μεταλλικά ιόντα ή άλλες περιβαλλοντικές ουσίες αλλά ο ρόλος τους προέρχεται από την αλληλεπίδρασή τους με τις ουσίες που πρωταρχικά είναι υπεύθυνες για το φαινόμενο αυτό.

Οι επιδράσεις των μετάλλων στα νουκλεϊνικά οξέα μπορούν να είναι σταυροδέσμευση αλύσεων (Crosslinking) και λανθασμένη κατά ζεύγη σύζευξη αλύσεων (Mispairing). Μέταλλα μπορούν να προκαλέσουν μεταβολές στις διάφορες διαμορφώσεις του DNA και έχει δείχθει ότι διαφορετικά DNA διαμορφομερή έχουν διαφορετικές ικανότητες στην σύνθεση RNA.

Το Al (III) παίζει σπουδαίο ρόλο στην ασθένεια Alzheimer 's που είναι η πιο επικρατής μορφή της γεροντικής άνοιας. Υπάρχουν ενδείξεις ότι η συγκέντρωση Al (III) στον εγκέφαλο αυξάνει με την ηλικία και ότι το Al συγκεντρώνεται στην χρωματίνη του πυρήνα. Σχηματίζει πολλά σύμπλοκα με το DNA π.χ. το Al δημιουργεί διασταυρώσεις των κλάδων του DNA (Crosslinks), προκαλεί επίσης αποικοδόμηση του DNA στην χρωματίνη. Μια άλλη τοξική επίδραση του Al είναι η πρόκληση διαφόρων

νευρολογικών διαταραχών. Έχουν χαρακτηριστεί διάφορα σύμπλοκα του τύπου Al (III) ATP και μία τέτοια συμπλοκοποίηση θεωρείται υπεύθυνη για την εξέλιξη της εγκεφαλοπάθειας των χρονίως αιμοδιυλιζομένων.

Χρώμιο - Γενικά

Από αναλύσεις με μεθόδους μεγάλης ευαισθησίας όπως η ατομική απορρόφηση, η ανάλυση με ενεργοποίηση (activation Analysis) κλπ. βρίσκεται ότι σ' όλα τα βιολογικά υλικά υπάρχει χρώμιο. Το χρώμιο πιθανόν να μεταφέρεται από την πρωτεΐνη του αίματος σιδεροφυλλίνη, που είναι επίσης μεταφορέας σιδήρου. Αποβάλλεται κυρίως με τα ούρα και σε μικρότερο βαθμό με τα κόπρανα.

Μεγάλη συγγένεια για χρώμιο έχουν οι όρχεις, τα οστά, το ήπαρ και ο σπλήνας ενώ μικρή είναι η συγγένεια των μυών και του εγκεφάλου. Οι Wacker και Vallee βρήκαν μεγάλες συγκεντρώσεις αρκετών μετάλλων συμπεριλαμβανομένου και χρωμίου σε RNA ήπατος μόσχου. Το χρώμιο (III) συμπλέκεται με πρωτεΐνες κι αυτό βρέθηκε με ενδοκυτταρική επισήμανση κυττάρων ασκτικού υγρού νεοπλασματικής αιτιολογίας με ραδιοχρωμικά και μελέτη⁹ της κατανομής και κατάστασης οξειδώσεως του ^{51}Cr . Το $^{51}Cr(VI)$ φάνηκε ότι ανάγεται ενδοκυτταρικά σε $^{51}Cr(III)$. Από τα πειραματικά αποτελέσματα συνάγεται ότι η μεμβράνη των κυττάρων του ασκτικού υγρού νεοπλασματικής αιτιολογίας είναι αδιαπέρατη σε ενδοκυτταρικά ιόντα Cr(III) και ότι η σταθερότητα του ενδοκυτταρικού σήματος δεν εξαρτάται μόνο από τη σύνδεση με τις πρωτεΐνες.

Τα χρωμικά ιόντα διαπερνούν τα τοιχώματα των ερυθρών αιμοσφαιρίων και γι' αυτό το $^{51}CrO_4^{2-}$ χρησιμοποιείται για σήμανση των κυττάρων αυτών.

Από μελέτη με ενώσεις Cr(VI) βρίσκεται¹⁰ ότι το ανιόν Cr(VI) εισχωρεί σε ερυθροκύτταρα βοδιού και ενώνεται με συστατικά του κυτοπλάσματος. Το ενδοκυτταρικό συστατικό που ενώνεται στο Cr είναι η Hb.

Το Cr(VI) αλληλεπιδρά μόνο ασθενώς με την μεμβράνη και δεν προκαλεί αιμόλυση των ερυθροκυττάρων αντίθετα με τα βαρέα μέταλλα όπως ο Hg(II). Κατόπιν το Cr(VI) ανάγεται με κυτταρικούς μηχανισμούς σε Cr(III) που προκαλεί τις καρκινογόνες μεταβολές στον γενετικό μηχανισμό. Η συσσώρευση Cr(III) και Cr(VI) μελετήθηκε¹¹ επίσης σε καλλιέργειες πλαγκτονικών θαλάσσιων φυκών και βρέθηκε ότι για το Cr(III) είναι πρακτικά η ίδια για τα ζώντα όπως επίσης για τα νεκρά κύτταρα. Έτσι η συσσώρευση του Cr(III) οφείλεται κυρίως στην χημική απορρόφηση στην επιφάνεια των κυττάρων των φυκών.

Χρώμιο στα μαλλιά

Από διάφορα πειράματα βρέθηκε¹² ότι τα επίπεδα Cr, Fe, Ni, Cu, Zn, Mn, Mg και Na στα ανθρώπινα μαλλιά μεταβάλλονται ανάλογα με το φύλο, επηρεάζονται από την κλιμακτήριο και διαφέρουν στην περίοδο εγκυμοσύνης.

Από συγκριτικές αναλύσεις¹³ για διάφορα μέταλλα στα μαλλιά μεταλλοσυγκολλητών και μη εκτεθειμένων σε μέταλλα εργατών, βρέθηκε ότι τα επίπεδα Cr στα μαλλιά των πρώτων ήταν πολλές φορές υψηλότερα των δεύτερων.

Ο Hambidge έδειξε ότι το περιεχόμενο χρωμίου στα

μαλλιά μητέρων είναι μικρότερο του ενός τρίτου των ατόκων γυναικών.

Μερικά επακόλουθα της έλλειψης και δηλητηρίασης με Χρώμιο

Έχουν γίνει αρκετές μελέτες για τα αποτελέσματα της έλλειψης και της δηλητηρίασης με χρώμιο.

Από πειράματα των Roginski και Mertz βρέθηκε ότι σε μερικά πειραματόζωα στα οποία εδόθη τροφή ελλειπής και σε πρωτεΐνη και σε χρώμιο, ανεπτύχθη ένα ορατό έλκος στα μάτια που είχε αποτέλεσμα την αδιαφάνεια του κερατοειδούς χιτώνα στο ένα ή και στα δύο μάτια. Αυτό μπορεί να προληφθεί με αρκετό χρώμιο στη διαίτα, όμως η πλήρως αναπτυχθείσα θλάβη δεν αντιστρέφεται δίνοντας είτε χρώμιο, είτε αρκετή πρωτεΐνη ή και τα δύο. Εξ' άλλου σε πειραματόζωα που δόθηκε πόσιμο νερό μολυσμένο με χρώμιο και τα οποία ακολούθησαν ορισμένη διαίτα εμφανίστηκε μείωση της λειτουργικότητας του θυροειδούς αδένου.

Τα πρώτα συμπτώματα¹⁴ δηλητηρίασης από χρώμιο που εμφάνισαν εργαζόμενοι στην παραγωγή χρωμίου ήταν διαταραχές της προσφάτου μνήμης και προσοχής σε ψυχολογικά τεστ. Ασθενείς με προχωρημένη δηλητηρίαση από χρώμιο και εργάτες που είχαν εκτεθεί από έξι χρόνια και άνω σε χρώμιο είχαν μείωση της νοητικής ικανότητας αφαίρεσης. Από έκθεση σε σκόνη που περιείχε εξασθενές χρώμιο προσβλήθηκε η ανώτερα αναπνευστική οδός¹⁵ με αποτέλεσμα κυρίως ανωμαλίες της καλυπτήριας μεμβράνης. Οι ανωμαλίες ήταν φαινομενικά αθεράπευτες και μη αντιστρεπτές για μερικά χρόνια.

Σε εργάτες που εκτίθεντο λόγω επαγγέλματος σε Cr και Ni βρέθηκε¹⁶ σημαντική αύξηση των μετάλλων αυτών στα ούρα, σε σύγκριση με ομάδα ελέγχου (τυφλό δείγμα). Αρκετοί είχαν κνησμό, πόνους στο στήθος και δυσπεψία.

Εξ άλλου σε εργαζόμενους σε βιομηχανία Cr και σε ασθενείς με χρόνια δηλητηρίαση από Cr ανακαλύφθηκαν¹⁷ μικροκυκλοφοριακές διαταραχές. Τέτοιες διαταραχές ήταν αγγειακές, περιαγγειακές και ενδοαγγειακές οι οποίες ήταν πιο σοβαρές σε εργαζόμενους με περισσότερο χρόνο έκθεσης σε χρώμιο. Αυτό δείχνει πως η ποσοτική εκτίμηση του μικροκυκλοφοριακού συστήματος βοηθάει στην έγκαιρη διάγνωση του επαγγελματικού δηλητηριασμού από χρώμιο και μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότητα της θεραπείας.

Έκθεση ποντικών (rats) εξ άλλου σε εξασθενές Cr προκάλεσε¹⁸ μεταβολές στα υδατανθρακικά βιοπολυμερή (συστατικά κυττάρων και κυτταρικής μεμβράνης). Οι μεταβολές φάνηκαν από την συσσώρευση γλυκοπεπτιδίων εξοζών στον ορρό του αίματος, και των εξουρονικών οξέων στο σικώτι. Αυτές οι μεταβολές σημαίνουν αποδιοργάνωση των υποκυτταρικών οργανιδίων και μεταβολές στην δραστηριότητα του ρυθμιστικού συστήματος, κυρίως βιογενών αμινών. Η ανεύρεση γλυκοπρωτεϊνών εξοζών στον ορρό και το δέρμα και σεροτονίνης στο δέρμα είναι χρήσιμος δείκτης (για την έγκαιρη προειδοποίηση) μεταβολικών εκδηλώσεων προερχομένων μετά από έκθεση σε χρώμιο.

Τα άλατα Χρωμίου παρουσιάζουν διαφορετική μεταξύ τους τοξικότητα όπως βρέθηκε από μελέτες σε καλλιέργειες εμβρύων επιμύων¹⁹ όπου ο σχηματισμός βλαστοκυ-

στιδίων (Blastocyst) επηρεάζεται πιο πολύ από τα δύο άλατα εξασθενούς χρωμίου τα $K_2Cr_2O_7$ και $CaCrO_4$ απ' ότι από το τρισθενές $Cr(NO_3)_3$. Από τα $K_2Cr_2O_7$ και $CaCrO_4$ πιο τοξικό βρέθηκε το $K_2Cr_2O_7$. Τα εξασθενή άλατα βρέθηκε επίσης, ότι ήταν πιο δραστικά και σε άλλες ενδοκυτταρικές διαδικασίες.

Χρώμιο και Διαβήτης

Το χρώμιο σαν Cr(III) φαίνεται να είναι πολύ σημαντικό ιχνοστοιχείο στον μεταβολισμό των θηλαστικών. Η πρώτη παρατήρηση της μεταβολικής του δράσης αναφέρθηκε από τους Mertz και Schwarz το 1955²⁰. Από τότε μαζεύτηκαν αρκετές πληροφορίες για τη δράση του. Στον άνθρωπο ο μεταβολικός του ρόλος μελετήθηκε εκτεταμένα από τους Mertz, Doisy, Hopkins, Schroeder και άλλους.

Ένας σημαντικός ρόλος του χρωμίου είναι η συμμετοχή του στον έλεγχο του μεταβολισμού της γλυκόζης στον άνθρωπο για τον μηχανισμό δράσης και τη χημική του δομή όμως υπάρχουν πολλά αναπάντητα ερωτήματα. Έχει δείχθει ότι προσθήκη χρωμίου καλύτερυνει ή φέρνει και σε κανονικά επίπεδα την μειωμένη ανοχή γλυκόζης μερικών διαβητικών, ηλικιωμένων ανθρώπων, ελλειπώς διατραφέντων παιδιών κλπ.

Η ζύμη έχει ψηλό ποσοστό χρωμίου και χρησιμοποιείται για κλινικές μελέτες και μελέτες διατροφής. Εκτεταμένα πειράματα²¹ έδειξαν ότι οι περισσότερες ενώσεις χρωμίου που υπάρχουν στην ζύμη δεν παρακινούν οξειδωση της γλυκόζης στα λιποκύτταρα, αλλά τουλάχιστον δύο οργανικά συστατικά ευθύνονται για την κάποια βιοενεργότητα που παρατηρήθηκε. Το μεγαλύτερο παρ' όλα αυτά ανιονικό κλάσμα χρωμίου της ζύμης μπορεί να είναι η πρωταρχική πηγή ενός σταθερού, απορροφούμενου χρωμίου σε ζωικές και ανθρώπινες δοκιμές. Από πειράματα και φασματοφωτομετρικές μετρήσεις καθώς και EPR βγαίνει το συμπέρασμα ότι το περιβάλλον των υποκαταστατών στη φυσική ζύμη μοιάζει με χλωμένα πολυφωσφορικά. Τελευταίες μελέτες^{22,23} έδειξαν ότι ο παράγων ανοχής γλυκόζης (GTF), είναι σύμπλοκο του τρισθενούς χρωμίου που πιστεύεται ότι επιτείνει την δραστηριότητα της ινσουλίνης δρώντας σαν συμπάρογντας (Cofactor). Έχει απομονωθεί από πολλά συστήματα (π.χ. σκόνη νεφρών χοίρου και in vitro και in vivo), αλλά κυρίως από τη ζύμη. Ανάλυση υλικού από ζύμες δείχνει ότι τα κύρια συστατικά τους είναι χρώμιο (III), γλυκίνη και κυστεΐνη μαζί με γλουταμινικό και νικοτινικό οξύ (δηλ. υποκαταστάτες που υπάρχουν στο βιολογικό σύστημα). Τα αμινοξέα που συμμετέχουν είναι τα συστατικά του φυσικού τριπεπτιδίου γλουταθειόνης (GSH).

Η αποτελεσματικότητα του GTF εκτιμάται συνήθως σε απομονωμένα λιποκύτταρα. Η πρόσληψη γλυκόζης από τα κύτταρα μετριέται παρουσία και απουσία του GTF και ή της ινσουλίνης. Ενεργοποιημένες παρασκευές GTF επιτείνουν την πρόσληψη γλυκόζης από τα κύτταρα παρουσία ινσουλίνης αλλά είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι απουσία ινσουλίνης ο μεταβολισμός δεν επηρεάζεται καθόλου.

Επομένως, ο GTF δεν είναι μιμητικός της ινσουλίνης αλλά αυξάνει την δραστηριότητά της. Ο μηχανισμός αυτής της πορείας δεν είναι επί του παρόντος γνωστός και οι μελέτες εμποδίζονται από το γεγονός ότι λίγα είναι γνωστά για τη δομή του GTF.

Παρ' όλο που έχουν παρασκευασθεί σύμπλοκα χρωμίου (III) με συμπεριφορά ανάλογη του GTF κανένα απ' αυτά δεν έχει χαρακτηριστεί. Ένα τέτοιο σύμπλοκο χρωμίου (III) με γλουταθειόνη και νικοτινικό οξύ δείχνει μεγάλη δραστικότητα σε *in vitro* πειραματικά συστήματα²⁴.

Έχουν επίσης παρασκευασθεί²⁵ τρία διαφορετικά είδη συμπλόκων του χρωμίου με γλουταθειόνη, μικτά σύμπλοκα με L-κυστεΐνη, L-γλουταμικό και L-ασπαρτικό, και προκαταρκτικά πειράματα δείχνουν ότι τα σύμπλοκα αυτά ενδέχεται να δείξουν κάποια βιολογική δραστικότητα και σε καλλιέργειες κυττάρων ζύμης και σε απομονωμένα λιποκύτταρα.

Από μετρήσεις βρέθηκε²⁶ ότι τα ούρα, η κατ' εξοχήν οδός αποβολής χρωμίου, περιλαμβάνει το περισσότερο χρώμιο σε ελεύθερη μορφή χαμηλού μοριακού βάρους τα χαρακτηριστικά της οποίας είναι παρόμοια με εκείνα του παράγοντα ανοχής γλυκόζης. Η μέτρηση δηλαδή του χρωμίου των ούρων μπορεί να αποδειχθεί πολύτιμη μέθοδος για την εκτίμηση της θρεπτικής κατάστασης του χρωμίου. Ο προσδιορισμός των ανθράκων επιπέδων χρωμίου στα ούρα σε άτομα με κανονικό μεταβολισμό υδατανθράκων θα βοηθήσει στον προσδιορισμό της ποσότητας χρωμίου που απαιτείται για να διατηρηθεί κανονικός μεταβολισμός της γλυκόζης. Υπάρχει στενή εξάρτηση της βιολογικής δράσης του χρωμίου [σαν Cr(III)] και της παρουσίας της ινσουλίνης.

Για να διαπιστωθεί η σχέση του χρωμίου έγιναν μελέτες σύγκρισης των ταχυτήτων της χρήσης της γλυκόζης της σεσημασμένης με ¹⁴C από ιστό επιδιδυμίδας από διαβητικά ποντίκια παρουσία ινσουλίνης με και χωρίς προσθήκη χρωμίου. Τα πιο σταθερά σύμπλοκα όπως το Cr(acac)₃ (acac: ακετυλακετόνη) είναι σχετικά αδρανή ενώ λιγότερο σταθερά σύμπλοκα όπως αυτά της αιθυλενοδιαμίνης, μεθειονίνης κλπ. επιταχύνουν την δράση της ινσουλίνης. Σε άλλα πειράματα μελετήθηκε²⁷ η επίδραση του Cr^{III} στην ανάληψη γλυκόζης από λιπώδη ιστό επιδιδυμίδος πειραματοζώων. Συμπλήρωση του ελλειπούς GTF με χρώμιο, όπως π.χ. εξαουρία CrCl₃ αυξάνει σημαντικά τον παράγοντα ανοχής γλυκόζης στο φλεβικό αίμα στον άηκτο ποντικό και παράγει υψηλότερη κατά 67% ανάληψη γλυκόζης από τον λιπώδη ιστό *in vitro* σε σύγκριση με τους ιστούς από την ομάδα ελέγχου (τυφλά δείγματα) καταλλήλων συμπλόκων χρωμίου αυξάνουν την ανάληψη γλυκόζης από τον λιπώδη ιστό από GTF-ελλειπίες ποντικούς.

Η επίδραση του χρωμίου εξαρτάται από την παρουσία μικρών ποσοτήτων ινσουλίνης. Ανάμεσα σε 13 άλλα στοιχεία που εξετάστηκαν μόνο το Mn ενεργοποίησε την πρόσληψη γλυκόζης του συστήματος, αλλά σε μικρότερο βαθμό.

Η φαινομενική επίδραση χρωμίου (συμπληρώματος) στις δίαιτες εξαρτάται από το αν υπάρχει έλλειψη και η κλίμακα της δόσης είναι στενή για βέλτιστο αποτέλεσμα. Η έλλειψη χρωμίου στα ποντίκια και τους πιθήκους έχει σαν αποτέλεσμα την μειωμένη ανοχή γλυκόζης, την αυξημένη επίπτωση των αορτικών βλαβών, διαταραχή στην χρήση των αμινοξέων στην πρωτεϊνοσύνθεση και σύνδρομο που μοιάζει με τον διαβήτη.

Τα αποτελέσματα του συμπληρώματος χρωμίου φαίνονται με πολλούς τρόπους ανάμεσα στους οποίους οι

ακόλουθοι: αυξημένη επιβίωση ποντικών, παράταση της επιβίωσης ηλικιωμένων ζώων, αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης των ζώων που μεγάλωσαν σε ελεγχόμενο περιβάλλον.

Το γνωστό φαινόμενο της ελάττωσης της ανοχής γλυκόζης στις γυναίκες που έχουν αρκετά παιδιά μπορεί να σχετίζεται με έλλειμα χρωμίου. Επίσης η παρατηρηθείσα μείωση του βάρους του σώματος σαν αποτέλεσμα του συμπληρώματος χρωμίου σε άνδρες δεν θεωρείται αναγκαστικά ότι προέρχεται από τα αυξημένα επίπεδα ινσουλίνης στον λιπώδη ιστό και την ελάττωση της λιπογένεσης όπως αναφέρουν οι R. Riales και M. J. Albrick²⁸. Αλλαγές στην όρεξη, η επίδραση του χρωμίου επί του βασικού μεταβολικού ρυθμού και το γεγονός ότι η αυξημένη ινσουλίνη του λιπώδους ιστού μειώνει την λιπογένεση, προτείνονται²⁹ σαν άλλες πιθανότητες για την μείωση του βάρους του σώματος.

Πειραματικός Διαβήτης

(Προκαλούμενος με K₂CrO₄³⁰)

Ποσότητα K₂CrO₄ που δόθηκε σε ενήλικες κόνικλους απ' το στόμα για ένα διάστημα, προκάλεσε μικρή ελάττωση βάρους, υπεργλυκαιμία και μειωμένη χοληστερόλη αίματος. Το μη πρωτεϊνικό άζωτο του αίματος ήταν κανονικό ή πολύ λίγο ηυξημένο. Τα ούρα περιείχαν γλυκόζη όχι όμως ακετόνη. Το πάγκρεας παρουσίασε υπερπλασία των α κυττάρων με σημεία εκφυλισμού σαν αποτέλεσμα υπερλειτουργίας. Τα εναπομένοντα β κύτταρα ήταν κανονικά στην εμφάνιση. Ο φλοιός των επινεφριδίων φάνηκε να είναι υπερλειτουργικός και ο μυελός των επινεφριδίων ήταν υπερτροφικός. Ο θυροειδής έδειξε υπερπλασία με έντονο πολλαπλασιασμό των επιθηλιακών κυττάρων και ελάττωση ή εξαφάνιση της κολλοειδούς ουσίας.

Επίδραση της άσκησης στην έκκριση Χρωμίου

Μελετήθηκε³¹ η επίδραση της άσκησης στο σάκχαρο του ορού, στην ινσουλίνη, γλυκογόνο και στην έκκριση χρωμίου στα ούρα, σε άνδρες δρομείς (23-46 χρονών) πριν, αμέσως μετά και δύο ώρες μετά από εντατικό τρέξιμο 6 μιλίων. Η μέση τιμή του σακχάρου του ορού για όλους τους δρομείς αμέσως μετά το τρέξιμο ήταν 185mg/dL σε σύγκριση με 90 mg/dL πριν από το τρέξιμο. Η μέση τιμή του γλυκαγόνου του ορού αμέσως μετά το τρέξιμο ήταν σημαντικά ανεβασμένη σε σύγκριση με εκείνη που παρατηρήθηκε πριν από ή δύο ώρες μετά το τρέξιμο. Τα επίπεδα της ινσουλίνης του ορού δεν άλλαξαν σημαντικά. Η μέση τιμή της συγκέντρωσης του Cr στα ούρα αυξήθηκε σχεδόν πέντε φορές δύο ώρες μετά το τρέξιμο. Παρόμοια αποτελέσματα πάρθηκαν όταν η συγκέντρωση Cr εκφράστηκε ανά mg κρεατινίνης. Η συνολική ημερήσια έκκριση χρωμίου στα ούρα ήταν περίπου δύο φορές υψηλότερη την ημέρα του τρεξίματος σε σύγκριση με την επόμενη μέρα. Η ημερήσια έκκριση Na⁺, K⁺ και Ca²⁺ στα ούρα δεν άλλαξε με την άσκηση.

Έτσι, σημαντική αύξηση στην έκκριση χρωμίου συνοδεύει τις μεταβολές που προκαλούνται από την άσκηση που συνδέονται με αυξημένη χρήση γλυκόζης.

Χρώμιο και αλλεργικές αντιδράσεις του δέρματος

Οι σπουδαιότεροι παράγοντες που προκαλούν αλλεργικές αντιδράσεις του δέρματος και των αναπνευστικών οργάνων είναι ενώσεις μετάλλων, πολυμερή, φαρμακευτικά σκευάσματα, διαλύτες και διάφορες άλλες ουσίες. Οι παραπάνω ενώσεις παρουσιάζουν³² σαφείς αλλεργικές ιδιότητες, προκαλούν ουσιαστικές ιστολογικές μεταβολές και επιφέρουν αλλεργική δερματίτιδα. Ενώσεις του Cr(VI) όπως τα χρωμικά, διχρωμικά και κυρίως το χρωμικό οξύ δρουν σαν ερεθιστικά του δέρματος και των βλεννογόνων³³, αποτέλεσμα δε αυτού είναι η πρόκληση δερματίτιδας.

Αλλεργική δερματική ασθένεια παρατηρήθηκε³⁴ και σε κατοίκους περιοχής που έπιναν νερό το οποίο είχε μολυνθεί τυχαία από Cr(VI) από εργοστάσιο επιμετάλλωσης.

Προστασία³⁵ από δερματίτιδα λόγω χρωμίου επιτυγχάνεται με χρήση $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_4$ ή $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$ τα οποία ανάγουν το Cr(VI) σε Cr(III). Για τον παραπάνω λόγο το $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_4$ συνιστάται για την προστασία των σε χρώμιο ευαίσθητων εργαζομένων.

Χρώμιο και Καρκίνος

Επειδή ο καρκίνος οφείλεται³⁶ σε πολύπλοκη διαδικασία πολλών σταδίων, διευκρινίζοντας το πώς ένα οποιοδήποτε στάδιο λειτουργεί δεν εξηγεί αναγκαστικά και πώς τα άλλα λειτουργούν.

Εκτός από τους ιούς είναι γνωστές πολλές καρκινογόνες ουσίες ανάμεσα στις οποίες και πολλά ιόντα μετάλλων. Το Cr(III) έχει χαρακτηριστεί σαν ένα από τα πιο ισχυρά ανόργανα καρκινογόνα³⁷. Υπάρχουν πειραματικά δεδομένα για την καρκινική δράση στο στομάχι μερικών τρισθενών και εξασθενών ενώσεων χρωμίου³⁸.

Αναλύσεις για Cr, Ni, Co, Fe και Mn σε δείγματα σχιστολίθων από την κοιλάδα Wyoming-Lackawanna³⁹ από στρώματα άνθρακα (coal) δείχνουν ότι οι συγκεντρώσεις των παραπάνω στοιχείων που είναι όλα γνωστά για την καρκινογενή τους επίδραση στους ανθρώπινους πνεύμονες, συμφωνούν με τις περιπτώσεις του καρκίνου του πνεύμονα που αναφέρθηκαν ανάμεσα στους ανθρακωρύχους της κοιλάδας. Δηλαδή παρατεταμένη έκθεση σε σκόνη βράχων που περιέχουν μεγάλες συγκεντρώσεις των στοιχείων αυτών μπορεί να προκαλέσει καρκίνο πνευμόνων.

Η δράση των ιόντων χρωμίου η οποία οδηγεί στον καρκίνο συνίσταται σε προσβολή τους επί του DNA και των πρωτεϊνών.

Από μελέτες σε ηπατοκύτταρα εμβρύων ορνίθων βρέθηκε⁴⁰ ότι το χρωμικό, αποδεδειγμένο καρκινογόνο προκαλεί διαιρέσεις στους κλώνους του DNA, διακλωνικές διασυνδέσεις (cross-links) DNA-πρωτεϊνών και διακλωνικές διασυνδέσεις DNA. Μετά την απομάκρυνση των κυττάρων από την επίδραση των χρωμικών, παρατηρείται γρήγορη διόρθωση των διαιρέσεων των κλώνων του DNA και των διακλωνικών διασυνδέσεων DNA, αντίθετα με τους δεσμούς (διασυνδέσεις) DNA-πρωτεϊνών που είναι πολύ σταθερές. Σε *in vitro* συστήματα βρέθηκε⁴¹ ότι αναγωγή των χρωμικών καταλύεται από το κυτόχρωμα P-450 που είναι σύστημα μεταφοράς ηλεκτρονίων. Η γλουταθειόνη επίσης διαπιστώθηκε ότι αντιδρά με τα χρωμικά *in vitro* μέσω σχηματισμού θειοεστέρα του

Cr(VI) ο οποίος στη συνέχεια υφίσταται αναγωγή⁴².

Το Cr(III) προκαλεί επίσης συμπύκνωση του DNA προς ένα πολύ συμπαγές προϊόν κάτω από ορισμένες συνθήκες⁴³. Η συμπύκνωση συμβαίνει και σε μικρές αναλογίες Cr^{III}/DNA-P. Κάτω από τις συνθήκες αυτές, το Cr(III) παρεμποδίζει την αλληλεπίδραση μεταξύ του εθιδίου και του DNA.

Από τα πειραματικά δεδομένα συμπεραίνεται ότι, σπουδαίο ρόλο στις αλληλεπιδράσεις Cr(III)-DNA παίζει η ειδική χημεία του χρωμίου (III) μάλλον, παρά η μη ειδική επίδραση φορτίου του τρισθενούς χρωμίου. Εξ αιτίας της ισχυρής αυτής αλληλεπίδρασης Cr(III)-DNA *in vitro* υποτίθεται ότι και *in vivo* τα σύμπλοκα Cr(III)-DNA θα επηρεάζουν σοβαρά την δράση του, όπως για παράδειγμα, την σύνδεσή του με τις ρυθμιστικές πρωτεΐνες.

Μόλυνση περιβάλλοντος από Χρώμιο

Από μελέτες⁴⁴ του περιεχομένου χρωμίου του αέρα σε βιομηχανίες όπως χρωμάτων και φαρμάκων (που έχουν χρώμιο), βυρσοδεψίας δερμάτων, πολυγράφου και επικάλυψης μερών μηχανών με χρώμιο, η ατμόσφαιρα βρέθηκε μολυσμένη, το μεγαλύτερο δε ποσό χρωμίου παρουσίασε η ατμόσφαιρα βιομηχανίας επικάλυψης μερών μηχανών με χρώμιο (9.16 ± 7.10 ppm).

Από μετρήσεις⁴⁵ μόλυνσης του εδάφους και της βλάστησης στο Θριάσιο πεδίο (Ελλάδα) βρέθηκε και μόλυνση από χρώμιο, του οποίου τα επίπεδα σε δείγματα φύλλων ελιάς της περιοχής βρίσκονταν 2-6 φορές υψηλότερα από τα επίπεδα σε δείγματα φύλλων ελιάς που πάρθηκαν από αγροτικές τοποθεσίες. Επίσης από μετρήσεις των συγκεντρώσεων Pb, Cr και Ni στην σκόνη μαζούτι βρέθηκε⁴⁶ ότι αυτές ήταν 5,25 και ~300 φορές υψηλότερες από εκείνες που βρέθηκαν στην σκόνη σχιστολίθου.

Συμπέρασμα

Από την παραπάνω έκθεση βιβλιογραφικών στοιχείων για την σπουδαιότητα των μεταλλικών ιόντων στους ζώντες οργανισμούς αλλά και τις βλαβερές συνέπειες της μη κανονικής παρουσίας τους, συμπεραίνεται ότι ο ρόλος τους είναι κύριος και πολύ σημαντικός, καθοριστικός.

Όσον αφορά τον ρόλο του χρωμίου φαίνεται ότι το στοιχείο αυτό παίζει ένα απ' τους βασικότερους ρόλους, στον μεταβολισμό των υδατανθράκων. Η χημεία της ζωής επομένως δεν είναι απλώς και μόνο χημεία οργανικών ενώσεων, αλλά περιλαμβάνει πολλά απ' τα στοιχεία ανάμεσα στα οποία και αρκετά μέταλλα. Παρ' όλο που τα στοιχεία αυτά έχουν περιορισμένη δράση οι διαδικασίες της ζωής τα απαιτούν όπως απαιτούν τις πρωτεΐνες, τα νουκλεϊνικά οξέα, τους υδατάνθρακες κλπ.

Η μελέτη επομένως της δράσης τους και της σπουδαιότητάς τους καθώς και οι συνέπειες της έλλειψης ή έντονης παρουσίας τους πρέπει να γίνεται σε συνδυασμό με τις λειτουργίες της ζωής.

Οι επιστήμες που σχετίζονται με τις λειτουργίες της ζωής, ιατρική, μοριακή βιολογία, γενετική, χημεία κλπ. θα πρέπει επομένως να δώσουν τα φώτα τους όλες μαζί και να ασχοληθούν από κοινού γενετιστές, μοριακοί βιολόγοι, χημικοί, γιατροί κλπ. για να εξιχνιάσουν τα «μυστήρια» που κρύβονται πίσω από τους ρόλους των στοιχείων αυτών.

Αρκετά εργαστήρια παρουσιάζουν συνεργασία πολλών υποειδικοτήτων σε κάτι που ένας ερευνητής³⁶ αποκαλεί «αντίστροφη Βαβέλ» – ότι δηλαδή άνθρωποι που δεν μιλούσαν την ίδια γλώσσα ξαφνικά άρχισαν να συνεννοούνται.

Summary

The role of metal ions in general and specifically of Chromium in life

It is now known that metal ions are necessary for life. They take part in almost all the processes and all the organisms. There are systems in the cells which act as pumps for the collection or rejection of ions in order to maintain physiological - necessary concentration levels in normal conditions. The cause of mistakes by metal ions during the various steps of the genetic message transfer may be the reason for changes in the aging process.

Chromium is an essential element for the human metabolism. There is chromium in the hair, poisoning by chromium causes disorders in short-term memory, eye-ulcers, respiratory problems, microcirculatory disorders, allergic dermatitis etc. The main role of chromium is its role as a cofactor in the insulin activity participating in the glucose tolerance factor. Thus it plays an essential role and its action is associated with diabetes. On the other hand it is found that K_2CrO_4 may cause experimental diabetes.

Chromium (III) has been proved to be one of the most powerful inorganic carcinogens. Its action consists on its attack on the DNA and the proteins. Finally, the environmental pollution is caused partly by chromium, with harmful consequences as the above mentioned.

Βιβλιογραφία

- Schmid F., *Cytobiol. Rev.* 1982, 6(2) 89-95 (Ger).
- Lois R. Ember, *Chemical and Engineering News*, March 28, 1983 p. 11.
- E. H. Abbott, G. Warren and S. Rogers, Abstracts of the XXIII, I.C.C.C., Boulder Colorado, 1984 p. 396.
- G. L. Eichhorn and S. J. Karlik, *ibid.* p. 473.
- Baudouin, M. F., Scoppa, P. *Bull. Environ. Contam. Toxicol.* 1974, 12(6), 745-51 (Eng).
- Fischer A.B., *Heavy Met. Environ. Int. Conf.*, 3rd 1981, 486-9 (Eng).
- Lakomaa E.L., Kalliomaki P.L., Kivela R. J. *Radioanal. Chem.* 1982, 72 (1-2), 637-44 (Eng).
- S. Silver and T. K. Misra, Abstracts of the XXIII I.C.C.C., Boulder Colorado, 1984, p. 388.
- P. C. Rajam and A. L. Jackson, *Proc. Soc. Exptl. Biol. Med.* 99, 210-13 (1958).
- Kitagawa S., Seki H., Kametani F., Sakurai H., *Chem. - Biol. Interact.* 1982, 40 (3), 265-74 (Eng).
- Stary J., Havlik B., Zeman A., Kratzer K., Prasilova J., Hanusova J. *Acta Hydrochim. Hydrobiol.*, 1982, 10 (3), 251-7 (Eng.).
- Ashurbekov, T.R. *Sud. - Med. Ekspert.* 1974, 17(4), 23-4 (Russ). *Chem. Abstr.* 133642a (1975).
- Liebich R., Schneider W.D., Wiesener W. *Zentralbl. Pharm. Pharmakother. Laboratoriums diagn.* 1982, 121 (5), 471-4 (Ger.).
- Yakovlev, N.A. *Gig. Tr. Prof. Zabol.* 1982, (7), 42-4 (Russ.) *Chem. Abst.* 97, 1982, 149908n.
- Mizutani A., Inoue M., Karube T., *Rodo Kagaku*, 1982, 58 (9), 461-8 (Japan) *Chem. Abs.*, 97, 1982, 209913X.
- Mathur, A. K., Tandon, S. K., *J. Environ. Biol.*, 1981, 2 (4), 1-6 (Eng.).
- Yakovlev, N.A. Kosharov, K. B., Slyusar T.A., Bralov K. B., *Gig. Tr. Prof. Zabol.* 1982, (8), 28-33 (Russ). *Chem. Abstr.* 97, 1982, 222111d.
- Merkur'eva R. V., Koganova Z. I., Gabdullina M. Kh., Votyakov, A. V., Tsapkova N. N., Dukhaterov, O.N., Dolinskaya S. I. *Gig. Sanit.*, 1982, (8), 75-6 (Russ). *Chem. Abstr.* 97, 1982, 121630s.
- Jacquet. P., Draye J.P. *Toxicol. Lett.* 1982, 12 (1), 53-7 (Eng.).
- W. Mertz and K. Schwarz, *Arch. Biochem. Biophys.*, 58, (1955), 504.
- E. Gonzalez - Vergara, D. Held, and H. M. Goff. Abstracts of the XXIII, I.C.C.C., Boulder, Colorado, 1984, p. 475.
- C.L. Rollinson and E.W. Rosenbloom, «Coordination in Biochemistry: Reactions of Chromium (III)», Plenum Press, New York (1969).
- Mertz, W., *Chimica Scripta*, 21, 145, 1983.
- Anderson, R. A., J. H. Branter and M. M. Polansky, *J. Agric., Food. Chem.*, 26, 1219, 1978.
- M. Abdullah, J. Barrett, and P. O' Brien, Abstracts, of the XXIII I.C.C.C., Boulder, Colorado, 1984, p. 433.
- Mitman, Faren W., Wolf, Wayne R., Kelsay, June L., Prather, Elizabeth S. *J. Nutr.* 1975, 105(1), 64-8 (Eng.).
- W. Mertz, E.E. Roginski and K. Schwarz, *J. Biol. Chem.*, 236, 318-22 (1961).
- R. Riales and M. J. Albrick, *Am. J. Clin. Nutr.* 1981, 34, 2670-8.
- Mc. Carty, M. F. *Am. J. Clin. Nutr.* 1982, 36, (2), 384 (Eng.).
- M. Mosinger, H. Fiorentini and J. Quicke, *Compt. rend. soc. biol.*, 148, 1453-5 (1954).
- Anderson, R. A., Polansky M. M., Bryden N.A., Roginski E. E., Patterson K. Y., Reamer D. C., *Diabetes* 1982, 31 (3), 212-16 (Eng.).
- Fedorovich, S. V., Lyashenko, K. S., Isachenko A. K., Shved I. A., *Gig. Tr. Prof. Zabol.* 1982, (7), 25-8 (Russ.), *Chem. Abstr.*, 97, 1982, 157638q.
- (a) W. H. Hartford and R. L. Copson, «Chromium Compounds» in *Encyclopedia of Chemical Technology*, Interscience, New York, 2nd edn, 1955 p. 505.
(b) W. Mertz, *Physiol. Rev.*, 49, (1969), 163.
- Nakamura S., Tanaka K., Sono T., Tanaka T., Tokuchi M., Teranoto K., Japan, Shiga-Kenritsu, Eisei Kankyo Senta Shoho, 1981, 16, 95-104 (Japan).
- Wall, L. M., *Contact Dermatitis* 1982, 8 (5), 291-3 (Eng.)
- Jeffrey L. Fox, *Chemical and Engineering News*, March 14, 1983 p. 8.
- International Agency for Research on Cancer (1980), *Chromium and Chromium Compounds*. Σε μονογραφίες επί της εκτίμησης του καρκινογόνου κινδύνου των Χημικών ουσιών στον άνθρωπο. Vol. 23, Lyon: I.A.R.C. p.205.
- Blokhin, V. A., Kogan F. M. (USSR). *Sb. Nauch. Tr. Mosk. Nil Gigieny* 1981, (2), 43-7 (Russ). *Chem. Abstr.* 97, 1982, 67453w
From *Ref. Zh., Khim.* 1982, Abstr. No. 91702.
- Chem. Abstracts* 1975, 82, 159877f. *Proc. P. Acad. Sci.* 1974, 48, 24-7 (Eng.).
- K. E. Wetterhahn and D. Y. Cupo, Abstracts of the XXIII I.C.C.C., Boulder Colorado, 1984, p. 474.
- J. D. Garcia and K. W. Jennette, *J. Inorg. Biochem.* 1981, 14, 281.
- P. H. Connett and K. E. Wetterhahn, *Structure and Bonding*, 1983, 54, 93.
- D. Persson, R. Osterberg and G. Bjursell Abstracts of the XXIII I.C.C.C., Boulder, Colorado, 1984, p. 395.
- Coldea V., Gabor S. *Rev. Ig. Bacteriol. Virusol., Parazitol., Epidemiol., Pneumoftiziol., Ig.*, 1981, 30 (4), 325-7 (Rom).
- Nakos G., *Plant Soil* 1982, 66 (2), 271-7 (Eng.).
- Borisov, B. K. Knizhnikov, V. A., Talin A.P., Kiili, K., Chinyaeva V. Ya., Grigor'eva V.S., Shchagin, Yu. A., Novikova, N. Ya (USSR). *Gig. Sanit.* 1982 (8), 46-50 (Russ).

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις ότι μπορεί να βρεθούν πέντε χιλιάδες χημικοί εδώ να φωνάζουν όμως εκτιμάμε πρώτον ότι η φωνή της Ένωσης Ελλήνων Χημικών έχει σοβαρό γενικότερο αντίκτυπο και λαμβάνεται υπόψη αρκεί να ακούγεται. Συνεντεύξεις Τύπου προς τα έξω.

Δεύτερον. Η όξυνση των προβλημάτων διαμορφώνει και μια άλλη συνείδηση στον κλάδο, σήμερα εμείς εκτιμάμε ότι μπορούν να γίνουν κινητοποιήσεις για το πρόβλημα της ανεργίας.

Άρα ο κύριος προσανατολισμός του νέου διοικητικού συμβουλίου είναι προς τα έξω τα προβλήματα συσπείρωσης του κλάδου και κύρια των ανέργων.

Τρίτον, ακριβώς υπάρχει η αλληλοσύνδεση όπως είπαμε πιο πάνω των κλαδικών με τα γενικότερα προβλήματα μόνοι τους οι χημικοί δεν πρόκειται να αντιμετωπίσουν τα προβλήματά τους όσο και να παλαίψουν.

Όταν αντιμετωπιστεί η ανεργία και λυθεί το πρόβλημα της εργασίας, το ακαθάριστο εθνικό προϊόν θα αυξάνεται με 5 έως 6% τον χρόνο τώρα που αυξάνεται (δύο μόνιμες) δεν μπορούν να λύσουν.

Χρειάζεται συνδυασμός λοιπόν, της πάλης μας μαζί με τους άλλους εργαζόμενους και κύρια με τους άλλους επιστήμονες πρώτα και κύρια.

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες. Στις επόμενες εκλογές που θα γίνουν η Δημοκρατική Ενωτική Κίνηση Χημικών θα διεκδικήσει την ψήφο σας.

Πιστεύουμε ότι κυρίαρχο κριτήριο σ' αυτές τις εκλογές πρέπει να είναι οι διαφορετικές αντιλήψεις που κάθε παράταξη προτείνει. Όχι γενικά και αόριστα για διάφορα ιδεολογικά ζητήματα, αλλά από την σκοπιά των προβλημάτων που ο κάθε χημικός αντιμετωπίζει.

Πιστεύουμε ότι είμαστε οι μόνοι που δεν συμμορφωνόμαστε ούτε από τις εκλογές της άρχουσας τάξης ούτε από τις επιλογές της ΕΟΚ ούτε από τις κυβερνητικές επιλογές.

Δεσμευόμαστε μόνο απέναντι στα προβλήματα του κλάδου και των συναδέλφων.

Αλλά, δεν στεκόμαστε μόνο σ' αυτό. Επειδή ακριβώς γνωρίζουμε ότι οι αλλαγές στις συνειδήσεις ότι οι εντυπωσιακές μετακινήσεις από την μια παράταξη στην άλλη δεν είναι απλή υπόθεση, γι' αυτό προτείνουμε ως κρατήσει ο κάθε συνάδελφος την δικιά του παράταξη σε αυτές τις εκλογές, όμως πρέπει να βρεθούμε πλάι - πλάι σε ένα συμπαγές μέτωπο και σε ένα κοινό στόχο, για να αντιμετωπίσουμε τα οξυμένα προβλήματα με πρώτο και κύριο την ανεργία. Και εδώ νομίζω οι συνάδελφοι θα παίξουν και πρέπει να παίξουν τον πρώτο ρόλο. Ευχαριστώ.

κα Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Παλαισιγιάννης εκ μέρους της ΠΑΣΚΕ Χημικών.

κ. Παλαισιγιάννης: Δεν θα ακολουθήσω την τακτική του συνάδελφου Κλαυδιανού να κάνω αυτό το θήμα, θήμα μιας αντικυβερνητικής ομιλίας θα σταθώ...

κ. Παλαισιγιάννης: Δυστυχώς αυτό ήταν, εγώ δεν γέλασα συνάδελφε προηγουμένως, αυτή ήταν η προσπάθεια και ήταν έντονη. Παρακαλώ ακούστε με τι θα πω και εγώ και στο τέλος εάν είναι για γέλια ας γελάσουμε όλοι μαζί.

Θα σταθώ περισσότερο στο χώρο μας και με το τι γίνεται μέσα στο χώρο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Ακούσατε ότι η ΔΕΚ Χημικών δεν ψήφισε τον απολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου, έριξε λευκό όπως διευκρινίστηκε μετά παρ' όλο που ήταν ευθύνη του μέλους της ΔΕΚ και Γενικού Γραμματέα συναδέλφου Ψωμά να γράψει τον απολογισμό όπως και το έκανε. Στο τέλος ξέρετε γιατί δεν τον ψήφισε; Γιατί σε κάποια φράση δεν πέρασε τελικά μια αντικυβερνητική νότα, από ό,τι πληροφορούμαι.

Λοιπόν, αυτό πιστεύω ότι εντάσσεται μέσα σε μια, αντικατοπτρίζει μάλλον μια γενικότερη κρίση που περνάει η παράταξη της ΔΕΚ Χημικών. Είναι η ίδια κρίση που οδήγησε τους συναδέλφους, της ΔΕΚΧ, ενώ για χρόνια μιλάμε για ενωτικές διαδικασίες, να έρθουν και να καταψηφίσουν ενωτικό προεδρείο στον Σύλλογο Χημικών Βιομηχανίας παρ' όλα τα αποτελέσματα στις τελευταίες εκλογές. Αντικατοπτρίζει ακόμα και τις γενικότερες διεργασίες και επιλογές που γίνονται από το συγκεκριμένο χώρο, τον τελευταίο καιρό.

Όσον αφορά τον ίδιο τον απολογισμό του Διοικητικού Συμβουλίου η ΠΑΣΚ Χημικών τον εψήφισε παρ' όλο που ορισμένα σημεία δεν περιέχονται και δεν αντικατοπτρίζουν πραγματικά, όλο το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου.

Και τούτο γιατί ήθελε να θγει πραγματικά ένας ομόφωνος απολογισμός πράγμα που δυστυχώς στο τέλος δεν επιτεύχθη-

κε. Γιατί; Διότι υπάρχει η τακτική από την συγκεκριμένη παράταξη πράγματα που σχετίζονται είτε με κυβερνητικές αδυναμίες είτε με προβλήματα που είναι υπαρκτά στον κλάδο μας να υπερτονίζονται.

Αντίθετα πράγματα τα οποία είναι στις επιτυχίες του Διοικητικού Συμβουλίου ή εάν θέλετε και στο κυβερνητικό έργο να υποβαθμίζονται.

Σαν ΠΑΣΚ Χημικών θέλουμε να κάνουμε μια δήλωση για να ξεκαθαρίσουμε μια για πάντα αυτή την υπόθεση.

Εμείς σαν ΠΑΣΚ Χημικών έχουμε δηλώσει ότι θα στηρίξουμε κάθε θετικό μέτρο που παίρνει η κυβέρνηση της αλλαγής.

Θα στηρίξουμε τους νέους θεσμούς που είτε το θέλετε, είτε δεν το θέλετε επιλέγησαν και κάνανε την εμφάνισή τους.

Αντίθετα όπου το κυβερνητικό έργο δεν μας καλύπτει, διότι διεπόμεστε από κάποιες αρχές που για χρόνια έχουμε παρουσιάσει στον κλάδο, θα κάνουμε δημιουργική κριτική και πολλές φορές και σκληρή κριτική και εάν χρειαστεί ακόμα - ακόμα και αντιπαράθεση.

Δεν θα υπάρξει όμως καμία περίπτωση που δεν θα στηρίξουμε θεσμούς που δημιουργούνται σήμερα.

Έλεγα λοιπόν, ότι το διοικητικό συμβούλιο έχει να παρουσιάσει ένα πολύ μεγαλύτερο έργο και παρεμβάσεις απ' ότι παρουσιάζεται στον απολογισμό που διαβάστηκε.

Π.χ. θα συμφωνήσουμε ότι αυτή η περίοδος συνεχίζεται από μια στασιμότητα στον τομέα των επενδύσεων.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ανεργίας και εδώ θα συμφωνήσουμε, ότι υπάρχει ύφεση στην παραγωγή με εξαίρεση τον τελευταίο χρόνο που όπως ανακοινώθηκε υπάρχει μια αύξηση μικρή, αλλά έστω υπάρχει μια αύξηση.

Τα αίτια της ανεργίας είναι πολύ βαθύτερα και δεν πρέπει να το ζητήσουμε στα τρία τελευταία χρόνια όπως χαρακτηριστικά τονίστηκε από τον προηγούμενο εκπρόσωπο.

Μ' εκείνο που δεν θα συμφωνήσουμε είναι ο ισχυρισμός για παραπέρα υποβάθμιση του ρόλου των χημικών. Ο ρόλος των χημικών ήταν υποβαθμισμένος, δεν έγινε χειρότερος, ίσως και θα πω σε ποια σημεία βελτιώθηκε ο ρόλος μας.

Το ότι είναι υποβαθμισμένος το αναγνωρίζουμε και προσπαθούμε και εδώ χρειάζεται πραγματικά συμπάραταξη όλων των συναδέλφων όλων των παρατάξεων για να αναβαθμίσουμε αυτό τον ρόλο.

Με την συλλογική σύμβαση, γιατί πιστεύω ότι οι κλαδικοί σύλλογοι, οι τοπικοί σύλλογοι αλληλοσυμπληρώνουν το έργο του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης, είδαμε πέρσι για πρώτη φορά να πραγματοποιούνται κάποια όνειρα που τα είχαμε και τα λέγαμε εδώ μέσα για δεκαετίες.

Είναι κάτι αρνητικό; Είναι υποβάθμιση; Όχι βέβαια. Ζητούσαμε τόσα χρόνια να έχουμε γνώμη, να έχουμε συμμετοχή σε επιτροπές υπουργείων. Εδώ απαραθμήθηκαν παρ' όλα αυτά, παρ' όλο που ισχυριζόμαστε ότι είναι υποβάθμιση, πολλές επιτροπές στις οποίες συμμετέχουμε.

Αλλού είναι το πρόβλημα, συνάδελφοι και να το δούμε. Το πρόβλημα είναι ότι εμείς οι ίδιοι και όταν λέω εμείς, δεν εννοώ μόνο το διοικητικό συμβούλιο, αλλά όλοι εμείς δεν συμμετέχουμε όσο πρέπει στην ζωή, στην λειτουργία της Ένωσης να κάνουμε μέσα από τις επιτροπές ένα παραγωγικό έργο να το έχει στα χέρια του το διοικητικό συμβούλιο να πηγαίνουν οι εκπρόσωποί του και να το υποστηρίζουν.

Έχουμε πάει πολλοί από εδώ μέσα εκπρόσωποι και ξέρετε πολλές φορές φτάνουμε στην δυσάρεστη θέση να υποστηρίζουμε προσωπικές απόψεις κάτι που δεν είναι σωστό. Γιατί; Γιατί δεν έχουμε έ' α έργο, γιατί λείπουν οι συνάδελφοι μικρής και μεγάλης ηλικίας με την εμπειρία τους με τις δικές τους αντιλήψεις με την φιλοσοφία τους που θα δώσουν θέσεις στα χέρια αυτών των εκπροσώπων.

Θα έρθω τώρα σε ένα άλλο θέμα για το οποίο, θα ήθελα να κάνω μάλλον μια παρατήρηση. Τον τελευταίο καιρό διαβάσαμε στον Τύπο και συγκεκριμένα στην Καθημερινή ότι η ΠΑΣΚ χημικών, δεν υποστήριξε όσο έπρεπε την προώθηση του νέου νόμου, για την ΕΕΧ. Ξέρετε βέβαια τους νονούς αυτής της ανακοίνωσης.

Συνάδελφοι της Νέας Κίνησης, αφού αναφέρατε ειδικά στην ΠΑΣΚ Χημικών σας πληροφορούμε ότι μέλη του διοικητικού συμβουλίου και μέλη της ΠΑΣΚ Χημικών ήταν καθημερινά στους διαδρόμους των υπουργείων για την προώθηση του σχεδίου νόμου.

Δεν μπορείτε λοιπόν, να ισχυρίζεστε τέτοια ψεύδη, δεν μπορείτε να κάνετε τέτοιες ψευδείς ανακοινώσεις γιατί εσείς δεν πατάτε ούτε το πόδι σας μέσα σ' αυτό το χώρο και βέβαια θα

πάρτε την ανταμοιβή σας στις εκλογές που έρχονται.

Η παραπληροφόρηση δεν είναι ίδιον συναδέλφων που δρουν δημοκρατικά και μέσα από ένα δημοκρατικό διάλογο βρίσκουν λύσεις.

Να δούμε τώρα τις προοπτικές της Ένωσης Ελλήνων Χημικών. Πραγματικά όπως είπε και το διοικητικό συμβούλιο μέσα από την ψήφιση του νέου νόμου ανοίγονται νέες προοπτικές για την Ένωση Ελλήνων Χημικών και τον ρόλο της για τον κλάδο αλλά και γενικότερα για την κοινωνία μας. Αυτό γιατί με την διάρθρωση που προβλέπεται, τα τοπικά τμήματα που αναβαθμίζονται, θα γίνει δυνατή μια ποιοτικά ανώτερη μορφή παρέμβασης τους στην περιφέρεια.

Ήδη, έχουν αρχίσει άλλα μεμονωμένα από τμήματα όπως πληροφορούμαστε. Το τμήμα Βόλου και της Θεσσαλονίκης όπως πιθανόν αργότερα αν μιλήσουν θα ακούσετε, συμμετέχουν σε προσπάθειες των Νομαρχιακών Συμβουλίων των δήμων κ.λ.π.

Πιστεύω λοιπόν, ότι πράγματι είναι καμπή για τον κλάδο μας η ψήφιση του νέου νόμου.

Επίσης θετικές προοπτικές ανοίγονται για τον κλάδο μας με την ψήφιση, του υπό κατάρτιση στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και μάλιστα υπό την ευθύνη του ειδικού γραμματέα συναδέλφου Μανώλη Δασκαλάκη, σχεδίου νόμου για τη νέα βιομηχανική νομοθεσία μέσα από το οποίο προβλέπεται η στελέχωση της βιομηχανίας από συναδέλφους.

Σήμερα, έχουμε έναν νόμο τον 3518 ο οποίος είναι πολλές οι περιπτώσεις που δεν εφαρμόζεται και δυστυχώς οι ποινές που προβλέπονται από αυτό τον νόμο είναι πάρα πολύ μικρές.

Με το νέο θεσμικό πλαίσιο που επεξεργαζόμαστε και συμμετέχει εκπρόσωπος της Ένωσης και εκπρόσωπος του ΠΣΧΒ, εκπρόσωποι μάλλον, έχουμε ήδη συμφωνήσει με άλλους κλάδους και έχουμε ξεπεράσει συντεχνιακές αντιλήψεις που για χρόνια βασανίζουν τον χώρο των επιστημόνων. Έχουμε καταλήξει να θεσμοθετηθούν θέσεις υπευθύνων όπως είναι του τεχνικού διευθυντού, του υπεύθυνου παραγωγής, του υπεύθυνου ποιοτικού ελέγχου, υπεύθυνου συντήρησης, ασφάλειας περιβάλλοντος, μελετών κ.λ.π.

Πιστεύουμε λοιπόν, ότι μέσα από αυτή τη διαδικασία και με το γεγονός ότι το υπουργείο προσανατολίζεται και προς την κατοχύρωση του ρόλου των επιστημόνων, θα αναβαθμιστεί ριζικά ο ρόλος των επιστημόνων στη Βιομηχανία και μέσα σ' αυτούς και εμείς οι χημικοί. Παράλληλα πιστεύουμε ότι θα κτυπηθεί και η ανεργία στον κλάδο μας.

Συνάδελφοι από μέρους της ΠΑΣΚ Χημικών σας καλούμε να αποδεχθείτε ως θετικό τον απολογισμό του διοικητικού συμβουλίου. Θα συμφωνήσουμε με την πρόταση για αναπροσαρμογή της συνδρομής διότι ένα θέμα το οποίο είναι ουσιαστικό για την πάρα πέρα λειτουργία της Ένωσης είναι τα οικονομικά της. Συνάδελφοι, μια και πάμε για εκλογές η παράταξή μας καλεί όλους τους συναδέλφους να δώσουν την ψήφο τους σε εκείνους που για χρόνια υπηρετούν πιστά τα συμφέροντα του κλάδου. Ευχαριστώ πολύ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Λαγωνίκας έχει τον λόγο.

κ. Λαγωνίκας: Σαν μέλος της ανοιχτής σε οποιονδήποτε συνάδελφο επιτροπής βιομηχανίας της Ένωσης Ελλήνων Χημικών και σαν εκπρόσωπος της Ένωσης Ελλήνων Χημικών στην Γνωμοδοτική Επιτροπή Πετρελαιοειδών θα ήθελα να εκθέσω τις απόψεις μου στην γενική συνέλευση ελλήνων χημικών για τα ακόλουθα θέματα:

Πρώτον: για την επιτροπή βιομηχανίας παρατηρείται απροθυμία συμμετοχής συναδέλφων.

Η σημασία της επιτροπής είναι μεγάλη, το έργο της είναι σημαντικό.

Το έργο που καλείται να κάνει είναι τεράστιο. Εκπρόσωπος της επιτροπής βιομηχανίας της Ένωσης Ελλήνων Χημικών στα Υπουργεία υπήρξε ο συνάδελφος Μπούλιας και αναπληρωτής εγώ.

Τώρα, δε τελευταία πληροφορήθηκα ότι στην θέση αυτή μπήκε κάποιος άλλος συνάδελφος.

Τα θέματα που ασχολείται η επιτροπή είναι πολλά και κρίσιμα για τον κλάδο.

Η πληροφόρηση πρέπει να είναι πλήρης ανοιχτή και διαφανής τόσο προς το διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών και τον Πανελλήνιο Σύλλογο Χημικών Βιομηχανίας όσο και μέσω των Χημικών σ' όλο τον κλάδο.

Καλώ τους συναδέλφους να λάβουν μέρος και να πλαισιώσουν την επιτροπή βιομηχανίας της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Δεύτερο: Η Γνωμοδοτική επιτροπή Πετρελαιοειδών. Στη Γνωμοδοτική Επιτροπή Πετρελαιοειδών έλαβαν μέρος δυο συνάδελφοι. Η συνάδελφος Αρμάγου και εγώ.

Επί τέσσερις μήνες χωρίς καμιά απουσία και με συνεχή επαφή πρωί ή απόγευμα και καθοδήγηση από το διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών και τον Πανελλήνιο Σύλλογο Χημικών Βιομηχανίας εκθέσαμε τις απόψεις μας, και τις προτάσεις μας.

Αυτές συνοψίζονται στο ακόλουθο έγγραφο το οποίο καταθέτω στο προεδρείο και το οποίο δημοσιεύτηκε και στα Χημικά Χρονικά (Χ.Χ. τόμος 49, Φεβρ. 84, σελίδα 57).

Υπήρξε μια αντιπαράθεση μεταξύ μας, και μερικών μελών της Επιτροπής που έθεσαν θέμα συντεχνιακό, κατά πόσο πρέπει να λάβει μέρος στη Γνωμοδοτική Επιτροπή Πετρελαιοειδών και η ΕΕΧ. Οι τελικές προτάσεις υποβλήθηκαν στο ΥΠΕΘΟ. Μέχρι σήμερα δεν έγινε τίποτα. Ο Υπουργός εδώ και ένα μήνα περίπου, είπε ότι θα προχωρήσουν οι κοινωνικοποιήσεις των πετρελαιοειδών όχι όμως αμέσως. Το θέμα ήταν κοινωνικοποίηση του κλάδου και «Απελευθέρωση της Αγοράς Πετρελαιοειδών». Δεν είναι από τις πρώτες περιπτώσεις οι κοινωνικοποιήσεις των Διυλιστηρίων αλλά δεν θα είναι και η τελευταία. Η ΕΕΧ πρέπει να προσέξει το θέμα Πετρέλαιο - Πετροχημικά δεδομένου ότι ο κλάδος αυτός μπορεί να απασχολήσει πληθώρα συναδέλφων, αλλά έχει επίδραση άμεσα στην οικονομία και την άμυνα της χώρας.

Τρίτον: Οι οσμές στην Δυτική Αθήνα. Θεωρώ το θέμα πάρα πολύ μεγάλο. Ως γνωστόν τη Δυτική Αττική ταλαιπωρεί η εμφάνιση οσμών δυσάρεστων, που δημιουργούν μεγάλη κοινωνική αναταραχή στον κόσμο.

Σαν χημικός προσωπικά έστειλα στον πρόεδρο της Κυβέρνησης επιστολή και έλαβα την απάντηση από τον ΥΧΟΠ. Ο πρόεδρος της κυβέρνησης έστειλε την επιστολή στον ΥΧΟΠ ο οποίος και μου απάντησε.

Θεωρώντας απαράδεκτη την απάντηση αυτή του Υπουργού κ. Κουλουμπή, (είχε μόλις τότε αναλάβει το Υπουργείο) και επειδή παρακολουθώ τα προβλήματα του κλάδου επί 25 χρόνια θέτω θέμα διαχωρισμού του τομέα προστασίας περιβάλλοντος από το ΥΧΟΠ. Θα καταθέσω τα έγγραφα (επιστολή μου και απάντηση Υπουργού που προσπαθεί να δικαιολογήσει την απουσία χημικού στην επιτροπή για τις οσμές στη Δυτ. Αττική).

Έχει γίνει θέμα στην Ένωση Ελλήνων Χημικών και στον Πανελλήνιο Σύλλογο και από αυτό παίρνω μια αφορμή να θέσω θέμα διαχωρισμού του τομέα προστασίας περιβάλλοντος, από το ΥΧΟΠ, στο οποίο νομίζω ο τομέας αυτός έχει απορροφηθεί.

Η προστασία περιβάλλοντος πρέπει να ανήκει σε Υπουργείο Ποιότητας Ζωής. Υπάρχουν και σε άλλα κράτη και μάλιστα η Γαλλία έχει το Υπουργείο Ποιότητας Ζωής. Καταθέτω δε στην Ένωση τα έγγραφα που ανταλλάγησαν για αυτό, το θέμα.

Καλώ το νέο διοικητικό συμβούλιο ή και όλο τον κλάδο να προχωρήσει με στόχο τη δημιουργία Υπουργείου Ποιότητας Ζωής, στο οποίο θα περιλαμβάνονται, Γενικό Χημείο Κράτους, τομέας Προστασίας Περιβάλλοντος κ.ά.

Τέταρτο: Βιομηχανία υδρογονανθράκων. Δημόσιος και ιδιωτικός φορέας το θέμα σαν τεράστιο, άρχισε να ταλαιπωρεί όχι μόνο τις πέντε δέκα χιλιάδες εργαζόμενους π.χ. ΕΛΒΥΝ, Ελληνικές Εταιρίες Εμπορίας μικρές - μεγάλες, MOBIL κλπ. αλλά και άλλες συγγενείς. Προ καιρού δε δημοσιεύτηκαν στον Τύπο καταστάσεις βίας, να πέφτει ξύλο από τις διάφορες ιδιωτικές αστυνομίες τύπου ΓΚΡΟΥΠ 4. Το θέμα θ' αποβεί κρίσιμο τόσο για όλη την βιομηχανία όσο και για την οικονομία της χώρας.

Κατάθεση επιστολής. Έχω γράψει για τα Χημικά Χρονικά τώρα τελευταία επιστολή παίρνοντας αφορμή από την ΓΚΡΟΥΠ 4 - MOBIL η οποία πιστεύω ότι θα δημοσιευτεί. (Χ.Χ. τομ. 49 1984 σελ. 449).

Πέμπτο: Εγκαταστάσεις Πετρελαιοειδών. Έστειλε το Υπουργείο Ενέργειας και Φυσικών Πόρων ένα έγγραφο στην ΕΕΧ, το μελετήσαμε και απαντήσαμε. Το θέμα είναι πάρα πολύ μεγάλο διότι σε λίγο θα δούμε όπως είδαμε και στην Ισπανία και αλλού για να μην πω Ινδίες Mobil κλπ. είδαμε νομοσχέδιο με επικίνδυνες προτάσεις. Θα σκοτωθεί κόσμος και καλώ τον κλάδο και σ' αυτό να πάρει θέσεις να δει, να μελετήσει, να ξέρει ο κλάδος περισσότερο από κάθε άλλο κλάδο τους κινδύνους που υπάρχουν, από εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών που δεν καλύπτουν μεγάλο βαθμό ασφάλειας.

Τέλος φτάνω στα συμπεράσματα επειδή έχω μόνο ένα λεπτό: 1) Η Ένωση Ελλήνων Χημικών πρέπει να λαβαίνει μέρος στα

κέντρα απόφασης σ' όλα τα θέματα, που αφορούν Χημεία και Χημική Τεχνολογία.

2) Ο τομέας ποιότητας περιβάλλοντος πρέπει να διαχωριστεί από το ΥΧΟΠ. Να γίνει Υπουργείο Ποιότητας Ζωής στο οποίο θα ενσωματωθούν το Γενικό Χημείο του Κράτους, ο Οργανισμός Φαρμάκων, η Προστασία Περιβάλλοντος, η Προστασία από τον Χημικό Πόλεμο, ψυχρό ή θερμό. Με υπουργό οπωσδήποτε να ξέρει Χημεία και να προέρχεται από την Ένωση Χημικών και το ΠΣΧΒ.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι επιβάλλεται να γίνει ανεξάρτητο Υπουργείο Ποιότητας Ζωής και όχι Γενική Διεύθυνση ή οτιδήποτε άλλο.

3) Στο Πανεπιστήμιο θα πρέπει να λαβαίνει μέρος η ΕΕΧ στην εκλογή καθηγητών των σχολών και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Χημικών Βιομηχανίας και όχι να υπάρχει μια απαράδεκτη απόσταση μεταξύ των καθηγητών Χημείας, του κόσμου που σπουδάζει και των Χημικών, των εργοστασίων.

Επιβάλλεται ποιο στενή συνεργασία Πανεπιστημίου και Βιομηχανίας.

4) Άμεση έναρξη δημιουργίας των Πετροχημικών στα οποία η Ένωση Ελλήνων Χημικών θα έχει πρόσβαση στην λήψη αποφάσεων.

5) Άμεση υλοποίηση της συμφωνίας με την Σοβιετική Ένωση για κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου. Είναι σπουδαίο το θέμα του φυσικού αερίου για τη βιομηχανία τόσο σαν πηγή ενέργειας όσο και σαν πηγή πρώτων υλών. Το θέμα του φυσικού αερίου είναι κρίσιμο για τα προσεχή πενήντα χρόνια. Και η Τουρκία έχει φτάσει να προμηθεύεται φυσικό αέριο και χώρες όπως είναι οι Δυτικές π.χ. Βέλγιο κλπ. και μόνο εμείς συζητάμε εάν θα πάρουμε αέριο ή όχι από τη Σοβ. Ένωση.

και 6) Εγρήγορση και κινητοποίηση του κλάδου για να προλαμβάνονται και να κτυπιούνται θέματα όπως στις προσλήψεις επιστημόνων π.χ. στην ΕΚΟ που έγιναν με συνταχιακά κριτήρια. Ευχαριστώ.

κ. Πρόεδρος: Ο συνάδελφος Παπακώστας εκπροσωπεί τους ανεξάρτητους χημικούς. Είχε λάβει μέρος στις τελευταίες εκλογές και πήρε έναν ορισμένο αριθμό ψήφων.

κ. Παπακώστας: Συνάδελφοι, δεν θα κάνω καθόλου κριτική του κυβερνητικού έργου ούτε φυσικά των κομμάτων ούτε ακόμα των συνδικαλιστικών παρατάξεων, ούτε όπως εμφανίζονται στην Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Κριτική στην πολιτική της Ένωσης Ελλήνων Χημικών θα προσπαθήσω να κάνω.

Με ένα κείμενο που έγραψα ήθελα μέσα από την προβολή προβλημάτων που ενδιαφέρουν τους χημικούς να δείξω την συνολική πολιτική του διοικητικού συμβουλίου και των ανεξάρτητων που ανήκουν στο διοικητικό συμβούλιο.

Να δείξω ότι αυτή η πολιτική είναι μια συντηρητική πολιτική ότι βλέπει όλα τα μεγάλα προβλήματα του τόπου από την ταξική σκοπιά των καπιταλιστών.

Η συναινετική πολιτική που αναπτύχθηκε εδώ μέσα είναι μια απόδειξη αυτής της πολιτικής. Η πρακτική πολιτική που αναπτύχθηκε από τον συνάδελφο Δασκαλάκη ότι έχει επαφή με τον Υπουργό και ότι μπορεί να λύσει το πρόβλημα της Ένωσης είναι το χαρακτηριστικό της μικροαστικής πρακτικής που κάνει η Ένωση Ελλήνων Χημικών τόσο καιρό.

Προσπάθησα να έχω γραπτά τις απόψεις μου, ξέρω ότι θα έχω σύντομο χρόνο γι' αυτό λοιπόν, προβλήματα που θα ήθελα να θίξω όπως η κριτική προς τη Νέα Κίνηση, η κριτική για την Χημική Εκπαίδευση η εκδοτική πολιτική της Ένωσης η οποία δεν είναι αδυναμία αλλά συνειδητή πολιτική μη πληροφόρησης και η βιομηχανική πολιτική δεν θα τα θίξω για να κερδίσω λίγο χρόνο, όπως δεν θα πω και τα καλά λόγια που ήθελα να πω στο διοικητικό συμβούλιο για την πραγματικά σπουδαία πρακτική δουλειά που κάνανε. Χωρίς όμως πολιτική θεώρηση.

Θα πιάσω το πρώτο θέμα που είναι η αποκέντρωση. Κατέβαλαν προσπάθειες πραγματικά τις κατέβαλαν για να γίνουν σε διαφορετικά σημεία της Αθήνας το 8ο και το 9ο συνέδριο. Στην Αθήνα όμως τα κάνανε και τα δύο γιατί δεν νιώθουν το συνέδριο σαν μέρος μιας γενικότερης συνολικής πολιτικής ή κατά τα κρατούντα «στα πλαίσια μιας συνολικής καθετοποιημένης πολιτικής», αλλά αποτελεί για την Ένωση ένα σημείο ευκαιριακής συγκυριακής πολιτικής.

2ο παράδειγμα πολιτικής αποκέντρωσης της Ένωσης. Το ΥΧΟΠ έβγαλε ένα κονδύλι να διαθέτει η Ένωση Ελλήνων Χημικών για εργασίες για το περιβάλλον.

Με την πολιτική που διάλεξε η Ένωση Ελλήνων Χημικών και

παρόλο ότι το ΥΧΟΠ έλεγε «μεταξύ των θεμάτων της Περιβαλλοντολογικής αναγνώρισης δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα υδάτινα συστήματα, δηλαδή, ποτάμια, λίμνες κλπ.» απεκλείσθησαν η ρύπανση της Βόρειας (Βεργορίτιδας), η ρύπανση της Νότιας (Βεργορίτιδας), η ρύπανση της Λίμνης Καστοριάς και η ρύπανση της ατμόσφαιρας της Πτολεμαΐδος.

Πλήρη αποτυχία της αποκεντρωτικής πολιτικής της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Οι προβλέψεις μας, διότι τις είχαμε κάνει, ότι θα αποκλειστούν οι επαρχιώτες και μάλιστα της Δυτικής Μακεδονίας επαληθεύτηκαν απόλυτα.

Για τις συνθήκες δουλειάς. Είναι ένα σοβαρό θέμα, οι χημικοί, φυσικοί, βιολογικοί όροι κάτω από τους οποίους δουλεύουν οι Έλληνες εργαζόμενοι και φυσικά και οι χημικοί, δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην υγεία και είναι πρόξενοι πολλών ατυχημάτων. Πέρσι τέτοιο καιρό είχαμε τον θάνατο μιας νέας γυναίκας από φωτιά στο Καλαμάκι, σε μια βιοτεχνία, σε ένα ατύχημα σε συνθήκες δουλειάς αντιεπιστημονικές και απαράδεκτες.

Αν διαβάσατε τις χθεσινές, και προχθεσινές εφημερίδες υπάρχουν άλλα δυο τέτοια ατυχήματα.

Ήταν μια ευκαιρία για την Ένωση Ελλήνων Χημικών να κάνει καμπάνια για πρόληψη ατυχημάτων εάν είχε τέτοια πολιτική. Δεν την έκανε διότι θα την βλέπαμε εάν την έκανε.

Ίσως εκείνο τον καιρό, σκέφτηκαν, και ομολογώ με αυθαιρεσία μου, έναν πνευματικό ακροβατισμό ότι η Ένωση Ελλήνων Χημικών να μην θέλει να γίνει στόχος μια μικρομεσαία επιχείρηση και μάλιστα Ελληνική και έτσι να κερδίσουν πόντους τα μονοπώλια και οι πολυεθνικές από το κτύπημα μιας μικρής πολιτικής. Πρώτα η Ελλάδα όπως λένε.

Το ίδιο ακριβώς σκέφτηκα όταν είδα ότι η Ένωση Ελλήνων Χημικών δεν αντιδρά σε μια επιστολή που έστειλε το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ο υφυπουργός κ. Γεωργιάδης προς την αμερικανική πρεσβεία στην οποία αφού βεβαιώνει ότι είναι άψογες οι συνθήκες δουλειάς στα μέρη που δουλεύουν αμιάντο ζητάει από τους Αμερικανούς να δεχτούν τα ελληνικά προϊόντα αμιάντου.

κ. Παπακώστας: Είμαι ανεξάρτητος που κατέθηκα στις εκλογές. Εάν είναι αυτή η αναλογική που θέλεις, δηλαδή, εάν η αναλογική σου είναι αφαίρεση του λόγου όχι να μας λείπει τώρα και τέτοια.

Η αναλογική συνάδελφε είναι να δίνεις το δικαίωμα να εκφράζονται απόψεις. Γι' αυτό υπάρχει. Λοιπόν, εάν στερείται αυτό το δικαίωμα αυτό δεν είναι αναλογική.

Σκέφτηκα ότι μπορεί να μην έλαβε γνώση η Ένωση Ελλήνων Χημικών αυτό όμως αποκλείεται αφού μέλος του διοικητικού συμβουλίου είναι σε μια τέτοια επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Ενώ ακόμα επίλεκτο στέλεχος της παράταξης είναι ειδικός σύμβουλος για βιομηχανικά θέματα στο ίδιο υπουργείο. Ότι ο αμιάντος είναι ισχυρό καρκινογόνο και αυτό το ξέρει η Ένωση, ότι δεν υπάρχουν σε πολλά εργοστάσια ούτε στοιχειώδεις συνθήκες προστασίας και αυτό το ξέρει η Ένωση.

Έγιναν συζητήσεις στην Ένωση, υπάρχουν ντοκουμέντα ακόμα και απεργίες έγιναν από εργάτες για τον αμιάντο.

Όυτε μικροκομματικό συμφέρον θα μπορούσε να έχει, αφού η εγκληματική επένδυση για αξιοποίηση του αμιάντου στο Ζιδάνι της Κοζάνης έγινε από την κυβέρνηση Ράλλη.

Άρα πρέπει να βρω κάποιο συμπέρασμα. Η Ένωση Ελλήνων Χημικών λοιπόν, δεν θέλει να γίνει θόρυβος για τον αμιάντο. Και το θέλει ή γιατί ετοιμάζεται να γίνει καινούργια μεγάλη μονάδα επεξεργασίας ινών αμιάντου, μια πληροφορία που την δημοσίευσε η ΑΥΓΗ ή θεωρεί τον αμιάντο σαν μοχλό ανεξαρτησιακής πολιτικής.

Πιστεύει λοιπόν, ότι με αυτό τον τρόπο η Ένωση Ελλήνων Χημικών κάνει αντιϊμπεριαλιστική πολιτική. Δηλαδή έτσι πιστεύει ότι κάνει πολιτική αντίθετη προς τα διεθνή μονοπώλια.

Τότε όμως δεν μπορώ να βρω γιατί δεν είπε ούτε δυο λέξεις για το έγκλημα που έγινε στην Μομπάλ. Ή γιατί δεν θγαίνει να ζητήσει την εφαρμογή της οδηγίας του συμβουλίου της ΕΟΚ περί του κινδύνου ατυχημάτων μεγάλης εκτάσεως τον οποίο περικλύουν ορισμένες βιομηχανικές δραστηριότητες.

Για την ντιρεκτίβα αυτή έγινε λόγος στο σεμινάριο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών για τις συνθήκες δουλειάς. Επομένως την γνωρίζει.

Ο συλλογισμός μου αγαπητοί φίλοι, δεν αποκτά συμπαγή

λογική αν δεν κάνω μια αποδοχή η Ένωση Ελλήνων Χημικών για τις συνθήκες δουλειάς έχει μια συνεχή δεξιά πολιτική, ούτε καν την συντηρητική της ΕΟΚ των μονοπωλίων της ΘΑΤΣΕΡ και του ΚΟΛ δεν εφ' μόζει.

Ενώ λέει πολλές ξεκομμένες κουβέντες, αφήνει να περάσει η πολιτική των Ελλήνων Μικρομεσαίων Βιομηχανών η καπιταλιστική και συνάμα εξαρτησιακή πολιτική τους.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών στο πεδίο των ταξικών συγκρούσεων, που είναι οι συνθήκες δουλειάς και η πρόληψη ατυχημάτων πότε με τη σιωπή της και πότε με την αναζήτηση του τέλειου που ίσως της χρησιμεύει σαν άλλοθι συνεπούς πολιτικής, δεξιά πολιτική προτείνει.

Να μια πρόταση που θα μπορούσε να διευκολύνει την Ένωση στην χάραξη μιας προοδευτικής πολιτικής.

Αποδοχή της νομοθεσίας μιας βιομηχανικής χώρας κατά προτίμηση της ΕΟΚ, ελαστική εφαρμογή της για μια πενταετία. Στο τέλος της πενταετίας προσαρμογή στις ελληνικές συνθήκες ενώ συγχρόνως θα έχουν δημιουργηθεί και ο μηχανισμός που θα ελέγχει την εφαρμογή της καθώς επίσης και οι κυρώσεις που θα αναγκάζουν τους βιομήχανους να πειθαρχήσουν.

Και ακριβώς εδώ στην εφαρμογή θα πρέπει να έχει έτοιμες προτάσεις η Ένωση για το σχέδιο νόμου που αφορά την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων που ήδη κυκλοφορεί για συζήτηση.

Ίσως έχει προσέξει αυτό το σημείο η Ένωση καθώς επίσης και ό,τι αφορά τους θεσμούς των τεχνικών ασφαλείας και γιατρών εργασίας.

Η δημοσίευση των εργασιών του σεμιναρίου θα βοηθούσε ακριβώς την δημιουργία μιας πολιτικής της ένωσης προς αυτή την κατεύθυνση.

Ενώ αυτή η πρόταση θα ήταν μια προοδευτική πολιτική σε καπιταλιστικό καθεστώς πάντα η προοπτική που θα άνοιγε με το να καταστήσει την Ένωση έναν από τους πόλους βιομηχανικής πολιτικής σε ό,τι αφορά τις συνθήκες δουλειάς, θα ήταν η βάση μιας αριστεράς πραγματικά πολιτικής.

Θα μπορούσε στην πράξη να σπάσει την διάκριση εργασίας σε πνευματική και χειρωνακτική που με τόση δεξιοτεχνία ο Κακλαμάνης πέρασε στον εργατικό νόμο 1264/82.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών όμως τότε δεν αντελήφθη αυτή την κατάσταση ή δεν θέλησε αριστερή πολιτική.

Ούτε όμως σήμερα που τα αποτελέσματα αυτής της διάκρισης είναι φανερά για πολλούς η Ένωση Ελλήνων Χημικών δεν αλλάζει στάση.

Δεν μπορούμε όμως ακόμα να μιλάμε ούτε για φιλοεργατική πολιτική της Ένωσης όταν δεν θγαίνει να καταγγείλει ανοικτά εκτός εάν το έκανε και δεν το πήρα χαμπάρι τις εξαγωγές κάρβουνου της κοινωνικοποιημένης ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ στην Μεγάλη Βρετανία. Όργανο που χρησιμεύει στη Θάτσερ να πολεμά τους ανθρακωρύχους. Που βοηθά τον ιμπεριαλισμό και το καπιταλιστικό καθεστώς της Θάτσερ και εδώ πρέπει να πούμε ότι οι ευθύνες της Ένωσης Ελλήνων Χημικών είναι μεγάλες είναι ηξημένες γιατί μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης είναι και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ.

Αυτή η πολιτική σύλληψη για τα συνδικαλιστικά και αυτή η συγκεκριμένη πρακτική είναι δεξιά πολιτική και δεξιά πρακτική.

Βέβαια δεν είναι η κλασική δεξιά, έτσι μπορεί και χωρά και μέσα στην ΑΛΛΑΓΗ και μέσα στην πραγματική αλλαγή και στην κριτική συμπάρσταση της Αλλαγής, του προγράμματος δηλαδή που η Ανανεωτική κατέβασε στην Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Θα ήθελα να πω δυο λεπτά για την πολιτική της έρευνας την οποία εφαρμόζει η Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Ξέρουμε ότι υπάρχει πολιτικό πρόβλημα έρευνας παραγωγής. Η άρνηση της Ένωσης Ελλήνων Χημικών να έχει πολιτική για την έρευνα δεν σημαίνει επιστημονική ουδετερότητα, σημαίνει δεξιά πολιτική.

Σαν άτομα και πολύ περισσότερο σαν οργανωμένος φορέας της χημικής επιστήμης έχουμε υποχρέωση και δικαίωμα φυσικά να κριτικάρουμε ποια έρευνα και γιατί αυτή η έρευνα.

Όχι δε μόνο για την χημική έρευνα αλλά και σε σχέση με τις άλλες επιστήμες. Τα κονδύλια τα κρατικά φυσικά είναι περιορισμένα και δεν μπορεί να γίνει έρευνα εφ' όλης της ύλης. Θα γίνει και εδώ επιλογή.

Η υπεραξία που παράγουν οι εργάτες δεν φτάνει να καλύψει τις ανησυχίες και τις ζημιές των ερευνητών. Αν θέλουμε να είμαστε έγκυροι συμβουλάτορες του κράτους πρέπει να πούμε να πάρουμε ευθύνη για κατευθύνσεις έρευνας.

Αν θέλουμε να είμαστε και προοδευτικοί να μην είναι συντεχνιακά τα κριτήριά μας. Ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Παπαδάκης.

κ. Παπαδάκης: Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι δύσκολο στα πλαίσια αυτού του χρόνου να γίνει τοποθέτηση πάνω σ' όλα τα θέματα που μπήκανε έτσι θα έλεγα ότι γενικά καλύπτομαι από την έκθεση πεπραγμένων σαν τέτοια, σαν μια έκθεση δραστηριοτήτων ενός συγκεκριμένου επιστημονικού φορέα επιστημονικών τεχνικών εργαζομένων όπως είναι η Ένωση Ελλήνων Χημικών. Και μέσα στα πλαίσια που έχει βάλει ο συγκεκριμένος εσωτερικός διαγωνισμός, το καταστατικό και η παράδοση λειτουργίας αυτού του κλάδου. Αυτού του σχήματος της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Γιατί είναι γεγονός ότι μπαίνουν πάρα πολλά ζητήματα από αυτό το θήμα που θα πρέπει να δούμε ότι έχουν μεταφερθεί πλέον και μεταφέρονται συνεχώς και αυτή είναι η φυσιολογική εξέλιξη της κοινωνίας μας στους εργασιακούς χώρους.

Μπαίνει δηλαδή ένα πρόβλημα το οποίο έχει από πολλά χρόνια ξανασυζητηθεί, συγκεκριμένου επαναπροσδιορισμού μέσα στις νέες συνθήκες και τους νέους θεσμούς των επιστημονικών οργανώσεων όπως είναι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου σε σχέση με τους εργασιακούς χώρους που έχει λάθος ο συνάδελφος Παπακώστας ο 1264 δεν διαχωρίζει την πνευματική από την χειρωνακτική εργασία, φτιάχνει δυο διαφορετικές οργανώσεις οι οποίες διέπονται από τις ίδιες διατάξεις. Απλά το σημειώνω.

Άλλα λοιπόν η λειτουργία του εργασιακού κινήματος και άλλη η λειτουργία του συγκεκριμένου κινήματος σύμβουλος του κράτους.

Και έρχομαι γιατί θα ασχοληθώ κυρίως με αυτό το κεφαλαίο του απολογισμού. Σύμβουλος του Κράτους. Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου η Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Τίνας κράτους; Του παραδοσιακού υπερσυγκεντρωτικού κράτους που έχει οικοδομηθεί όλα αυτά τα χρόνια, των συσκέψεων στα υπουργεία και των επιτροπών υψηλού επιπέδου ή του κράτους των νέων θεσμών του δημοκρατικού προγραμματισμού, της περιφερειακής ανάπτυξης και της ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης.

Γιατί θα πρέπει να δούμε ότι αυτό είναι ένα κεφάλαιο το οποίο λείπει και είναι σε άμεση συνάρτηση με το νέο κανονισμό λειτουργίας, αυτό που έλεγα πιο μπροστά ότι υπάρχει ένα τυπικό και ένα ουσιαστικό θέμα.

Και ποιο είναι το ουσιαστικό; Ότι υπάρχει αδυναμία σ' αυτόν τον κλάδο να λειτουργήσει συγκροτημένα και με παρέμβαση στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας. Με παρέμβαση στην ξεχασμένη Ελλάδα. Γιατί γίνονται αγαπητοί συνάδελφοι, σημαντικά θέματα και σημαντικές προσπάθειες οι οποίες δεν συζητούνται και ούτε μπαίνουν καθόλου εδώ στο τραπέζι κατά περιεργό τρόπο. Ούτε από τον απολογισμό, ούτε από κανένα. Γιατί δεν είναι συνεδριολογία αγαπητέ μου φίλε Παπακώστα που πραγματικά αγωνιστήκαμε να κάνουμε εκείνο το συνέδριο στη Θεσσαλονίκη δόθηκε αγώνας να γίνει το συνέδριο στα Γιάννενα προγραμματίζεται να γίνει συνέδριο στην Πάτρα.

Νομίζω ότι αυτή η σύγχρονη συνεδριολογία την οποία δεν την βρίσκει κανείς μόνο στον κλάδο μας δεν είναι η πολιτική αποκέντρωσης πραγματικά.

Η πολιτική αποκέντρωσης περνάει μέσα από τους νέους θεσμούς. Ποιοι είναι αυτοί οι νέοι θεσμοί οι οποίοι ενισχύονται. Παίρνονται πάρα πολύ σημαντικές αποφάσεις πλέον στην περιφέρεια.

Τα Νομαρχιακά Συμβούλια, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, οι αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί έχουν δυνατότητα παρέμβασης σημαντική και η οποία ενισχύεται συνεχώς. Είναι αν θέλετε και δεν έχουν κανένα λόγο φυσικά να είναι ξεκάθαρο δηλαδή με ποια έννοια θέτω και τους ποιους θεωρώ ότι σηκώνουν περισσότερο αυτό το βάρος αυτής της υπόθεσης, ποιοι το σηκώνουν το βάρος, ποιοι αντιτίθενται, ποιοι στέκουν κριτικά αλλά πάντως αυτή είναι η πορεία και μέσα από αυτή την πορεία περνάει η αυτοδύναμη ανάπτυξη της χώρας και το ανέβασμα των δικαιωμάτων αυτού του κλάδου και του κάθε κλάδου.

Και η επίλυση των δυσκολιών και των αδυναμιών και των προβλημάτων που δεν είναι να υπάρξει κανένας λόγος απλά να εντοπίζονται και να καταγράφονται. Γιατί θα μου επιτρέψετε να έχω δυο λεπτά μετά να πω δυο λόγια σαν πρόεδρος του Συνδέσμου Χημικών Βόρειας Ελλάδας θα ήθελα να πω δυο λόγια πληροφοριακά. Αν δεν υπάρχει καλύπτω τα λεπτά μου και

κάθομαι.

Γιατί αυτοί οι νέοι θεσμοί ο Σύνδεσμος Χημικών Βόρειας Ελλάδας συμμετέχει στην επιχείρηση της πολεοδομικής ανασυγκρότησης. Είναι ο φορέας που ουσιαστικά έχει φτιάξει τις διατάξεις για την διάθεση λυμάτων, αποβλήτων σε αρκετούς νομούς της Βόρειας Ελλάδας, συμμετέχοντας στις επιτροπές των Νομαρχιακών Συμβουλίων.

Είναι ο φορέας που έχει συμμετάσχει, μελετήσει και αντιμετωπίσει καθοριστικά το πρόβλημα για μια ευρύτερη περιοχή διανομαρχιακή, το πρόβλημα των στερεών βιομηχανικών αποβλήτων και των απορριμμάτων.

Αλλά πέραν απ' αυτό και γι' αυτό βάζω το θέμα του νέου οργανισμού γιατί δεν είναι μόνον ότι συσπειρώνει τον κλάδο και τον βάζω να πιάσει το σύνολο της επικράτειας, είναι και το θέμα των πενιχρών οικονομικών δραστηριοτήτων που έχει.

Σ' αυτό το επίπεδο δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να βλέπουμε μια σειρά κόμματα σε συντηνιακή βάση.

Να μην βλέπουμε αποκομμένο το χημικό αντικείμενο, αποκόβουμε και αποδυναμώνουμε τον κλάδο.

Τα θέματα είναι από τα πράγματα πολυκλαδικά και θα πρέπει και εμείς να μην περιορίζουμε τις δραστηριότητές μας στα σεμινάρια μας και σε συζητήσεις μας σε θέματα χημικού ελέγχου περιβάλλοντος, τρόφιμα φάρμακα.

Θα μπορούσαν να αναπτυχθούν μια σειρά από δραστηριότητες που αφορούν την προληπτική ιατρική για παράδειγμα που έχουμε καθοριστικό ρόλο.

Σ' όλο τον κόσμο η συνυπορεία είναι στραμμένη κατά 50% στην πρόληψη και κατά 50% στην καταστολή και θεραπεία μιας ήδη εκδηλωμένης νόσου ή αναπηρίας. Τώρα ξεκινάμε αυτό το σημείο.

Έχω ακόμα να αναπτύξω το θέμα της πιθανής δυνατότητας να εξεταστεί από την Ένωση να συντονίσει η Ένωση νέους άνεργους συνάδελφους στη δυνατότητα ανάπτυξης της α' ή β' παραγωγικής δραστηριότητας στα πλαίσια των προγραμμάτων του υφυπουργείου Νέας Γενιάς.

Είναι κάτι το οποίο δεν περιέχεται και ίσως δεν έχει εξεταστεί και αντιμετωπιστεί.

Μπορούν μόνοι τους οι νέοι συνάδελφοι, αλλά είναι σημαντικό μέσα από το φορέα να αναπτυχθεί μια τέτοια δραστηριότητα.

Έλεγα σ' αυτό που ανέφερα για την ποιότητα της ζωής ότι εκτός από δραστηριότητες σ' αυτό το επίπεδο θα πρέπει ο τομέας του κοινωνικού πειραματισμού, δημοτικές επιχειρήσεις, αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, οι προβληματικές επιχειρήσεις, ο θεσμός της κοινωνικοποίησης και ένα σωρό άλλες δραστηριότητες οι οποίες είναι τα θέματα σήμερα να μας δώσουν τη δυνατότητα να ξεμπλοκαριστούμε από την αναζήτηση μέσα στο ίδιο εξειδικευμένο αντικείμενο γιατί είναι γνωστό ότι έχουμε μια επιστήμη η οποία δεν είναι επιστήμη καφενείου.

Δεν θα πας ποτέ στο καφενείο να ακούσεις να συζητάνε για χημεία. Σας ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Συνάδελφοι, μισό λεπτό. Είπαμε κάποιο συγκεκριμένο χρόνο. Λυπούμαστε και εμείς που βρισκόμαστε στη δύσκολη θέση να διακόπτουμε τον ομιλητή, προσπαθούμε να μην διακόπτουμε τον ειρμό της σκέψης του.

Από εκεί και πέρα μπαίνει θέμα πρότασης να δοθεί στους εκπροσώπους των τμημάτων των τοπικών συλλόγων να δοθεί περισσότερος χρόνος;

Αν μπαίνει τέτοιο θέμα να ψηφίσουμε υπέρ του, γιατί υπάρχει μια πρόταση.

κ. Πρόεδρος: Συνάδελφοι, έχουμε έναν τεράστιο κατάλογο ομιλητών. Αν θα πάμε έτσι δεν θα τελειώσουμε ποτέ. Ή στο τέλος ο τελευταίος ομιλητής θα μιλάει σε δυο τρεις. Γι' αυτό το λόγο είμαστε σχολαστικοί στο χρόνο. Δεν γίνεται πάρα πάνω. Δέκα λεπτά ο κάθε ομιλητής που θα πάει;

κ. Τριανταφύλλου: Γιατί ήδη από τους ομιλητές που είναι γραμμένοι είναι αρκετοί που είναι εκπρόσωποι κλαδικών και τοπικών συλλόγων. Κατ' αυτό τον τρόπο πάει ξεφεύγει ας πούμε ο χρόνος από αυτό που καθορίσαμε, αν θέλετε να αλλάξουμε το χρόνο;

κ. Πρόεδρος: Ο συνάδελφος κ. Σπέης έχει τον λόγο.

κ. Σπέης: Αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ θα σας μιλήσω μόνο για θέματα του TEAX.

Όπως ξέρουμε όλοι το TEAX παρέχει σύνταξη κινούμενη αντίθετα με τα άλλα επικουρικά ταμεία που είναι στατική.

Δηλαδή, τα τριακοστά πέμπτα του 23% επί των μισθών των χρόνων ασφαλίσεως του ασφαλισμένου.

Αυτό είναι στο άρθρο περίπου 13 του καταστατικού του ταμείου. Και με την σημερινή συλλογική σύμβαση τα 35 χρόνια δίνουν μια νέα σύνταξη περίπου 15.500 δρχ. μηνιαίως.

Αλλά, η παροχή της συντάξεως, η αναμόρφωση σ' αυτή την συντάξεως δεν είναι αυτόματη.

Έχουμε το άρθρο 24 του καταστατικού το οποίο λέει ότι η αναμόρφωση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατόπιν αποφάσεως του διοικητικού συμβουλίου, το οποίο διοικητικό συμβούλιο πρέπει να στοιχειοθετήσει και να τεκμηριώσει την απόφασή του ότι τα οικονομικά του Ταμείου έχουν την δυνατότητα να καταβάλουν αυτή την ηυξημένη σύνταξη.

Είναι απαραίτητος ο όρος για να εφαρμοστεί η συλλογική σύμβαση.

Η παρούσα συλλογική σύμβαση θγήκε τον Ιούνιο και επισημοποιήθηκε τον Ιούλιο. Το διοικητικό συμβούλιο προκειμένου να εκδώσει αυτή την απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 24 θα έπρεπε να εξετάσει να μελετήσει την οικονομική κατάσταση του ταμείου.

Εάν είναι εις θέσιν να καταβάλει μία σύνταξη η οποία έφτανε η αύξηση σε ένα ποσοστό 42,5%. Ήταν δηλαδή και αντίθετη η αύξηση με την εισοδηματική πολιτική της κυβερνήσεως.

Αλλά το διοικητικό συμβούλιο δυστυχώς δεν είναι εις θέσιν να ξέρει ανά πάσα στιγμή ποια είναι η οικονομική δυνατότητα του Ταμείου.

Όπως ξέρετε εμείς έχουμε χημικούς απασχολούμενους σε χιλίες πεντακόσιες επιχειρήσεις σε όλο τον ελλαδικό χώρο.

Αυτών των χημικών που εργάζονται σ' όλο αυτόν τον χώρο κατατίθενται οι εισφορές των ως ασφαλισμένων εις τα τοπικά καταστήματα της Εθνικής Τραπέζης.

Αυτά για να έρθουν στο κεντρικό να πάρουμε εμείς το εξτρέ να ξέρουμε ποια είναι η οικονομική μας κατάσταση δεν φτάνουν ούτε τρεις ούτε τέσσερις μήνες.

Γι' αυτό το διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε μέχρι που να μελετήσει την κατάσταση να χορηγήσει ένα μήνα επί πλέον έναντι των αναδρομικών. Και τον εχορήγησε τον Αύγουστο.

Τον Σεπτέμβριο ζήτησε να χορηγήσει δεύτερο μισθό αλλά το Υπουργείο ηρνήθη να εγκρίνει την απόφαση αυτή του διοικητικού συμβουλίου με το αιτιολογικό ότι περιμένουμε να μας δώσετε την μελέτη με την οποία να στοιχειοθετήσετε και να τεκμηριώσετε την απόφασή σας για να την μελετήσουμε και εμείς και να την εγκρίνουμε ή αν δεν μπορείτε να δώσετε ένα ποσοστό από την αύξηση της Σ.Σ.Χ. του 1984.

Εγώ σαν πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του TEAX ήρθα σε επαφή με το διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών με το διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου Συνταξιούχων Χημικών τους είπα ότι δεν είναι δυνατόν ακόμα να ξέρουμε αλλά να προπούμε σε μία απόφαση εκ συμφώνου και συνεφωνήσαμε να δώσουμε αναδρομικά την αύξηση αυτή, να αναμορφώσουμε δηλαδή, τις συλλογικές συμβάσεις από 1ης Δεκεμβρίου του 84.

Και εντός του 85 να μελετήσουμε, που θα έχουμε πλέον όλα τα στοιχεία της οικονομικής καταστάσεως του ταμείου για να δώσουμε και τα αναδρομικά από 1.1.84 όπως είναι η συλλογική σύμβαση η οποία υπεγράφη μεταξύ του συλλόγου, του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων.

Έτσι και έβγαλε την απόφασή του το διοικητικό συμβούλιο το οποίο όμως κατόρθωσε να τεκμηριώσει και να στοιχειοθετήσει και να δώσει ένα πλεόνασμα 53.000.000 προς το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και επομένως ότι έχει την δυνατότητα να παρέχει αυτή την σύνταξη και πράγματι το Υπουργείο μετά από αναλογιστή που έστειλε στο TEAX και από έλεγχο των βιβλίων μας ενέκρινε και ενεκρίθη αυτή η απόφαση η οποία εκτελείται εντός του τρέχοντος μηνός Φεβρουαρίου.

Στο τέλος Φεβρουαρίου οι συνταξιούχοι θα πάρουν την ηυξημένη σύνταξη από 1ης Δεκεμβρίου και το διοικητικό συμβούλιο εν συνεχεία εφαρμόζει την διαδικασία για να δώσει συντάξεις, να δώσει τα αναδρομικά από 1ης Ιανουαρίου 84.

Αυτά τα λέω διότι δυστυχώς πολλοί συνάδελφοι με κατηγορήσαν ότι καθυστερώ αλλά δεν καθυστερώ, την παροχή συλλογικών συμβάσεων.

Είναι απαραίτητο να λειτουργήσει αυτή η διαδικασία η οποία δυστυχώς είναι χρονοβόρος.

Και τώρα είναι αυτά ως προς τον μηχανισμό της συλλογικής συμβάσεως. Αλλά η ουσία της αναμόρφωσης των συντάξεων. Η ουσία είναι να υπάρχουν πόροι όσες συλλογικές συμβάσεις και

εάν γίνουν εάν δεν υπάρχουν πόροι εις το ταμείο, το ταμείο δεν θα βρίσκεται στην θέση να καταβάλει τις αυξήσεις σε κάθε νέα συλλογική σύμβαση.

Οι πόροι δυστυχώς είναι οι κοινωνικοί πόροι οι οποίοι έχουν εκμηδενιστεί. Ήδη έχουν φτάσει στο 2,3% επί του συνόλου των εισπράξεων του Ταμείου.

Και το διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών και το διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου Συνταξιούχων και το TEAX πήγαμε σ' όλα τα Υπουργεία για τους κοινωνικούς πόρους αλλά δεν πετύχαμε τίποτε, διότι η πολιτική και επαγγελματική μας ενέργεια ήτο η πολιτική υποκλίσεων και μόνον χωρίς την αγωνιστική εκείνη προσπάθεια που αποδίδει επιτυχία.

Εγώ ζήτησα να μεθοδεύσουμε άλλες λύσεις ώστε να μπορέσουμε να επιτύχουμε την τακτοποίηση των κοινωνικών πόρων γιατί χωρίς τους κοινωνικούς πόρους το TEAX στηρίζεται αποκλειστικά και μόνο εις την εισφορά των ασφαλισμένων και οι εισφορές των ασφαλισμένων δυστυχώς είναι ηξημένες και οι συνάδελφοι δυσασχετούν.

Είναι δε κάπως ανθρώπινο οι νέοι συνάδελφοι να κοιτάζουν το παρόν και όχι το μέλλον. Τους ενδιαφέρει να μην περικόπτεται ένα σημαντικό ποσό από τον μισθό τους τον μήνα για να πηγαίνει στο TEAX. Ασχέτως εάν αυτό θα τους εξασφαλίσει στην τρίτη ηλικία.

Επί πλέον δε και ο ρυθμός των συνταξιούχων τώρα αυξάνεται, γιατί με τις ηξημένες συντάξεις γναιίνουν σε πολύ χαμηλότερη ηλικία.

Εμείς οι μεγάλοι φτάσαμε στο τέλος της 4ης ηλικίας για να θγούμε στην σύνταξη. Ενώ τώρα βρίσκονται στην δεύτερη ηλικία 55 χρόνων πολλοί συνάδελφοι και έρχονται στο Ταμείο για να θγούν σε σύνταξη.

Άρα χάνονται τα έσοδα του ταμείου από τον ηξημένο αριθμό των συνταξιούχων.

Ένα μέλος: Ρωτάει χωρίς να ακούγεται.

κ. Σπέης: Οι κοινωνικοί πόροι ως τώρα δυστυχώς απέτυχαν, οι προσπάθειες όλων μας γι αυτό είναι ότι πρέπει να κινηθούμε πιο μαχητικά πιο αγωνιστικά για να μπορέσουμε να κάνουμε κάτι.

Μου θυμίζει με τις υποκλήσεις τον μακαρίτη τον τέως Πρόεδρο της Ένωσης τον μακαρίτη Ντερμετζή ο οποίος είχε μια κύρτωση που μια μέρα του λέω κυρτώσατε από τα χρόνια, όχι μου λέει δεν κύρτωσα, καμπούριασα από τις υποκλήσεις που έκανα στα Υπουργικά Γραφεία.

Λοιπόν, δεν είναι πλέον τρόπος μεθοδεύσεως αυτός με τις υποκλήσεις. Πρέπει πιο μαχητικά, πιο αγωνιστικά αν θέλουμε όπως κάνουν άλλοι κλάδοι οι οποίοι επιτυγχάνουν, διότι η υπόθεση είναι καθαρώς κύριοι, πολιτική, δεν είναι υπόθεση νομική.

Πήρα και τον νομικό μας σύμβουλο, δεν κάναμε τίποτε απολύτως γιατί δεν μπορούσαμε νομικά να στηρίξουμε την αύξηση αυτή των κοινωνικών πόρων.

Μένει λοιπόν, η εισφορά των μελών αλλά και στα μέλη εκείνα έχουμε μεγάλες διαρροές. Δυστυχώς υπάρχει μια απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας το οποίον θέλει την επιλογή. Με τις ηξημένες αυτές εισφορές πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι και μάλιστα χημικοί του Υπουργείου Παιδείας δεν θέλουν να εγγραφούν και ενώ πρέπει να έχουμε τουλάχιστον άνω των 5.000 ή 5.500 ασφαλισμένων το σύνολο των ασφαλισμένων μας φτάνει στα 4.300 εκ των οποίων τρεις χιλιάδες είναι χημικοί βιομηχανίας, 1.160 είναι χημικοί δημόσιοι υπάλληλοι και 1.265 είναι οι ελεύθεροι επαγγελματίες.

Αλλά και από τους χημικούς του ιδιωτικού φορέα, δηλαδή των χημικών της Βιομηχανίας μόνο και μετά βίας 2.000 είναι ταμιακώς εντάξει.

κ. Σπέης: Το διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου φρόντισε ώστε να αυξησ τ τους πόρους αλλά εκ των ενόντων, από τους ασφαλισμένους και η πρώτη δουλειά του ήτο να ανασκαλεύσει τα παλιά τεφτέρια τα οποία είχαν μείνει αποτελματώμενα.

Να επιβάλλει ασφαλιστική εισφορά στο χρονοεπίδομα των δημοσίων υπαλλήλων οι οποίοι πλήρωναν 1.200 δρχ. ο κατώτατος και 2.000 δρχ. ο ανώτατος.

Εν σχέσει με τις 5.200 που έφτασαν οι χημικοί βιομηχανίας ο ανώτατος και των 3.400 ο κατώτατος.

Η διαφορά ήταν τρομερή και δεν μπορούσε να την αφήσει το διοικητικό συμβούλιο χωρίς να λάβει μέτρα. Βέβαια δεν τους ρωτήσαμε διότι εάν τους ρωτούσαμε η αντίδραση θα ήταν πολύ έντονη και ίσως να ναυαγούσε. Όπως είναι τώρα έντονη και μας απειλούν ότι θα πάνε στο Ταμείο Αρωγής απορώ γιατί αυτή η

απειλή που δεν τους συμφέρει. Πληρώνουν 5% επί του συνόλου των αποδοχών ενώ εις το TEAX πληρώνουν το 7% επί του βασικού και του χρονοεπιδόματος δηλαδή, φτάνουμε περίπου στην ίδια τάξη χρημάτων.

Το Ταμείον Αρωγής πληρώνει σύνταξη 8.500 δρχ. τον μήνα, εμείς πληρώνουμε 15.500 και με την ΑΤΑ θα πάει 17.000 και με την νέα συλλογική σύμβαση που θα γίνει θα πιάσουμε τις 20.000.

Συνεπώς, επί πλέον το Ταμείον Αρωγής πληρώνει 12 μηνιαίους μισθούς. Το TEAX πληρώνει 14. Είναι μεγάλη η διαφορά και δεν θα έπρεπε να προβάλλουν αυτή την απειλή ότι εάν δεν τους αφαιρέσουμε την εισφορά επί του χρονοεπιδόματος θα αποχωρήσουν και θα πάνε στο Ταμείον Αρωγής. Ευχαριστώ.

κ. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Μαυρομάτης και στη συνέχεια ήταν ο κ. Φράσαλης, αλλά ζητάει ο κ. Κορομηλάς επειδή θα φύγει για τον Βόλο. Είναι από το τοπικό παράρτημα του Βόλου. Να μιλήσει ανάμεσα. Εγκρίνεται; Ναι.

κ. Μαυρομάτης: Εκ μέρους της Επιτροπής Ανώνου Συνταξιούχων Χημικών.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, σαν μέλος της επιτροπής αγώνος Συνταξιούχων Χημικών θέλω να ενημερώσω την Γενική Συνέλευση και μέσα από αυτή τους συνάδελφους όλης της χώρας για τα προβλήματα των συνταξιούχων χημικών και του ταμείου τους και να τοποθετηθούμε πάνω σ' αυτά.

Είναι ανθρώπινο και ως ένα βαθμό φυσικό οι συνάδελφοι που βρίσκονται σήμερα σε ενεργό υπηρεσία να βλέπουν σαν κάτι πολύ μακριά και απλησίαστα τον χρόνο της συνταξιοδότησης τους και να τους απασχολεί μόνο το παρόν και τα προβλήματά του.

Σας βεβαιώνω όμως πως το ότι θα έρθει το αύριο είναι τόσο σίγουρο όσο σίγουρο είναι και το σήμερα.

Εμείς λοιπόν, οι συνταξιούχοι, που σε ορισμένους μπορεί να υπάρχει η εντύπωση ξεφλήσαμε και δεν υπάρχει λόγος να ασχολείται κανείς μαζί μας σας δηλώνουμε ότι όχι μόνο δεν έχουμε ξεφλήσει αλλά αγωνιζόμαστε και θα αγωνιζόμαστε για τη λύση των προβλημάτων μας τα οποία όπως και να το κάνουμε είναι και δικά σας προβλήματα.

Βραχυπρόθεσμα και μακρυπρόθεσμα πολύ δε περισσότερο σήμερα οι νέοι συνταξιούχοι της γενιάς της κατοχής και των αγώνων μπαίνουν στον χώρο μας.

Η επιτροπή αγώνος και οι Συνταξιούχοι Χημικοί πιστεύαμε ότι το απερχόμενο Δ.Σ. της Ένωσης θα έδινε μια προώθηση στα χρονίζοντα προβλήματά μας.

Πιστεύαμε πως το δίκαιο αίτημα της διόρθωσης του κοινωνικού πόρου του TEAX και της αναπροσαρμογής του σε εκατοστιαία βάση θα το φρόντιζε και θα το διεκδικούσε το Δ.Σ.

Δυστυχώς, το Δ.Σ. αρκέστηκε στην έγγραφη απάντηση της Κυβέρνησης ότι είναι αδύνατη η λύση του λόγω κυβερνητικής εισοδηματικής πολιτικής και τίποτε άλλο.

Η κυβέρνηση όμως συγχρόνως και επιδοτεί και δανειοδοτεί άλλα επικουρικά Ταμεία ακόμα δε, επιβάλει και νέους κοινωνικούς πόρους όπως π.χ. στο Ταμείο Νομικών.

Σε άρθρο μου στα τελευταία Χημικά Χρονικά αναφέρεται αναλυτικά πως έχει το θέμα του κοινωνικού πόρου για το TEAX καθώς και ότι ο υπάρχον κοινωνικός πόρος είναι σκέτη ελεημοσύνη.

Στην ιστορία της Ένωσης Ελλήνων Χημικών ουδέποτε υπήρχε τόσο συμμετοχή χημικών συναδέλφων σε καίριες κυβερνητικές θέσεις όπως σήμερα.

Βουλευτές, ευρωβουλευτές, πρόεδροι οργανισμών, σύμβουλοι υπουργείων κ.λ.π. παίρνουν μέρος στην κυβερνητική και κοινωνική πολιτικής της χώρας.

Ήταν μία ευκαιρία η παρουσία τους αυτή να προωθήσει και να βοηθήσει σε λύσεις των προβλημάτων των χημικών. Δεν πρόκειται για ατομικά ρουσφέτια εδώ, αλλά για λύση κοινωνικών προβλημάτων που στο κάτω - κάτω θα ωφελοούσε και πολιτικά την κυβέρνηση εφ' όσον είναι δίκαια.

Δυστυχώς υπήρξε μια κάποια αδιαφορία και αυτό είναι ένα παράπονο του κλάδου.

Είναι απαράδεκτο για τους συνταξιούχους χημικούς μετά από 35 χρόνια εξαντλητικής δημιουργικής προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο κάθε φορά που θα δοθεί μια αύξηση μέσα από τη συλλογική σύμβαση να αγωνιούν και να παρακαλούν το εκάστοτε Δ.Σ. του TEAX να τους δώσει αυτό που τους ανήκει και που στο κάτω - κάτω είναι λεφτά από τα λεφτά τους και από τις εισφορές των εργαζομένων συναδέλφων.

κ. Σπέης: Τα δίνει κ. συνάδελφε.

κ. Μαυρομάτης: Παρακαλώ μη με διακόπτετε δεν σας διέκοψα.

Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε πάρει ακόμα τη νέα αύξηση από τη νέα συλλογική σύμβαση της 8.6.1984 και δεν ξέρει κανείς υπεύθυνα προσέξτε πόσα θα πάρουμε, αν θα πάρουμε ΑΤΑ, αναδρομικά και από πότε όπως λέει η σύμβαση.

Ένα μέλος: Διακόπτετε.

κ. Μαυρομάτης: Η συνέλευση θα κρίνει τον κάθε ομιλούντα. Σημειώστε ότι εκτός από τα αποθεματικά που είναι μονίμως παγωμένα το Ταμείο διαθέτει αυτή τη στιγμή 53.000.000 δρχ. τελευταία αναλογιστική μελέτη (όχι από φροντίδα του ΤΕΑΧ), όταν όμως πήγαμε στο Υπουργείο στον αρμόδιο διευθυντή τον κ. Βασιλάκη για να διεκδικήσουμε την αύξηση η πρώτη του απάντηση ήταν «ότι το ταμείο δεν έχει λεφτά και ότι η αύξηση είναι πρωτοφανής 40%». 42 είπε ο κ. Πρόεδρος.

Προφανώς είχε ενημερωθεί σχετικά από το ΤΕΑΧ. Εδώ πρέπει να αναφέρω και να ευχαριστήσω για την προσφορά της και την συνεργασία της την εκπρόσωπο των Συνταξιούχων στο Δ.Σ. του ΤΕΑΧ η συνάδελφο Κατίνα Γεωργοπούλου.

Επίσης, η επιτροπή αγώνων ευχαριστεί τον πρόεδρο και το Δ.Σ. του ΠΣΧΒ συνάδελφο Παλαιογιάννη, καθώς και τον πρόεδρο των Συνταξιούχων συνάδελφο Σωτηρόπουλο για την συμπαράσταση και την βοήθεια τους στους αγώνες μας.

Ελπίζουμε πως το νέο Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Χημικών θα θελήσει πιο ενεργά και θαρραλέα να κοιτάξει τα προβλήματα των συνταξιούχων και του ΤΕΑΧ που είναι και προβλήματα όλου του κλάδου.

Το ΤΕΑΧ χρειάζεται ριζική αλλαγή σκέψης και νοοτροπίας. Φτάνει πια αυτή η τακτική της αποταμίευσης των χρημάτων μας με αποτέλεσμα τον εκμηδενισμό τους από τον πληθωρισμό.

Με αυτή την τακτική έχει αχρηστευθεί όλο το αποθεματικό μας κεφάλαιο. Εάν τα λεφτά αυτά κατά καιρούς στο παρελθόν είχαν δοθεί στους δικαιούχους συνταξιούχους θα είχαν αξιοποιηθεί από τους ίδιους και δεν θα ήταν σήμερα ένα απατηλό αποδεικτικό στοιχείο οικονομικής άνεσης του ταμείου και φραγμός στην διάθεση της πολιτείας να ενισχύσει οικονομικά το Ταμείο όπως κάνει για άλλα επικουρικά ταμεία.

Πριν τελειώσω θέλω να υποβάλω συγκεκριμένες απόψεις και αιτήματα στη Γενική Συνέλευση η οποία να δεσμεύσει το νέο Δ.Σ. για την εφαρμογή και τη λύση τους.

1) Να τροποποιηθεί το άρθρο 2 της παρ. 2 του καταστατικού του ΤΕΑΧ που αφορά την ιδιότητα του προέδρου και να αναφέρεται ότι πρέπει να είναι χημικός ο πρόεδρος.

Επίσης, το άρθρο 11 παρ. 1 στο οποίο να αναφέρεται ότι θα υπάρξει ένα και το αυτό ποσό δανείου για τους συνταξιούχους και για το υπαλληλικό προσωπικό.

2) Να δεσμευτεί το Δ.Σ. του ΤΕΑΧ από την Ένωση Ελλήνων Χημικών και τους κλαδικούς συλλόγους ότι θα ενημερώνει τον κλάδο για τις αποφάσεις του και τα εκάστοτε προβλήματα που αφορούν το Ταμείο και τους Συνταξιούχους.

3) Εφ' όσον υπάρχει οικονομική δυνατότητα τώρα να αναγνωριστούν από το ΤΕΑΧ τα χρόνια στράτευσης κατά το 1941 - 49 των συναδέλφων σαν συντάξιμα χωρίς εξαγορά, εφ' όσον αυτά έχουν αναγνωριστεί διά νόμου και από το ΙΚΑ.

Ο αριθμός των ενδιαφερομένων συναδέλφων είναι ελάχιστος, το δε Υπουργείο όπως μας βεβαίωσε ο διευθυντής κ. Γκράβαρης δεν έχει αντίρρηση και είναι θέμα καθαρά απόφασης του Δ.Σ. του ΤΕΑΧ.

4) Να γίνει έντονος αγώνας για την διόρθωση του κοινωνικού πόρου, από όλο τον κλάδο με επαφές, και τοποθέτηση του θέματος στην νεοσυσταθείσα επιτροπή για τα επικουρικά ταμεία υπό την προεδρία της κας Κακλαμανάκη.

5) Με τον διορισμό νέων υπαλλήλων στο ΤΕΑΧ όπου η δαπάνη της αμοιβής τους επιβαρύνει το Ταμείο δηλαδή, εμάς τους χημικούς δεν υπάρχει πλέον καμιά δικαιολογία για την μη γρήγορη και πρόθυμη εξυπηρέτηση των ησφαλισμένων από το προσωπικό του Ταμείου.

6) και τελευταία. Να δοθεί επί τέλους το συντομότερο από τους υπεύθυνους μια απάντηση προς την Ένωση Ελλήνων Χημικών και προς τους φορείς τι θα γίνει με το αποθεματικό μας; Θα τα κάνουμε τελικά δώρο στο κράτος; Να τα ξεγράψουμε; Αφού δυστυχώς το όνειρο της ανοικοδόμησης ακίνητου χάθηκε μαζί με την άδεια και με το ανάλογο χρηματικό ποσό.

Μήπως αυτό το αποθεματικό κεφάλαιο θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σαν κεφάλαιο για τη δημιουργία μιας κοινωνικής παραγωγικής επιχείρησης από την Ένωση Ελλήνων Χημικών τεχνικού χαρακτήρα που θα την ανελάμβαναν άνεργοι νέοι

χημικοί διαφόρων ιδιοτήτων;

Πάντως κάτι πρέπει να γίνει επί τέλους, δεν παίρνει άλλο αυτή η κατάσταση.

Τελειώνοντας θα ήθελα να διαβεβαιώσω όλους τους συναδέλφους συνταξιούχους και εργαζόμενους ότι η Επιτροπή Αγώνος θα συνεχίσει τον αγώνα της για τη λύση των προβλημάτων των χημικών προς κάθε κατεύθυνση βασισμένη στη συνεργασία και αγωνιστικότητα όλων των συναδέλφων. Ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Κορομηλάς.

κ. Κορομηλάς: Κύριοι συνάδελφοι σας χαιρετίζω από το χωριό μας από το Σύνδεσμο Χημικών Θεσσαλίας.

Δυο λόγια να σας ενημερώσω για τη δραστηριότητα του συλλόγου στα δύο χρόνια αυτά από την προηγούμενη συνέλευση.

Στην πράξη εμείς το νόμο αυτό τον οποίο με τόση επιμονή επιδιώκει η Ένωση και επιδιώκουμε όλοι μας, στην πράξη σχεδόν τον έχουμε εφαρμόσει εκτός από τα λεφτά. Μόνο λεφτά δεν παίρνουμε.

Τα έχουμε καταφέρει στη Θεσσαλία και ιδίως στον Βόλο που είναι και η έδρα του Συνδέσμου και εκεί δραστηριοποιήθηκε πιο πολύ, η αναγνώριση του κλάδου να είναι πια σχεδόν τελειωμένη υπόθεση.

Μετέχουμε επίσημα στο Νομαρχιακό Συμβούλιο με εκπρόσωπό μας μετέχουμε σε όλες τις επιτροπές που υπάρχουν και στις επιτροπές περιβάλλοντος, στις επιτροπές Παιδείας, στις επιτροπές για την ίδρυση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και μπορώ να πω ότι τουλάχιστον στον Βόλο και σε επίπεδο Νομαρχίας και σε επίπεδο αυτοδιοίκησης και στο Δήμο Βόλου και στο δήμο Νέας Ιωνίας η γνώμη μας παίζει θαρύνοντα ρόλο.

Δεν παίρνουν απόφαση που να έχει σχέση με κάτι με μας που να μη μας ρωτήσουν.

Υπάρχει όμως και ένα σημείο ότι όπου μπήκε υπόθεση και χρημάτων μέσα από το ΥΧΟΠ. Διορίστηκαν κάτι συμβούλια και στον Βόλο και στην Λάρισα που είναι αμοιβάμενα σε κάτι επιτροπές περιβάλλοντος κλπ. εμάς δεν μας βάλανε τελικά εκεί. Και εξακολουθούμε να είμαστε οι ερασιτέχνες και οι εθελοντές.

Ένα ακόμα δεύτερο σημείο που ήθελα να τονίσω είναι ότι προσπαθήσαμε και κάναμε και μία κάθοδο, για να μιλήσουμε με την σύγχρονη ορολογία, σε επίπεδο κορυφής τα πήγαμε πολύ καλά, αλλά κάναμε και μία κάθοδο προς τον κόσμο.

Κατεβήκαμε στις γειτονιές του Βόλου, πήγαμε έξω στα χωριά του Βόλου, συνεργαστήκαμε με τις επιτροπές ειρήνης εκεί και τους κάναμε ομιλίες, διαλέξεις κλπ. και ήταν πραγματικά η ανταπόκριση του κόσμου σημαντική και συγκινητική.

Με λίγα λόγια γνώρισαν τους χημικούς, και έχουμε την ελπίδα ότι μας αγάπησαν κιόλας. Και ένα τρίτο σημείο και τελιώνω το θέμα των βιομηχανιών που δεν απασχολούν χημικούς.

Εμείς στην περιοχή μας κάναμε χαρτογράφηση, στείλαμε στην Ένωση ήρθαμε σε επαφή με την επιθεώρηση εργασίας, βρισκόμαστε σε συνεχή επαφή, ο νόμος δεν τους κάνει τίποτε. Κάνω μια σκέψη και την ρίχνω σαν πρόταση εδώ στη συνέλευση, το μελετάμε βέβαια να κάνουμε κατά ένα τρόπο εκκιασμό, δηλαδή, ορισμένες βιομηχανίες στην περιοχή μας οι οποίες είναι βιομηχανίες τροφίμων και οι οποίες δεν έχουν χημικό και στις οποίες πήγαμε και εμείς και το Υπουργείο Εργασίας, κάλεσε τον Νομάρχη, μας γράψανε στα παλιά τους τα παπούτσια.

Μελετάμε το θέμα να δημοσιεύσουμε στον τοπικό τύπο ότι η εταιρία αυτή η οποία φτιάχνει αυτά τα τρόφιμα τα οποία τρώτε δεν έχει χημικό και επομένως δεν έχει καμιά εγγύηση.

Δεν θα το κάνουμε ακόμα αλλά νομίζω πως είναι μια σημαντική απειλή και η μόνη στο κάτω - κάτω που θα πιάσει τόπο. Ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος κ. Φράσσαρης έχει τον λόγο.

κ. Φράσσαρης: Κύριε Πρόεδρε, κ. συνάδελφοι, χαρακτηρίζω σαν υποτονικό τον απολογισμό της Ενώσεως και όταν αναφέρω Ένωση, εννοώ φυσικά το απερχόμενο διοικητικό συμβούλιο.

Η ομιλία μου μικρή σε διάρκεια δεν πρόκειται να είναι ομιλία - μάθημα όπως επιχειρούν μερικοί συνάδελφοι. Θα στραφεί γύρω από το θέμα της Παιδείας. Την Παιδεία που όπως γνωρίζουμε όλοι μας είναι υπόθεση ολοκλήρου του λαού και δεν πρέπει η θεώρησή της να γίνεται από μονόπλευρη κομματική παραταξιακή σκοπιά.

Κατά τη γνώμη μου λοιπόν, η Ένωση Ελλήνων Χημικών και εννοώ πάντα το Διοικητικό Συμβούλιο, δεν θα πρέπει να

σπεύδει να ανακοινώνει στον εξωτερικό χώρο ιδιαίτερα, ότι όλα βαίνουν καλώς εις την Παιδεία, διότι μπορεί και να διαψευστεί.

Ο ίδιος ο Υπουργός Παιδείας πρόσφατα αναγνώρισε ότι σ' αυτήν δεν πηγαίνουν πολλά πράγματα καλά. Φυσικά έρριξε και πολλά βάρη στους καθηγητές της Μέσης, φτάνοντας μάλιστα και μέχρι του σημείου να τους απειλήσει με τιμωρίες. Το σύστημα όμως φυσικά δεν το έθιξε.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών ασφαλώς έχει λόγο να μην είναι ευχαριστημένη από την στάση του Υπουργείου Παιδείας. Η Επιτροπή Παιδείας π.χ. της Ενώσεως εκπόνησε κάποιο αναλυτικό πρόγραμμα για το μάθημα της Χημείας στο Γυμνάσιο.

Ο πρόεδρος του ΚΕΜΕ παρών εδώ και τότε σε μια κοινή συνεδρίαση της επιτροπής με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ενώσεως είχε διαβεβαιώσει ότι το πρόγραμμα αυτό θα εγκριθεί. Ποια ήταν όμως η έκπληξη μας τότε, όταν ανακαλύψαμε ότι στο προεδρικό διάταγμα 91 του 84 καθορίζονταν η ύλη της Χημείας στο γυμνάσιο βάσει προεδρικών διαταγμάτων του 78, του 79 και 80.

Η επιτροπή Παιδείας αγνοούσε το προεδρικό διάταγμα 91/84 παρόλο που στις συνεδριάσεις συμμετείχε Σχολικός Σύμβουλος εν ενεργεία και παρόλο που τα (ΦΕΚ) της Παιδείας θρυσκονταν σε ένα μέτρο απόσταση από το γραφείο των συνεδριάσεων και έπρεπε κάποιος απόμαχος, στην προκειμένη περίπτωση εγώ, να τα ανακαλύψω και να τα φέρω στην Επιτροπή.

Το πρόγραμμα Χημείας για το Λύκειο δεν εγκρίθηκε και επεστράφη πάλι στην επιτροπή για αναθεώρηση.

Ένα θετικό σημείο της Επιτροπής θεωρώ την απόρριψη από μέλη της, του σχεδίου: Βιβλίου Χημείας για την πρώτη Πολυκλαδικού. Βιβλίο στο οποίο οι συγγραφείς «νομοθετούσαν» συγχρόνως αφού το Υπουργείο δεν είχε φροντίσει να εκπονήσει αναλυτικό πρόγραμμα για την πρώτη τάξη στο μάθημα αυτό.

Αλλά η Ένωση Χημικών δεν θα πρέπει να είναι ευχαριστημένη και από το πρόγραμμα μαθημάτων που εμφάνισε πανηγυρικά το Υπουργείο για τις τρεις τάξεις του Πολυκλαδικού με τις ειδικότητες κλπ.

Ξαφνικά ανακαλύφθηκε ότι πολλά από αυτά τα μαθήματα που ήταν γραμμένα στο βιβλιαράκι που κυκλοφορούσε στο Πανελλήνιο δεν περπατούσαν όπως λέμε κατά κοινή έκφραση, και επιστρατεύθηκε πάλι η Επιτροπή να κόψει και να ράψει, γιατί στην πραγματικότητα αυτό έκανε. «Αυτό το μάθημα θα πάει εκεί, αυτό καταργείται, αυτό το μισό τοποθετείται εδώ και το άλλο μισό το τοποθετούμε εκεί και προσπαθούσα να δώσω στην Επιτροπή να κατανοήσει ότι άλλη είναι π.χ. η τεχνική της βιοχημείας, άλλη η τεχνική της μικροβιολογίας και αυτό με τις στοιχειώδεις γνώσεις που είχα και μια πείρα από το παρελθόν. Κατά τη γνώμη μας λοιπόν δεν φρόντισε η Ένωση Ελλήνων Χημικών να πλαισιώσει την Επιτροπή με ειδικευμένους χημικούς».

Φιλοδοξία της είναι, όπως είδαμε και στον απολογισμό, να κάνει την προαγωγή της Επιτροπής σε τμήμα. Ποιος εγγυάται όμως ότι από τις διαδικασίες θα προκύψει τμήμα που θα περιλαμβάνει ακριβώς αυτές τις ειδικότητες και με ανθρώπους οι οποίοι πράγματι θα πάρουν το θέμα ζεστό και θα δουλέψουν.

Ένα άλλο σημείο αφορά στην εσωτερική λειτουργία της επιτροπής. Πολλά από τα μέλη της, συνεχώς επαναλάμβαναν το σλόγκαν στις συνεδριάσεις: η πολιτική μας θέση, η πολιτική μας βούληση κλπ. κάτι που δεν εξασφάλιζε τον προυραλισμό, απαραίτητο για την Παιδεία και ελέγχθη προηγουμένως από συνάδελφο εδώ πέρα ότι δεν παρίσταται. Πώς να παραστώ. Πλύση εγκεφάλου θα μας κάνουν εκεί μέσα; Και αυτό ακόμη, αυτή η πίεση και για τα απρόσωπα αναλυτικά προγράμματα της Χημείας λες και κάτω από τη λέξη ΑΙΘΕΡΕΣ ή την λέξη ΑΛΚΟΟΛΕΣ θα έπρεπε να περάσει πολιτική γραμμή.

Δέχομαι ότι αυτό μπορεί να περάσει σε κάποιο βιβλίο που το γράφει κάποιος «συγγραφέας» και δυστυχώς έχουμε παραδείγματα στο Πανελλήνιο γι αυτό και τις αντιδράσεις του Πανελληνίου φυσικά.

Οι δυσκολίες και η δυσλειτουργία της Επιτροπής είναι φανερή και ομολογείται και στον απολογισμό έμμεσα με εκείνη την φράση ότι «ασχολούνται με συγγραφικό έργο μέλη της και δεν παρίστανται».

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών δεν θα πρέπει να είναι επίσης ευχαριστημένη ούτε από τον αριθμό των χημικών που διόρισε το Υπουργείο ούτε από την απώλεια πέντε ανωτάτων θέσεων υπαλλήλων ούτε από τις γενικές περικοπές ωρών.

Ούτε τέλος από το σύστημα βαθμοθηρίας που έχει εγκλωβίσει το κοινό και οδηγεί στην παραπαιδεία.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών δεν πήρε τέλος θέση στο νέο νόμο της Παιδείας τον λεγόμενο αντί 309.

Θα παρακαλούσα την Ένωση Χημικών και το νέο συμβούλιο που θα προέλθει, προτού να πάρει θέσεις, να μελετήσει πολύ καλά το νόμο 309 του '76. Θα διακρίνει αμέσως πόσο ανελεύθερο και αυταρχικό είναι το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Παιδείας. Ιδιαίτερα στις εργασιακές σχέσεις με τις υποχρεωτικές διατάξεις που βάζει και την ποινικοποίηση. Αυτό είναι κάτι που πρέπει να καταγγελλεί.

Ακόμα και ο αγνός (σχολικός σύμβουλος) αλλάζει τον μανδύα του γίνεται ο κύριος ανακριτής και υπερεξουσιαστής κάτω επίσης από ένα υπερόργανο.

Αφήνω το διοικητικό συμβούλιο της Ενώσεως Ελλήνων Χημικών να εκτιμήσει το ίδιο, το ποσοστό ευθύνης που έχει για όλα αυτά αφού ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, ως επιστημονικό και ως συνδικαλιστικό όργανο των χημικών είναι και το συμβουλευτικό όργανο της κυβερνήσεως.

Συνοψίζοντας παρακαλώ το διοικητικό συμβούλιο που θα προέλθει από τις εκλογές, πρώτον: Να εμψυχήσει στην Επιτροπή Παιδείας προυραλιστική αντίληψη αντί της κομματικής γραμμής.

Δεύτερον: Να την κρατήσει στο επίπεδο της επιτροπής και να την πλαισιώσει με ειδικευμένους χημικούς. Να είναι πιο επιφυλακτικό στις ανακοινώσεις του για την Παιδεία και τέταρτον να πάρει θέση και να καταγγείλει το νέο νόμο ως ανελεύθερο και αυταρχικό σ' ότι αφορά τις εργασιακές θέσεις του προσωπικού. Και θα καταλήξω με ένα σλόγκαν:

«Πολλών κομμάτων η Ένωση, Ελλήνων Χημικών, ελάτε να προχωρήσουμε με Αναλογικόν». Ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Έχει ζητήσει το λόγο ο συνάδελφος Παλαιγιάννης σαν πρόεδρος του συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας για να ενημερώσει για το θέμα της συλλογικής σύμβασης.

Σαν προεδρείο προτείνουμε να του δοθεί ο λόγος να είναι τρία μέχρι πέντε λεπτά. Και στη συνέχεια ο συνάδελφος Βερελής.

κ. Παλαιγιάννης: Συνάδελφοι, θα ήταν παράληψη από μεριάς του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας να μην ενημερώσουμε τον κλάδο και ειδικότερα τους συναδέλφους που απασχολούνται στην βιομηχανία για το νέο σχέδιο συλλογικής σύμβασης που ήδη υποβάλαμε προς τον ΣΒΕ για συζήτηση. Αφού πρώτα καταγγείλαμε την συλλογική σύμβαση εργασίας σύμφωνα με την απόφαση της Συνέλευσης που είχαμε πάρει τον περασμένο χρόνο.

Δεν θα είμαι πολύ αναλυτικός για να μην κάνω κατάχρηση του χρόνου θέλω να πω μόνο ότι το σχέδιο αυτό ψηφίστηκε ομόφωνα στο Δ.Σ., προβλέπει στην πρόσληψη ο βασικός μισθός να ανέρχεται στις 52.000 δρχ. και με τα κλιμάκια που υπάρχουν και στην περσινή σύμβαση να φτάνει στα 35 χρόνια όπου ο βασικός μισθός θα είναι 82.000 δρχ.

Άλλες ρυθμίσεις που μπαίνουν στο σχέδιο για διαπραγματεύση είναι η πρόβλεψη επιδόματος πολυετίας, 5% για κάθε μία τριετία που πραγματοποιείται στον ίδιο εργοδότη.

Όποιοι λοιπόν, (εάν βέβαια το πετύχουμε) απασχολούνται στον ίδιο εργοδότη για κάποιες τριετίες, εμείς το αφήνουμε για όλες τις τριετίες, θα ευνοηθούν από μια τέτοια ρύθμιση.

Επαναφέρουμε την πρότασή μας ότι αν σε μια επιχείρηση υπάρχει ένας και μοναδικός χημικός και κανένας άλλος επιστήμονας τότε γι' αυτόν το επίδομα υπευθυνότητας να είναι 20% έστω και εάν δεν έχει χρεωθεί διευθυντής της επιχείρησης, γιατί πιστεύουμε ότι ο πραγματικός τεχνικός υπεύθυνος για την λειτουργία της επιχείρησης είναι αυτός ο άνθρωπος.

Άλλη ρύθμιση που μέσα από το σχέδιο προτείνουμε είναι να καθιερωθεί ένα επίδομα επιμόρφωσης σε ποσοστό 5% για όλους τους χημικούς. Επίσης ζητούμε να μπει μέσα στην σύμβαση να έχουμε την δυνατότητα να παίρνουμε μέχρι δέκα εργάσιμες μέρες άδεια με αποδοχές για να μπορούμε να παρακολουθούμε συνέδρια, σεμινάρια και γενικά κάθε επιμορφωτική εκδήλωση.

Είναι γνωστόν ότι σήμερα ακόμα τα πανελλήνια συνέδρια χημείας που γίνονται εδώ στην Αθήνα, επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους εδώ στο λεκανοπέδιο δεν αφήνουν συναδέλφους να πάνε στα συνέδρια για να παρακολουθήσουν ακόμα και όταν έχουν σαν θέμα τους την βιομηχανία.

Επίσης, μετά από παρατηρήσεις που έγιναν και που θεωρούμε δίκαιες, προβλέπουμε στο σχέδιο να χορηγείται ένα ποσοστό 5% στους κατόχους ΜΑΣΤΕΡ και 10% στους κατόχους ΝΤΟ-ΚΤΟΡΑ πιστεύοντας ότι το αξίζουν μια και έχουν κάνει πάρα

πέρα σπουδές από ότι οι υπόλοιποι συνάδελφοι.

Ζητάμε, η άδεια να αυξηθεί σε πέντε εβδομάδες. Προβλέπουμε κάποιες ευνοϊκότερες ρυθμίσεις από αυτές που κάναμε πέρσι για τις γυναίκες συνάδελφους, για την άδεια τοκετού και την άδεια λοχίας και την άδεια μητρότητας σε δύο ώρες για τα δύο πρώτα χρόνια και μία ώρα για τα δύο επόμενα χρόνια.

Ζητάμε να γίνουν 39 οι ώρες εργασίας κάτι που ζητάει γενικότερα το συνδικαλιστικό κίνημα. Βέβαια εδώ ποικίλλει το πως το ζητάει κάθε συνδικαλιστική οργάνωση.

Επίσης βάζουμε μέσα στο σχέδιο τη λογική ότι η ΑΤΑ πρέπει να μπαίνει πλέον στα καταβαλλόμενα (και εδώ εννοούμε τα νόμιμα, αυτά που προβλέπει αυτή η σύμβαση) δηλαδή, όλα τα επιδόματα να παίρνουν την ΑΤΑ ούτως ώστε να μην υπάρχει κάποιο χάσιμο σε κάποια επιδόματα όπως είναι το επίδομα υπευθυνότητας και το ανθυγιεινό επίδομα που προβλέπεται από τη σύμβαση.

Αυτά σε γενικές γραμμές. Κάτι που ξέχασα να πω είναι το θέμα του ανθυγιεινού. Πιστεύοντας ότι στην συντριπτική πλειοψηφία οι συνάδελφοι χημικοί ασχολούνται κάτω από ανθυγιεινές συνθήκες και επειδή λίγοι συνάδελφοι έχουν μείνει να μην παίρνουν το επίδομα αυτό, για λόγους δικαιοσύνης καθαρά, θα ζητήσουμε όλοι οι συνάδελφοι να το πάρουν. Βέβαια όπως έχουμε πει κατά καιρούς δεν είναι αυτοσκοπός. Αυτοσκοπός είναι όπως τονίστηκε να υπάρξει βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

κ. Βερελής: Συνάδελφοι, σαν μέλος του διοικητικού συμβουλίου του απερχόμενου χαίρομαι πάρα πολύ που βλέπω πολλά νέα πρόσωπα σήμερα και λυπάμαι γιατί ορισμένοι από τους συνάδελφους περίμεναν για να συνταξιοδοτηθούν για να εμφανιστούν όπως ο προκάτοχος του Σπύρου του Παλαιολόγου του τόσο λάβρα μας είπε τα πράγματα.

Για να έχει κανείς μια σαφή αντίληψη των δυνατοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης πρέπει να κάνει την εξής σκέψη.

Η Ένωση όταν πηγαίνουμε σε κάποιο Υπουργείο ή σε κάποιους επίσημους φορείς λέμε ότι εκπροσωπεί 5.000 συνάδελφους και δυστυχώς έχουμε μονίμως την αίσθηση ότι είμαστε ένα διοικητικό συμβούλιο 90 ή 100 συνάδελφων.

Πραγματικά ελπίζω ότι η κάποια δραστηριοποίηση την οποίαν βλέπω σήμερα θα αποτελέσει απαρχή για μια πιο δυναμική συμμετοχή. Με τις διαφωνίες και με τα διαφορετικά σκεπτικά γιατί όλα αυτά είναι μέσα στο δημοκρατικό παιχνίδι το οποίο υπάρχει όσο και αν κάποιοι συνάδελφοι δείχνουν ότι δεν το θέλουν και δηλώνουν ότι δεν μπορούν να έρχονται μέσα και να ακούνε κάποια πολιτικά σκεπτικά.

Το διοικητικό συμβούλιο ακολούθησε την πολιτική που του επέβαλαν οι γενικές συνελεύσεις. Δεν ήταν δυνατόν ούτε να αυτοσχεδιάζει ούτε να παρεκκλίνει.

Το πεδίο δράσης της Ένωσης Χημικών είναι πάρα πολύ πλατύ. Ό,τι και να κοιτάξουμε γύρω μας είναι χημεία. Το που αρχίζει και το που τελειώνει ήταν επιλογές του διοικητικού συμβουλίου και τις έκανε καθαρά με σκέψη το σύμφερον του κλάδου και το σύμφερον των συμπολιτών που τόσο πολύ αυτή την στιγμή θέματα χημείας τους απασχολούν.

Όσον αφορά την πολιτική που είχε η παράταξη που εκπροσωπώ και εγώ μέσα στο διοικητικό συμβούλιο η ΠΑΣΚ μπορώ ευθαρσώς να πω ότι δεν ήταν πολιτική κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Σε πάρα πολλά θέματα όπου θεωρήσαμε ότι έπρεπε να αντιταχτούμε αντιταχτήκαμε και τέτοια πράγματα είναι ο νόμος για την έρευνα και την τεχνολογία που δεν αναφέρθηκε στην εισήγηση γιατί όπως είπε και ο γενικός γραμματέας Δημήτρης Ψωμάς, πάρα πολλές είναι οι δραστηριότητες της Ένωσης οι οποίες δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν μέσα σε μια εισήγηση που κρατάει 20 λεπτά και μισή ώρα.

Όπως ήταν το ερευνητικό νομοσχέδιο του Υπουργείου Γεωργίας όπως ήταν για ένα μεγάλο διάστημα οι δραστηριότητες του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, όπως ήταν αποφάσεις διαφόρων υπουργείων, όπου πραγματικά σύσσωμο το διοικητικό συμβούλιο αντέδρασε και σε πάρα πολλές περιπτώσεις κατάφερε να επιβάλει την άποψή του η οποία πραγματικά φάνηκε και στο νομοσχέδιο για την Έρευνα και την Τεχνολογία ότι ήταν δυνατόν να περάσει και μία πέρασε.

Υπήρχε στην εισήγηση του ΔΕΚ μία ατυχής κατά τη γνώμη μου καταστροφολογική διάθεση. Δεν θέλω να αναφερθώ σε γενικότερα πολιτικά πράγματα, θέλω να πω με δύο κουθέντες το τι έγινε με την Ένωση Ελλήνων Χημικών τα τελευταία δύο

χρόνια και ένα είναι το βασικό.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών χρησιμοποιήθηκε από το κράτος, της δόθηκε η δυνατότητα της συμμετοχής σε πάρα πολλά Υπουργεία και χρησιμοποιήθηκε ουσιαστικά και αυτό νομίζω ότι για τον δικό μας τον χώρο είναι μια σημαντική κατάκτηση.

Δύο ειδικά θέματα για να μην σας κουράζω θα ήθελα να θίξω, ένα είναι το θέμα των τροφίμων του ελέγχου των τροφίμων όπου πραγματικά πρέπει το νέο διοικητικό συμβούλιο και ο κλάδος από εδώ και πέρα να δώσουν μια δυνατή μάχη ώστε να υπάρχει τουλάχιστον σε πρώτη φάση μια συγκεντροποίηση αρμοδιοτήτων στον έλεγχο των τροφίμων.

Δεν είναι δυνατόν ο έλεγχος των τροφίμων να είναι αντικείμενο πέντε διαφορετικών Υπουργείων, 25 Υπουργών, Υφυπουργών και Γενικών Γραμματέων.

Και ένα δεύτερο που πραγματικά η Ένωση θα πρέπει να έχει αποφασιστικό λόγο είναι ο αριθμός των εισαγόμενων κάθε χρόνο στα τμήματα Χημείας και όχι μέσα από την έρευνα συντεχνιακά αλλά μέσα από πνεύμα που ξεπηδάει από τη γνώση της παραγωγικής διαδικασίας που έχουμε εμείς και που πιστεύω ότι είναι παράλογο να μπορούν να αρθρώνουν πρόταση οι πανεπιστημιακοί καθηγητές ή οποιοδήποτε άλλοι με τις καινούργιες διαδικασίες που έχουν περιγραφεί από το νόμο για την παιδεία και να μην έρχεται η Ένωση Ελλήνων Χημικών και να αρθρώνει πραγματικά μέσα και από τη γνώση των πενταετών αναπτυξιακών προγραμμάτων τον αριθμό αυτόν που θα ήταν ο αναγκαίος για μία ανάπτυξη της χημείας στην χώρα μας. Ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Ζαφείρης έχει τον λόγο.

κ. Ζαφείρης: Με αφορμή κάποια σημεία θα έλεγα του απολογισμού αλλά και κάποιες ομιλίες θα ήθελα να θίξω και εγώ μερικά ζητήματα.

Πρώτα είναι ένα θέμα το οποίο συζητήθηκε αρκετά για το ζήτημα δηλαδή, της συμμετοχής της Ένωσης που της δόθηκε η δυνατότητα τα τελευταία χρόνια να συμμετέχει σε διάφορες αποφάσεις και επιτροπές κλπ. του κυβερνητικού μηχανισμού πράγμα το οποίο παλαιά δεν υπήρχε.

Πράγματι τώρα δόθηκε η δυνατότητα να συμμετέχει η Ένωση αλλά να δούμε τι δυνατότητα είναι αυτή όταν όπως αναφέρεται εδώ πέρα μέσα στην εισήγηση τα οικονομικά της Ένωσης είναι χάλια πως είναι δυνατόν η Ένωση να συμμετέχει με επεξεργασμένες θέσεις τις οποίες τις θγάζουν συνάδελφοι που κλέβουν από τον ελεύθερο χρόνο τους για να δουλέψουν και να επεξεργαστούν κάποιες θέσεις.

Είναι δυνατόν η Ένωση σαν φορέας να συμμετέχει ισότιμα σε τέτοιες διαδικασίες; Αυτό είναι μια αυταπάτη και ο' αυτό δεν πρέπει, δηλαδή οι εκκλήσεις αυτές που γράφονται στον απολογισμό νομίζω ότι πάνε στο ντούκου, δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα, αυτό που πρέπει να απαιτηθεί είναι να χρηματοδοτηθεί η Ένωση για να μπορεί να συμμετέχει ουσιαστικά. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι κατά πως ακούγονται, διότι συμμετέχω εντάξει, λέω την άποψή μου αν δεν ακούγεται τουλάχιστον στις περισσότερες περιπτώσεις ή όπως λέω εδώ πέρα μέσα η εισήγηση δεν παίρνουμε ούτε καν απάντηση τότε τι συμμετοχή είναι; Μάλλον είναι ο δημοκρατικός μαϊντανός που λέμε. Ότι δημοκρατικά βγήκε η θέση ή το νομοσχέδιο.

Και αυτό εδώ πέρα η υποβάθμιση επομένως της Ένωσης έχει να κάνει και με την κρίση και την ανεργία που περνάνε οι συνάδελφοι.

Σήμερα με την κρίση που υπάρχει είναι πολύ πιο δύσκολο από άλλες φορές να συμμετέχει ο συνάδελφος σε τέτοιες σκηνές διαδικασίας είναι πολύ πιο δύσκολο απ' ότι παλαιότερα.

Και εδώ πέρα ακριβώς αυτό χρειάζεται, χρειάζεται ο αγώνας πραγματικά να έχει ο τόπος μια ανάπτυξη όπου μέσα θα βρούμε τον ρόλο τους και οι χημικοί και οι χημικοί μηχανικοί. Το λέω γιατί εγώ είμαι χημικός μηχανικός, θα βρούμε το ρόλο τους και αυτό γίνεται μέσα από τις μεγάλες επενδύσεις όχι μέσα και δεν έχω χρόνο να αναφερθώ πιο αναλυτικά μέσα από τις συμμετοχικές διαδικασίες.

Και εδώ θέλω να ρωτήσω ποιες επενδύσεις έχουν προχωρήσει και ποιες έχουν γίνει που πραγματικά δηλαδή, αλλάζουν την δομή της ελληνικής βιομηχανίας πέραν από τις κλαδικές μελέτες, μελέτες κάνουμε η δομή αλλάζει; Διαπιστώσεις κάνουν η δομή αλλάζει; Έχουν γίνει συγκεκριμένα βήματα. Και τέτοια βλέπουμε ότι δεν έχουν γίνει.

Αντίθετα κάποια βήματα που πήγαν να γίνουν έχουν νεκρωθεί και συγκεκριμένα των πετροχημικών.

Και εδώ κάνω κριτική στο διοικητικό συμβούλιο της Ένωσης που αντί να πάρει ξεκάθαρη θέση και να επαναλάβει τις πιέσεις για επανεξέταση της απόφασης της ίδρυσης του πετροχημικού αναζητούσε τη λύση και την απάντηση που έπρεπε να δώσει η ίδια στην Βουλγαρία. Στάλθηκε γράμμα στην Βουλγαρία να πούνε οι Βούλγαροι πως βλέπουν, ποια είναι η άποψή τους για το ελληνικό πετροχημικό.

Μα το πετροχημικό το έχουμε ανάγκη εμείς. Εμείς είδαμε ποιες είναι οι ανάγκες που προτείναμε ξεκίνησε και ματαιώθηκε, τι δουλειά έχουμε στο εξωτερικό; Μάλλον είναι υπεκφυγές για να μην έρθουμε κόντρα και θα δώσω εγώ εδώ μια ευκαιρία στον συνάδελφο Παλαιγιάννη που είπε προηγούμενα να κάνει τη σκληρή κριτική που είπα.

Καταθέτω ψήφισμα για το πετροχημικό που ζητάμε επανεξέταση του θέματος με βάση και τα καινούργια δεδομένα και εξελίξεις που δικαιώνουν για μια ακόμα φορά τη θέση μας.

Χαρακτηριστικά θα πω η Ελλάδα θα πληρώσει 100 εκατομμύρια δολάρια ζημιά θα έχει από τη ματαίωση του πετροχημικού και αυτά θα φορτωθούν στην πλάτη του ελληνικού λαού.

Ήθελα να πω όσο για την κρίση της πολιτικής που αναφέρθηκε, μάλλον την κρίση θα πρέπει να την αναζητήσουν εκείνοι οι οποίοι έχουν αρνηθεί τον εαυτό τους. Και είναι υποχρεωμένοι σήμερα ακολουθώντας πιστά τις κυβερνητικές, τις εξελίξεις που επιβάλλει η κυβέρνηση, είναι υποχρεωμένοι να υποστηρίξουν πράγματα αντίθετα από εκείνα τα οποία παλεύαμε πριν από μερικά χρόνια.

Δεν έχω χρόνο για να αναφερθώ πιο αναλυτικά σ' αυτό το θέμα.

Ήθελα να πω στο τέλος και ένα ζήτημα για τα συνέδρια που κάνει η Ένωση.

Πιστεύω ότι τα συνέδρια με τον ρυθμό και τη μορφή που γίνονται καταντάνε σκέτη συνεδρεολογία. Για αποτελέσματα και συμπεράσματα από συνέδριο αξιοποιήθηκαν πάρα πέρα ούτως ώστε να φωτίσουν θέσεις και να επεξεργαστούν θέσεις της Ένωσης για να τα παλαίψουν.

Το πρόβλημα δεν είναι να γίνονται στην Πάτρα, σώνει και καλά να το κάνουν στα Γιάννενα κλπ. Το πρόβλημα είναι έγινε ένα συνέδριο, είπανε κάποιιο άνθρωποι τις θέσεις τους τις επεξεργαστήκαμε αυτές, βγάλαμε κάποια συμπεράσματα να τα παλαίψουμε; Τέτοιο πράγμα δεν έχει γίνει. Ευχαριστώ.

κ. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Ξυθάλης έχει το λόγο.

κ. Ξυθάλης: Αγαπητοί συνάδελφοι, είναι πολύ εύκολο κανένας να παίρνει το λόγο σε κάθε γενική συνέλευση να μιλάει πέντε ή δέκα λεπτά όσο τον αφήσει το προεδρείο χωρίς πραγματικά να έχει ποτέ στο παρελθόν ή στο παρόν καταναλώσει λίγο χρόνο για να δει από μέσα τα προβλήματα της Ένωσης και να δει από μέσα τα προβλήματα ενός διοικητικού συμβουλίου που αγωνίζεται να βγάλει πέρα μια κατάσταση η οποία είναι πραγματικά πέρα από τις δυνάμεις της.

Και μου κάνει εντύπωση που φτάσαμε να θεωρείται ειρωνικά πια, έτσι φτάσαμε να θεωρείται ειρωνικά πια όταν κανένας κάνει κριτική στο διοικητικό συμβούλιο, ειρωνικά να λέγεται ότι είναι κριτική υποστήριξης π.χ. λες και αυτό είναι κακό τελικά, είναι πράγματι να υποστηρίζει ένα διοικητικό συμβούλιο κριτικά όταν και όπου νομίζει ότι πράγματι πραγματοποιήσει κάποιο έργο και από την άλλη μεριά την ίδια στιγμή να μπορεί και να έχει την ευθύνη του λόγου του και να καταγγέλει το διοικητικό συμβούλιο, όχι ακριβώς να καταγγέλει, να κριτικάρει το διοικητικό συμβούλιο εκεί που πραγματικά δεν πραγματοποιήσει το έργο του.

Αν θα ήθελε κανένας λοιπόν, να μιλήσει γι' αυτό θα πρέπει να δοθεί μεγάλος χρόνος πράγματι και να κάνουμε μεγάλη συζήτηση, αλλά όταν πραγματικά μου κάνει εντύπωση συνάδελφοι που γνωρίζομαστε με πολλούς από εδώ μέσα πάνω από τριάντα χρόνια ή τριάντα πέντε χρόνια, πράγματι είναι σημαντικό το ότι θυμούνται την Ένωση Ελλήνων Χημικών σε κάποια προχωρημένα στάδια της ζωής τους απουσιάζοντας ολοκληρωτικά δεν μπορεί να μηδενίζουν πραγματικά το ρόλο οποιουδήποτε διοικητικού συμβουλίου.

Πιστεύω δηλαδή, ότι αυτό πρέπει να το έχουμε ξεκαθαρισμένο η συμμετοχή μας, η προσωπική συμμετοχή μας είναι εκείνη που πραγματικά βοηθάει το οποιοδήποτε διοικητικό συμβούλιο να διαμορφώσει την πολιτική του και να την αλλάξει ακόμα - ακόμα.

Η απουσία μας σίγουρα δεν βοηθάει το διοικητικό συμβούλιο. Θα ήθελα να μιπούμε τώρα στα πεπραγμένα του διοικητικού συμβουλίου και μάλλον στον απολογισμό του θα έλεγα ότι

εκείνο που χαρακτηρίζει τον απολογισμό του διοικητικού συμβουλίου και αυτή τη φορά και την προηγούμενη και νομίζω το είπα και την προηγούμενη φορά είναι μια επιπεδοποίηση, μια τάση γραφειοκρατικοποίησης και για τα προβλήματα περισσότερο, ζούμε σε μια εποχή σε μια καινούργια εποχή η ανακατανομή των αξιών της εργασίας, οι ανακατανομές γίνονται με ταχύτατο ρυθμό που όταν πράγματι δεν δίνουμε έστω την τάση, έστω δεν συμμετέχουμε κάπου να δώσουμε ένα στίγμα και εμείς πραγματικά δεν δείχνει ότι είμαστε αποξενωμένοι.

Όταν μιλάμε για υποβάθμιση του χημικού, η υποβάθμιση του χημικού δεν γίνεται μόνο επειδή κάπου κάποιιο μας αγνοήσανε γίνεται από το γεγονός ότι το διοικητικό συμβούλιο δεν μπορεί δεν μπόρεσε να χαράξει κάποιους τέτοιους μικρούς έστω ελάχιστους δρόμους.

Όταν μιλάμε για επενδύσεις θα πρέπει να πούμε που γίνονται οι επενδύσεις. Σήμερα οι επενδύσεις δεν έχουν την ίδια σημασία που είχαν παλιά.

Σήμερα χρειάζονται πολύ περισσότερα λεπτά για μια θέση εργασίας. Θα πρέπει να το δούμε αυτό το πράγμα είναι καινούργιο πρόβλημα που το βάζει η εποχή μας και που πρέπει το διοικητικό συμβούλιο, το οποιοδήποτε διοικητικό συμβούλιο και αυτό να προσπαθήσει μέσα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει η καθημερινή του πρακτική που και πολλές φορές είναι πολύτιμη η βοήθεια των συναδέλφων, πρέπει να προσπαθήσει να δώσει αυτά τα στίγματα.

Όταν λοιπόν, θέλουμε να πούμε γι' αυτή την επιπεδοποίηση, αυτό θα έλεγα περισσότερο, χαρακτηρίζει δηλαδή, πραγματικά ένας τρόπος αγχώδης το διοικητικό συμβούλιο να παρακολουθήσει απλώς τα τρέχοντα προβλήματα χωρίς να έχει μια δική του πολιτική αντίληψη σύλληψη γενικότερη.

Τώρα, το ότι επίσης τουλάχιστον εγώ από τα γραπτά βέβαια κείμενα και η Ένωση Χημικών δυστυχώς θα πρέπει να πούμε δεν έχει κανένα άλλο μέσο ενημέρωσης και αυτά τα δύο χρόνια που είμαι έξω από το διοικητικό συμβούλιο διαπίστωσα πόσο φτωχή είναι η ενημέρωση του χημικού, δεν έχει κανένα άλλο τρόπο ενημέρωσης παρά τα Χημικά Χρονικά.

Μέσα από τα Χημικά Χρονικά είναι βέβαιον ότι όχι η δραστηριότητα μόνο του διοικητικού συμβουλίου φαίνεται όπου υπάρχει αλλά είναι ένα αναμφισβήτητον ότι δεν φαίνεται αυτή ξανατονίζω η άλλη αντίληψη που θα έπρεπε κατά τη γνώμη μου να είχε.

Και μέσα από εκεί πολλές φορές φαίνεται αυτό που από την μια μεριά κατηγορήθηκε ευθαρσώς ότι τίποτε δεν κάνει η πολιτική η κυβερνητική.

Από την άλλη μεριά όμως όχι δεν κάνουμε κυβερνητική πολιτική. Μέσα απ' αυτό πάντως φαίνεται κάτι ότι το διοικητικό συμβούλιο στα δύο χρόνια αυτά ταλαντεύθηκε ανάμεσα στο να μην έρθει σε σύγκρουση με την κυβερνητική πολιτική σε ορισμένους τομείς πιθανόν έτσι φάνηκε, στον απλό χημικό μιλάω.

Το αν σας λέμε ναι ή όχι αυτό είναι η εντύπωση που δίνεται και αυτό έχει μεγάλη σημασία όταν καλείς τον χημικό να συμμετάσχει πραγματικά ενεργά, γιατί ο κλάδος τελικά έχει ανάγκη από όλες τις φωνές, έχει ανάγκη από όλους τους χημικούς ανεξάρτητα από την πολιτική τους αντίληψη που μπορεί να έχουν την ιδεολογική την οποία συνάδελφοι θα την κατηγορήσουν γιατί την έχουν, βεβαίως θα την έχουν.

Εδώ δεν ήρθαμε ο καθένας που να λέμε ότι δεν είμαστε έξω κάτι που ψηφίζουμε. Βεβαίως είναι. Εδώ όμως είναι η Ένωση Ελλήνων Χημικών και την αντίληψή μας αυτή πρέπει να την θάλουμε στην πρακτική της.

Αυτό λοιπόν, μη μας καταφαίνεται το ότι πράγματι έρχονται κάποιοι συνάδελφοι γιατί θα ερχόμουν, ειπώθηκε από κάποιο συνάδελφο δεν θυμάμαι ποιον, γιατί θα ερχόμουν όταν άκουγα. Μα γιατί συνάδελφε έτσι διαμορφώνεις την πολιτική μέσα της Ένωσης Ελλήνων Χημικών, όχι την κομματική, την πολιτική της Ένωσης Ελλήνων Χημικών στο συγκεκριμένο θέμα που είσαι μάλιστα γνώστης.

Τελειώνω, τελειώνω για τα συνέδρια και την άλλη φορά, είπα τα συνέδρια είχαν πραγματική και ουσιαστική σημασία όταν ξεκινήσαμε το 1979 ή 78 ή 80.

Η επανάληψη των συνεδρίων με αυτό τον τρόπο που γίνεται πιστεύω πράγματι ότι δεν έχουν την ίδια βαρύτητα και την ίδια σημασία.

Πρέπει να γίνουν πολύ εξειδικευμένα συνέδρια, ημερίδες τα οποία να γίνονται με πιο μεγάλο, με μεγαλύτερο ρυθμό από το να λέμε ένα ετήσιο εφ' όλης της ύλης όπου όλες οι εργασίες

δημοσιεύονται και δεν συμφωνούμε με τον συνάδελφο που είπε πριν ότι ποιο αποτέλεσμα συνεδρίου, μάλλον ποιο συνέδριο ήταν εκείνο που βοήθησε τη Ένωση Ελλήνων Χημικών άμεσα και τα συμπεράσματά του χρησιμοποιήθηκαν κλπ.

Εγώ τουλάχιστον θυμάμαι άμεσα το συνέδριο που κάναμε για το περιβάλλον.

Μέσα από το συνέδριο αυτό είναι σίγουρο ότι μέσα από το συνέδριο αυτό που έγινε στα Γιάννενα ανοίχτηκε ο δρόμος της συμμετοχής της Ένωσης Ελλήνων Χημικών να περάσουμε στο ΥΧΟΠ να περάσουμε επιδοτήσεις από το ΥΧΟΠ σε συγκεκριμένες μελέτες το ΥΧΟΠ αγνοούσε την ύπαρξή μας. Στην ουσία το αγνοούσε και ήταν φυσικό γιατί αυτή ήταν η πολιτική των μέχρι τότε κυβερνήσεων να αγνοούν την ύπαρξή μας.

Συνάδελφοι, όμως να καταλάβουμε ότι πια θρυσκόμαστε σε μια καινούργια καμπή στην ελληνική κοινωνία και την ελληνική ιστορία.

Δεν είναι εποχή ούτε πριν από την χούντα, ούτε φυσικά στην χούντα αλλά ούτε και η εποχή του '75 - '81, είναι μια καινούργια εποχή αναμφισβήτητη με τα θετικά της αλλά και τα αρνητικά της σημεία!

Αυτό είναι μια πραγματικότητα ότι τέτοιες ταλαντεύσεις και στην κυβέρνηση υπάρχουν και στο διοικητικό συμβούλιο δυστυχώς υπήρξαν, είναι μια πραγματικότητα.

Το θέμα είναι το προς τα που σπρώχνουμε εμείς αυτή την πραγματικότητα. Ευχαριστώ πολύ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Προύντζος.

κ. Προύντζος: Αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω να σταθώ στο θέμα της νέας βιομηχανικής νομοθεσίας, μια που συμμετέχω σαν εκπρόσωπος της Ένωσης στην αντίστοιχη επιτροπή του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Το πρώτο πρόβλημα που με έχει απασχολήσει είναι γενικότερα το θέμα της συμμετοχής και πώς εμείς θα μπορούσαμε πραγματικά να συμμετάσχουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Πιστεύω ότι ο τρόπος με τον οποίον έχει γίνει η συμμετοχή όχι στην συγκεκριμένη επιτροπή που αναφέρουμε αλλά και στις άλλες δεν βοηθάει στο να βελτιωθεί ένα έργο και στο να προβληθούν ορισμένες θέσεις.

Διότι η συμμετοχή έχει δυο πράγματα, πρώτον πας και λες δυο πράγματα σωστά και το δεύτερον είναι ότι εισακούεσαι. Η μέχρι τώρα πείρα και δεν νομίζω ότι και συγκεκριμένοι Υπουργοί του ΥΠΕΘΟ θα έχουν άλλα αποτελέσματα παρόλες τις διαβεβαιώσεις του φίλου του Μανώλη του Δασκαλάκη. Πιστεύω ότι κάποτε θα καταλήξουμε όλη αυτή η δουλειά να γίνει κάποιο πλαίσιο ή να μην γίνει και να μείνει στα ράφια.

Άρα δε το πρώτο ζήτημα είναι να πηγαίνεις εκεί αλλά να εισακούεσαι ή να αντικρούεσαι με συγκεκριμένα επιχειρήματα.

Αυτό είναι το ένα βασικότερο σημείο διότι πιστεύω το να μιλάμε για συμμετοχικές διαδικασίες, χωρίς οι συμμετοχικές διαδικασίες να έχουν αποτελέσματα δεν οδηγούν τελικά πουθενά.

Το δεύτερο και κυρίαρχο είναι τι θέση θα πάρουν αυτοί. Αναγκαζόμαστε αυτή τη στιγμή εμείς να πηγαίνουμε εκεί και να λέμε προσωπικές θέσεις και να έρχονται μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης Ελλήνων Χημικών να κατηγορούν εμάς και να λένε γιατί εκφράζεται δικές σας θέσεις. Μα ποιες θέσεις θα εκφράσουμε όταν σήμερα στην Ένωση Ελλήνων Χημικών υπάρχει μια επιτροπή Βιομηχανίας, αλλά η επιτροπή Βιομηχανίας σε ζητήματα σοβαρά δεν μπορεί να λειτουργήσει εάν δεν έχει κάποιο κίνητρο.

Και όταν λέω κίνητρο, δεν λέω μόνο το κίνητρο το οικονομικό και το αναφέρω αυτό διότι είναι ένα σημείο ένα κίνητρο το οποίο πραγματικά θα μπορούσε να βοηθήσει ορισμένους συναδέλφους να συμμετάσχουν να θγάλουν ορισμένες θέσεις.

Αλλά κυρίως ένα κίνητρο το οποίο θα καθορίζει μια συγκεκριμένη πολιτική, ποια θα είναι η πολιτική της Ένωσης Ελλήνων Χημικών που θα εκφράζει.

Έτσι, λοιπόν, έχουμε το δεύτερο σημείο της συμμετοχικής διαδικασίας που λέει ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν θέσεις στην Ένωση Ελλήνων Χημικών εάν πράγματι δεν λυθεί ένα σοβαρό πρόβλημα δομής και κυρίως οικονομικό πρόβλημα να δοθεί κάποιο κίνητρο στους συναδέλφους να συμμετάσχουν σε όλες αυτές τις επιτροπές.

Τώρα, για το συγκεκριμένο για τη νέα βιομηχανική νομοθεσία. Εμείς έχουμε δει το ζήτημα αυτό όχι μόνο το να διορθώσουμε τα κακώς κείμενα.

Δηλαδή, υπάρχει κάποιος νόμος, υπάρχει κάποια νομοθεσία

δεν λειτουργεί με παλιά ή δεν υπάρχει νομοθεσία. Δεν είναι το πρόβλημα σήμερα να βρούμε πού θα τοποθετήσουμε μια βιομηχανία ή πώς θα την θάλουμε μια βιομηχανία.

Πιστεύουμε ότι η νέα βιομηχανική νομοθεσία πρέπει να είναι ο μοχλός των μέσων για να προχωρήσουμε σε μια βιομηχανική ανασυγκρότηση της χώρας.

Αυτό είναι ένα βασικό στοιχείο. Πιστεύουμε ότι ένας σωστός νόμος μπορεί να βοηθήσει, όμως ο νόμος αυτός δεν φτάνει. Μπορεί να βγει το καλύτερο θεσμικό πλαίσιο να βγει κάτι το οποίο είναι πολύ προχωρημένο όταν όμως δεν υπάρχει η πολιτική βούληση για βιομηχανική ανασυγκρότηση δεν θα μπορέσει να βοηθήσει.

Είναι φανερόν ότι μπορεί να πούμε ότι θα στηθούν φέρ' ειπείν για την αποκέντρωση της βιομηχανίας Θεσσαλίας, στην Ήπειρο δέκα βιομηχανίες θεωρητικά αλλά εάν δεν υπάρχουν βιομηχανίες εάν δεν γίνουν επενδύσεις τελικά αυτό το πράγμα δεν θα λειτουργήσει.

Συνεπώς πιστεύουμε ότι βοηθάει η βιομηχανική νομοθεσία μόνο όταν μπαίνει σε μια συνολική θεώρηση της βιομηχανικής ανάπτυξης. Και σε τελευταία ανάλυση της πολιτικής των επενδύσεων.

Και μέσα σ' όλον αυτόν τον νόμο μέσα σ' όλη αυτή την διαδικασία παρεμβαίνει ένα σημαντικό θέμα το οποίο μας αφορά. Είναι τι θα γίνει και ποια είναι η προοπτική του Νόμου 3518, γιατί δυστυχώς ακούστηκε στο περασμένο διοικητικό συμβούλιο ή στο προπερασμένο διοικητικό συμβούλιο εάν δεν με απατάει η μνήμη μου η άποψη ότι δεν θα πρέπει να προχωρήσουμε στις αλλαγές που ζητάμε, σε ορισμένες προτάσεις, αλλαγή φιλοσοφίας, αλλά τι θα γίνει με τον 3518 χάνουν οι χημικοί τα δικαιώματά τους κλπ.

Πιστεύουμε ότι η πρόταση η οποία έγινε και θεωρώ θετικό ότι και το ΥΠΕΘΟ το δέχτηκε αυτό ότι το να αλλάξει η νοοτροπία και η φιλοσοφία το πώς θα επανδρωθούν τα εργοστάσια είναι σημαντικό.

Σήμερα δεν είμαστε στην εποχή όπου η βιομηχανία χωρίζεται και λέμε χημική βιομηχανία είναι ηλεκτρονική βιομηχανία, μηχανολογική βιομηχανία, άρα πάει χημικός, χημικός μηχανικός, ηλεκτρονικός, ηλεκτρολόγος.

Σήμερα η βιομηχανία χωρίζεται με άλλα κριτήρια και κατά συνέπεια η θεσμοθέτηση των θέσεων γίνεται με άλλα κριτήρια.

Έτσι λοιπόν, πιστεύω ότι ο νόμος 3518 δεν θα πρέπει να γίνει εμπόδιο στην οποιαδήποτε αναδιάρθρωση του βιομηχανικού πλαισίου διότι είναι θετικό και το τονίζω ότι σήμερα θα πρέπει να κατοχυρωθούν οι θέσεις σαν θέσεις θεσμοθετημένες στην βιομηχανία όπως αναφέρθηκε ο τεχνικός διευθυντής υπεύθυνος περιβάλλοντος κλπ. και να κατοχυρωθούν και πόσα άτομα ή πόσες βιομηχανίες υποχρεούνται να παίρνουν τεχνικό επιστήμονα.

Και από εκεί και πέρα όλοι οι κλάδοι πιστεύω είναι σε θέση να συμμετάσχουν σε αυτές τις συγκεκριμένες διαδικασίες. Δεν θα πρέπει να μένουν σε παλιά σχήματα διότι με το νέο αυτό νόμο πλαίσιο τουλάχιστον από την άποψη θεσμοθέτησης θέσεων όπως είχαμε πει και στο συνέδριο σε μια εισήγηση από την πλευρά της ΔΕΚ φτάνουμε γύρω να θεσμοθετήσουμε στις 12.000 θέσεις.

Συνεπώς ο νόμος 3518 δεν βοηθάει σε τίποτε. Ευχαριστώ.

κα. Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Παντελόγλου έχει τον λόγο.

κ. Παντελόγλου: Συνάδελφοι, βέβαια από απόψεως τακτικής θα πρέπει να το εκτιμήσουμε ότι πριν ζυμώσεις πρέπει να ψάξεις για το αλεύρι και πριν χτίσεις πρέπει να μιλήσεις για τη λάσπη. Και να φροντίσεις για τη λάσπη.

Και εάν χρόνια για δημιουργική δουλειά ήταν τα χρόνια που έγινε η πολιτική αλλαγή και οι νέοι χημικοί, οι προοδευτικοί χημικοί πρέπει να δουλέψουν δημιουργικά εκείνα τα χρόνια για να φτιάξουν ψωμί και κτίρια, έπρεπε να ακούγαμε από τότε προτάσεις ανθρώπων που μιλάγανε και για τη λάσπη και για το αλεύρι.

Και εγώ ήμουν ένας από αυτούς που μιλάγα από το '78 για τα εργαλεία με τα οποία θα γίνει η αποτελεσματική δουλειά στην Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Γιατί εκείνο που με κατατρώει είναι το βασικό ερώτημα γιατί στην ουσία η ΕΕΧ είναι αναποτελεσματική παρότι έχει φτάσει να είναι ένας μηχανισμός που τρώει τους ανθρώπους δουλεύουν παρ' όλο ότι η φιλότιμη δουλειά που βάζουν οι συνάδελφοι παραμένει χωρίς τελικό αποτέλεσμα.

Και είναι αναποτελεσματική η δουλειά στην ΕΕΧ διότι είναι

απέναντι στην επιστήμη αναποτελεσματική, είναι απέναντι στην ανανέωση και εξάπλωση της γνώσης στους Έλληνες χημικούς αναποτελεσματική.

Ακόμα είναι αναποτελεσματική γιατί απέναντι στο καθήκον της παρέμβασης της ΕΕΧ στα κοινωνικά προβλήματα και τα πολιτικά προβλήματα της Ελλάδας με γνώση και συνέπεια δεν είναι δυνατόν να γίνει σωστή παρέμβαση μέχρι σήμερα.

Ακόμα είναι αναποτελεσματική γιατί στην προσέγγιση συναδέλφους στην δραστηριότητα της Ένωσης Ελλήνων Χημικών δεν είναι δυνατόν να πούμε ότι πετύχαμε κάτι τι.

Και τέλος είναι αναποτελεσματική γιατί οι λαϊκοί φορείς, τα συνδικάτα, η τοπική αυτοδιοίκηση οι καταναλωτές, οι Έλληνες πολίτες δεν έχουν από την ΕΕΧ μέχρι σήμερα μια θετική ανταπόκριση στα τόσα ισχυρά προβλήματα που τους απασχολούν.

Ένα νομίζω είναι η απάντηση σ' όλα αυτά. Είναι αναποτελεσματική η ΕΕΧ διότι δεν υπάρχουν θεσμοί που διαμορφώνουν κοινή επιστημονική γνώση στην ΕΕΧ και ταυτόχρονα σωστή κοινωνική και πολιτική παρέμβαση της ΕΕΧ στον ελλαδικό χώρο.

Και δεν έχουν αυτά τα όργανα οι Έλληνες χημικοί σήμερα γιατί κάποια στενόχωρη προοπτική δεν την άφησαν όλα αυτά τα χρόνια από το '78 που συζητάμε αυτά τα θέματα να διαμορφώσει αυτούς τους θεσμούς και μέσα απ' αυτούς τους θεσμούς η πολυπράγμων δυνατότητα των Ελλήνων Χημικών να διαμορφώσει την συλλογική θέση και τη συλλογική γνώση για τα ελληνικά προβλήματα, γιατί να μην φτάνουν μέλη του διοικητικού συμβουλίου από μέσα σε προσωπικές αντιλήψεις στους θεσμούς της εξουσίας σήμερα.

Αυτό είναι οι προϋστερες συνέπειες της κωφότητας εκείνων των χρόνων.

Και εάν πέσει η δρυς ο καθένας πάει και ξυλεύεται πάνω σ' αυτήν γιατί τότε είναι η εύκολη δουλειά. Και έτσι σήμερα τα κονδύλια της επιμόρφωσης των Ελλήνων Χημικών πάνε και τα παίρνουν άλλοι, πάει το ΕΛΚΕΠΑ και επιμορφώνει τους χημικούς.

Έρχονται οι διάφοροι φορείς και εξαγγέλλουν προγράμματα και εκεί βλέπεις οικονομικής ανάπτυξης εδώ και εκεί βλέπεις την βασική έλλειψη της χημικοτεχνικής οργανωμένης γνώσης και επιστήμης.

Και αναρωτιέμαι θεσμοί και η δομή της ΕΕΧ για παραγωγή έργου. Έχουμε πει μια πρόταση ένα συνεργατικό όχι, κρατικό, ένα συνεργατικό δικό μας συνεργατικό χημικοτεχνικό ινστιτούτο. Ήταν κακή η αντίληψη σαν θεσμός παραγωγής έργου κοινού;

Η γνώση η πληροφόρηση, η συνεχιζόμενη εκπαίδευσή μας γιατί δεν είμαστε παντογνώστες και όλα τα πράγματα δεν μπορούμε να τα ξέρουμε και να είμαστε ενημερωμένοι αλλά πρέπει να έχουμε θεσμούς συνεχιζόμενης ενημέρωσης.

Όταν λέγαμε ότι θα εξυπηρετηθεί και μέσα από το χημικοτεχνικό ινστιτούτο και μέσα από τους θεσμούς της Ένωσης Ελλήνων Χημικών ήταν άδικη η αντίληψη αυτή δείτε την διαχρονικά.

Και όταν φωνάζαμε ότι το περιοδικό μας όπου θα είναι εκφραστής της γνώσης των ελλήνων χημικών και όχι σελίδες τυπωμένες χωρίς νόημα θα είναι ακριβώς το θήμα που θα αντιπαραθέτουμε την συλλογική μας αντίληψη και γνώση απέναντι στην εξουσία και θα βοηθάει την εξουσία για να κάνει σωστή την χημικοτεχνική ανάπτυξη ήταν λανθασμένες αντιλήψεις;

Εγώ ξαναγυρνάω και προτείνω ξανά και το 1985 θέλουμε ένα συνεργατικό χημικοτεχνικό ινστιτούτο, θέλουμε ένα περιοδικό εκφραστή της συλλογικής μας γνώμης, θέλουμε μια διαμόρφωση συνεχιζόμενης εκπαίδευσης, και συνεχιζόμενης κατάρτισης των συναδέλφων χημικών για να μπορούμε να συμβάλουμε πρακτικά κοντά στην πολιτική του διοικητικού συμβουλίου με γνώμη και τεχνικοοικονομικές μελέτες πάνω στην ανάπτυξη αυτής της έρημης πατρίδας μας.

Θα μας τις δώσουν επί τέλους κάποτε μέσα στην Ένωση Χημικών αυτές τις δυνατότητες με όλα τα συνεπαγόμενα σαν προϋποθέσεις που κρύβουν αυτές ακριβώς τις προτάσεις. Ευχαριστώ.

κα Τριανταφύλλου: Ο συνάδελφος Μπακόλας.

κ. Μπακόλας: Αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή πέρασε η ώρα και φυσικά πολλοί συνάδελφοι μίλησαν εφ' όλης της ύλης.

Εγώ πριν απ' όλα θα ήθελα να πω το εξής πράγμα επειδή παρ' όλη την Ιερουσαλήμ που λένε επί τριάντα τόσα χρόνια και γνωρίζω πολύ καλά με τι κόπο και με τι μάχιο οι

συνάδελφοι που κατά καιρούς υπηρέτησαν στο διοικητικό συμβούλιο εργάζονται μέσα σ' αυτό χάνοντας πολύτιμο χρόνο. Και θα ήταν αγνωμοσύνη εάν αυτό το πράγμα το αρνιόμουν.

Πρέπει επίσης να αντιληφτούμε ότι η Ένωση Ελλήνων Χημικών σ' όλα αυτά τα χρόνια αυτό που προσφέρει όπως το προσφέρει από πλευράς ποιότητας πραγματοποιείται από την εθελοντική δουλειά των συναδέλφων δηλαδή με λίγα λόγια στηρίζεται στον πατριωτισμό των συναδέλφων.

Καταστάσεις οι οποίες σήμερα φυσικά δεν είναι δυνατόν να διαιωνίζονται και ούτε είναι δυνατόν σήμερα να τις βλέπουμε με το μάτι το προ εικοσαετίας ή δεκαετίας ακόμα ή και χειρότερα ακόμα προ τριανταετίας.

Είναι λοιπόν, επίμαχο και αναγκαίο, ελέγξει εδώ για να μην σταθώ και πάλι η Ένωση Ελλήνων Χημικών να αποκτήσει τελικά έναν άλλο χαρακτήρα εάν θα γίνει αυτό με το νέο θεσμικό νόμο που αφορά την οργάνωσή της.

Ακούσαμε τον απολογισμό δράσεως να πω; Θα ήθελα να πω προϋπολογισμό προσπαθειών του διοικητικού συμβουλίου, ένα απολογισμό προσπαθειών μπορώ να πω αλλοίμονο χωρίς αντίκρουσμα.

Κινήσεις ώρες χάθηκαν γι' αυτό το θεσμικό πλαίσιο, ώρες χάθηκαν από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου να επισκέπτονται διάφορους υπουργούς για επίμαχα θέματα είτε λεγόνταν ΤΕΑΧ είτε άλλα διάφορα θέματα τα οποία αναφέρονται εδώ.

Όμως, τα αποτελέσματα παραμένουν τα ίδια κάνοντας εγώ την μελαγχολική διαπίστωση ότι ανοίξετε τα Χημικά Χρονικά σε όσες συνελεύσεις μιλούσα πάνω κάτω το πνεύμα είναι το ίδιο, τα προβλήματα παραμένουν επί δεκαετίες τα ίδια και το ΤΕΑΧ άλυτο, το θέμα της ανεργίας στην νέα του ποιοτική διάσταση, το πρόβλημα της ανάπτυξης, της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας στα σημερινά βέβαια δεδομένα. Ξέρω εγώ τα προβλήματα της εξάρτησης να μη το πούμε και αυτό;

Ξέρω εγώ η εξάρτηση βρε παιδιά δεν έχει κάποια σχέση με την οικονομική ανάπτυξη της χώρας; Ή έκανα λάθος που το είπα;

Ή οι άλλες οι πολυποικίλες άλλες επιλογές που υπάρχουν από πολλά χρόνια και που φυσικά και σήμερα ακόμα θα μπορούσε να πει κανένας ότι αντιστά να εξασθενήσουν σταθεροποιούνται για να μην πω ότι ενισχύονται.

Σ' αυτό λοιπόν, το πλαίσιο πώς είναι δυνατόν να μην υπάρχει η ανεργία αγαπητοί συνάδελφοι, πώς είναι δυνατόν να μην μεμψιμοιρούν τα περήφανα γεράματα για την σύνταξή τους που και αυτό βέβαια είναι ένα σημαντικό πρόβλημα ή για όλα τα άλλα προβλήματα τα οποία θίχτηκαν εδώ.

Επομένως οι αιτίες οι οποίες αυτών των προβλημάτων των νέων άλυτες είναι ουσιαστικά οι ίδιες με μια ποιοτική διαφοροποίηση και η ανεργία που επικρατεί στον χημικό κόσμο, σε όλο τον τεχνικοεπιστημονικό κόσμο είτε λέγονται χημικοί ή λέγονται μηχανικοί ή οτιδήποτε άλλο προκαλούνται από τα ίδια αίτια.

Άρα υπάρχει ένα κοινό σημείο τομής και επαφής όλων αυτών των τεχνικών επιστημόνων, που θα έπρεπε αναμφισβήτητα να έχουν μια κοινή εμφάνιση, κοινή διεκδίκηση δυναμική διεκδίκηση πάνω σ' αυτά τα προβλήματα και όχι περιπτώσιακές επαφές και συνεννοήσεις όταν πρόκειται να κάνουμε ένα θεσμικό πλαίσιο ή οτιδήποτε άλλο.

Είναι λοιπόν, εκ των ουκ άνευ αναγκαίο εμείς οι χημικοί, η Ένωση Ελλήνων Χημικών που διακηρύττει τον αντισυντεχνιασμό της να δώσει γέφυρα και χέρια και να επιμείνει σε μια κοινή εμφάνιση όλων των τεχνικών επιστημόνων, βιομηχανίας και γενικά των τεχνικών επιστημόνων στην διεκδίκηση και στην επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Μια κοινή προσπάθεια. Επιδιώκομεν εμείς αγαπητοί συνάδελφοι να αποφανθούμε για θέματα βιομηχανικά, είναι φανερόν ότι δεν είναι δυνατόν με την εξέλιξη που έχει η βιομηχανία να αποφανθούμε εφ' όλης της ύλης, μόνο σ' ένα μέρος αυτής.

Όμως μια κοινή συνεργασία όλων των επιστημόνων, των τεχνικών επιστημόνων σε αντισυντεχνιακή βάση που σε τελευταία ανάλυση κατορθώθηκε να εκφραστεί συνδικαλιστικά με τον σύλλογο τεχνικών επιστημόνων της βιομηχανίας εις την οποίαν και ανήκω και πιστεύω ακράδαντα ότι μόνο αυτή η λύση δεν πραγματοποιήθηκε.

Η Ένωση Ελλήνων Χημικών προς αυτή την κατεύθυνση δεν έκανε πολλά θήματα ευρύτερης συνεργασίας με τον επιστημονικό κόσμο και θα έπρεπε και αυτό να το κάνει.

Ένα άλλο θέμα σημαντικό είναι το εξής: Η Ένωση Ελλήνων Χημικών συναντά δυσκολίες, αναμφισβήτητα συναντά το γράφει μέσα, το είπαν όλοι, αυτές τις δυσκολίες πώς τις περνάει

στον κλάδο; Γιατί επί τέλους δεν αξιοποιεί τον κλάδο; Γιατί δεν μεταφέρει τον προβληματισμό της, τις δυσκολίες της στον ίδιο τον κλάδο;

Γιατί δεν κάνει ή ημερίδες με τα επί μέρους προβλήματα ή έκτακτες συνελεύσεις ή οτιδήποτε άλλο ούτως ώστε να ευαισθητοποιήσει να κινητοποιήσει τον κλάδο, να δώσει το παρόν της να πει ακριβώς τον κόπο και τον μόχθο που καταβάλλει αυτή η ίδια για την επίλυση της για να βρει έστω μερικές λύσεις μέσα απ' αυτές τις συγκεντρώσεις που θα κάνει του κλάδου.

Αυτά είναι ελλείψεις είναι μπορούσε να γίνουν, μπορούσαν να γίνουν ηθικά με τον τρόπο που λειτουργεί η Ένωση Ελλήνων Χημικών.

Αγαπητοί συνάδελφοι, επειδή ο χρόνος και η ώρα είναι πολύτιμη ξανακλείνω με τον τρόπο με τον οποίο άρχισα ότι επί τριάντα τόσα χρόνια τα προβλήματα των Ελλήνων Χημικών εξακολουθούν να είναι τα ίδια και να μένουν άλυτα.

Είπαμε ότι αλλάξαμε κάπως ποιοτικά, επομένως οι αιτίες σήμερα εξακολουθούν να είναι οι ίδιες και θα πρέπει και οι συνάδελφοι να αναζητήσουν αυτές τις αιτίες και να τις παλαίψουν κατά κάποιο τρόπο μαζί με τον άλλο ελληνικό λαό. Ευχαριστώ.

κ. Πρόεδρος: Η συνάδελφος Τριανταφύλλου.

κα. Τριανταφύλλου: Συνάδελφοι, θα σταθώ κύρια σε ζητήματα που σχετίζονται με τον χώρο της υγείας και με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και την θέση του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης Ελλήνων Χημικών.

Σοβαρότατες καθυστερήσεις έχουμε στο ζήτημα της προώθησης των θεμάτων που αφορούν την υγεία μέχρι σημείου να υπάρχει σαφής κίνδυνος και προσπάθειες να παρθούν πίσω όποιες διατάξεις θεσπίστηκαν και θεσμοθετήθηκαν μέχρι σήμερα.

Μέσα σ' αυτές τις θετικές διατάξεις που βέβαια δεν συμπεριλήφθηκαν οι κλινικοί χημικοί και γενικότερα οι υπόλοιποι επιστήμονες της ιατρικής υπηρεσίας ήταν σαφώς η δομή, ο καινούργιος θεσμός της πλήρης και αποκλειστικής απασχόλησης γιατρού μέσα στα νοσοκομεία καθώς και δημοκρατικές λειτουργίες των διοικητικών συμβουλίων και συμμετοχή των εκπροσώπων των γιατρών και των υπόλοιπων επιστημόνων αλλά και των υπόλοιπων εργαζομένων στην διοίκηση του νοσοκομείου σε επιστημονικές επιτροπές και στην εκλογή των τομεαρχών μέσα στα νοσοκομεία.

Όμως αυτές οι θετικές διατάξεις που τις χειροκροτήσαμε δεν μπορούσαν να αποτελέσουν από μόνες τους στοιχείο που θα προωθούσε πάρα πέρα το πρόβλημα της υγείας και αυτό γιατί χρειάζονται κονδύλια, χρειάζεται να υπάρχει πολιτική θέληση πραγματικά και να εκφράζεται αυτή γιατί υπάρχει σοβαρή καθυστέρηση εδώ και τρία χρόνια γιατί πολλά ζητήματα παραπέμπονται στους οργανισμούς, οι οργανισμοί καθυστερούν, πολλές φορές έχουμε ακούσει από 1.1.83 από 1.1.84, από 1.9.84 από 1.1.85 και πάει από 1.4.85 και να το δούμε εάν θα αρχίσει να εφαρμόζεται ο θεσμός πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης που δεν είναι αρκετός από μόνος του, χρειάζονται βασικότατες ρυθμίσεις που αφορούν και τα υπόλοιπα επαγγέλματα και την όλη δομή και διάρθρωση και της ιατρικής υπηρεσίας αλλά και των υπόλοιπων σχέσεων εργασίας των εργαζομένων του υπόλοιπου προσωπικού.

Μέσα στα βασικά μας αιτήματα που είναι ο θεσμός πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και για τους βιοχημικούς βασικότατο στοιχείο γι' αυτό, για να εκπληρωθεί και να λειτουργήσει είναι να θεσπιστεί η ειδικότητα της κλινικής χημείας.

Χωρίς συνάδελφοι, να υπάρχει εκπαίδευση και συνεχής μετεκπαίδευση του κλάδου μας μέσα στα νοσοκομεία όπου η εξέλιξη της επιστήμης είναι αλματώδης και συνεχώς αξιόπωμα υπάρχουν νέα στοιχεία για την βελτίωση της υγείας του λαού δεν μπορούμε να μιλάμε ότι θα μπορούμε να διεκδικήσουμε πράγματι την ισότιμη συμμετοχή μας.

Ο γιατρός πράγματι μέσα στο νοσοκομείο έχει την εκπαίδευσή του, τη συνεχή του μετεκπαίδευση, την συμμετοχή του σε συνέδρια, σεμινάρια, διατριβές, εμείς δυστυχώς μέχρι σήμερα λειτουργούσαμε λίγο σαν τον φτωχό συγγενή και λίγο με δημοσιοϋπαλληλίστικο τρόπο και νοοτροπία που αυτό βέβαια δυσκολεύει και την διεκδίκηση του αιτήματός μας.

Γι' αυτό άμεσα συνδεδεμένο και παράλληλα με την ισότιμη ένταξη μας είναι η κατοχύρωση της ειδικότητας της κλινικής χημείας και η δυνατότητα από εκεί και πέρα συνεχούς συμμετοχής και εξέλιξης μας και ελέγχου γι αυτή την εξέλιξη, συνεχής κρίση των κλινικών χημικών μέσα στα νοσοκομεία.

Πολλές καθυστερήσεις και σ' αυτό το θέμα υπάρχουν μέχρι σήμερα με αποτέλεσμα να υπάρχει τώρα τελευταία μια προσπάθεια με αναφορά τον 131 να προχωρήσουμε στην ρύθμιση της ειδικότητας που όμως δεν λύνει το πρόβλημα, είναι σαφής η υποβάθμιση της ειδικότητας της κλινικής χημείας σε σχέση με τις άλλες ειδικότητες.

Όσον αφορά την συμμετοχή και στον δικό μας χώρο, στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, πράγματι έχουμε κάποια συμμετοχή και στο Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας και στην Γνωμοδοτική Επιτροπή για τους οργανισμούς και σε μια σειρά ζητήματα ακούστηκε η γνώμη μας.

Όμως ποιο είναι το αποτέλεσμα για το κεντρικό Συμβούλιο Υγείας. Παίρνει γενικά σωστές αποφάσεις και για το θέμα της εφημερείας του νοσοκομείου για παράδειγμα συμμετείχαμε όλοι, είπαμε τις απόψεις μας, πήρε σωστές αποφάσεις. Το αποτέλεσμα όμως ποιο ήταν; Ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας δεν τις έκανε δεκτές και παρουσίασε ένα σχέδιο που δεν είναι καν σχέδιο αποσύρθηκε βέβαια μετά και από την πίεση και της ΕΙΝΑΠ όλων των υγειονομικών φορέων που σημαίνει τι; Ότι να μην συμμετέχουμε, προσπαθούμε και παίρνονται σωστές αποφάσεις κατά κάποιο τρόπο και σε ορισμένα ζητήματα όμως αυτά με την κρισάρα που επακολουθεί δεν γίνονται αποδεκτά από πλευράς Υπουργού.

Στο θέμα των οργανισμών συμμετέχουμε στην γνωμοδοτική επιτροπή, ποιος είναι ο στόχος και ποιο είναι το περιεχόμενο όμως αυτής; Δίνει την δυνατότητα σ' αυτούς που συμμετέχουν να έχουν στοιχεία, να έχουν στοιχεία των υγειονομικών περιφερειών, κονδύλια δημογραφικά στοιχεία, χωροταξική κατανομή μια σειρά τέτοια δεδομένα που θα είναι απαραίτητα για να μπορεί να εκφράσει θέση σωστή και ολοκληρωμένη ο φορέας.

Και καταλήγει η όλη αυτή ιστορία να υπάρχει απλά μια συμμετοχή χωρίς τα αποτελέσματά της να τα βλέπουμε.

Ένα ζήτημα επίσης που θα ήθελα να θίξω είναι το πώς βλέπει η Ένωση Χημικών τη συνεργασία με τους κλαδικούς συλλόγους.

Νομίζω ότι η συνεργασία θα πρέπει να στηρίζεται σε κάποιες αρχές και αυτές οι αρχές είναι κατ' αρχήν της ισότητας και της αυτοτέλειας του κλαδικού συλλόγου που αυτό δεν μπαίνει ζήτημα για την αυτοτέλεια και από εκεί και πέρα στον βαθμό που ο κλαδικός σύλλογος έχει δυνατότητα από τα πράγματα γιατί εκφράζει τον συγκεκριμένο χώρο να επεξεργάζεται απόψεις, να προτείνει, αυτά, η Ένωση θα πρέπει, εκτός και υπάρχει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, να τα αποδέχεται σε γενικές γραμμές και όταν λειτουργεί ο κλαδικός σύλλογος δημοκρατικά.

Κάτι τέτοιο δεν το είχαμε συνέχεια στην λειτουργία της Ένωσης Χημικών με τους κλαδικούς συλλόγους, δεν ξέρουμε άλλους κλαδικούς συλλόγους εάν ακολουθήθηκε η ίδια τακτική πάντως απέναντι στον δικό μας κλαδικό σύλλογο είχαμε συνεχώς μη αποδοχές προτάσεών μας για εκπροσωπήσεις και μια σειρά άλλα ζητήματα τέτοια.

Τελειώνοντας θέλω να πω ότι σε σχέση με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας είναι συνεχείς οι ενοχλήσεις μας. Και πράγματι με την Ένωση Ελλήνων Χημικών και συνεχείς παρεμβάσεις έχουμε κάνει και σε όλα τα όργανα τα οποία συμμετέχουμε.

Όμως, χαρακτηριστικό είναι ότι εδώ και ένα χρόνο που είναι Υπουργός ο κ. Γεννηματάς και ένα χρόνο πριν με τον κ. Αυγερινό δεν έχουμε καταφέρει να συναντηθούμε μαζί του.

Δεν μας κλείνει συνάντηση όπου να υπάρξει εποικοδομητικός διάλογος για να μπορέσουμε να ξαναδούμε, να ξαναβάλουμε κάτω τα ζητήματα και αυτό είναι σοβαρότατο και βέβαια από εκεί και πέρα δεν είναι κενό νόμου, όπως λέει η εισήγηση αδυναμία ή έλλειψη ή ότι δεν το είδαν στο Υπουργείο γιατί το είδαν και η μη ισότιμη με τους γιατρούς, ένταξή μας είναι συγκεκριμένη πολιτική επιλογή.

Γι' αυτό νομίζω μέσα στην εισήγηση και στον απολογισμό του διοικητικού συμβουλίου υπάρχει μια κάποια αισιοδοξία που δεν νομίζω ότι δικαιολογείται, ειδικά για το σκέλος αυτό της αποδοχής του αιτήματός μας, γιατί δεν έχουμε αυτά τα στοιχεία που να την δικαιολογούν. Ευχαριστώ.

κ. Πρόεδρος: Συνάδελφοι, υπάρχει μια πρόταση προς το προεδρείο, επειδή υπάρχει ένας αριθμός 15 ομιλητών η ώρα είναι ήδη τρεις και εάν συνεχίσουμε έτσι θα φτάσουμε πάρα πολύ αργά ενώ συνεχώς αραιώνουμε. Να διακοπούν οι τοποθετήσεις τώρα και να συνεχιστούν με τον ίδιο κατάλογο όπως είναι, αυτοί που έχουν ήδη δηλώσει να διατηρήσουν την σειρά

τους και ενδεχόμενα να προστεθούν και άλλοι ομιλητές στην επόμενη συνέλευση που θα έχουμε.

Εάν αυτό το πράγμα γίνεται δεκτό από τη συνέλευση τότε θα πρέπει να ψηφίσουμε πρώτα την αναπροσαρμογή της συνδρομής για να διευκολύνεται ήδη η υπηρεσία για να εισπράξει συνδρομές το 1985 και να απαντήσει εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου σε ότι μέχρι σήμερα έχει λεχτεί.

Ένα μέλος: Στο θέμα της αναπροσαρμογής πρέπει να τοποθετηθούμε.

κ. Πρόεδρος: Τότε να το αφήσουμε και αυτό για την άλλη. Το αφήνουμε και αυτό για την άλλη. Ορίστε συνάδελφε.

Ένα μέλος: Δεν ακούγεται.

κ. Πρόεδρος: Μάλιστα. Ο κ. Κατσαρός.

κ. Κατσαρός: Αν διακοπεί τώρα η συζήτηση επί των πεπραγμένων του διοικητικού συμβουλίου τότε δεν μπορεί να γίνει η απαλλαγή του διοικητικού συμβουλίου, θα γίνει...

Ένα μέλος: Διακόπτεται χωρίς να ακούγεται.

κ. Κατσαρός: Εντάξει δεν θα υπάρχει δεν μπορεί να γίνει η έγκριση του απολογισμού.

Κατά συνέπεια εφ' όσον δεν θα μπορεί να γίνει η έγκριση του απολογισμού δεν θα μπορούμε να προχωρήσουμε και στο επόμενο θέμα τα ψηφίσματα διότι νομίζω είναι πιο ουσιαστικό να γίνει η έγκριση του απολογισμού παρά τα ψηφίσματα.

Κατά συνέπεια ή διακόπουμε τώρα ή τουλάχιστον να μην διακόψουμε και να ολοκληρωθεί η έγκριση του απολογισμού σήμερα και να περιοριστεί ο χρόνος αντί από πέντε λεπτά που δίδεται δεν ξέρω προτείνω δύο, τρία όσα κρίνει το προεδρείο σκόπιμο.

κ. Ψωμάς: Δεν υπάρχει ζήτημα ούτε έγκριση, ούτε απαλλαγή, ούτε τίποτε για τον απολογισμό του Δ.Σ.

Η κριτική έχει το νόημα της διαμόρφωσης μιας γνώμης από το σώμα, εάν το διοικητικό συμβούλιο έκανε καλά ή άσχημα τη δουλειά του. Η απόφαση που παίρνουμε είναι μόνο για το οικονομικό μέρος. Εάν εγκρίνεται δηλαδή, ο τρόπος διαχείρισης.

Άρα λοιπόν, δεν μπαίνει ζήτημα έγκρισης του απολογισμού. Νομίζω θα θυμόμαστε όλοι πως στις τελευταίες γενικές συνελεύσεις έχουμε καταργήσει την έγκριση του απολογισμού την απαλλαγή του Δ.Σ.

Κατά συνέπεια μπορούμε να υιοθετήσουμε αυτή την πρόταση, δηλαδή, να διακόψουμε εδώ πέρα αφού συζητήσουμε ένα δυο θέματα ποια είναι αυτά θα τα δούμε, και θα συνεχίσουμε κανονικά στην επόμενη γενική συνέλευση όπως το έχουμε καθωρίσει.

κ. Τριανταφύλλου: Θα υπάρξει απάντηση του διοικητικού συμβουλίου αυτή τη στιγμή ή θα πρέπει να πάμε στην άλλη;

κ. Πρόεδρος: Όχι θα πρέπει να κλείσει συνολικά.

κ. Τριανταφύλλου: Δηλαδή, σταματάμε.

κ. Τριανταφύλλου: Κατ' αρχήν γίνεται δεκτό, η πρόταση είναι να διακόψουμε εδώ, να συνεχίσουμε με ομιλίες και το κλείσιμο από πλευράς διοικητικού συμβουλίου στην επόμενη συνεδρίαση καθώς και με την πρόταση ή όχι και με τις αποφάσεις και να συζητήσουμε σήμερα όποια από τα ψηφίσματα θεωρούν οι συνάδελφοι που τα έχουν ή το αποδεχτεί η γενική συνέλευση ότι είναι επίκαιρα και επείγοντα και δεν μπορούν να καθυστερήσουν ένα μήνα; Αυτή είναι η πρόταση.

κ. Στρατηγάκης: Συνάδελφοι, υπάρχει μια πιο απλή πρόταση. Διακόπουμε και συνεχίζουμε, ούτε ψηφίσματα ούτε δευτερολογίες του διοικητικού συμβουλίου για τους μέχρι τώρα μήνες.

Η πρόταση που κάνω εγώ είναι αυτή: Διακόπουμε. Και συνεχίζουμε να θάλουμε αυτή την πρόταση σε ψηφοφορία;

κ. Κατσαρός: Διακόπουμε μια διαδικασία να θάλουμε μια άλλη ενώ δεν ξέρουμε πόσα ψηφίσματα είναι. Μπορεί να εμφανιστούν και 500 ψηφίσματα εδώ.

Λοιπόν, ή ολοκληρώνεται η συζήτηση επί των πεπραγμένων ή...

κ. Στρατηγάκης: Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε ψηφίσματα που κάποιοι συνάδελφοι τα έχουν έτοιμα να τα καταθέσουν. Από την άλλη το επείγον ή όχι ποιος...

Ένα μέλος: Διακόπτεται χωρίς να ακούγεται.

κ. Στρατηγάκης: Ακριβώς. Ή βάζουμε ψηφίσματα ή δεν βάζουμε ψηφίσματα. Από την άλλη το εάν είναι επίκαιρα τα ψηφίσματα εάν το κρίνει αυτός που βάζει το ψήφισμα προφανώς ο καθένας που θέλει να προωθήσει ένα ψήφισμα θα δηλώσει ότι είναι επίκαιρο, και από εκεί πέρα κάνω αυτή την απλή πρόταση να διακόψουμε απλά.

κ. Καραγιώργης: Η πρόταση η δική μου είναι η εξής: Αφού υπάρχει επιχειρηματολογία ότι απομαζικοποιήθηκε η συνέλευση

και πρέπει να συνεχίσουμε τις τοποθετήσεις τον επόμενο μήνα σε μια άλλη συνεδρίαση η ίδια αυτή λογική πρέπει να επικρατήσει και για τα ψηφίσματα.

Μια απομαζικοποιημένη συνέλευση δεν συζητάμε τις τοποθετήσεις στον απολογισμό του απερχόμενου διοικητικού συμβουλίου και συζητάμε τα ψηφίσματα; Η νοοτροπία αυτή είναι της βιομηχανίας ψηφισμάτων και πρέπει να καταδικαστεί εδώ μέσα.

κ. Τριανταφύλλου: Μισό λεπτό συνάδελφοι, τα ψηφίσματα συνήθως έρχονται τελευταία της συνεδρίασης και στην επόμενη συνεδρίαση πάλι εδώ πέρα στην συνέλευση πάλι στο τέλος θα είναι και πάλι πρόβλημα θα έχουμε απομαζικοποίησης της συνέλευσης.

Επομένως, μην βάζουμε τέτοιες λογικές γιατί δεν μπήκανε από κανένα. Να δούμε εδώ ποιες προτάσεις διαμορφώνονται πάνω στην διαδικασία.

Ένα μέλος: Δεν ακούγεται.

κ. Τριανταφύλλου: Λοιπόν, υπάρχει άλλη πάνω στην διαδικασία;

κ. Παπαθανασόπουλος: Από τον πρόεδρο της Γενικής Συνέλευσης ετέθη θέμα χρόνου. Νομίζω ότι εάν αρχίσουμε τα ψηφίσματα όσα και εάν είναι θα υπάρχει πάλι θέμα χρόνου.

Λοιπόν, από εκεί και πέρα συζήτηση, τοποθετήσεις, επομένως ή σταματάμε τώρα αυτή τη στιγμή όπως είπε και συμφωνώ με τον συνάδελφο Στρατηγάκη ή και πάλι υπάρχει θέμα χρόνου, οπότε να συνεχιστεί η διαδικασία.

κ. Κλαυδιανός: Συνάδελφοι, τα ψηφίσματα έχουν κάποια σημασία με την έννοια ότι κάθε ψήφισμα είναι επίκαιρο. Έτσι μετά από ένα μήνα μπορεί να μην έχει σημασία να βγάλεις ένα ψήφισμα.

Εμείς σαν ΔΕΚ έχουμε καταθέσει κάποια ψηφίσματα. Αποσύρουμε τα δύο και θα μείνουν τα άλλα δύο που εκτιμάμε ότι τα άλλα δύο πρέπει να τα ψηφίσουμε τώρα.

Λοιπόν, είναι δύο ψηφίσματα συνάδελφοι, το ένα είναι για την απλή αναλογική και το άλλο είναι για τις αφισσοκολήσεις. Δεν είναι να τα πω συνάδελφοι.

κ. Πρόεδρος: Έχουμε μέχρι τώρα τρεις προτάσεις. Αναβολή, δηλαδή, σταμάτημα τώρα, διακοπή και συνέχεια σύμφωνα με την διαδικασία που έχουμε στις 17 Μαρτίου.

Η δεύτερη είναι αναβολή αλλά ορισμένα ψηφίσματα να ψηφιστούν τώρα και η τρίτη είναι η συνέχεια της διαδικασίας.

κ. Τριανταφύλλου: Είναι τρεις προτάσεις ουσιαστικά και η μία είναι συμπληρωματική της άλλης δεν μπορεί να πάει η μία σε αντιπαράθεση. Λοιπόν, είναι τρεις προτάσεις, είναι υπέρ της μιας, υπέρ της άλλης και υπέρ της άλλης και όποια συγκεντρώσει.

κ. Πρόεδρος: Σταματάμε ή συνεχίζουμε.

κ. Τριανταφύλλου: Λοιπόν, ποιοι είναι υπέρ του να σταματήσει εδώ η διαδικασία τώρα. Μία ενδεικτική κατ' αρχήν και να δούμε εάν πρέπει να σταματήσουμε.

κ. Τριανταφύλλου: Ψηφίζουμε συνάδελφοι, ποιοι είναι υπέρ του να σταματήσουμε εδώ.

Ακολουθεί ψηφοφορία δι ανατάσεως

κ. Πρόεδρος: Τον λόγο να τον πάρεις όπως τον πήρανε όλοι αν θέλεις τον λόγο έλα από εδώ να μιλήσεις.

κ. Στρατηγάκης: Συνάδελφοι, η διαδικασία είναι σαφής όταν γίνεται ψηφοφορία δεν υπάρχουν ομιλίες. Όταν γίνεται ψηφοφορία επίσης πρώτα ανακοινώνεται το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας και μετά γίνεται οτιδήποτε άλλο.

Λοιπόν, εδώ άρχισε μια ψηφοφορία και δεν ανακοινώθηκε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. Λοιπόν, παρακαλώ να ανακοινώσουμε το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας που έγινε.

κ. Στρατηγάκης: Η πρόταση η πρώτη ήταν ότι σταματάμε τελειώς. Επαναλαμβάνεται αυτή η ψηφοφορία. Σταματάμε τελειώς ποιοι είναι υπέρ;

Ακολουθεί ψηφοφορία δι ανατάσεως

κ. Στρατηγάκης: Το προεδρείο εκτιμά ότι υπέρ του να σταματήσουμε τελειώς είναι πολύ περισσότερα. Υπάρχει αντίρρηση για να τα μετρήσουμε;

κ. Στρατηγάκης: Ωραία ξανασηκώστε τα χέρια ποιοι είναι υπέρ της απόφασης να τα μετρήσουμε.

κ. Στρατηγάκης: Λοιπόν, τρίτη πρόταση, ποιοι είναι υπέρ του να συνεχίσουμε αλλά μετά τα ψηφίσματα και όχι με τις τοποθετήσεις. Λοιπόν, μπαίνει σε ψηφοφορία η τρίτη πρόταση. Ποιοι είναι υπέρ του να συνεχίσουμε υπό την προϋπόθεση ότι θα συζητήσουμε τα ψηφίσματα μόνο. Ποιοι είναι υπέρ αυτής της πρότασης; Λοιπόν θα μετρήσουμε.

Ακολουθεί ψηφοφορία διά ανατάσεως

κ. Πρόεδρος: Συνάδελφοι, νομίζω ότι με τις φωνές και την φασαρία δεν παρακολουθούμε την διαδικασία. Σας παρακαλώ λίγη ησυχία και παραμονή στις θέσεις σας για να μπορέσουμε να μετρήσουμε να βγάλουμε άκρη.

Λοιπόν, στην πρώτη πρόταση σταματάμε τώρα. Μα τι να μετρήσουμε όταν κινείστε έτσι πώς θα μετρήσουμε.

κ. Πρόεδρος: Μετράμε, σταματάμε τώρα; Ψηφίζουμε εάν πρέπει να συνεχίσουμε την διαδικασία τώρα.

κα. Τριανταφύλλου: Για όλα τα θέματα.

κ. Πρόεδρος: Η τρίτη πρόταση αναβάλλεται και θα ψηφίσουμε εκείνα τα ψηφίσματα που έχουν κάποια επικαιρότητα που θα πρέπει να συζητηθούν τώρα.

κα. Τριανταφύλλου: 50 υπέρ του σταματάμε τώρα, υπέρ του να συνεχίσουμε 2 και αναβάλλονται αλλά συνεχίζουμε με τα ψηφίσματα 50.

κ. Πρόεδρος: Λοιπόν, επαναλαμβάνεται η ψηφοφορία. Επειδή το αποτέλεσμα είναι 50 - 50 - 2 σας καλούμε να καθήσετε όλοι κάτω και θα επαναληφθεί η ψηφοφορία για να δούμε που καταλήγουμε. Όλοι κάτω και τις κάρτες στα χέρια.

κ. Πρόεδρος: Συνάδελφοι ψηφίζουμε πάλι. Διακόπτουμε τώρα για όλα η πρώτη.

Ακολουθεί ψηφοφορία διά ανατάσεως

κ. Πρόεδρος: Υπέρ της διακοπής 51 αναβολή και ψήφιση ψηφισμάτων τώρα 56.

κα. Τριανταφύλλου: Είναι δυο ψηφίσματα αφορούν το ένα τον εκλογικό νόμο, το δεύτερο την κατάσταση στο συνδικαλιστικό κίνημα με τις επεμβάσεις της αστυνομίας και αυταρχικές διαδικασίες.

Και το τρίτο είναι του συναδέλφου Παπακώστα για την ανάλογη δημιουργία ινστιτούτων Τεχνολογίας, χημικής τεχνολογίας θα το αναλύσω διαβάζοντάς το.

Είναι άλλα δύο, το ένα για το πετροχημικό τα οποία πάνε για την άλλη φορά. Και ένα άλλο για τον ξέφρενο ανταγωνισμό και τον πόλεμο των άστρων.

Συνάδελφε το θάξεις επειγόν τώρα ή να το μεταφέρουμε στην επόμενη συνεδρίαση;

κ. Πρόεδρος: Παρακαλώ ησυχία.

κα. Τριανταφύλλου: ΔΕΚ Χημικών. Ψήφισμα για τον εκλογικό νόμο. Δεν έχει νόημα να ψηφίσουμε άλλη φορά για κάτι που ήδη έχει περάσει πρόσφατα. Η ΔΕΚ Χημικών εκτιμά ότι πρέπει να συζητηθεί. Βάλτε πρόταση να μην συζητηθεί.

κα. Τριανταφύλλου: Η απόφαση της συνέλευσης ήταν συνεχίζουμε με τα ψηφίσματα και γίνεται προσπάθεια από πλευράς αυτών που τα καταθέτουν να μην χρονίζει η συνέλευση με όλα τα ψηφίσματα αλλά με κάποια ψηφίσματα που οι ίδιοι θεωρούν αναγκαία να περάσουν σ' αυτή τη συνέλευση. Επομένως δεν νομίζω ότι μπαίνει θέμα συζήτησης πάνω σ' αυτό το θέμα επί της ουσίας του ψηφίσματος. Θα μιλήσετε εάν συμφωνείτε ή όχι με το ψήφισμα αν είναι επίκαιρο ή όχι. Εκτιμά κάποια παράταξη την στιγμή που έχουμε απόφαση ότι συνεχίζουμε με ψηφίσματα.

Ένα μέλος: Δεν ακούγεται.

κα. Τριανταφύλλου: Φυσικά και εσείς μπορείτε να βάλετε επειγόντα και εάν το ψηφίσει η γενική συνέλευση. Λοιπόν διαβάζουμε το ψήφισμα:

Η Γενική συνέλευση της Ένωσης Ελλήνων Χημικών ενός υπεύθυνου επιστημονικού και κοινωνικού φορέα τοποθετούμενη απέναντι στο νέο εκλογικό νόμο ένα ζήτημα καθοριστικό για την πορεία της χώρας:

1) Επισημαίνει ότι ο νέος εκλογικός νόμος δεν έχει σχέση με το σύστημα της απλής αναλογικής, σύστημα που υποστήριξε ο κλάδος των Ελλήνων Χημικών και εκφράζεται στο σχέδιο καταστατικού που προώθησε η Ένωση Χημικών.

2) Επισημαίνει ακόμη ότι με το νέο εκλογικό νόμο εξακολουθεί να μη θεωρείται ισοτιμή η ψήφος όλων των πολιτών αφού το ποσοστό ψήφων κάθε κόμματος δεν αντιστοιχεί αναλογικά με τις έδρες που θα παίρνει στη Βουλή.

3) Τονίζει τους κινδύνους που κρύβει ένα τέτοιο εκλογικό σύστημα για την υπόθεση της αλλαγής.

Για τους πάρα πάνω λόγους η γενική συνέλευση της Ένωσης Ελλήνων Χημικών εκφράζει την αντίθεσή της σ' αυτόν τον εκλογικό νόμο και καλεί την κυβέρνηση να τον αποσύρει και να καταθέσει και ψηφίσει σαν πάγιο εκλογικό σύστημα την απλή αναλογική. Το εκλογικό σύστημα που

ανταποκρίνεται στα δημοκρατικά αισθήματα του ελληνικού λαού.

Αθήνα 17.2.85. Να επιδοθεί στην Βουλή, πολιτικά κόμματα, τα Χημικά Χρονικά.

κ. Παπαδάκης: Συνάδελφοι, πήραμε μια απόφαση να προχωρήσουμε στην συζήτηση και ψήφιση ψηφισμάτων τα οποία είναι άμεσα, επίκαιρα και δεν μπορούν να πάνε. Πιστεύω διαδικαστικά, διαβάστηκε το ψήφισμα καλά έγινε πρέπει να συζητηθεί εάν είναι επειγόν ή όχι ή εάν είναι ξεπερασμένο ή όχι να αποφασίσει η συνέλευση ότι αυτό εντάσσεται...

Ένα μέλος: Διακόπτει.

κ. Παπαδάκης: Με συγχωρείς συνάδελφε, εάν εγώ αυτή τη στιγμή ή οποιοσδήποτε, μέλος της συνέλευσης βάλω δέκα πέντε ψηφίσματα τα οποία εγώ σαν προτείνω τα χαρακτηρίσω επειγόντα ότι θα πρέπει να συζητηθούν σήμερα, όλα αυτά θα ενταχτούν; Αυτή ήταν η προηγούμενη απόφαση; Ότι θα φτιαχτεί αυτή η λίστα και στη συνέχεια θα συζητηθούν.

κα. Τριανταφύλλου: Η απόφαση της γενικής συνέλευσης που πήραμε πριν από λίγο είναι ότι συνεχίζουμε με τα ψηφίσματα και συνεχίζουμε...

Ένα μέλος: Θα βάλουμε δέκα πέντε ψηφίσματα;

κα. Τριανταφύλλου: Η απόφαση ήταν συνεχίζουμε με τα ψηφίσματα και γίνεται προσπάθεια. Μισό λεπτό συνάδελφοι κάντε λίγη ησυχία δεν νομίζω ότι προχωράμε κατ' αυτό τον τρόπο.

Η απόφαση της γενικής συνέλευσης ήταν συνεχίζουμε με τα ψηφίσματα και γίνεται προσπάθεια από πλευράς αυτών που έχουν καταθέσει τα ψηφίσματα να κρατηθούν μόνο αυτά που νομίζουν ότι θα πρέπει να ψηφιστούν σήμερα.

Τα υπόλοιπα που μπορούν να παραμείνουν για την επόμενη συνεδρίαση παραμένουν για την επόμενη συνεδρίαση.

Αυτή την απόφαση πήραμε και έτσι την υλοποιούμε νομίζω ότι προχωράμε. Αν υπάρχουν προτάσεις πάνω στο ψήφισμα αυτό, τροποποιήσεις ή άλλο ψήφισμα ή οτιδήποτε άλλο και να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Επί της ουσίας πλέον και όχι επί της διαδικασίας.

κα. Τριανταφύλλου: Να δούμε και τον χρόνο της κάθε τοποθέτησης. Δίλεπτες ομιλίες. Πάμε στον χρόνο αυτό;

Τα ψηφίσματα συνάδελφοι και σαν παλιά διαδικασία μέχρι σήμερα.

κα. Τριανταφύλλου: Εάν υπάρχει αντίρρηση εκφράζεται από το προεδρείο και τουλάχιστον εμείς σαν προεδρείο δεν έχουμε τέτοια προβλήματα μέχρι στιγμής.

Ένα μέλος: Να ακούσουμε τις απόψεις.

κ. Στρατηγάκης: Συνάδελφοι με συγχωρείτε που σας διακόπτω μπαίνει ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα. Ποια είναι τα ψηφίσματα που είναι επειγόντα. Προφανώς ο καθένας που δίνει ένα ψήφισμα θέλει να ψηφιστεί. Τα ψηφίσματα έχουν κάποια άλλη σκοπιμότητα πέραν από την συνδικαλιστική. Ο καθένας φέρνει ένα ψήφισμα για να το περάσει.

Η μοναδική ή αναγκαία και ικανή συνθήκη όπως λέγαμε στα μαθηματικά για να το συζητήσουμε είναι να δηλωθεί ότι είναι επειγόντα.

Συνάδελφοι, συμφωνείτε να αποφασίζει το προεδρείο εάν είναι επειγόντα ή όχι;

κα. Τριανταφύλλου: Να συνηνοθηθεί λιγάκι το προεδρείο μερικά πράγματα να δούμε που προχωράμε; Μισό λεπτό, μας δίδετε λίγο χρόνο;

κ. Δασκαλάκης: Συνάδελφοι, επειδή είναι πολύ ενδιαφέρον και το ψήφισμα και το περιεχόμενο και η ουσία του και επειδή προφανώς όταν ψηφίσουμε κάτι θα πρέπει να έχουμε συνείδηση τι ψηφίζουμε και επειδή μάλιστα μπήκε και συγκεκριμένο σχέδιο.

Εδώ φαίνεται μπήκε στο ψήφισμα δεν είμαστε γενικά υπέρ αυτού του ψηφίσματος, μπήκε συγκεκριμένο σχέδιο:

Λέει στη Βουλή να πάμε το σχέδιο της Ένωσης Ελλήνων Χημικών. Για την διαδικασία μιλάω. Προτείνω λοιπόν, για να έχω τουλάχιστον και για τα πρακτικά, να γραφτούν, θα γίνει συγκεκριμένη συζήτηση πάνω στο θέμα της απλής αναλογικής για να δούμε εάν εγκρίνουμε ή όχι το ψήφισμα.

Δηλαδή, δεν θέλω στο συγκεκριμένο επειδή είναι πολύ σοβαρό να υπάρχει οποιαδήποτε καταστρατήγηση χρόνου. Δύο λεπτά, τρία λεπτά. Θα μιλήσουμε τουλάχιστον να αναπτύξουμε τη μια κυρίαρχη άποψη και την άλλη κυρίαρχη άποψη τουλάχιστον δυο κυρίαρχες απόψεις να εξαντληθούν και μετά να ψηφίσουμε.

κ. Ψωμάς: Συνάδελφοι, πραγματικά το θέμα είναι πάρα πολύ

σοβαρό αλλά νομίζω ότι δεν είμαστε σαν Έλληνες πολίτες και με κάποιες γνώσεις αδιάβαστοι εντελώς, ξέρουμε πολύ καλά τι λέμε, ξέρουμε τι σύστημα προωθήθηκε στη Βουλή, ξέρουμε πολύ καλά τι σημαίνει απλή αναλογική ώστε να μην έχουμε ανάγκη να μας πούνε τώρα τι σημαίνει απλή αναλογική.

Ένα μέλος: Διακόπτεται.

κ. Ψωμάς: Συνάδελφε σε παρακαλώ πολύ δεν σε διέκοψα. Για όλο τον κόσμο και για μας μέχρι πρότινος η απλή αναλογική ήταν μόνο μία. Το ψήφισμα που κατατέθηκε αναφέρει την βασική αρχή της.

Αυτή είναι η απλή αναλογική που δίνει δηλ. σε κάθε κόμμα το ποσοστό βουλευτών ίδιο με το ποσοστό των ψήφων που παίρνει στον λαό. Είναι απλό αυτό το πράγμα.

Λοιπόν από εκεί και πέρα η συνέλευση θα εκτιμήσει πόσος χρόνος είναι αναγκαίος σε κάθε ομιλητή για να πει την άποψή του. Όπως εκτίμησε ότι πέντε λεπτά ήταν αρκετά για να τοποθετηθεί στον απολογισμό του διοικητικού συμβουλίου θα κρίνει η συνέλευση πόσος χρόνος απαιτείται. Ένα λεπτό, δέκα λεπτά ή δέκα ώρες. Εγώ προτείνω δυο λεπτά στον κάθε ομιλητή.

κ. Στρατηγάκης: Συνάδελφε Πρόεδρε σε παρακαλώ. Το προεδρείο αποφάσισε και αυτό αποτελεί απόφαση και παρακαλώ να την σεβαστείτε να βάλετε χρόνο δυο λεπτών για τον κάθε ομιλητή που θα σχοληθεί με το θέμα της απλής αναλογικής.

Αυτό αποτελεί απόφαση. Συνάδελφοι του προεδρείου εάν δεν δέχεστε αυτή την απόφαση κάντε μομφή για το προεδρείο ή ζητήστε την παραίτηση του προεδρείου. Λοιπόν, προχωράμε με τα δύο λεπτά.

κ. Στρατηγάκης: Δεν μπορείς να πεις. Θα τοποθετηθείς μετά. Ανακοινώνουμε την απόφασή μας.

Ένα μέλος: Δεν έχετε δικαίωμα να πάρετε απόφαση.

κ. Στρατηγάκης: Συνάδελφε ανακοινώσαμε την απόφασή μας στην συνέλευση.

κ. Χαμακιώτης: Εγώ δεν διαφωνώ με οτιδήποτε αποφασίσει η Γενική Συνέλευση πάνω στο θέμα αυτό. Το προεδρείο είναι εκεί για να κάνει προτάσεις στην συνέλευση. Δεν δέχομαι λοιπόν, αυτό που λέει ο συνάδελφος Στρατηγάκης ότι «αποφασίσαμε σαν προεδρείο και αυτό θα κάνετε». Το κυρίαρχο σώμα είναι η Γενική Συνέλευση της Ε.Ε.Χ.

Επομένως εμείς οι ίδιοι θα αποφασίσουμε εάν δεν θα μιλήσουμε καθόλου ή το αντίθετο. Εκφράζω τη λύπη μου που διατυπώνετε πολιτικά η άποψη να μην δοθεί η δυνατότητα να πει κάποιος την γνώμη του.

κ. Στρατηγάκης: Ποιοι είναι υπέρ του δίλεπτου; Λοιπόν, έκλεισε ο κατάλογος ομιλητών, ο συνάδελφος Καζάνης έχει το λόγο.

κ. Καζάνης: Η κατάσταση αυτή θα έλεγα που δημιουργήθηκε δεν διευκολύνει για μία αντιμετώπιση του προβλήματος όπως θα το απαιτούσε η σημασία αυτού του ψηφίσματος.

Και εάν θέλετε μπορώ να μεταφέρω και εν συντομία το τι έγινε στο διοικητικό συμβούλιο όπου ένα ανάλογο ψήφισμα συζητήθηκε επανειλημμένα έως ότου κατορθώσουμε, πρόθεσή μας ήταν να πάρουμε μια απόφαση που τελικά δεν πήραμε.

Θέλω να πω με αυτό ότι εμείς σαν ΔΑΚ καταδικάζουμε την αντίληψη που θέλει ευκαιριακούς συσχετισμούς για να βγάλει ένα ψήφισμα τόσο σημαντικό που αποκρυσταλλώνεται σε μια συγκεκριμένη συγκυρία.

Η εμμονή δηλαδή, της ΔΕΚ να ψηφιστούν τα ψηφίσματα αδυνατίζει το ίδιο το σημαντικό πρόβλημα που έχουμε να συζητήσουμε. Γιατί ενδεχομένως μέσα από κάποια άλλη διαδικασία και αυτή ήταν και η λειτουργία μας στο διοικητικό συμβούλιο να βγάλαμε ένα ψήφισμα που σύσσωμος ο κλάδος θα το υιοθετούσε και όχι να βγούμε μετά από αυτή τη Γενική Συνέλευση τραυματισμένοι με μια ψηφοφορία που θα λέει 51 υπέρ της απλής αναλογικής και 50 λευκά. Χωρίς να έχει συζητηθεί αυτό το πράγμα σ' όλη του την έκταση.

Εμείς είμαστε τοποθετημένοι υπέρ αυτής της άδολης απλής αναλογικής και αυτήν ψηφίζουμε και θα ψηφίζουμε πάντα αλλά είναι δυνατόν ένα πολύ σημαντικό θέμα σαν και αυτό να το φθείρουμε με μια φτηνή διαδικασιολογία.

Αυτό εμείς το καταγγέλλουμε και διατυπώνουμε με σαφήνεια την αντίθεσή μας στην εμμονή της ΔΕΚ να μπει σε ψηφοφορία τώρα μέσα από ένα τέτοιο συσχετισμό δυνάμεων λες και έχουμε αντίπαλο κάποιους συναδέλφους με τους οποίους μαζί πολεμήσαμε για την απλή αναλογική.

Αυτή είναι η λογική την οποία εμείς απορρίπτουμε. Της κάθετης αντιπαράθεσης. Ευχαριστώ.

κ. Μιχαλακάκης: Η επικαιρότητα και η σημασία που έχει αυτό

το ψήφισμα και όλος ο αγώνας για την απλή αναλογική δεν έγκειται απλά και μόνο στο γεγονός ότι το σύστημα το καλπονοθευτικό που ψηφίστηκε στην Βουλή αφαιρεί απλά ορισμένες έδρες από κόμματα τα οποία τους δίνει τις έδρες αυτές ο ελληνικός λαός.

Έχει να κάνει πρώτα απ' όλα με το γεγονός ότι στο βασικό ερώτημα σήμερα στην πολιτική σκηνή του τόπου που είναι συνεργασία των δημοκρατικών δυνάμεων για την αλλαγή στον τόπο από τη μια ή παίξιμο κορώνα γράμματα της πολιτικής σκηνής και παλινόστηση της δεξιάς απ' ετέρου, το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία έδειξαν να προτιμούν το δεύτερο.

Όμως, το μαζικό κίνημα κάθε δημοκράτης άνθρωπος, κάθε δημοκράτης πολίτης της χώρας και κάθε δημοκρατικός φορέας οφείλει και έχει απαντήσει ήδη μέχρι στιγμής και το ίδιο πρέπει να κάνει και η Ένωση Ελλήνων Χημικών να απαντήσει σ' αυτό το δίλημμα λέγοντας ότι προτιμά, θέλει από τη Βουλή αλλά και στη ζωή να ισχύσει εκείνο το σύστημα που κατοχυρώνει να εκφράζονται και μέσα στη Βουλή οι λαϊκοί συσχετισμοί που διαμορφώνονται κάτω στο λαό.

Σ' ότι αφορά τη διαδικασία της κατάστασης του ψηφίσματος δεν είναι υποβάθμιση του ζητήματος το δίλεπτο που αποφάσισε η συνέλευση ή ο τρόπος που το κατάθεσε η ΔΕΚ.

Υποβάθμιση του ζητήματος και υποτίμηση της σκέψης και της συνείδησης του ελληνικού λαού είναι κατ' αρχήν η συναίνεση με την δεξιά που ξεκινώντας από τον εκλογικό νόμο φτάνει σε μια σειρά άλλα ζητήματα, φτάνει να υιοθετεί και την τακτική του ρόπαλου απέναντι στους απεργούς και απέναντι στους διαδηλωτές είναι η τακτική εκείνη η οποία προώθησε ένα τόσο σοβαρό νομοσχέδιο και το έκανε νόμο του κράτους χωρίς να ακολουθήσει καμιά διαδικασία συζήτησης εκτός ίσως από τις διαδικασίες συζήτησης ανάμεσα στα μέτρα της Ηρώδου του Αττικού.

Πιστεύω ότι με αυτό το ψήφισμα ένας κλάδος με δημοκρατικές παραδόσεις στους αγώνες του λαού όπως η Ένωση Χημικών πρέπει να σταθεί στο πλευρό όλων των δημοκρατών και του εργατικού κινήματος και των τόσων συνδικαλιστικών φορέων που έχουν εκφραστεί υπέρ της απλής αναλογικής.

Και πρέπει όλοι οι συνάδελφοι που παλαιότερα έχουν θρεθεί στο ίδιο χαράκιμα αντιπαλεύοντας τη δεξιά και παλεύοντας υπέρ της απλής αναλογικής να ψηφίσουν με το χέρι στην καρδιά και να το υπερψηφίσουμε.

κ. Πρόεδρος: Ο συνάδελφος Ψωμάς.

κ. Ψωμάς: Συνάδελφοι, νομίζω ότι σε μια εποχή όπου φοβάμαι οι λέξεις έχουν χάσει το νόημά τους, ευτυχώς υπάρχουν μερικά απλά πράγματα που πρέπει ακόμα να τα έχουμε στο μυαλό μας.

Τι εννοούμε όταν λέμε απλή αναλογική τι είναι αυτό που ζητάμε. Ζητάμε μόνο αυτό, το ποσοστό των βουλευτών κάθε κόμματος στην Βουλή να είναι το ίδιο με το ποσοστό που δίνει ο λαός σε κάθε κόμμα. Δηλαδή, η ψήφος η δικιά μου με την ψήφο οποιουδήποτε συναδέλφου να έχει το ίδιο βάρος.

Το ζητούμενο εδώ δεν είναι να αναλύσουμε το εκλογικό σύστημα που ψηφίστηκε ή τα εκλογικά συστήματα που άλλα κόμματα κατέθεσαν. Νομίζω ότι τα πράγματα είναι πάρα πολύ σαφή και δεν είναι δυνατόν να φτάσουμε να συζητούμε τις παραδοξολογίες που ακούστηκαν στην Βουλή και που φτάσανε μέχρι του σημείου να αναρωτιούνται εάν τελικά υπάρχει ή δεν υπάρχει η απλή αναλογική.

Είμαστε ένας κλάδος που χρόνια πάλαψε για την απλή αναλογική και που στο καταστατικό μας το ίδιο το θεσπίζουμε. Φυσικά λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιομορφίες του κλάδου.

Όμως, τι κάνουμε και στο εκλογικό σύστημα που περιλαμβάνουμε στο νέο μας καταστατικό. Δεν λέμε τίποτε άλλο παρά κάθε παράταξη να παίρνει τόσους συμβούλους, τόσα μέλη σε κάθε όργανο όσα θα του δώσει και ο κλάδος.

Τα πράγματα λοιπόν, είναι πάρα πολύ απλά, το ψήφισμα που κατατέθηκε δεν ζητάει τίποτε περισσότερο.

Δεν έχει νόημα λοιπόν, να πιάσουμε και να συζητάμε τώρα διάφορα άλλα πράγματα. Είναι πάρα πολύ καθαρό γιατί η ΔΕΚ επέμεινε να συζητηθεί σήμερα.

Είναι πάρα πολύ φανερό ότι κάποια ψηφίσματα έχουν μια επικαιρότητα. Αντιμετωπίζουν μια πρόταση μιας δοσμένης στιγμής. Και βέβαια θα μπορούσαμε πιθανόν να συζητήσουμε και του χρόνου αλλά του χρόνου δεν θα έχει νόημα. Κατά συνέπεια να μην στεκόμαστε σ' αυτό το πράγμα.

Κάνω λοιπόν έκκληση σε όλους τους συναδέλφους, πέραν από τα οποιαδήποτε προβλήματα διαδικασίας που μπήκανε και ευτυχώς ξεπεράσαμε, να φτάσουμε σε μια απόφαση της Γενικής

Συνέλευσης που μπορεί να μην τους ικανοποιεί μερικούς συναδέλφους, όμως τι να κάνουμε αυτό σημαίνει δημοκρατία.

Αφού φτάσαμε εδώ πέρα νομίζω ότι είναι καθαρό, είναι ένα ψήφισμα που εκφράζει αυτή την απαίτηση, αυτή την ευχή του κλάδου να εκδηλώσει η Ένωση δηλαδή, την επιθυμία της υπέρ της απλής αναλογικής. Όλα τα άλλα νομίζω ότι δεν έχουν νόημα εδώ πέρα.

κ. Παπακώστας: Το νόημα της απλής αναλογικής το είπα και προηγούμενα είναι να δίδεται η δυνατότητα σε όσους έχουν απόψεις να τις λένε. Εδώ σ' αυτή την αίθουσα εκείνο που έπρεπε να κοιτάξουμε πρώτα είναι τις απόψεις που έχουμε, την πολιτική που έχουμε και σ' αυτά τα κύρια συστήματα να κάνουμε την μεγάλη συζήτηση.

Αλλιώς εξασθενεί το ίδιο το νόημα της απλής αναλογικής με την οποίαν βέβαια τάσσομαι. Ευχαριστώ.

κ. Πρόεδρος: Τελείωσαν οι ομιλήτες.

κ. Στρατηγάκης: Ποιοι είναι υπέρ του ψηφίσματος;

Ακολουθεί ψηφοφορία δι ανατάσεως

κ. Στρατηγάκης: Το ψήφισμα κατά πλειοψηφία εγκρίνεται.

κ. Στρατηγάκης: Δεύτερο ψήφισμα.

κα. Τριανταφύλλου: Της ΔΕΚ Χημικών. «Η Γενική Συνέλευση της Ένωσης Ελλήνων Χημικών εκφράζει τη ριζική αντίθεσή της στα κρούσματα αυταρχισμού που πυκνώνουν σε βάρος των εργαζομένων και εκδηλώνονται με την παρουσία και τις επεμβάσεις αστυνομικών δυνάμεων στα εργοστάσια και απεργιακούς χώρους με συλλήψεις και ξυλοδαρμούς μελών συνδικαλιστικών οργανώσεων και μελών προοδευτικών οργανώσεων της νεολαίας που διαδίδουν με αφίσσες τις απόψεις τους.

Η Γενική Συνέλευση καλεί την κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της και να σταματήσει τις αυταρχικές εκδηλώσεις».

κ. Στρατηγάκης: Δίλεπτες τοποθετήσεις πάλι. Κανένας; Ο συνάδελφος Πατσουρέας.

κ. Πατσουρέας: Θα στηρίξω το ψήφισμα συνδέοντάς το με την συλλογική σύμβαση του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας αλλά και πώς θα το παλαίψουμε.

Θέλω να πω ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει στο συνδικαλιστικό κίνημα περασμένος ουσιαστικά ο κυβερνητικός συνδικαλισμός. Έχουμε αυτή τη στιγμή υπογραφή της συλλογικής σύμβασης της Εθνικής Συλλογικής Σύμβασης από την πλειοψηφία της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος που στην ουσία δεν κερδίζει τίποτε αλλά βάζει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων και την ΑΤΑ του Ιανουαρίου.

Και αυτή η πλειοψηφία προέρχεται από την ΠΑΣΚΕ. Αυτή τη στιγμή κάναμε ένα σχέδιο συλλογικής σύμβασης εργασίας, ο πανελληνίος σύλλογος χημικών βιομηχανίας, και το οποίο είναι ομόφωνο και που το υποστηρίζει και η ΠΑΣΚΕ Χημικών και ρωτάω, πώς θα το παλαίψει όταν δεν δέχεται να καταγγείλει την υπογραφή αυτής της Γενικής συλλογικής σύμβασης εργασίας που αφορά τα κατώτερα μεροκάματα και τα κατώτερα ημερομίσθια.

Διαφοροποιεί τη θέση της από την κυβερνητική πολιτική; Συνεπώς διαφοροποιείται από αυτό που ψήφισε η πλειοψηφία της ΓΣΕΕ; Είναι ένα ερώτημα που δεν μπορεί να καλυφτεί με τα γνωστά τερτίπια π.χ. να διαφοροποιούμαι μόνο στο διοικητικό συμβούλιο. Αλλά το θέμα είναι πώς το παλεύω, πώς αγωνίζομαι, πώς συσπειρώνω τον κλάδο, πώς τον κατεβάζω κάτω από το Υπουργείο να φωνάξει για να μπορέσουμε να διεκδικήσουμε αυτή τη συλλογική σύμβαση.

κ. Πατσουρέας: Σημασία έχει αυτή τη στιγμή να αντιληφθούμε ότι υπάρχει μια αντικειμενική αλήθεια και μόνη και δεν αρκεί να την αναγνωρίζουμε, χρειάζεται να την παλεύουμε για να γίνει πράξη και να μην την παλεύουμε μέσα στο διοικητικό συμβούλιο με μια απλή απόφαση π.χ. ότι ζητάμε ως πούμε 52.000, σημασία έχει να κατεβάσουμε όλο τον κλάδο για να τα διεκδικήσουμε αυτά τα 52.000 και όχι απλώς να λέμε αυτά τα πράγματα που ακούγονται εδώ.

κ. Παπακώστας: Και στο σύλλογο Χημικών Βιομηχανίας είχα κάνει την ίδια διόρθωση. Εάν το ψήφισμα αναφέρεται ενάντια στην αστυνομική καταπίεση από όπου και εάν προέρχεται ενάντια στους εργάτες θα έπρεπε να είναι σωστά διατυπωμένο και με αυτό τον τρόπο θα ήμουν έτοιμος να το ψηφίσω.

Ένα δεύτερο, με εκπλήσσει η ευαισθησία που παρουσιάζεται σήμερα διότι μπροστά από λίγες μέρες έστειλα μια επιστολή στην Ένωση Ελλήνων Χημικών και στον σύλλογο Χημικών Βιομηχανίας ήταν 18 Δεκέμβρη την πήρανε, με αφορμή την άφιξη του ΛΕΠΕΝ, του φασίστα ΛΕΠΕΝ και βασανιστή στην

Αθήνα και με την αφορμή που κτυπούσαν τους αριστεριστές και κάνανε την έφοδο στην Αθήνα ζήτησα την επέμβαση της Ένωσης Ελλήνων Χημικών να βγάλει ένα ψήφισμα.

Ούτε καν το ανέφεραν ούτε καν το συζητήσαν, ούτε η μία παράταξη ούτε η δεύτερη, ούτε η τρίτη.

Μου κάνει λοιπόν, μεγάλη εντύπωση η ευαισθησία αυτή η σημερινή ενώ δεν είχανε καμιά απολύτως ευαισθησία για τον φασίστα ΛΕΠΕΝ και για τους διωγμούς που έγιναν των αριστεριστών εδώ κάτω από τα γραφεία μας. Ευχαριστώ.

κ. Στρατηγάκης: Το ψήφισμα μπαίνει σε ψηφοφορία. Ποιοι είναι υπέρ του ψηφίσματος.

Ακολουθεί ψηφοφορία δι ανατάσεως

κ. Στρατηγάκης: Κατά πλειοψηφία το ψήφισμα εγκρίνεται.

κ. Στρατηγάκης: Άλλο ψήφισμα. Υπάρχει του συνάδελφου Παπακώστα.

κ. Παπακώστας: «Το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης είναι ότι καλεί την κυβέρνηση να κάνει δύο ισοτιμίες χημικής τεχνολογίας για την ενίσχυση της χημικής επιστήμης και που συγχρόνως θα είναι υποδομή για βιομηχανική ανάπτυξη.

Λαμβανομένων των αναγκών της ελληνικής κοινωνίας ζητάμε την ίδρυση Ινστιτούτου Τροφίμων στην Κατερίνη υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης και Ινστιτούτου Φαρμάκων στην Αθήνα υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου της Αθήνας».

Αυτό είναι το ψήφισμα το καταθέτω και με την μορφή του επειγόντος θέλω να συζητηθεί σήμερα δηλαδή, διότι ήδη ένα ινστιτούτο από τα τρία που χρόνια ζητούσα εδώ μέσα και θα το έλεγα εάν δεν με διέκοπτε προηγουμένως ο πρόεδρος έχει γίνει ήδη πραγματικότητα, έχει υπογραφεί προεδρικό διάταγμα για την ίδρυση ινστιτούτου Πετροχημικό με υψηλών τέτοιων διεργασιών κλπ. στην Πάτρα.

Επομένως το ένα από τα τρία που ζητούσα έχει γίνει. Λοιπόν, ευκαίρια είναι να ζητήσουμε και την ίδρυση των άλλων δύο. Ευχαριστώ.

Ένας Σύμβουλος: Ρωτάει χωρίς να ακούγεται.

κ. Παπακώστας: Αν μου δώσετε χρόνο να σας πω αυτό που είχα στον λόγο μου μπορώ να σας το πω πως το βλέπω διότι υπάρχει μέσα σ' όλα, αυτά, υπάρχουν και κατευθύνσεις της ΕΟΚ, υπάρχει πρόγραμμα ΕΟΚ και τομείς. Υπάρχει νομοθεσία, υπάρχουν πάρα πολλές διεργασίες που γίνονται αυτό τον καιρό στον ελληνικό χώρο.

Δεν μπορώ δηλαδή, να σας απαντήσω δεν το βλέπω σαν ένα παράρτημα του Πανεπιστημίου αλλά σαν ένα κύτταρο στο οποίο θα ανεβαίνουν από την βιομηχανία τα προβλήματα για λύση και θα κατεβαίνουν από τη βασική έρευνα από το Πανεπιστήμιο. Αυτό εν συντομία.

Ένας σύμβουλος: Ρωτάει χωρίς να ακούγεται.

κ. Παπακώστας: Δεν έχω να σου απαντήσω παρά να σε ευχαριστήσω εγώ διότι αυτό το πράγμα το φωνάζω εδώ και πολλά χρόνια για να γίνει συζήτηση αλλά η συζήτηση γίνεται για την απλή αναλογική και όχι για τα βασικά αυτά προβλήματα.

κ. Στρατηγάκης: Ο συνάδελφος Παλαιογιάννης.

κ. Παλαιογιάννης: Συνάδελφοι η ιδέα αυτή, δεν θυμάμαι και ούτε θέλω να αποδώσω την πατρότητά της στον συνάδελφο Παπακώστα, μπορεί να είναι, έχει υιοθετηθεί από την Ένωση Ελλήνων Χημικών. Θυμίζω στον συνάδελφο Παπακώστα ότι ήδη εμείς μέσα από τις προτάσεις μας για το πενταετές, είχαμε προτείνει ακριβώς κάποια ισοτιμότητα. Η ΠΑΣΚΕ Χημικών θα συμφωνήσει με το ψήφισμα όσον αφορά την αναγκαιότητα κάποιων ισοτιμώσεων, θέλουμε όμως να πούμε ότι το ψήφισμα χρειάζεται κάποια περισσότερη επεξεργασία και βέβαια δεν μπορεί να γίνει αυτή τη στιγμή όσον αναφορά αν θα είναι στην Κατερίνη και με ποια δομή και εάν θα είναι στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης κλπ.

Προτείνω λοιπόν, στον συνάδελφο πέραν από την ανάγκη για τη δημιουργία κάποιων ισοτιμώσεων να μην αναφέρουμε τίποτα συγκεκριμένα. Να δημιουργηθεί μια επιτροπή η οποία να εξετάσει πιο βαθιά το θέμα και εάν προλάβουμε και στην άλλη Γενική Συνέλευση να είναι πιο τεκμηριωμένο. Πάντως για την ουσία των ισοτιμώσεων θα συμφωνήσουμε.

κ. Στρατηγάκης: Ο συνάδελφος Παντελόγλου.

κ. Παντελόγλου: Έστω και εάν μπαίνει την τελευταία στιγμή συνάδελφε εσύ που είχες αντιρρήσεις σ' ένα τέτοιο σοβαρό θέμα ακριβώς γιατί είναι πολύ σοβαρό θέμα θα ήθελα να παρακαλέσω τον συνάδελφο που καταθέτει ψήφισμα γι' αυτά τα πράγματα να αποδεχτεί μια μετατροπή του ψηφίσματος σε

δέσμευση του διοικητικού συμβουλίου για εξέταση των θεμάτων πως θα προχωρήσουμε την χημικοτεχνική γνώση μέσα στην σημερινή πραγματικότητα.

Και αυτό πιστεύω συμπύπτει με την πρόταση του συναδέλφου από τη Θεσσαλονίκη όπου μας έλεγε ότι ένας ολόκληρος χώρος πεινάει για χημικοτεχνική πληροφόρηση.

Και ο κίνδυνος είναι ο εξής. Εάν μπει το ψήφισμα έτσι όπως μπαίνει και επειδή ανέφερε το πανεπιστήμιο της Πάτρας και το χημικοτεχνικό ινστιτούτο εκεί πέρα σας λέω επί του συγκεκριμένου ινστιτούτου υπάρχουν σοβαρότατες αντιθέσεις στην κοινή γνώμη της Πάτρας, στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας για τη δομή του Ινστιτούτου και το καταστατικό που τα διέπει.

Λοιπόν, για το όνομα του Θεού όχι τέτοια πρόχειρη αλλά να δεσμευτεί λέω εγώ, προτείνω να μετατραπεί η πρόταση Παπακώστα σε δέσμευση του διοικητικού συμβουλίου για δημιουργία επιτροπής προώθησης της χημικοτεχνικής γνώσης στην ελληνική πραγματικότητα.

Προτείνω να αποσυρθεί σαν ψήφισμα και να μπει σαν θέμα δέσμευση διοικητικού συμβουλίου για σύντομο χρόνο, καθορισμός συνάντησης για θέματα προώθησης χημικοτεχνικής γνώσης στην ελληνική πραγματικότητα.

κ. Στρατηγάκης: Ο συνάδελφος Κλαυδιανός.

κ. Κλαυδιανός: Μα κάλυψε η τοποθέτηση του συναδέλφου του Παντελόγλου μόνο σαν πρόταση για μελέτη δεν είναι δυνατόν να συζητάμε και να τοποθετιόμαστε σε τόσο σοβαρά ζητήματα χωρίς να τα μελετήσουμε μόνο σαν τέτοια τα αποδεχόμαστε, διαφορετικά θα ψηφίσουμε λευκό εάν επιμείνουμε.

κ. Στρατηγάκης: Ο συνάδελφος Κατσαρός.

κ. Κατσαρός: Πιστεύω πράγματι ότι ένα τόσο σοβαρό θέμα δεν μπορεί να γίνεται αντικείμενο ψηφισμάτων.

Συμφωνούμε απόλυτα με την ουσία αυτού του θέματος αλλά δεν μπορεί να πηγαίνει υπό την μορφή ψηφισμάτων που θα εκφράζεται απλώς για θούληση ενώ θα πρέπει να συνοδευτεί από το διοικητικό συμβούλιο από μια επιτροπή μια μελέτη για όλο τον ελληνικό χώρο εάν θέλετε ή για τον συγκεκριμένο χώρο έτσι ώστε να υπάρχει και η επιστημονική μεθοδολογία.

Με το να εκφράζεται και αυτό μαζί με τα άλλα περί απλής αναλογικής και υπό τη μορφή ψηφισμάτων υποθαμβίζεται και κατά συνέπεια έχει αρνητικό αποτέλεσμα από εκείνο που θα αναμέναμε.

Λοιπόν, λυπόμαστε αλλά θα πρέπει να συμφωνήσουμε με τους δύο προηγούμενους συναδέλφους που μιλήσανε ότι και εμείς θα ριζούμε δυνατόν εάν δεν μετατραπεί σε μια πρόταση προς το διοικητικό συμβούλιο με συγκεκριμένη αν θέλετε ημερομηνία για την υλοποίησή της.

κ. Παπακώστας: Δέχομαι την πρόταση που λέει να αφαιρεθεί ο τρόπος που αναφέρεται μέσα όχι όμως την πρόταση να αποσυρθεί το ψήφισμα.

Το ψήφισμα θα το καταθέσω χωρίς να αναφέρεται ο συγκεκριμένος τρόπος όπως ζήτησε ο συνάδελφος Παλαιγιάννης.

Ακολουθεί ψηφοφορία δι ανατάσεως

κ. Στρατηγάκης: Προφανώς εγκρίνεται με αυτή την πλειοψηφία, δεν έχει σημασία εάν τα λευκά είναι περισσότερα.

Υπάρχει άλλο ένα ψήφισμα του συναδέλφου Παπακώστα πράγματι επίκαιρο με την απεργία των Άγγλων Ανθρακορύχων και την ΑΓΕΤ.

κ. Παπακώστας: «Η Γενική Συνέλευση των Χημικών καταδικάζει την εξαγωγή κάρβουνου από την κοινωνικοποιημένη ΑΓΕΤ στην Αγγλία».

Καλεί την διοίκηση της ΑΓΕΤ να μην επαναλάβει τέτοια προσπάθεια και να στείλουμε επιστολή με την οποία σαν χημικοί να ζητάμε συγγνώμη από τους Άγγλους ανθρακωρύχους».

κ. Στρατηγάκης: Ερωτήσεις διευκρινιστικές και τοποθετήσεις. Πρώτα - πρώτα εγώ έχω να κάνω μια τοποθέτηση και μία συμπλήρωση στον συνάδελφο Παπακώστα. Και ποιος άλλος είναι;

Εγώ θέλω να ρωτήσω τον συνάδελφο Παπακώστα εάν δέχεται μια τροπολογία δηλαδή, καταδική όχι μόνο της ΑΓΕΤ αλλά με βάση κάποια στοιχεία, τα στοιχεία αυτά τα κατέθεσε ο συνάδελφος Καλιπολίτης προηγουμένως στο προεδρείο επειδή είχε τεθεί ένα θέμα στην ομιλία του συναδέλφου Παπακώστα, τα στοιχεία αυτά λένε ότι η ΑΓΕΤ πούλησε 4.000 τόνους...

κ. Καλιπολίτης: Διακόπτει.

κ. Στρατηγάκης: Ωραία. Ο συνάδελφος Καλιπολίτης θα με καλύψει ελπίζω. Έλα συνάδελφε Καλιπολίτη.

κ. Καλιπολίτης: Κατ' αρχήν το πρόβλημα της ΑΓΕΤ είναι αρκετά σοβαρό και νομίζω ότι η καταγγελία του συναδέλφου Παπακώστα αδικεί το όλο θέμα δεδομένου ότι όλοι από τις εφημερίδες έχουμε πάρει μια γεύση και ο καθένας ανάλογα με το τι πιστεύει έχει τοποθετηθεί. Το θέμα ΑΓΕΤ είναι ευρύτατο, αλλά δυστυχώς ο συνάδελφος Παπακώστας θίγει μόνο μια πτυχή του που θα έλεγα ότι είναι ευκαιριακή.

Θα πρέπει να το δει κανείς περισσότερο συνολικά για να δούμε και το τι συνέβη, πώς συνέβη, τι προβλήματα υπάρχουν.

Τώρα απλώς θα δώσω μια εξήγηση στο συγκεκριμένο θέμα. Η ΑΓΕΤ έχει την δυνατότητα που είναι πραγματικά ένα συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι άλλων εταιριών, έχει ένα πολύ σημαντικό τερματικό σταθμό κάρβουνου. Δηλαδή, μια αποθήκη διακίνησης που της δίνει το μεγάλο πλεονέκτημα να αγοράζει πολύ μεγάλες ποσότητες κάρβουνου σε πολύ ικανοποιητικές τιμές και σε επίσης μεγάλες ποσότητες, άρα μεγάλα θαπώρια και πολύ φτηνότερους ναύλους κλπ.

Ένα μέλος: Διακόπτει χωρίς να ακούγεται.

κ. Καλιπολίτης: Τι εννοείτε; Θα σας πω. Λοιπόν, οι ποσότητες αυτές είναι εισαγόμενες όλες καθ' ολοκληρία από διάφορες χώρες, από την Κολομβία, από την Αμερική, από την Αυστραλία, Πολωνία κλπ.

Ένα μέλος: Διακόπτει χωρίς να ακούγεται.

κ. Καλιπολίτης: Θα το πούμε συνάδελφε. Δεν τέλειωσα, εάν με διακόπτετε δεν θα τελειώσω.

Εν πάση περιπτώσει η ΑΓΕΤ κάνει εμπορία κάρβουνου, εκτός δηλαδή από το κάρβουνο που εισάγει για τις ανάγκες της κάνει και εμπορία κάρβουνου. Και πουλάει σε πάρα πολλά μέρη του κόσμου με τεράστιο όφελος σε αντίθεση με την παλαιά διοίκηση, η οποία έχει κατηγορηθεί και γι' αυτό, η οποία έκανε υπερτιμολόγηση, σύμφωνα με το κατηγορητήριο, υπερτιμολόγηση κάρβουνου εις βάρος της εταιρίας ΑΓΕΤ.

Λοιπόν, για το συγκεκριμένο τώρα θέμα, η ΑΓΕΤ έδωσε γύρω στις 200.000 με 300.000 τόνους κάρβουνου τους τελευταίους μήνες εκ των οποίων 4.000 τόνοι είχαν αγοραστεί από κάποιον έμπορο, αναφέρεται συγκεκριμένα και μπορώ να δώσω τα στοιχεία του με ελεύθερο προορισμό. Δηλαδή, δεν είχε χαρακτηριστεί το λιμάνι προορισμού από τον έμπορο αυτόν. Η εταιρία είχε δεσμευθεί με τον έμπορο αυτό για 4.000 τόν. με άγνωστο προορισμό.

Όταν ήρθε το θαπώρι να φορτώσει τότε κοινοποιήθηκαν τα φορτωτικά έγγραφα και το λιμάνι προορισμού που ήταν στην Αγγλία και εδόθησαν με το εξής σκεπτικό. Πρώτο ότι η εταιρία ήταν δεσμευμένη και δεν μπορούσε να υπαναχωρήσει.

Δεύτερον ότι η Αγγλία εισάγει αυτή τη στιγμή γύρω στους 5.000.000 τόνους κάρβουνο με χώρες προέλευσης: Αυστραλία 1.126.000 τόνους, Σοβιετική Ένωση 4.000 τόνους, Ηνωμένες Πολιτείες 2.500.000 τόνους, Νότια Αφρική 120.000 τόνους και τέλος Πολωνία 928.000 για το '84 κατά τη διάρκεια της απεργίας, έναντι 264.000 τόνων το '83.

Λοιπόν, με αυτή τη λογική πιστεύουμε σαν εταιρία η οποία πουλάει και κερδίζει ότι να δώσουμε τις 4.000 τόνους δεν δημιουργούμε κανένα πρόσθετο πρόβλημα.

Αυτό γράφτηκε και στις εφημερίδες, δόθηκαν απαντήσεις και υπάρχει και το καταθέτω και ψήφισμα της Ένωσης Υπαλλήλων και Εργατών στις Τσιμεντοβιομηχανίες Ελλάδος «Η αλληλεγγύη», που καλύπτει όλους τους εργαζόμενους στις Τσιμεντοβιομηχανίες που αναφέρει, υπάρχει ένα ολόκληρο σκεπτικό και καταλήγει «για όλους αυτούς τους λόγους εμείς οι εργαζόμενοι στα Τσιμεντά όλης της Ελλάδος θεωρούμε σωστή από τις παρούσες συνθήκες την πώληση 4.000 τόνων στην Αγγλία από την ΑΓΕΤ, λαμβανομένου υπόψη ότι η πώληση αυτή άφησε κέρδος στην Εταιρία και ήταν αποτέλεσμα συμβάσεων που δεν μπορούσαν να αθετηθούν».

Αυτό απλώς για πληροφόρηση.

κ. Στρατηγάκης: Εγώ θα έκανα ακόμα μια πρόταση στον συνάδελφο Παπακώστα να τροποποιηθεί το ψήφισμά του και να περιλαμβάνει την καταδική της πώλησης κάρβουνου στην Αγγλία από όπου και εάν προέρχεται ή από την Πολωνία ή από την Σοβιετική Ένωση ή από την Αυστραλία.

Εν πάση περιπτώσει θέλω να ρωτήσω τον συνάδελφο Παπακώστα μετά εάν δέχεται αυτή την τροπολογία.

κ. Τριανταφύλλου: Συνάδελφοι δεν νομίζω ότι έχει σημασία εάν ήταν 4.000 τόνοι ή λιγότερο ή περισσότερο για να δοθεί το απαλλακτικό. Σημασία έχει ότι δεν υπήρχαν συμφωνίες εκ των προτέρων ότι αυτά θα πάνε στην Αγγλία.

Δεν ήταν διακρατικές συμφωνίες που είχαν γίνει, που πιθανά

αυτές είχαν γίνει με τις άλλες χώρες Πολωνία, που αναφέρεται και Σοβιετική Ένωση.

Αυτή ήταν συμφωνία με ελεύθερο ιδιώτη έμπορο η οποία μπορούσε από τη στιγμή που διαπιστώθηκε που θα πάει να ακυρωθεί να μπει δεσμευτικός όρος.

Επομένως μην πάμε να βάλουμε όλα τα πράγματα στο ίδιο τσουβάλι. Ακόμη και να πληρώσει. Συνάδελφοι, στο βαθμό που η ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ δεν είναι μια ιδιωτική επιχείρηση που απλά έχει σαν στόχο της το μεγαλύτερο κέρδος, είναι υποτίθεται μια κοινωνικοποιημένη επιχείρηση ελέγχεται από το κράτος και την κυβέρνηση και έπρεπε να εκφράζει μια φιλεργατική πολιτική της κυβέρνησης που θέβαια δεν εκφράστηκε.

Το να την απαλλάξουμε επειδή ήταν λίγοι οι τόνοι είναι για...

κ. Δασκαλάκης: Συνάδελφοι, επειδή πιστεύω ότι πρέπει να είμαστε σοβαροί στην πολιτική και στα ψηφίσματα θέβαια το να δεχτώ μια γενική καταδίκη προμήθειας της Αγγλίας εκεί πέρα δεν μπορώ να κάνω τον διαχωρισμό, η ΑΓΕΤ μια κρατική επιχείρηση να μην στέλνει αλλά με διακρατικές σχέσεις μπορεί να στέλνει.

Είναι απαράδεκτο, μωπικό και ενδεικτικό μιας νοοτροπίας που δεν μας θάζει σε καλό και σαν κλάδο και σαν χώρα.

Δηλαδή, η λογική που λέει ότι εγώ σαν χώρα μπορώ να συνεργάζομαι με αντιδραστικό καθεστώς όχι με την Αγγλία και να πουλάω και είναι ωραία και άγια αυτή η πολιτική αλλά καταδικάζω την ΑΓΕΤ γιατί η ΑΓΕΤ μια κρατική ανώνυμος Εταιρία πουλάει είναι απαράδεκτο.

Δεν θα συμφωνήσω μ' αυτό το ψήφισμα γιατί δεν συμφωνούμε ούτε με την άλλη πλευρά. Δηλαδή, στο θέμα των πολιτικών σχέσεων ή θα πάρεις μια σχέση θα πεις καταδικάζω την πολιτική μιας χώρας που κάνει ή άλλως δεν μπορείς να έχεις τέτοια μωπική πολιτική και τέτοια γιατί εξυπηρετεί καλύτερα ευκαιριακά και συγκεκριμένα στενά ως πούμε συμφέροντα για να θάζεις ψηφίσματα τέτοια και να τα δικαιολογείς ή μη.

Αν καταδικάσουμε θα πρέπει να θγει ψήφισμα που να καταδικάζει όλες τις προοδευτικές χώρες για οποιαδήποτε βοήθεια εμπορική και εμπορικές σχέσεις έχουν με οποιοδήποτε αντιδραστικό καθεστώς. Είστε έτοιμοι να το ψηφίσετε; Αυτό είναι η ουσία.

Δηλαδή, πάμε στα παλιά θέματα Αργεντινής, στα παλιά θέματα Χιλής, στα παλιά θέματα, όλα αυτά. Λοιπόν, επειδή αυτά δεν τα θέλουμε εμείς δεν συμφωνώ με αυτή την λογική. Θεωρούμε μωπικό και απαράδεκτο και να μπαινουν τέτοια ψηφίσματα για την ΑΓΕΤ και η δικαιολογία είναι φαιδρή και αστεία. Η δικαιοδογία η Πολωνία να πουλάει, η Σοβιετική Ένωση να πουλάει αλλά όχι η ΑΓΕΤ.

κ. Πατσουρέας: Είναι αστείο τι αποπληροφόρηση γίνεται σ' αυτή την συνέλευση. Και είναι ιλαροτραγικό αυτή τη στιγμή ό' σηκώθηκε ο συνάδελφος από την ΑΓΕΤ ο οποίος θα έπρεπε να έχει πληροφορήσει σωστά...

κ. Πατσουρέας: Παρακαλώ. Να έχει πληροφορήσει σωστά τη συνέλευση. Ξέρει πολύ καλά ο συνάδελφος της ΑΓΕΤ όπως και οι άλλοι συνάδελφοι ότι η Πολωνία είναι δεσμευμένη με ένα εξωτερικό δημόσιο χρέος πολύ σοβαρό με συμφωνίες από το 1978 και πληρώνει στη Γαλλία με κρέας, στην Αγγλία με άνθρακα γιατί είναι υποχρεωμένη και δεσμευμένη με συμβόλαια.

Μήπως σας έκανε εντύπωση γιατί η Πολωνία πουλάει 900.000 τόνους και η Σοβιετική Ένωση 4.000; Γιατί; Μισό λεπτό να σας εξηγήσω συνάδελφοι μην φωνάζετε.

Γιατί η Σοβιετική Ένωση στις αρχές του '84 διέκοψε οποιαδήποτε εξαγωγή στην Αγγλία και το ξέρουν οι συνάδελφοι εδώ και ειδικά ο συνάδελφος Καλιπολίτης. Διέκοψε στην Αγγλία τις εξαγωγές στις αρχές του Γενάρη και το γράψανε και οι εφημερίδες. Είχε σταλεί λοιπόν, κάποια καρδιά στις αρχές του Γενάρη, μετά διακόπηκαν οι συναλλαγές και από τότε η Σοβιετική Ένωση στηρίζει με εκατομμύρια λίρες την απεργία των Βρετανών ανθρακωρύχων.

Έρχονται εδώ και συνειδητά κάνουν αποπληροφόρηση και έρχονται εδώ συνάδελφοι υπεύθυνοι της ΠΑΣΚΕ και κάνουν συζήτηση γιατί...

κ. Πατσουρέας: Και έρχονται και κάνουν αποπληροφόρηση και λένε για την Πολωνία η οποία είναι υποχρεωμένη και δεσμευμένη να τους πληρώνει ες αεί με ό,τι ζητήσουν μέχρι να πληρωθούν τα χρέη και κολλάνε και την Σοβιετική Ένωση η οποία στηρίζει τους ανθρακωρύχους και διέκοψε με επίσημα στοιχεία την εξαγωγή άνθρακα. Γιατί δεν τα λέτε όλα, γιατί λέτε μόνο τα νούμερα μέχρι εκεί που σας συμφέρει και δεν λέτε

συνέχεια τι συνέβη;

Έτσι λοιπόν, εδώ θα πρέπει να δούμε πώς λειτουργεί ο καθένας, η κάθε παράταξη. Το πώς λειτουργεί ο καθένας όπως φάνηκε και στο ψήφισμα της απλής αναλογικής, με την διαδικασιολογία που οι ίδιοι αλλού καταδικασαν ΠΑΣΚ και ΔΑΚ. Γιατί τελικά σας είπα μία είναι η αντικειμενική αλήθεια, τι κάνουμε γ' αυτήν;

Μπορούμε να καλυφτούμε πίσω από οποιαδήποτε αριστερή φρασεολογία, πίσω από οποιονδήποτε θερμπαλισμό για να καλύψουμε τα ακάλυπτα;

Εδώ είναι συνέλευση και πρέπει να λέγεται η αλήθεια τίποτε δεν πρέπει να καλύπτεται. Θα πρέπει να τα λέμε όλα και από εκεί και πέρα θα κάνουμε τις επιλογές μας, θα κάνουμε φανερά τις επιλογές μας όχι παραπληροφόρηση, ανοικτά και καθαρά. Αυτά ήθελα να πω.

κ. Πρόεδρος: Ο συνάδελφος Παπαθανασόπουλος έχει τον λόγο. Συνάδελφε Πατσουρέα θα απαντήσεις σε μια ερώτηση;

κ. Πρόεδρος: Έληξε το θέμα. Ο συνάδελφος Παπαθανασόπουλος.

κ. Παπαθανασόπουλος: Πράγματι είμαστε τοποθετημένοι εναντίον της αποπληροφόρησης. Για να δούμε λοιπόν, τι γίνεται με την παραπληροφόρηση.

Δεν ακούσαμε τίποτε για τα εκατό εκατομμύρια δολάρια. Η συμφωνία που έκανε ο σύντροφος ΤΙΧΩΝΟΦ προ ημερών στην Τουρκία με τον ΕΒΡΕΜ με το στρατιωτικό καθεστώς του ΕΒΡΕΜ. Πρώτον.

Δεύτερον, δεν ακούσαμε τίποτε για τις συμφωνίες που είχε κάνει η Σοβιετική Κυβέρνηση με την χούντα επί 7ετίας. Λοιπόν, υπάρχει ένας ρεαλισμός σοσιαλιστικός έτσι ονομάζεται ότι παιδιά εμείς εδώ πέρα έχουμε κάποιες δεσμεύσεις, έχουμε κάποιες συμφωνίες διακρατικές, αλλά εμείς είμαστε πάντοτε υπέρ των εργατών κλπ.

Αυτό εξ άλλου στην Πολωνία φαίνεται πόσο είναι υπέρ των εργατών. Αλλά συγκεκριμένα το καθεστώς το σοσιαλιστικό, αλλά εδώ στην συγκεκριμένη περίπτωση νομίζω ότι θα πρέπει να καταδικάσουμε πέραν από κάθε συμφέρον, πέραν από κάθε τι, νομίζω σαν απλοί άνθρωποι θα πρέπει να καταδικάσουμε κάθε συμφωνία και κάθε βοήθεια προς καθεστώς τα οποία δεν βοήθάνε τους εργαζόμενους.

κ. Πρόεδρος: Ο συνάδελφος Μιχαλακάκης έχει το λόγο.

κ. Μιχαλακάκης: Θέλω να κάνω μια διευκρίνιση, πιστεύω ότι έχω καταλάβει σωστά το ψήφισμα. Εδώ πέρα δεν ερχόμαστε να καταδικάσουμε τις σχέσεις της ΑΓΕΤ ή της Ελλάδας με την Αγγλία ερχόμαστε να καταδικάσουμε την τακτική αυτής της συναλλαγής με τον άνθρακα που έχει καθαρά απεργοσπαστικό χαρακτήρα.

Δίνεται αφού έχει ξεκινήσει η απεργία των ανθρακωρύχων και είναι φανερό ότι θίγει τον αγώνα τους.

Επίσης είναι φανερό ότι δεν μπορεί να μπει στο ίδιο τσουβάλι ακριβώς επειδή δεν έχει τέτοιο χαρακτήρα η συναλλαγή την οποία έχει η Σοβιετική Ένωση ή η Πολωνία ή ακόμα και άλλες χώρες ότι δεν έχουν τέτοιο χαρακτήρα με την Αγγλία ακριβώς γιατί είναι δεσμευμένες με βάση διεθνείς συμφωνίες.

Και άλλο ένα ζήτημα με αφορμή αυτό το ψήφισμα. Η ανάπτυξη σχέσεων οικονομικών ανάμεσα σε χώρες με διαφορετικά πολιτικοκοινωνικά συστήματα ακόμα και του χαρακτήρα της χούντας του ΕΒΡΕΜ, ανάλογα ακόμα και της χούντας της Ελλάδας, ανάλογα με το τι μορφή έχουν αυτές οι σχέσεις, εάν δηλαδή, πρόκειται για παραγωγικά έργα τα οποία υποχρεώνουν και την χούντα του ΕΒΡΕΜ ακόμα να δεσμεύει κεφάλαια σε παραγωγικά έργα και να μην τα διαθέτει σε εξοπλισμούς τύπου...

κ. Στρατηγάκης: Ο καθένας μπορεί να λέει ότι θέλει. Συνάδελφε πες ό,τι θέλεις.

κ. Μιχαλακάκης: Το να μην τα διαθέτει λοιπόν, σε εξοπλισμούς του τύπου της αγοράς του αιώνα που εμείς και χωρίς να έχουμε τέτοιου είδους καθεστώς δυστυχώς προχωράμε.

Από την άλλη μεριά τέτοιου είδους σχέσεις ανάμεσα σε χώρες με διαφορετικά πολιτικοκοινωνικά καθεστώς κάνουν πάρα πολύ καλό στην διαδικασία της ύφεσης και της ειρήνης ανάμεσα στους λαούς.

Και κάτι άλλο, το χειρότερο καθεστώς αυτή τη στιγμή στον κόσμο άσχετα αν δεν είναι ανοιχτή φασιστική η στρατιωτικοφασιστική δικτατορία δεν θα αρνηθεί κανείς θέβαια ότι είναι το καθεστώς των Ηνωμένων Πολιτειών. Εκεί πια και εάν είναι η κυριαρχία του μεγάλου κεφάλαιου.

Πα' όλα αυτά εκείνοι που λένε ότι δεν πρέπει να υπάρχουν σχέσεις ανάμεσα στις σοσιαλιστικές χώρες και στις Ηνωμένες

Πολιτείες είναι οι πιο μαύροι κύκλοι και οι συνάδελφοι της παράταξης που προηγούμενα εν είδει φιλάθλων με διέκοψαν υπερασπίζοντε. Υπερασπίζοντε το να υπάρχουν τέτοιου είδους σχέσεις.

κ. Στρατηγάκης: Ο συνάδελφος Παντελόγλου.

κ. Παντελόγλου: Συνάδελφοι, χωρίς βέβαια να θέλω να δώσω διεθνείς προεκτάσεις ούτε μας αφορούν νομίζω εδώ μέσα οι διεθνείς ερμηνείες, θα ήθελα να παρατηρήσω ένα σημείο. Ο συνάδελφος από την ΑΓΕΤ μας έφερε ένα ισχυρότατο επιχείρημα. Κάποιος σύνδεσμος εργατοϋπαλλήλων στην Τσιμεντοβιομηχανία έβγαλε ψήφισμα για την προάσπιση...

Ένα μέλος: Διακόπτει.

κ. Παντελόγλου: Παρακαλώ δεν σας διέκοψα πάρτε μετά τον λόγο. Λοιπόν, το ψήφισμα αυτό κάποιοι εργαζόμενοι στην Ελλάδα μας λένε ότι καλά έκανε η εταιρία και προάσπισε τα κερδοφόρα συμφέροντα της δραστηριότητας της εταιρίας.

Μια ερώτηση θα ήθελα μόνο να θέσω στο σκεπτικό αυτό της εταιρίας της ίδιας που το αναφέρει εδώ. Η ΓΣΕΕ εν πομπή και ο πρόεδρος της παρέδωσε στο ΓΚΙΝΟΚ μια μεγάλη επιταγή βοήθεια και συμπαράσταση της εργατικής τάξης στην Ελλάδα πριν λίγο καιρό, ο Ραφτόπουλος για την απεργία τους στην Αγγλία.

Ναι βεβαίωτα και είναι προς τιμήν της εργατικής τάξης. Βεβαίωτα. Και σας ρωτώ πως έρχεται η ΑΓΕΤ...

κ. Παντελόγλου: Βεβαίωτα, η εργατική τάξη στην Ελλάδα ξέρει και κάνει το διεθνιστικό της καθήκον και είναι προς τιμήν της και έδωσε ένα τεράστιο τσεκ.

Η ερώτησή μου όμως είναι ότι ένα μέρος αυτής της βοήθειας προς τους Άγγλους εργαζόμενους των ανθρακωρυχείων ήρθε μια ιδιωτική εταιρία ΑΕ πράκτορας κάρβουνου από την Νότια Αφρική και τους τα πήρε πίσω.

Και όχι μόνο αυτό διαμορφώνει τις προϋποθέσεις να ανοίξει ένα κανάλι να στομωθεί ο αγώνας των Άγγλων εργαζομένων. Και η ερώτησή μου είναι πώς συμβαδίζει με την απόφαση της εργατικής τάξης στην Ελλάδα που πήγε και έδωσε και οικονομική συμπαράσταση γι' αυτόν τον αγώνα.

κ. Πρόεδρος: Ο συνάδελφος Παπακώστας.

κ. Στρατηγάκης: Συνάδελφε Παπακώστα υπενθυμίζω μια ερώτηση που έχω κάνει εάν δέχεσαι να ενσωματώσεις την καταδίκη κάθε προμηθευτή κάρβουνου στην Αγγλία αυτή την περίοδο στο ψήφισμα.

κ. Παπακώστας: Όταν κατέθεσα το ψήφισμα ομολογώ ότι δεν ήξερα όλη αυτή την διαδικασία. Όμως, απογοητεύτηκα τρομερά όταν είδα το μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ένωσης και της ΑΓΕΤ να κάνει αυτή την ομιλία που έκανε εδώ. Πραγματικά σας λέω απογοητεύτηκα. Χειρότερη ομιλία δεν μπορούσα να δω.

Εάν η ΑΓΕΤ έβγαινε και μας έλεγε ότι κάναμε λάθος αδελφέ, δεν ξέραμε κάναμε λάθος έφυγαν αυτά ζητάμε συγγνώμη, πάει καλά, αλλά να βάλουν και τους εργαζόμενους να βγάλουν ψήφισμα υποστήριξης τους; Αυτό είναι απαράδεκτο. Ξεπερνάει τα όρια.

Εάν ακόμα δεν τους έβαλαν, ας υποθέσουμε ότι κάναμε λάθος και δεν τους βάλανε αυτοί, μόνοι τους οι εργάτες, οι εργάτες τι κοιτάζανε εκεί μέσα μη χάσουν το μεροκάματο. Πώς το ξεκίνησαν αυτό, τόσο καταπιεσμένοι είναι εκεί πέρα που να κυνηγάνε το μεροκάματο; Αυτό το πράγμα δεν μπόρεσε να το δει;

Η λογική που μας ανέπτυξε εδώ να χάσει τα κέρδη η επιχείρηση; Μα, αυτός είναι ο καπιταλισμός. Ας έβγαινε να μας έλεγε ότι μπροστά στον καπιταλισμό κτυπάμε και σπάμε τις απεργίες των Άγγλων ανθρακωρυχείων.

Ούτε αυτό είναι δικαιολογία ότι και άλλοι εκείνοι, οι τάδε, οι τάδε, οι πάρα πέρα κάνουν αυτό το πράγμα, κάνουν εξαγωγή. Μα, αυτό ήταν το πρόβλημά τους; Επειδή κάνουν οι άλλοι, κάνουμε και εμείς;

Λοιπόν, παρ' όλα αυτά η παρατήρηση που έκανε ο Μιχάλης ο Στρατηγάκης δημιουργεί ένα θέμα ότι σαφώς εκεί υπάρχει ένας σκληρός ταξικός αγώνας ανάμεσα σε ανθρακωρυχείους και σε καπιταλιστές. Σε μια κυβέρνηση πάρα πολύ σκληρή.

Εγώ δέχομαι να τροποποιήσω το ψήφισμα ως εξής στο σημείο αυτό.

Ότι καταδικάζεται η ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ για την πώληση κάρβουνου στην Αγγλία. Πιστεύει ότι κάθε πώληση κάρβουνου από οπουδήποτε προέρχεται ανεξάρτητα του ύψους της ενισχύει αντικειμενικά τους Άγγλους κεφαλαιούχους στον δύσκολο ταξικό τους αγώνα.

κ. Στρατηγάκης: Η συνάδελφος Τριανταφύλλου.

κ. Τριανταφύλλου: Εγώ προτείνω το ψήφισμα που ήδη είχε διαμορφωθεί πριν κάνει την προποποίηση να μούνε αυτά τα δυο ψηφίσματα.

κ. Τριανταφύλλου: Ωραία τα καταθέτω εγώ.

κ. Στρατηγάκης: Μέχρις ότου η συναδέλφισσα Τριανταφύλλου καταθέσει το νέο ψήφισμα μπαίνει το ψήφισμα του συναδέλφου Παπακώστα σε ψηφοφορία. Ποιοί είναι υπέρ του ψηφίσματος του συνάδελφου Παπακώστα όπως το διαμόρφωσε τώρα.

Ακολουθεί ψηφοφορία δι ανατάσεως

κ. Στρατηγάκης: Εγκρίνεται το ψήφισμα του συνάδελφου Παπακώστα κατά πλειοψηφία.

Εδώ τελειώνει το πρώτο μέρος της Γενικής Συνέλευσης. Στις 17 Μαρτίου 9.30' θα συνεχιστεί η συνέλευση.

ΩΡΑ ΛΗΞΕΩΣ 16.45'

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε.Ε.Χ.

1. Βασικά Αρχαί Αριθμητικής Ανάλυσης	1976	208	δραχμές
2. 5ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας	1980	518	» (2 τόμοι)
3. 1ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Φαρμακοχημείας	1981	104	»
4. 7ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας	1982	518	» (2 τόμοι)
5. Συμπλήρωμα 7ου Π.Σ.Χ.	1983	104	»
6. 2ο Σεμινάριο - Θέματα από τη Φαρμακευτική Βιομηχανία	1983	208	»
7. Φωτοχημική Ρύπανση και Προστασία του Περιβάλλοντος	1983	362	»
8. Ρύπανση και Προστασία του περιβάλλοντος	1982	312	»
9. Σημειώσεις Σεμιναρίου Βιοτεχνολογίας	1983	1036	»
10. 8ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας	1983	728	» (2 τόμοι)
11. 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χημείας	1984	830	» (2 τόμοι)
12. 2ο Πανελλήνιο Συμπόσιο Φαρμακοχημείας «Η ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟ»	1985	312	»
13. Υλικά και Μέθοδοι Συσκευασίας - Ερμηνευτικό Λεξικό	1985	730	»

Η ΕΕΧ διοργανώνει τον

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ
ΧΟΡΟ

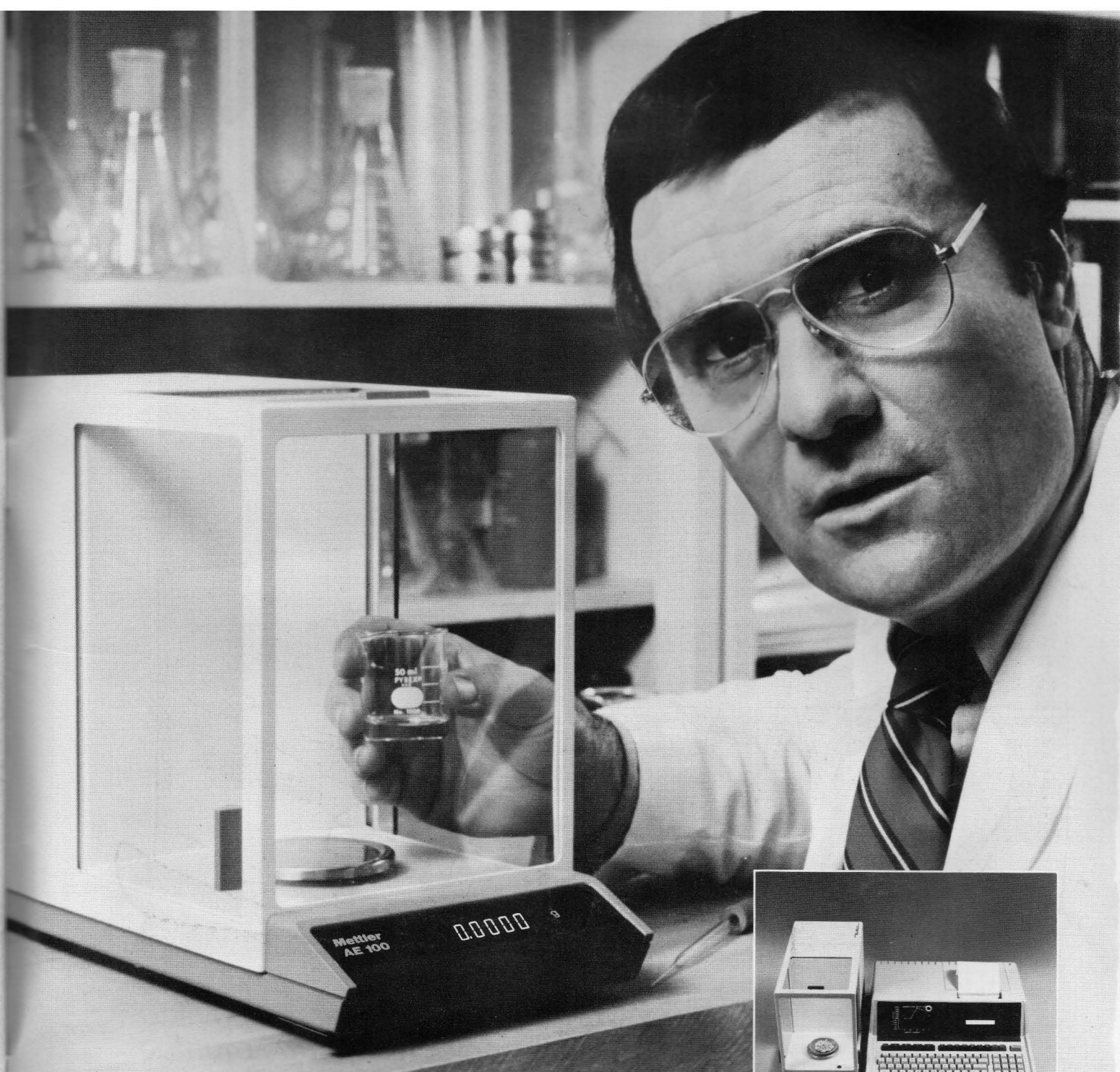

των **ΧΗΜΙΚΩΝ**

την Τσικνοπέμπτη 6 Μαρτίου
στο ξενοδοχείο **KARABEL**

Το ΔΣ καλεί τους συναδέλφους να δηλώσουν έγκαιρα συμμετοχή.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ - ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ στα γραφεία της ΕΕΧ ☎36.21.524 - 36.29.266

6449.72

ΑΚΡΙΒΩΣ Η ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΖΗΤΩ ΣΤΗ ΣΩΣΤΗ ΤΙΜΗ

Τώρα ο καινούργιος ηλεκτρονικός ζυγός Mettler ζυγίζει 100 γραμμάρια με ακρίβεια 0,1 mg. Μαζί με τους ζυγούς AE 200, AE 166 και AE 163 που είναι μεγαλύτερης δυναμικότητας συμπληρώνεται η σειρά των Αναλυτικών ζυγών της Mettler.

Η τιμή του AE 100 είναι χαμηλή τόσο που συγκρίνεται με την τιμή των μηχανικών ζυγών αλλά υπερέχει στην απλότητα της χρήσης και δυνατότητα συνδέσεως με υπολογιστή και άλλα περιφερειακά.

ELTRONICS Ε.Π.Ε. Αντιπροσωπεία

Mettler

Αλωπεκής 2 - ΑΘΗΝΑΙ 106 75 Τηλ. 7249511 - 15 Telex: 21 - 6589 DARX GR
Γραφείον ΘΕΣ/ΚΗΣ: Αγ. Μηνά 7 Τηλ.: 031 - 517305 & 541787

Χρωτέχ

- * υποστρώματα χρώματα και βερνίκια βιομηχανικών προϊόντων-μεταλλοτυπίας οικοδομικών - ναυτιλίας - αυτοκινήτων.
- * ειδικά επενδυτικά βιομηχανικών εγκαταστάσεων οξύμαχα - υψηλών θερμοκρασιών αντισκωριακά - δαπέδων βαρείας κυκλοφορίας ανθυγρασιακά.

Χρωτέχ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΒΕΡΝΙΚΙΩΝ
Β. ΝΙΚΟΛΟΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΙ Γ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ
ΧΡΩΤΕΧ Α.Ε.
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΜΑΡΗΝΗ 39, ΤΗΛ. 5233842 5229901